ژیانی عیسای مەسیح

لە ئینجیای پیرۆز

وشەی خودا یۆحەنا ١: ١-١٨

١ لە سەرەتادا، وشەکە بوو، وشەکە لەلای خودا بوو، وشەکەش خودا بوو. ٢ ئەو لە سەرەتاوە لەلای خودا بوو.
٣ هەموو شتێک بەو بەدیهاتووە، بێ ئەو هیچ شتێک بەدی نەهاتووە لەوانەی کە بەدیهاتوون. ٤ ژیان لە ئەودا بوو،
ژیانەکەش ڕووناکی مرۆڤ بوو، ٥ ڕووناکیەکەش لە تاریکیدا دەدرەوشێتەوە و تاریکییەکە تێی‌نەگەیشت.
٦ مرۆڤێک هات کە خودا ناردبووی، ناوی یەحیا بوو. ٧ ئەو بۆ شایەتی هات، تاکو شایەتی بۆ ڕووناکییەکە
بدات، تاکو هەموو بەهۆی ئەوەوە باوەڕ بهێنن. ٨ ئەو ڕووناکییەکە نەبوو، بەڵکو هات تاکو شایەتی بۆ ڕووناکییەکە
بدات. ٩ ئەو ڕووناکییە ڕاستەقینەیەی کە هەموو مرۆڤێک ڕووناک دەکاتەوە، دەهاتە جیهان.
١٠ ئەو لە جیهاندا بوو، جیهانیش بەو بەدیهات، کەچی جیهان نەیناسی. ١١ بۆ لای ئەوانەی خۆی هات،
ئەوانەی خۆی پێشوازییان لێی نەکرد. ١٢ بەڵام هەموو ئەوانەی پێشوازییان لێی کرد، ئەوانەی باوەڕیان بە ناوی
هێنا، مافی پێدان ببنە منداڵی خودا، ١٣ ئەوانەی نە بە سروشت لەدایک بوون، نە بە ویستی جەستە، نە بە ویستی
پیاویش، بەڵکو لە خوداوە لەدایک بوون.
١٤ وشەکەش بووە جەستە و لە ناوماندا نیشتەجێ بوو. شکۆی ئەومان بینی، وەک شکۆی تاقانەیەک لە
باوکەکەوە، پڕ لە نیعمەت و ڕاستی.
١٥ یەحیا شایەتی بۆ دا، هاواری کرد: (ئەمە ئەوەیە کە وتم: ئەوەی دوای من دێت پێشم کەوت، چونکە
لەپێش من بووە.) ١٦ لەبەر ئەوەی هەمووومان لە پڕی ئەو نیعمەت لەسەر نیعمەتمان وەرگرت. ١٧ چونکە تەورات
بەهۆی موساوە درا، بەڵام نیعمەت و ڕاستی بەهۆی عیسای مەسیحەوە هات. ١٨ هەرگیز کەس خودای نەبینیوە،
بەڵام تاقانەی خودا، ئەوەی لە باوەشی باوکەکە دایە، ئەو دەریخست.

مژدەی لەدایکبوونی یەحیا لۆقا ١:٥-٢٥

٥ لە سەردەمی هێرۆدسی شای یەهودیا، کاهینێک لە کۆمەڵەی ئەبیا هەبوو ناوی زەکەریا بوو، ئەلیساباتی
ژنیشی لە نەوەی هارون بوو. ٦ هەردووکیان لەبەردەم خودا ڕاستودروست بوون، بێ گلەیی بوون لە پەیڕەوکردنی
هەموو ڕاسپاردە و حوکمەکانی خوداوەند. ٧ بەڵام منداڵیان نەدەبوو، چونکە ئەلیسابات نەزۆک بوو، هەردووکیشیان بە
ساڵدا چووبوون.
٨ کاتێ لە نۆرەی کۆمەڵەکەی خۆیدا لەبەردەم خودا کاهینیەتی دەکرد، ٩ بەگوێرەی نەریتی کاهینیەتی،
تیروپشکی کەوتە سەر تاکو بچێتە ناو پەرستگای خوداوەند و بخوور بسووتێنێت. ١٠ هەموو کۆمەڵی خەڵکەکەش لە
کاتی سووتانی بخوورەکە لە دەرەوە نوێژیان دەکرد.
١١ لەوێ فریشتەیەکی خوداوەندی بۆ دەرکەوت، لەلای ڕاستی قوربانگای بخوور ڕاوەستابوو. ١٢ کاتێ زەکەریا
فریشتەکەی بینی، پەشۆکا و ترسی لێ نیشت. ١٣ بەڵام فریشتەکە پێیووت: (زەکەریا مەترسە، چونکە پاڕانەوەت
بیسترا، ئەلیساباتی ژنیشت کوڕێکی بۆت دەبێت و ناوی لێ دەنێیت یەحیا. ١٤ بۆ تۆ دەبێتە خۆشی و شادی، زۆر
کەس بە لەدایکبوونی دڵخۆش دەبن، ١٥ چونکە لەبەردەم خوداوەند گەورە دەبێت. هەرگیز شەراب و مەی ناخواتەوە.
لە سکی دایکییەوە پڕدەبێت لە ڕۆحی پیرۆز و ١٦ زۆر لە ڕۆڵەکانی ئیسرائیل بۆ لای خوداوەندی خودای خۆیان

دەگەڕێنێتەوە. [١٧] بە ڕۆح و توانای ئەلیاسەوە بە پێش خوداوەند دەکەوێت، تاکو دڵی باوکان بۆ منداڵەکان و
یاخیبووانیش بۆ دانایی ڕاستودروستان بگەڕێنێتەوە، تاکو گەلێکی ئامادە بۆ خوداوەند ڕێک بخات.)
[١٨] زەکەریاش بە فریشتەکەی وت: (بە چی ئەمە بزانم، چونکە خۆم پیرم و ژنەکەشم بە ساڵدا چووە؟)
[١٩] فریشتەکە وەڵامی دایەوە: (من جبرائیلم لەبەردەم خودا ڕادەوەستم، نێردراوم تاکو لەگەڵت بدوێم و ئەم
موژدەیەت بدەمێ. [٢٠] ئەوەتا لە ئێستاوە تۆ لاڵ دەبیت و توانای قسەکردنت نامێنێت تاکو ئەو ڕۆژەی ئەم شتانە
دەبێت، چونکە باوەڕت بە قسەکەم نەکرد، ئەوەی لە کاتی خۆیدا دێتە دی.)
[٢١] خەڵکەکە چاوەڕوانی زەکەریایان دەکرد و سەرسام ببوون لە دواکەوتنی لەناو پەرستگادا. [٢٢] کاتێ هاتە
دەرەوە نەیتوانی لەگەڵیان بدوێت، جا زانییان کە لە پەرستگادا بینینێکی دیتووە، چونکە ئیشارەتی بۆ دەکردن و بە
لاڵی مایەوە.
[٢٣] کاتێ ڕۆژانی خزمەتکردنەکەی تەواوبوو، گەڕایەوە ماڵ. [٢٤] دوای ئەو ڕۆژانە، ئەلیساباتی ژنی سکی کرد، پێنج
مانگ خۆی شاردەوە و دەیووت: [٢٥] (خوداوەند ئاوای لەگەڵ کردم لەم ڕۆژانەدا ئاوڕی لێم دایەوە، تاکو لەناو خەڵکی
شورەییم لابەرێت.)

موژدەی لەدایکبوونی عیسا — لۆقا ١: ٢٦ - ٣٨

[٢٦] لە شەشەم مانگی بوو، جبرائیلی فریشتە لەلایەن خوداوە بۆ شارێک نێردرا لە جەلیل، ناوی ناسیرە بوو، [٢٧] بۆ
لای پاکیزەیەکی مارەبڕاو لە پیاوێک ناوی یوسف بوو لە بنەماڵەی داود، ناوی پاکیزەکەش مریەم بوو. [٢٨] جبرائیل
هاتە لای مریەم و وتی: (سڵاو، ئەی ئەوەی ڕەزامەندیت هەیە! خوداوەندت لەگەڵە.)
[٢٩] بەڵام ئەو بە پەیامەکە زۆر شێوا و بیری کردەوە، دەبێت ئەمە چ جۆرە سڵاوێک بێت. [٣٠] فریشتەکە
پێیووت: (مەترسە مریەم، چونکە لەلای خودا ڕەزامەندیت بەدەستهێنا. [٣١] ئەوەتا سکت دەبێت و کوڕێکت دەبێت
ناوی لێ دەنێیت عیسا. [٣٢] پایە بەرز دەبێت و بە کوڕی خودای هەرەبەرز ناودەبردرێت، خودای پەروەردگاریش
تەختی داودی باوکی پێ دەداتەوە. [٣٣] تاهەتایە حوکمڕانی ماڵی یاقوب دەکات، شانشینەکەشی کۆتایی نایەت.)
[٣٤] بەڵام مریەم بە فریشتەکەی وت: (ئەمە چۆن دەبێت، کە پیاوم نەناسیوە؟)
[٣٥] فریشتەکە وەڵامی دایەوە: (ڕۆحی پیرۆز دێتە سەرت و هێزی خودای هەرەبەرز سایەی سەرت دەبێت. بۆیە
ئەو پیرۆزەی لێت دەبێت بە کوڕی خودا ناودەبردرێت. [٣٦] ئەوەتا ئەلیساباتی خزمیشت بەو پیرییەی سکی بە کوڕێک
هەیە. ئەوەی بە نەزۆک ناودەبرا لە شەشەم مانگیەتی. [٣٧] چونکە هیچ شتێک لەلای خودا مەحاڵ نییە.)
[٣٨] مریەم وتی: (ئەوەتا من کارەکەری خوداوەندم. با بەگوێرەی قسەکانت بۆم ببێت.) فریشتەکەش
بەجێیهێشت.

دیدەنی مریەم و ئەلیسابات — لۆقا ١: ٣٩-٤٥

[٣٩] لەو ڕۆژانەدا، مریەم هەڵستا و خێرا بۆ شارۆچکەیەک چوو لە زوورگەکانی یەهودیا. [٤٠] چووە ماڵی زەکەریا و
سڵاوی لە ئەلیسابات کرد. [٤١] کاتێ ئەلیسابات گوێی لە سڵاوەکەی مریەم بوو، منداڵەکە لە سکیدا هەڵبەزی و
ئەلیسابات پڕبوو لە ڕۆحی پیرۆز. [٤٢] ئەلیسابات بە دەنگێکی بەرز هاواری کرد: (لەناو ژناندا بەرەکەتداریت، بەرهەمی
سکت بەرەکەتدارە! [٤٣] ئەمەم لەکوێ بوو، دایکی خوداوەندم بێتە لام؟ [٤٤] چونکە هەرکە دەنگی سڵاوەکەت بەر گوێم
کەوت، منداڵەکە لە خۆشیدا لە سکم هەڵبەزییەوە. [٤٥] خۆزگە دەخوازرێ بەوەی باوەڕی هێناوە کە لە خوداوەندەوە
چی پێ وتراوە دێتە دی.)

ستایشی مریەم لۆقا ١: ٤٦-٥٦

٤٦ مریەمیش وتی:
(گیانم خوداوەند شکۆدار دەکات،
٤٧ ڕۆحم بە خودای ڕزگارکەرم دڵشادە،
٤٨ چونکە سەیری ڕۆحسووکی کارەکەرەکەی کرد.
ئەوەتا لە ئێستاوە هەموو نەوەکان بە بەرەکەتدارم دادەنێن،
٤٩ چونکە توانادار شتی گەورەی بۆ کردم،
پیرۆزە ناوی ئەو.
٥٠ بەزەییەکەی بۆ ئەوانەیە کە لێی دەترسن،
نەوە دوای نەوە.
٥١ بە بازووی کاری بەهێزی ئەنجام دا،
لووتبەرزانی بە بۆچوونەکانی دڵیان پەرتوبڵاو کردەوە.
٥٢ توانادارەکانی لە تەختەکان هێنایە خوارەوە و
ڕۆحسووکەکانی بڵند کردەوە.
٥٣ برسییەکانی لە خێروبێر تێر کرد،
دەوڵەمەندانی بە دەستی بەتاڵ ڕەوان کردەوە.
٥٤ یارمەتی ئیسرائیلی خزمەتکاری خۆی دا،
بۆ یادکردنەوەی بەزەیی،
٥٥ وەک قسەی بۆ باوکانمان کرد،
بۆ ئیبراهیم و نەوەکەی بۆ تاهەتایە.)
٥٦ مریەم نزیکەی سێ مانگ لەلای مایەوە و گەڕایەوەماڵەکەی.

لەدایکبوونی حەزرەتی یەحیا لۆقا ١: ٥٧-٦٦

٥٧ ئەلیسابات کاتی منداڵبوونی هات و کوڕێکی بوو. ٥٨ جا دراوسێ و خزمانی بیستیان خوداوەند بەزەیی فراوانی
خۆی بۆ دەرخستووە، لەگەڵی شادومان بوون.
٥٩ لە ڕۆژی هەشتەمدا بۆ خەتەنەکردنی منداڵەکە هاتن، لەسەر ناوی باوکی ناویان لێنا زەکەریا. ٦٠ بەڵام
دایکی وتی: (نەخێر، ناوی دەنرێت یەحیا.)
٦١ پێیان وت: (کەس لە خزمانت بەم ناوە نەنراوە.)
٦٢ ئینجا ئیشارەتیان بۆ باوکی کرد، دەیەوێت چ ناوێکی لێ بنێت. ٦٣ تەختەیەکی داواکرد و لەسەری نووسی:
(ناوی یەحیایە.) هەموو سەرسام بوون. ٦٤ دەم و زمانی زەکەریا کرایەوە، قسەی کرد و ستایشی خودای دەکرد.
٦٥ هەموو دراوسێیەکانیان ترسیان لێ نیشت و لە سەراپای زوورگەکانی یەهودیا باسی هەموو ئەم شتانە دەکرا.
٦٦ هەموو ئەوانەی بیستیان لە دڵی خۆیاندا هەڵیانگرت، وتیان: (ئایا ئەم منداڵە دەبێتە چی؟) چونکە دەستی
خوداوەندی لەگەڵبوو.

ستایشی زەکەریا لۆقا ١: ٦٧-٨٠

٦٧ زەکەریای باوکیشی پڕبوو لە ڕۆحی پیرۆز و پێشبینی کرد، وتی:

٦٨ (ستایش بۆ خوداوەند، خودای ئیسرائیل،
چونکە گەلەکەی بەسەرکردەوە و کڕییەوە.
٦٩ شاخی ڕزگاریمانی هەڵستاندەوە،
لە ماڵی داودی خزمەتکاری،
٧٠ وەک لە کۆنەوە بە زمانی پێغەمبەرە پیرۆزەکانی دوواوە،
٧١ ڕزگاربوون لە دوژمنانمان و
لە دەست هەموو ناحەزانمان،
٧٢ بۆ دەرخستنی بەزەیی بۆ باوکانمان و
بۆ یادکردنەوەی پەیمانە پیرۆزەکەی.
٧٣ ئەو سوێندەی بۆ ئیبراهیمی باوکمانی خوارد:
٧٤ لە دەست دوژمنانمان دەربازمان بێت،
کە بمانداتێ بێ ترس بیپەرستین،
٧٥ هەموو ڕۆژانمان بە پیرۆزی و ڕاستودروستی لەبەردەمی.
٧٦ تۆش ئەی منداڵ، بە پێغەمبەری خودای هەرەبەرز ناودەبردرێیت،
چونکە پێش خوداوەند دەکەویت، تاکو ڕێگای بۆ ئامادە بکەیت،
٧٧ تاکو زانیاری ڕزگاری بە لێخۆشبوونی گوناهەکانیان بدەیتە گەلەکەی،
٧٨ بەهۆی بەزەییە بەسۆزەکەی خودامانەوە،
کە بەهۆیەوە ڕووناکی لە بەرزاییەوە بەسەرماندا دەڕەخشێت،
٧٩ تاکو بەسەر ئەوانەی لە تاریکی و لە سێبەری مەرگدا دانیشتوون بدرەوشێتەوە،
بۆ ئەوەی پێیەکانمان بە ڕێگای ئاشتیدا ببات.)
٨٠ منداڵەکەش گەشەی دەکرد و لە ڕۆحدا بەهێز دەبوو، تاکو ڕۆژی دەرکەوتنی بۆ ئیسرائیل لە چۆڵەوانی بوو.

خەوی یوسف
مەتا ١: ١٨-٢٥

١٨ کاتێ مریەمی دایکی لە یوسف مارەبڕاو بوو، پێش ئەوەی لەگەڵی جووتبێت بینرا کە سکی هەیە بە ڕۆحی
پیرۆز. ١٩ یوسفی مێردی کە پیاوچاک بوو، نەیویست ئابڕووی ببات، بڕیاری دا بە نهێنی دەستی لێ هەڵبگرێت.
٢٠ کاتێ بیری لەم شتانە دەکردەوە، فریشتەیەکی خوداوەند هاتە خەونی و پێیووت: (یوسفی کوڕی داود،
مەترسە مریەم بهێنیت، چونکە ئەوەی ئەو سکی پێی هەیە لە ڕۆحی پیرۆزەوەیە. ٢١ کوڕێکی دەبێت ناوی دەنێیت
عیسا، چونکە گەلەکەی لە گوناهەکانیان ڕزگار دەکات.)
٢٢ ئەمانە هەمووی ڕوویدا، تا ئەوەی خوداوەند بەهۆی پێغەمبەرەکە فەرموویەتی بێتە دی: ٢٣ {ئەوەتا
پاکیزەیەک سکی دەبێت و کوڕێکی دەبێت، ناوی لێ دەنێن ئیمانوێل.} واتا: خودا لەگەڵمانە.
٢٤ کاتێ یوسف لە خەو هەڵستا، ئەوەی فریشتەکەی خوداوەند فەرمانی پێدابوو ئەنجامی دا و ژنەکەی
گواستەوە. ٢٥ بەڵام تا کوڕەکەی نەبوو لەگەڵی جووت نەبوو، ئینجا ناوی لێنا عیسا.

لەدایکبوونی عیسا
مەتا ١: ١٨ و لۆقا ٢: ١-٧

١٨ بەڵام لەدایکبوونی عیسای مەسیح بەم شێوەیە بوو:
١ لەو ڕۆژانەدا لە ئۆگستۆس قەیسەرەوە فەرمانێک دەرچوو، کە هەموو جیهان ناونووس بکرێت. ٢ ئەمە یەکەم

ناونووسین بوو، کاتێ کیرینیۆس فەرمانڕەوای سوریا بوو. ٣ ئیتر هەریەکە بۆ ناونووسین دەچووە شاری خۆی.

٤ یوسفیش لە جەلیل لە شاری ناسیرەوە بەرەو یەهودیا سەرکەوت، بۆ شارەکەی داود کە پێی دەووترێ
بێتلەحم، چونکە لە بنەماڵە و تیرەی داود بوو، ٥ تاکو لەگەڵ مریەم ناونووس بکرێن کە مارەبڕی بوو و سکی
هەبوو. ٦ کاتێک لەوێ بوون، کاتی منداڵبوونی هات. ٧ جا کوڕە نۆبەرەکەی بوو، قۆنداغی کرد و لە ئاخوڕێکدا داینا،
چونکە لە خانەکەدا شوێنیان نەبوو.

فریشتەیەک موژدەی دەبەخشی لۆقا ٢: ٨-٢٠

٨ لەو ناوچەیە شوان هەبوون لە دەشت دەمانەوە و شەوان ئێشکیان لە مێگەلەکەیان دەگرت. ٩ فریشتەیەکی
خوداوەند بۆیان دەرکەوت و شکۆی خوداوەند لە دەوریان درەوشایەوە، جا ترسێکی زۆر ترسان. ١٠ فریشتەکە
پێیووتن: (مەترسن، ئەوا موژدەی خۆشییەکی گەورەتان دەدەمێ کە بۆ هەموو گەلە. ١١ ئەمڕۆ لە شاری داود
ڕزگارکەرێکتان بۆ لەدایک بوو، ئەویش مەسیحە، خوداوەندە. ١٢ ئەمەش نیشانەیە بۆتان، مەلۆتکەیەک دەبینن لەناو
ئاخوڕێک دانراوە.)

١٣ لە پڕێکدا لەگەڵ فریشتەکە لەشکرێکی گەورەی ئاسمانی دەرکەوت و ستایشی خودایان دەکرد و
دەیانووت:

١٤ (شکۆ بۆ خودا لە بەرزایی،

لەسەر زەویش ئاشتی بۆ ئەوانەی جێی ڕەزامەندی ئەون.)

١٥ کاتێ فریشتەکان بەرەو ئاسمان بەجێیان هێشتن، شوانەکان بە یەکتریان وت: (دەی با بڕۆینە بێتلەحم و
ئەم شتەی ڕوویداوە ببینین کە خوداوەند پێی ڕاگەیاندین.)

١٦ خێرا هاتن و مریەم و یوسف و ئەو مەلۆتکەیەی لە ئاخوڕەکەدا دانرابوو دۆزییانەوە. ١٧ کاتێ بینییان، ئەو
قسەیەیان بڵاو کردەوە کە دەربارەی ئەم منداڵە پێیان وترابوو. ١٨ هەموو ئەوانەی گوێیان لێبوو، سەریان سوڕمابوو
لەوەی شوانەکان پێیان دەووتن. ١٩ بەڵام مریەم هەموو ئەم شتانەی هەڵدەگرت و لە دڵی خۆیدا لێکی دەدایەوە.

٢٠ شوانەکان گەڕانەوە و خودایان شکۆدار دەکرد و ستایشیان دەکرد لە پێناوی هەموو ئەوەی بیستیان و
بینییان، وەک پێیان وترابوو.

خەتەنەکردنی عیسا لۆقا ٢: ٢١

٢١ لە ڕۆژی هەشتەمین بۆ ئەوەی خەتەنە بکرێت، ناوی لێنرا عیسا، وەک لەلایەن فریشتەکە ناونرا، پێش
ئەوەی بە سک بکەوێت.

لۆقا ٢: ٢٢-٣٨

٢٢ کاتێک ڕۆژانی پاکبوونەوەیان بەگوێرەی تەوراتی موسا تەواوبوو، بردییانە ئۆرشەلیم، تاکو پێشکەشی
خوداوەندی بکەن - ٢٣ وەک لە تەوراتی خوداوەند نووسراوە: {هەر نێرینەیەکی نۆبەرە بۆ خوداوەند تەرخان
دەکرێت.} - ٢٤ بۆ پێشکەشکردنی قوربانییەکیش، بەگوێرەی ئەوەی لە تەوراتی خوداوەند وتراوە: {دوو کوکوختی یان
دوو بێچووە کۆتر.}

٢٥ لە ئۆرشەلیم پیاوێک هەبوو ناوی شیمۆن بوو، پیاوچاک و لەخواترس بوو، چاوەڕێی بەسەرکردنەوە بوو بۆ
ئیسرائیل، ڕۆحی پیرۆزی لەسەر بوو. ٢٦ بە ڕۆحی پیرۆز بۆی ئاشکرا کرابوو کە بەر لە بینینی مەسیحی خوداوەند
مردن نابینێت. ٢٧ بەهۆی ڕۆحەکەوە هاتە پەرستگا. کاتێ دایک و باوکەکە عیسای منداڵیان هێنا ژوورەوە، تاکو

بەگوێرەی نەریتی تەورات بۆی بکەن، ٢٨ شیمۆن لە باوەشی کرد، ستایشی خودای کرد:
٢٩ (ئەی خوداوەندی باڵادەست، ئێستا بەگوێرەی قسەکەت
بەندەی خۆت بە ئاشتی بەڕێبکە.
٣٠ ئەوا چاوم ڕزگاری تۆی بینی،
٣١ ئەوەی لەبەردەم هەموو گەلان ئامادەت کردووە،
٣٢ تا ئاشکراکردنی ڕووناکی بۆ نەتەوان و
شکۆمەندی بێت بۆ ئیسرائیلی گەلی خۆت.)
٣٣ دایک و باوکی سەرسام بوون لەوەی دەربارەی وترا. ٣٤ شیمۆن داوای بەرەکەتی بۆ کردن و بە مریەمی
دایکی وت: (ئا ئەم منداڵە دانراوە بۆ کەوتن و هەڵستانەوەی زۆران لە ئیسرائیلدا، دەبێتە نیشانەیەک دژایەتی
دەکرێت، ٣٥ تاکو نیازی زۆر دڵان ئاشکرا بێت. تۆش شمشێرێک جەرگت دەبڕێت.)
٣٦ ژنە پێغەمبەرێک هەبوو، حەنای کچی فەنوئیل لە هۆزی ئەشیر. زۆر بە ساڵدا چوو بوو، لە کچێنیڕا حەوت
ساڵ لەگەڵ مێردەکەی ژیابوو، ٣٧ ئینجا بێوەژن بوو تاکو هەشتا و چوار ساڵی. پەرستگای بەجێنەدەهێشت، بە
پاڕانەوە و ڕۆژوو، شەو و ڕۆژ لە پەرستندا بوو. ٣٨ هەر لەو کاتەدا ڕاوەستا و ستایشی خودای دەکرد، باسی
منداڵەکەی بۆ هەموو ئەوانە دەکرد کە چاوەڕوانی کڕینەوەی ئۆرشەلیم بوون.

دیدەنی مۆغان مەتا ٢: ١-١٢

١ دوای لەدایکبوونی عیسا لە بێتلەحمی یەهودیا، لە سەردەمی شا هێرۆدس، هەندێک مۆغ لە ڕۆژهەڵاتەوە
هاتنە ئۆرشەلیم، ٢ پرسییان: (کوا ئەوەی لەدایک بووە کە پاشای جولەکەیە؟ لە ڕۆژهەڵاتەوە ئەستێرەی ئەومان
بینی، هاتووین کڕنۆشی بۆ ببەین.)
٣ کاتێ شا هێرۆدس ئەمەی بیست، پەشۆکا و هەموو خەڵکی ئۆرشەلیم لەگەڵی پەشۆکان. ٤ هەموو کاهینانی
باڵا و مالمەکانی گەلی کۆکردەوە، لێی پرسین: (مەسیح لەکوێ لە دایک دەبێت؟) ٥ وەڵامیان دایەوە: (لە
بێتلەحمی یەهودیا، چونکە پێغەمبەرەکە ئاوای نووسیوە:
٦ {بەڵام تۆ ئەی بێتلەحمی خاکی یەهودا
کەمتر نیت لە فەرمانڕەواکانی یەهودا،
چونکە لە تۆوە فەرمانڕەوایەک دەردەچێت،
شوانایەتی گەلی ئیسرائیلم دەکات.})
٧ هێرۆدسیش بە نهێنی مۆغەکانی بانگکرد و لەبارەی کاتی دەرکەوتنی ئەستێرەکە لێکۆڵینەوەی لەگەڵ
کردن. ٨ ئینجا بۆ بێتلەحمی ناردن و پێیووتن: (بڕۆن و بە وردی بەدوای منداڵەکەدا بگەڕێن. کاتێ دۆزیتانەوە
هەواڵم بدەنێ، تاکو منیش بێم و کڕنۆشی بۆ ببەم.)

٩ دوای ئەوەی گوێبیستی پاشا بوون، ڕۆیشتن، ئەستێرەکەی لە ڕۆژهەڵات بینیبوویان، پێشیان کەوت تاکو
لەسەر ئەو شوێنەی منداڵەکەی لێبوو ڕاوەستا. ١٠ بە بینینی ئەستێرەکە زۆر شادومان بوون، ١١ چوونە ماڵەکە،
منداڵەکەیان لەگەڵ مریەمی دایکی بینی، دانەوین و کڕنۆشیان بۆ برد و گەنجینەکانیان کردەوە، زێڕ و بخوور و
موڕیان بە دیاری پێشکەش کرد. ١٢ ئینجا لە خەونداا ئاگادار کرانەوە کە نەگەڕێنەوە لای هێرۆدس، ئەوانیش بە
ڕێگایەکی دیکە گەڕانەوە وڵاتی خۆیان.

هەڵاتن بەرەو میسر مەتا ٢: ١٣-١٨

١٣ کە ڕۆیشتن، فریشتەیەکی خوداوەند هاتە خەونی یوسف و وتی: (هەستە منداڵەکە و دایکی ببە و ڕاکە بۆ
میسر. لەوێبە تاکو پێت دەڵێم، چونکە هێرۆدس خەریکە بە شوێن منداڵەکەدا دەگەڕێت، تاکو بیکوژێت.)
١٤ ئەویش هەڵستا و لە شەودا منداڵەکە و دایکی برد و بەرەو میسر ڕۆیشت. ١٥ تاکو مردنی هێرۆدس لەوێ مایەوە،
تا ئەوەی خوداوەند بەهۆی پێغەمبەرەکە فەرموویەتی بێتە دی، کە دەفەرمووێ: {لە میسرەوە بانگی کوڕەکەی
خۆمم کرد.}
١٦ کاتێ هێرۆدس زانی مۆغەکان فریویان داوە، زۆر تووڕە بوو. ناردی و هەموو کوڕەکانی بێتلەحم و
دەوروبەری کوشت، لە دوو ساڵەوە بەرەو خوارتر، بەگوێرەی ئەو کاتەی لە مۆغەکانەوە لێی کۆڵیبۆوە. ١٧ ئینجا
ئەوەی بەهۆی پێغەمبەر ئیرمیا وترابوو هاتە دی:

١٨ {دەنگێک لە ڕامەوە بیسترا،
گریان و شیوەنێکی گەورە،
ڕاحیل بۆ منداڵەکانی دەگرییێت،
ڕازی نییە دڵنەوایی بکرێت،
چونکە نەماون.}

گەڕانەوەبۆ شاری ناسیرە — مەتا ٢: ١٩-٢٣

١٩ کاتێ هێرۆدس مرد، فریشتەیەکی خوداوەند لە میسر هاتە خەونی یوسف و ٢٠ وتی: (هەستە، منداڵەکە و
دایکی ببە و بڕۆ بۆ خاکی ئیسرائیل، چونکە ئەوانەی بۆ ژیانی منداڵەکە دەگەڕان مردن.)
٢١ ئەویش هەڵستا، منداڵەکە و دایکی برد و گەڕایەوە خاکی ئیسرائیل. ٢٢ بەڵام کاتێ بیستی ئەرخیلاوس لە
یەهودیا لە جێی هێرۆدسی باوکی فەرمانڕەوایە، ترسا بچێتە ئەوێ. دوای ئەوەی لە خەوندا ئاگادار کرایەوە، بۆ
ناوچەی جەلیل ڕۆیشت. ٢٣ جا هات و لە شارێک نیشتەجێ بوو بە ناوی ناسیرە، تا ئەوەی بەهۆی پێغەمبەران
وترابوو بێتە دی: {بە ناسیرەیی ناودەبردرێت.}
٤٠ منداڵەکەش گەشەی دەکرد و بەهێز دەبوو، پڕبوو لە دانایی، نیعمەتی خوداشی لەسەر بوو. لۆقا ٢: ٤٠

عیسا لەپەرستگادا — لۆقا ٢: ٤١-٥٢

٤١ دایک و باوکی هەموو ساڵێک لە جەژنی پەسخە دەچوونە ئۆرشەلیم. ٤٢ کاتێ بووە دوازدە ساڵ، وەک
نەریتی جەژن بەرەو ئۆرشەلیم سەرکەوتن. ٤٣ دوای تەواوبوونی ڕۆژەکان لە گەڕانەوەیاندا عیسای مێردمنداڵ لە
ئۆرشەلیم مایەوە، دایک و باوکیشی نەیانزانی. ٤٤ وایان دەزانی لەناو کاروانەکەیە، ڕۆژە ڕێیەک ڕۆیشتن، دوای ئەوە
لەناو خزم و ناسیاوەکان لێی گەڕان. ٤٥ کە نەیاندۆزییەوە گەڕانەوە ئۆرشەلیم، بە دوایدا دەگەڕان. ٤٦ دوای سێ ڕۆژ
لە پەرستگادا دۆزیانەوە، لەناو مامۆستایان دانیشتووە، گوێیان لێ دەگرێت و پرسیاریان لێدەکات. ٤٧ هەموو ئەوانەی
گوێیان لێی ڕاگرتبوو، لە تێگەیشتن و وەڵامەکانی سەرسام بوون. ٤٨ کاتێ بینییان واقیان وڕما، ئینجا دایکی
پێیووت: (کوڕم بۆ وات لێکردین؟ من و باوکت دڵمان پێتەوە بوو و بە دواتدا دەگەڕاین.)
٤٩ وەڵامی دانەوە: (بۆچی بەدوامدا دەگەڕان؟ نەتاندەزانی پێویستە لەناو کاروباری باوکم بم؟) ٥٠ بەڵام لەو
قسەی پێی فەرموون تێنەگەیشتن.
٥١ ئینجا لەگەڵیان دابەزی و هاتەوە ناسیرە و گوێڕایەڵیان بوو، دایکیشی هەموو شتەکانی لە دڵیدا هەڵدەگرت.
٥٢ عیساش لە دانایی و باڵا، ڕەزامەندی لەلای
خودا و خەڵکی، گەشەی دەکرد.

حەزرەتی یەحیا — مەتا ٣: ١-١٢

١ هەر لەو ڕۆژانەدا، یەحیای لەئاوهەڵکێش لە دەشتی یەهودیا بۆ جاڕدان بەدەرکەوت، ٢ دەیووت: (تۆبە بکەن،
چونکە پاشایەتی ئاسمان نزیکبۆتەوە.) ٣ ئەمەش ئەوەیە کە بەهۆی پێغەمبەر ئیشایا دەربارەی وتراوە:
{دەنگی بانگدەرێک لە چۆڵەوانی هاوار دەکات:
"ڕێگای خوداوەند ئامادە بکەن،
ڕێڕەوی ڕێک بخەن."}
٤ بەرگی یەحیا لە مووی وشتر بوو، ناوقەدی بە پشتێنێکی پێستە دەبەست، خواردنیشی کوللە و هەنگوینی
کێوی بوو. ٥ ئیتر ئۆرشەلیم و تەواوی یەهودیا و سەرتاسەری چەمی ئوردون هاتنە لای و ٦ لەسەر دەستی ئەو لە
ڕووباری ئوردون لەئاوهەڵدەکێشران و دانیان بە گوناهەکانیان دەنا.
٧ کە بینی زۆر لە فەریسی و سەدوقی بۆ لەئاوهەڵکێشانەکەی دێن، پێیووتن: (ئەی بێچوی کۆرەماران، کێ
ئاگاداری کردوونەتەوە لەدەست تووڕەیی داهاتوو هەڵبێن؟ ٨ بەرهەمێک بدەن لە تۆبەکردن بوەشێتەوە. ٩ بیرمەکەنەوە
بەخۆتان بڵێن: "ئیبراهیم باوکمانە." پێتان دەڵێم، خودا دەتوانێت لەم بەردانە نەوە بۆ ئیبراهیم قیتبکاتەوە. ١٠ ئەوەتا
تەور خراوەتە سەر ڕەگی دار، هەر دارێک بەرهەمی باش نەدات، دەبڕدرێتەوە و فڕێدەدرێتە ناو ئاگر.
١١ من بۆ تۆبەکردن لەئاوتان هەڵدەکێشم، بەڵام ئەوەی دوای من دێت، لە من بەتواناترە، شایانی ئەوە نیم
سۆلەکانیشی بۆ هەڵگرم. ئەو بە ڕۆحی پیرۆز و بە ئاگر باپتیزتان دەکات. ١٢ شەنی بەدەستەوەیە بۆ پاککردنەوەی
جۆخینەکەی، دانەوێڵەکە لە ئەمباردا کۆدەکاتەوە و قەسەرەکەش بە ئاگرێکی نەکوژاوە دەسووتێنێ.)

لە ئاو هەڵکێشانی عیسا — مەتا ٣: ١٣-١٧

١٣ ئینجا عیسا لە جەلیلەوە هاتە ئوردون، تاکو لەسەر دەستی یەحیا لەئاوهەڵبکێشرێت. ١٤ بەڵام یەحیا
دەیویست ڕایگرێت و دەیووت: (من پێویستیم بەوەیە لەسەر دەستی تۆ لەئاوهەڵبکێشرێم، کەچی تۆ دێیت بۆ لای
من؟)
١٥ عیساش وەڵامی دایەوە: (ئێستا ڕێگا بدە، چونکە ئاوا لە ئێمە دەوەشێتەوە تا هەموو ڕاستودروستییەک تەواو
بکەین.) ئینجا ڕێی دا.
١٦ کاتێ عیسا لەئاوهەڵکێشرا، یەکسەر لە ئاوەکە هەڵستایەوە. ئەوەبوو ئاسمانی بۆ کرایەوە و بینی ڕۆحی خودا
وەک کۆترێک نیشتەوە و هاتە سەری. ١٧ دەنگێکیش لە ئاسمانەوە فەرمووی: (ئەمە کوڕی خۆشەویستمە، ئەوەی
پێی دڵشادم.)

تاقیکردنەوەی عیسا — مەتا ٤: ١-١١

١ پاشان عیسا بەهۆی ڕۆحی پیرۆزەوە بردرایە سەروو بۆ چۆڵەوانی، تاکو لەلایەن ئیبلیسەوە تاقی بکرێتەوە.
٢ دوای چل ڕۆژ و چل شەو بەڕۆژووبوون، برسی بوو. ٣ تاقیکەرەوە لێی هاتە پێش، پێیووت: (ئەگەر تۆ کوڕی
خودایت، بەم بەردانە بفەرموو ببنە نان.)
٤ بەڵام عیسا وەڵامی دایەوە: (نووسراوە: {مرۆڤ تەنها بە نان ناژیێت، بەڵکو بە هەر وشەیەک کە لە دەمی
خوداوە دەردەچێت.})
٥ ئینجا ئیبلیس بردییە شاری پیرۆز و لەسەر سواندەی پەرستگا ڕایگرت و ٦ پێیووت: (ئەگەر تۆ کوڕی
خودایت خۆت هەڵدە خوارەوە. چونکە نووسراوە:
{سەبارەت بە تۆ فەرمان بە فریشتەکانی دەدات،

لەسەر دەستیان هەڵتبگرن،
تاکو پێت بەر بەردێک نەکەوێت.}
[7] عیساش پێی فەرموو: (هەروەها نووسراوە: {خوداوەند، خودات تاقی مەکەوە.})
[8] دیسان ئیبلیس بۆ سەر شاخێکی زۆر بڵندی برد و هەموو شانشینەکانی جیهان و شکۆی ئەوانی پیشان دا و
[9] پێی‌ووت: (هەموو ئەمانەت دەدەمێ ئەگەر کڕنۆش ببەیت و بمپەرستی.)
[10] ئینجا عیساش پێی فەرموو: (شەیتان لێم دووربکەوە! چونکە نووسراوە: {کڕنۆش بۆ خودای پەروەردگارت
دەبەیت و تەنها ئەو دەپەرستیت.})
[11] ئینجا ئیبلیس وازی لێ هێنا و فریشتەش هاتن و خزمەتیان کرد.

شایەتیدانی حەزرەتی یەحیا — یۆحەنا ١: ١٩-٣٤

[19] ئەمەش شایەتییەکەی یەحیایە، کاتێ جولەکەی ئۆرشەلیم کاهین و لێڤییان نارده لای پرسیاری لێ بکەن:
(تۆ کێیت؟) [20] ئەو دانی پیانا و نکۆڵی نەکرد، بەڵکو وتی: (من مەسیحەکە نیم.)
[21] ئینجا لێیان پرسی: (ئەی کێیت؟ ئەلیاسی؟) وتی: (نا، ئەو نیم.) (ئەی تۆ پێغەمبەرەکەی؟) وتی: (نەخێر.)
[22] ئینجا پێیان وت: (باشە تۆ کێیت؟ تاکو وەڵامێک بدەینەوە ئەوانەی کە ئێمەیان ناردووە، دەربارەی خۆت
چی دەڵێی؟)
[23] وتی:
(من {دەنگی بانگدەرێکم کە لە چۆڵەوانی هاواردەکات:
"ڕێگای خوداوەند تەخت بکەن"}،
وەک ئیشایای پێغەمبەر وتوویەتی.)
[24] نێردراوانیش لە فەریسییەکان بوون، [25] پرسیاریان لێ‌کرد: (ئەگەر تۆ مەسیحەکە نیت و ئەلیاس نیت و
پێغەمبەرەکەش نیت، ئیتر بۆچی خەڵکی لەئاوهەڵدەکێشیت؟)
[26] یەحیاش وەڵامی دانەوە: (من لە ئاو هەڵدەکێشم، بەڵام یەکێک لەنێوانتان ڕاوەستاوە کە نایناسن، [27] ئەو
دوای من دێت، من شایستە نیم ئاوەزێنەی سۆلەکانی بکەمەوە.)
[28] ئەمانە لە بێتعەنیا ڕووی‌دا، لەوبەری ئوردونەوە، لەو شوێنەی یەحیا خەڵکی لە ئاو هەڵدەکێشا.
[29] بۆ بەیانی یەحیا بینی عیسا دێتە لای، وتی: (ئەوەتا بەرخی خودا، ئەوەی گوناهی جیهان لادەبات! [30] ئەمە
ئەوەیە کە باسم کرد، پیاوێک دوای من دێت پێشم کەوت، چونکە پێش من بووە. [31] منیش نەمدەناسی، بەڵام تاکو
ئەو بۆ ئیسرائیل دەربکەوێت، بۆیە هاتووم خەڵکی لە ئاو هەڵدەکێشم.)
[32] یەحیا شایەتی دا: (بینیم ڕۆحی پیرۆز وەک کۆترێک لە ئاسمانەوە دەهاتە خوارەوە و لەسەری نیشتەوە. [33] من
نەمدەناسی، بەڵام ئەوەی منی ناردووە خەڵک لەئاوهەڵکێشم، پێی‌ووتم: "ئەوەی دەیبینیت ڕۆحەکە دێتە خوارەوە و
لەسەری دەنیشێتەوە، ئەو بە ڕۆحی پیرۆز باپتیزتان دەکات." [34] خۆم بینیم و شایەتیم دا کە ئەمە کوڕی خودایە.)

عیسا قوتابییەکانی بانگ دەکات — یۆحەنا ١: ٣٥-٥١

[35] بۆ بەیانی دیسان یەحیا لەگەڵ دوو قوتابی خۆی ڕاوەستا بوو، [36] عیسای بینی دەڕۆیشت، وتی: (ئەوەتا
بەرخی خودا!)
[37] دوو قوتابییەکە گوێیان لێی‌بوو قسەی دەکرد، دوای عیسا کەوتن. [38] عیسا ئاوڕی دایەوە و بینی بە دوای‌دا
دێن، فەرمووی: (چیتان دەوێت؟) پێیان وت: (ڕابی - واتا مامۆستا - لەکوێ دەمێنیتەوە؟)

٣٩ پێی فەرموون: (وەرن، تەماشا بکەن.) بۆیە ئەوانیش ڕۆیشتن و بینییان لەکوێ دەمایەوە، ئەو ڕۆژەش
لەگەڵی مانەوە، نزیکەی کاتژمێر چواربوو.
٤٠ ئەندراوسی برای شیمۆن پەترۆس، یەکێک بوو لەو دووانەی کە گوێیان لە یەحیا بوو و دوای عیسا کەوتن.
٤١ یەکەم جار شیمۆنی برای دۆزییەوە، پێیووت: (مەسیامان دۆزییەوە) - واتا مەسیح. ٤٢ هێنایە لای عیسا. عیساش
تەماشای کرد و فەرمووی: (تۆ شیمۆنی کوڕی یۆنای، بەڵام بانگ دەکرێیت کێفاس.) - واتا پەترۆس.
٤٣ بۆ بەیانی عیسا ویستی بچێتە جەلیل، فیلیپۆسی دۆزییەوە، پێی فەرموو: (دوام بکەوە.)
٤٤ فیلیپۆس خەڵکی بێتسەیدا بوو، شارەکەی ئەندراوس و پەترۆس. ٤٥ فیلیپۆسیش نەسەنئیلی دۆزییەوە،
پێیووت: (ئەوەی کە موسا لە تەورات و پێغەمبەرانیش لە سیپارەکانیان لەسەریان نووسیوە دۆزیمانەوە، عیسای
کوڕی یوسفی خەڵکی ناسیرەیە.)
٤٦ نەسەنئیل پێیووت: (ئایا لە ناسیرە شتی چاک هەڵدەکەوێ؟) فیلیپۆس پێیووت: (وەرە و ببینە.)
٤٧ عیسا نەسەنئیلی بینی بۆ لای دێت، دەربارەی فەرمووی: (ئەوەتا ئیسرائیلی بە ڕاستی، فێڵی تێدا نییە!)
٤٨ نەسەنئیل پێیووت: (چۆن دەمناسیت؟)
عیسا وەڵامی دایەوە: (پێش ئەوەی فیلیپۆس بانگت بکات، لە ژێر دارهەنجیرەکە بوویت، تۆم بینی.)
٤٩ نەسەنئیل وەڵامی دایەوە: (ڕابی، تۆ کوڕی خودایت! پاشای ئیسرائیلیت!)
٥٠ عیسا وەڵامی دایەوە: (باوەڕت هێنا، چونکە پێم وتیت لە ژێر دارهەنجیرەکە تۆم بینی؟ شتی گەورەتر
دەبینیت!) ٥١ ئینجا پێی فەرموو: (ڕاستی ڕاستیتان پێ دەڵێم، دەبینن ئاسمان کراوەتەوە و فریشتەی خوداش لەسەر
کوڕی مرۆڤ سەردەکەون و دادەبەزن.)

لۆقا ٥ : ١-١١

١ لەو کاتەی خەڵکەکە پاڵەپەستۆیان دەکرد تاکو گوێ لە وشەی خودا بگرن، کە ئەو لە کەناری دەریاچەی
جەنیسارەت ڕاوەستابوو، ٢ دوو بەلەمی لە کەناری دەریاچەکە بینی، ماسیگران لێیان دەرچووبوون و تۆڕەکانیان
دەشوشت. ٣ چووە ناو یەکێکیان، هی شیمۆن بوو، داوای لێکرد کەمێک لە وشکایی دووری بخاتەوە، ئینجا دانیشت
و لەناو بەلەمەکەوە خەڵکەکەی فێردەکرد.
٤ کاتێ وتەکانی تەواو کرد بە شیمۆنی فەرموو: (دووریبخەرەوە بۆ قووڵایی و تۆڕەکانتان بۆ ڕاوکردن
فڕێبدەن.)
٥ شیمۆن وەڵامی دایەوە: (گەورەم، بە درێژایی شەو زەحمەتمان کێشا و هیچمان نەگرت. بەڵام لەبەر قسەی
تۆ، تۆڕەکان فڕێدەدەم.)
٦ کاتێ ئەمەیان کرد ماسییەکی زۆریان گرت، تۆڕەکانیان خەریک بوو دەدڕا. ٧ جا ئیشارەتیان بۆ هاوکارانی ناو
بەلەمەکەی دیکە کرد، تاکو بێن و یارمەتییان بدەن، ئیتر هاتن و هەردوو بەلەمەکەیان پڕکرد، تا وایلێهات
خەریک بوو نوقوم ببن.
٨ شیمۆن پەترۆس کە ئەمەی بینی و لەبەردەم چۆکی عیسادا کەوت و دەیووت: (گەورەم لێم دووربکەوە،
چونکە مرۆڤێکی گوناهبارم!) ٩ چونکە خۆی و هەموو ئەوانەی لەگەڵی بوون سەرسام بوون لەم ماسی گرتنەی
هەڵیانگرتەوە، ١٠ یاقوب و یۆحەنای کوڕەکانی زەبدیش، هاوبەشی شیمۆن بوون.
عیسا بە شیمۆنی فەرموو: (مەترسە! لەمەوپاش مرۆڤ ڕاو دەکەیت.) ١١ دوای ئەوەی بەلەمەکانیان هێنا
وشکایی، هەموو شتێکیان بەجێهێشت و دوای کەوتن.

مەرقۆس ٢: ١٣-١٧

[13] دووبارە عیسا دەرچووە سەر کەناری دەریاچە، خەڵکەکە هەموو لێی کۆبوونەوە و ئەویش فێری دەکردن.
[14] کاتێ بەڕێوە بوو، لێڤی کوڕی حەلفی بینی لە شوێنی باجگری دانیشتبوو، پێی فەرموو: (دوام کەوە.) ئەویش
هەڵستا و دوای کەوت.
[15] کاتێ لە ماڵی ئەو دانیشتبوو زۆر لە باجگران و گوناهباران لەگەڵ عیسا و قوتابییەکانی لەسەر خوان بوون،
چونکە زۆر بوون و دوای کەوتبوون. [16] کاتێ مالمە فەریسییەکان بینییان وا لەگەڵ گوناهبار و باجگران نان
دەخوات، بە قوتابییەکانیان وت: (بۆچی لەگەڵ باجگر و گوناهباران نان دەخوات؟)
[17] کە عیسا گوێی لێبوو، پێی فەرموون: (لەشساغ پێویستی بە پزیشک نییە، بەڵکو نەخۆش. نەهاتووم
ڕاستودروستان بانگ بکەم، بەڵکو گوناهباران.)

لۆقا ٦: ١٢-١٣

[12] لەو ڕۆژانەدا عیسا چووە چیا تاکو نوێژ بکات، شەوەکەی هەموو بە نوێژکردن بۆ خودا بەسەربرد. [13] کە
ڕۆژبۆوە، قوتابییەکانی بانگکرد، دوازدەی لێ هەڵبژاردن و ناوی لێنان نێردراوان:

مەرقۆس ٣: ١٤-١٩

[13] عیسا چووە سەر شاخێک و ئەوانەی بانگکرد کە دەیویستن، ئەوانیش چوونە لای. [14] دوازدەی دیاری کرد
و ناوی لێنان نێردراوان، تاکو لەگەڵی بن و بۆ جاڕدان بیاننێرێت و [15] دەسەڵاتیان هەبێت بۆ دەرکردنی ڕۆحیپیس.
[16] دوازدەکەی دیاری کردن: شیمۆنی ناونا پەترۆس، [17] یاقوبی کوڕی زەبدی و یۆحەنای برای کە ناوی لێنان
بوانەرگس، واتا کوڕانی هەورەتریشقە، [18] ئەندراوس و فیلیپۆس و بەرتۆلماوس و مەتا و تۆماس و یاقوبی حەلفی و
تەداوس و شیمۆنی کانەوی و [19] یەهوزای ئەسخەریوتی کە بە گرتنی دا.

شایی لەقانا یۆحەنا ٢: ١-١٢

[1] لە ڕۆژی سێیەم لە قانای جەلیل شاییەک هەبوو، دایکی عیساش لەوێ بوو. [2] عیسا و قوتابییەکانیشی بۆ
شاییەکە بانگکرابوون. [3] کاتێ شەراب تەواو دەبوو، دایکی بە عیسای وت: (شەرابیان نییە!)
[4] عیساش پێی فەرموو: (ژنەکە، چیت لە من دەوێ؟ هێشتا کاتی من نەهاتووە!)
[5] ئینجا دایکی بە خزمەتکارانی وت: (هەرچییەکتان پێ دەڵێ، بیکەن.)
[6] شەش کوپەی بەردین بەگوێرەی پاککردنەوەی جولەکە لەوێ دانرابوون، هەریەکەی هەشتا تا سەد و بیست
لیتریان دەگرت.
[7] جا عیسا پێی فەرموون: (کوپەکان پڕ بکەن لە ئاو.) ئەوانیش کوپەکانیان تا سەر پڕکرد.
[8] ئینجا پێی فەرموون: (ئێستا لێی دەربهێنن و بۆ گەورەی شاییەکەی ببەن!)
ئەوانیش بردییان. [9] کاتێ گەورەی شاییەکە تامی ئەو ئاوەی کرد کە ببووە شەراب، سەرچاوەکەی نەدەزانی،
بەڵام خزمەتکاران دەیانزانی، ئەوانەی ئاوەکەیان دەرهێنابوو، ئەوسا گەورەی شاییەکە زاوای بانگکرد و [10] پێیووت:
(هەموو کەس یەکەم جار شەرابە چاکەکە دادەنێن، کاتێ مەست بوون، ئینجا خراپەکە. بەڵام تۆ تا ئێستا شەرابە
چاکەکەت هێشتۆتەوە!)
[11] ئەمە سەرەتای نیشانەکانە کە عیسا لە قانای جەلیل کردی و شکۆی خۆی دەرخست، قوتابییەکانیشی
باوەڕیان پێی هێنا.
[12] دواتر لەگەڵ دایکی و برایانی و قوتابییەکانی بەرەو کەفەرناحوم دابەزین، چەند ڕۆژێک لەوێ مانەوە.

پاکسازی پەرستگا یۆحەنا **٢: ١٣-٢٥**

١٣ کە جەژنی پەسخەی جولەکە نزیکبۆوە، عیسا چووە ئۆرشەلیم. ١٤ لە پەرستگا فرۆشیارانی گا و مەڕ و
کۆتری بینی، پارەگۆڕەوانیش دانیشتبوون. ١٥ قامچییەکی لە گوریس دروستکرد و هەمووانی لە پەرستگا دەرکرد، مەڕ
و گا پێکەوە. پارەی پارەگۆڕەوانی پەرشوبڵاو کردەوە و مێزەکانی وەرگێڕا، ١٦ ئینجا بە کۆترفرۆشانی فەرموو: (ئەم
شتانە لێرە هەڵگرن! ماڵی باوکم مەکەنە بازاڕ!)
١٧ جا قوتابییەکانی بیریان کەوتەوە کە نووسراوە: {دڵگەرمی بۆ ماڵەکەت دەمسووتێنێت}.
١٨ جولەکەکان وەڵامیان دایەوە: (چ نیشانەیەکمان پیشان دەدەیت تاکو ئەم شتانە بکەیت!)
١٩ عیساش وەڵامی دانەوە: (ئەم پەرستگایە بڕوخێنن، بە سێ ڕۆژ هەڵیدەستێنمەوە.)
٢٠ ئینجا جولەکەکان وتیان: (ئەم پەرستگایە بە چل و شەش ساڵ بنیادنراوە، تۆ بە سێ ڕۆژ
هەڵیدەستێنیتەوە؟) ٢١ بەڵام ئەو باسی پەرستگای لەشی خۆی دەکرد. ٢٢ بۆیە کاتێ لەناو مردووان هەڵستایەوە،
قوتابییەکانی بیریان کەوتەوە کە ئەمەی وتبوو، ئینجا باوەڕیان هێنا بە نووسراوەکە و بەو قسەیەی عیسا فەرمووی.
٢٣ کە لە جەژنی پەسخە لە ئۆرشەلیم بوو، زۆر کەس باوەڕیان بە ناوی هێنا، چونکە نیشانەکانیان دەبینی کە
دەیکرد. ٢٤ بەڵام عیسا لەلای خۆیەوە متمانەی پێ نەکردن، چونکە هەمووی دەناسی. ٢٥ لەبەر ئەوە پێویستی بە
کەس نەبوو دەربارەی مرۆڤ شایەتی بۆ بدات، چونکە دەیزانی مرۆڤ چی تێدایە.

لەدایکبوون لەڕۆح یۆحەنا **٣: ١-٢١**

١ پیاوێک لە فەریسییەکان هەبوو بە ناوی نیقۆدیمۆس، یەکێک بوو لە ڕابەرانی جولەکە. ٢ بە شەو هاتە لای
عیسا و پێیووت: (ڕابی، دەزانین تۆ مامۆستایەکی لەلای خوداوە هاتوویت، چونکە کەس ناتوانێت ئەو نیشانانە
بکات کە تۆ دەیکەیت، ئەگەر خودای لەگەڵ نەبێت.)
٣ عیساش وەڵامی دایەوە: (ڕاستی ڕاستیت پێ دەڵێم، ئەگەر یەکێک لەدایک نەبێتەوە، ناتوانێت شانشینی خودا
ببینێت.)
٤ نیقۆدیمۆس پێیووت: (مرۆڤ کە پیر بێت چۆن دەتوانێت لەدایک بێت؟ خۆ دیسان ناتوانێت بچێتەوە سکی
دایکی و لەدایک بێتەوە؟)
٥ عیسا وەڵامی دایەوە: (ڕاستی ڕاستیت پێ دەڵێم، ئەگەر یەکێک لە ئاو و لە ڕۆحی پیرۆز لەدایک نەبێت،
ناتوانێت بچێتە ناو شانشینی خودا. ٦ ئەوەی لە جەستە لەدایک بووە جەستەیە، ئەوەش لە ڕۆحەکە لەدایک بووە
ڕۆحە. ٧ سەرسام مەبە کە پێم وتی: "دەبێ لەدایک ببنەوە." ٨ با بۆ کوێی بوویێت هەڵدەکات و گوێت لە دەنگەکەی
دەبێت، بەڵام نازانیت لەکوێوە دێت و بۆ کوێ دەچێت. هەر کەسێکیش لە ڕۆحەکە لەدایک بووە ئاوایە.)
٩ نیقۆدیمۆس وتی: (چۆن دەکرێ ئەمانە ڕووبدەن؟)
١٠ عیسا وەڵامی دایەوە: (تۆ مامۆستایەکی ئیسرائیلی و ئەمانەش نازانیت؟ ١١ ڕاستی ڕاستیت پێ دەڵێم: ئەوەی
دەیزانین دەیڵێین و ئەوەی دەیبینین شایەتی بۆ دەدەین، ئێوەش شایەتیمان پەسەند ناکەن. ١٢ باسی شتە
زەمینییەکانم بۆتان کرد و باوەڕ ناکەن، ئیتر چۆن باوەڕ دەکەن ئەگەر باسی شتە ئاسمانییەکانتان بۆ بکەم؟ ١٣ کەس
سەرنەکەوتووە بۆ ئاسمان جگە لەوەی لە ئاسمان هاتۆتە خوارەوە، کوڕی مرۆڤ. ١٤ وەک موسا لە چۆڵەوانی
مارەکەی بەرزکردەوە، ئاواش دەبێ کوڕی مرۆڤ بەرز بکرێتەوە، ١٥ تاکو هەر کەسێک باوەڕی پێ بهێنێت ژیانی
تاهەتایی هەبێت.

خۆشەویستی خودا بۆ جیهان

١٦ چونکە خودا بەم جۆرە جیهانی خۆشویست، تەنانەت کوڕە تاقانەکەی بەختکرد، تاکو هەر کەسێک باوەڕی
پێ بهێنێت لەناو نەچێت، بەڵکو ژیانی تاهەتایی هەبێت. ١٧ چونکە خودا کوڕەکەی نەناردە جیهان تاکو جیهان حوکم
بدات، بەڵکو تاکو جیهان بەووە ڕزگاری ببێت. ١٨ ئەوەی باوەڕی پێ بهێنێت حوکم نادرێت، بەڵام ئەوەی باوەڕ
ناهێنێ ئەوا حوکم دراوە، چونکە باوەڕی بە ناوی کوڕە تاقانەکەی خودا نەهێناوە. ١٩ ئەمەش حوکمەکەیە:
ڕووناکییەکە هاتە جیهان و خەڵک لە جیاتی ڕووناکییەکە تاریکییەکەیان خۆشویست، چونکە کردەوەیان خراپ بوو.
٢٠ لەبەر ئەوەی هەر کەسێک خراپە بکات ڕقی لە ڕووناکییەکەیە و نایەتە لای ڕووناکییەکە، نەوەک کردەوەکانی
ئاشکرا بێت. ٢١ بەڵام ئەوەی بەگوێرەی ڕاستی دەڕوات، دێتە لای ڕووناکییەکە، تاکو دەربکەوێت کە کردەوەکانی لە
خوداوە کراون.)

عیسا و شایەتی یەحیا — یۆحەنا **٣: ٢٢-٣٦**

٢٢ دوای ئەمانە عیسا و قوتابییەکانی هاتنە خاکی یەهودیا، لەوێ لەگەڵیان مایەوە و خەڵکی لەئاوهەڵکێشا.
٢٣ یەحیاش لە ئەینونی نزیک سالیم خەڵکی لە ئاو هەڵدەکێشا، چونکە لەوێ ئاو زۆر بوو، ئیتر دەهاتن و لە ئاو
هەڵدەکێشران. ٢٤ چونکە هێشتا یەحیا فڕێنەدرابووە زیندانەوە. ٢٥ لەوێ دەربارەی پاککردنەوە گفتوگۆیەک کەوتە
نێوان قوتابییەکانی یەحیا و جولەکەیەک. ٢٦ هاتنە لای یەحیا و پێیان وت: (ڕابی، ئەوەی لەوبەری ئوردون لەگەڵ
تۆ بوو، ئەوەی شایەتیت بۆی دا، ئەوەتا خەڵک لە ئاو هەڵدەکێشێ و هەموو خەڵک دێنە لای.)
٢٧ یەحیا وەڵامی دایەوە: (کەس ناتوانێت شتێک وەربگرێت ئەگەر لە ئاسمانەوە پێی نەدرابێت. ٢٨ ئێوە خۆتان
شایەتیم بۆ دەدەن کە وتم: "من مەسیح نیم، بەڵام پێش ئەو نێردراوم." ٢٩ بووک بۆ زاوایە، بەڵام هاوڕێی زاوا کە
ڕاوەستاوە و گوێی لێ دەگرێت لەبەر دەنگی زاوا زۆر دڵخۆش دەبێت. بۆیە ئەم خۆشییەم هاتە دی. ٣٠ پێویستە ئەو
زیاد بکات و منیش کەم.
٣١ ئەوەی لە سەرەوە دێت لە سەرووی هەمووانە. بەڵام ئەوەی لە زەوییە ئەوە زەمینییە و وەکو کەسێکی
زەمینی دەدوێت. ئەوەی لە ئاسمانەوە دێت لە سەرووی هەمووانە و ٣٢ شایەتی ئەوە دەدات کە بینیوویەتی و
بیستوویەتی، کەسیش شایەتییەکەی وەرناگرێت. ٣٣ ئەوەی شایەتییەکەی وەردەگرێت، مۆری دەکات کە خودا
ڕاستە. ٣٤ چونکە ئەوەی خودا ناردوویەتی بە وشەی خودا دەدوێت، لەبەر ئەوەی خودا بێ سنوور ڕۆحی پیرۆز
دەدات. ٣٥ باوکەکە کوڕەکەی خۆشدەوێت و هەموو شتێکی داوەتە دەستی. ٣٦ ئەوەی باوەڕ بە کوڕەکە بهێنێت
ژیانی تاهەتایی هەیە. بەڵام ئەوەی گوێڕایەڵی کوڕەکە نییە ژیان نابینێت، بەڵکو تووڕەیی خودای لەسەر دەمێنێت.)

ژنێکی سامیری — یۆحەنا **٤: ١-٤٢**

١ فەریسییان بیستیان کەوا عیسا لە یەحیا زیاتر قوتابی دروستدەکات و لە ئاویان هەڵدەکێشێ ٢ - -
هەرچەندە خۆی خەڵکی لە ئاو هەڵنەدەکێشا، بەڵکو قوتابییەکانی. ٣ بۆیە کاتێ عیسا ئەمەی زانی یەهودیای
بەجێهێشت و گەڕایەوە جەلیل.
٤ جا دەبووایە بە سامیرەدا تێپەڕێت، ٥ گەیشتە شارێکی سامیرەیی پێی دەووترا سوخار، نزیک ئەو پارچە
زەوییەی یاقوب دابوویە یوسفی کوڕی. ٦ بیری یاقوبیش لەوێ بوو. جا عیسا لە گەشتەکە ماندوو بوو، لەلای
بیرەکە دانیشت، نزیکەی کاتژمێر دوازدە بوو.
٧ ژنێکی سامیرەیی هات ئاو ببات، عیسا پێی فەرموو: (هەندێک ئاوم بدەرێ.) ٨ چونکە قوتابییەکانی چووبوونە
ناو شار تاکو خواردن بکڕن.
٩ جا ژنە سامیرەییەکە پێیووت: (تۆ جولەکەیت و منیش ژنێکی سامیرەییم، چۆن داوای ئاوم لێ دەکەیت؟)

چونکە جولەکە تێکەڵی سامیرەییەکان نابن.

[١٠] عیساش وەڵامی دایەوە: (ئەگەر بەخشینی خودات دەزانی و دەتزانی کێیە ئەوەی پێت دەڵێت "ئاوم بدەرێ"، ئەوسا تۆ داوات لێ دەکرد و ئەویش ئاوی ژیانی پێ دەدایت.)

[١١] ژنەکە پێیووت: (بەڵام گەورەم، دۆلچەت پێنییە و بیرەکەش قووڵە. ئیتر ئاوی ژیانت لەکوێ بوو؟ [١٢] خۆ لە یاقوبی باوکمان گەورەتر نیت کە بیرەکەی پێ داوین، خۆی و کوڕەکانی و ماڵاتیشی لێیان خواردەوە؟)

[١٣] عیسا وەڵامی دایەوە: (هەر کەسێک لەم ئاوە بخواتەوە تینووی دەبێتەوە. [١٤] بەڵام ئەوەی لەو ئاوە بخواتەوە کە من دەیدەمێ، هەرگیز تینووی نابێ، بەڵکو ئەو ئاوەی دەیدەمێ تیایدا دەبێتە کانیاوێک و هەڵدەقوڵێت ژیانی تاهەتایی دەبەخشێ.)

[١٥] ژنەکەش پێیووت: (گەورەم، ئەو ئاوەم بدەرێ تاکو تینوو نەبم و نەیەمەوە ئێرە بۆ ئاوکێشان.) [١٦] پێی فەرموو: (بڕۆ، مێردەکەت بانگ بکە و وەرەوە ئێرە.)

[١٧] ژنەکە وەڵامی دایەوە: (مێردم نییە.) عیساش پێی فەرموو: (ڕاست دەکەیت کە دەڵێی مێردم نییە.

[١٨] چونکە پێنج مێردت هەبوو، ئێستاش ئەوەی هەتە مێردت نییە. ڕاست دەکەیت.)

[١٩] ژنەکە پێیووت: (گەورەم، دەبینم تۆ پێغەمبەریت. [٢٠] باوکانمان لەسەر ئەم شاخە پەرستنیان کردووە، بەڵام ئێوە دەڵێن ئۆرشەلیم ئەو شوێنەیە کە پێویستە پەرستنی لێ بکرێت.)

[٢١] عیسا پێی فەرموو: (خانم، باوەڕم پێ بکە، کاتێ دێت ئێوە نە لەسەر ئەم شاخە و نە لە ئۆرشەلیم باوکەکە دەپەرستن. [٢٢] ئەوەی ئێوە دەیپەرستن نایناسن، بەڵام ئەوەی ئێمە دەیپەرستین دەیناسین، چونکە ڕزگاری لە جولەکەوەیە. [٢٣] بەڵام کاتێ دێت وا ئێستایە کە خواپەرستە ڕاستەکان بە ڕۆح و ڕاستی باوکەکە دەپەرستن، چونکە باوکەکە داوای ئەم جۆرە خواپەرستانە دەکات. [٢٤] خودا ڕۆحە و پێویستە ئەوانەی دەیپەرستن بە ڕۆح و ڕاستی بیپەرستن.)

[٢٥] ژنەکە پێیووت: (دەزانم مەسیا دێت، کە پێی دەووترێ مەسیح، کە ئەو هات هەموو شتێکمان پێ ڕادەگەیەنێت.)

[٢٦] عیساش پێی فەرموو: (من ئەوم، ئەوەی قسەت لەگەڵ دەکات.)

[٢٧] لێرەدا قوتابییەکانی گەیشتن، سەرسام بوون کە لەگەڵ ژنێک قسەدەکات. بەڵام کەس نەیووت: (چیت دەوێت؟) یان (بۆچی قسەی لەگەڵ دەکەیت؟)

[٢٨] ئینجا ژنەکە گۆزەکەی بەجێهێشت، چووە ناو شار و بە خەڵکی وت: [٢٩] (وەرن کەسێک ببینن هەرچییەکم کردووە پێیووتم! دەبێ مەسیح نەبێت؟) [٣٠] ئیتر لە شار هاتنە دەرەوە و چوونە لای.

[٣١] لەو کاتەدا قوتابییەکان تکایان لێی دەکرد: (ڕابی، بخۆ!)

[٣٢] بەڵام پێی فەرموون: (خواردنێکم هەیە بیخۆم، کە ئێوە نایزانن.)

[٣٣] بۆیە قوتابییەکان بە یەکتریان دەووت: (کەس هیچی بۆ هێناوە بیخوات؟)

[٣٤] عیساش پێی فەرموون: (خواردنی من ئەوەیە بە خواستی ئەوە بکەم کە ناردوومی و کارەکەی تەواو بکەم. [٣٥] ئەی نالێن: "پاش چوار مانگ دروێنە دێت"؟ ئەوەتا پێتان دەڵێم: چاوتان هەڵبڕن و سەیری کێڵگەکان بکەن وا زەرد هەڵگەڕاون بۆ دروێنە. [٣٦] سەپانیش کرێ وەردەگرێ و بۆ ژیانی تاهەتایی بەرهەم کۆدەکاتەوە، تاکو تۆودەر و سەپان پێکەوە دڵشاد بن. [٣٧] چونکە ئەو پەندە ڕاستە کە دەڵێت: "یەکێک تۆو دەکات و یەکێکی دیکە دروێنە دەکات." [٣٨] ئێوەم بۆ دروێنەیەک ناردووە کە پێوەی ماندوو نەبوون. کەسانی دیکە ماندوو بوون و ئێوە هاتنە سەر ماندووبوونیان.)

٣٩ زۆر لە سامیرەییەکانی ئەو شارە باوەڕیان بە عیسا هێنا، لەبەر قسەی ئەو ژنەی کە شایەتی دەدا:
(هەرچییەکم کردووە پێی فەرمووم.) ٤٠ بۆیە کاتێ سامیرەییەکان هاتنە لای، تکایان لێکرد لەلایان بمێنێتەوە،
ئەویش دوو ڕۆژ لەوێ مایەوە. ٤١ زۆر زیاتریش بەهۆی قسەکانییەوە باوەڕیان‌هێنا و ٤٢ بە ژنەکەیان دەووت: (ئیتر بە
قسەی تۆ نییە کە باوەڕ دەهێنین، چونکە خۆمان بیستمان و دەزانین کە ئەمە بە ڕاستی ڕزگارکەری جیهانە!)

عیسا دەستی کرد بەفێری دەکردن وچاکردنەوەی لۆقا ٤: ١٤-١٥

١٤ عیسا بە هێزی ڕۆحی پیرۆزەوە گەڕایەوە جەلیل، ناوبانگی لە هەموو دێیەکانی دەوروپشت بڵاو بۆوە. ١٥ لە
کەنیشتەکانیان فێری دەکردن و هەموو ستایشیان دەکرد.

یۆحەنا ٤: ٤٦-٥٤

٤٦ هاتەوە قانای جەلیل، کە لەوێ ئاوی کردە شەراب، کاربەدەستێکی پاشا هەبوو، کوڕەکەی لە کەفەرناحوم
نەخۆش بوو. ٤٧ کاتێ ئەو بیستی عیسا لە یەهودیاوە هاتووەتە جەلیل، چووە لای و لێی پاڕایەوە کە بێت، تاکو
کوڕەکەی چاکبکاتەوە، چونکە نزیکی مردن بوو.
٤٨ ئینجا عیسا پێی فەرموو: (ئەگەر نیشانە و کاری سەرسوڕهێنەر نەبینن هەرگیز باوەڕ ناهێنن.)
٤٩ کاربەدەستەکەش پێیووت: (گەورەم، پێش ئەوەی کوڕەکەم بمرێت، وەرە.)
٥٠ عیسا پێی فەرموو: (بڕۆ! کوڕەکەت دەژییێت.) پیاوەکە باوەڕی بەو قسەیە کرد کە عیسا پێی فەرموو و
ڕۆیشت. ٥١ کە بە ڕێگاوە بوو کۆیلەکانی تووشی بوون و دەیانووت کە کوڕەکەی زیندووە، ٥٢ جا سەبارەت بەو
کاتژمێرەی تیایدا چاکتر ببۆوە پرسیاری لێکردن، پێیان وت: (دوێنێ کاتژمێر یەک تایەکە بەریدا.)
٥٣ باوکەکە زانی لەو کاتژمێرە بوو کە عیسا پێی فەرموو: (کوڕەکەت دەژییێت.) ئەوسا خۆی و خاووخێزانی
هەموو باوەڕیان‌هێنا.
٥٤ ئەمەش نیشانەی دووەم بوو عیسا کردی، کە لە یەهودیاوە هاتە جەلیل.

عیسا لەناسیرە دەردەکرێ لۆقا ٤: ١٦-٢١

١٦ هاتە ناسیرە کە لێی گەورە بووە، وەک نەریتی خۆی ڕۆژی شەممە چووە کەنیشت و بۆ خوێندنەوە ڕاوەستا.
١٧ پێچراوی ئیشایا پێغەمبەریان دایێ و کردیەوە، ئەو شوێنەی دۆزییەوە کە تیایدا نووسراوە:
١٨ ({ڕۆحی خوداوەندم لەسەرە،
چونکە دەستنیشانی کردووم بۆ موژدەدان بە هەژاران،
ناردوومی تاکو ئازادی بۆ دیلکراوان و بینین بۆ کوێران جاڕبدەم،
تاکو پێشێلکراوان بەرەو ئازادی بنێرم و
١٩ ساڵی ڕەزامەندی خوداوەند جاڕبدەم.})
٢٠ ئینجا پێچراوەکەی پێچایەوە، دایەوە خزمەتکارەکە و دانیشت. هەموو ئەوانەی لە کەنیشت بوون چاویان
تێبڕی بوو. ٢١ دەستی پێکرد قسەیان بۆ بکات: (ئەمڕۆ ئەم نووسراوەی گوێتان لێبوو هاتە دی.)

مەتا ١٣: ٥٤-٥٧

٥٤ هاتەوە شارەکەی خۆی، لە کەنیشتەکەیان فێری کردن، تا ئەوەی سەرسام بوون و وتیان: (ئەمە ئەم دانایی
و پەرجوانەی لەکوێ بوو؟ ٥٥ ئەمە کوڕی دارتاشەکە نییە؟ ئەی دایکی ناوی مریەم نییە؟ یاقوب و یوسف و شیمۆن
و یەهوزا برای نین؟ ٥٦ ئەوە نییە خوشکەکانی هەموویان لەلامانن؟ ئەی ئەمە هەموو ئەمانەی لەکوێ بوو؟) ٥٧ جا

ساتمەیان لێی کرد.

بەڵام عیسا پێی فەرموون: (پێغەمبەر بێ ڕێز نییە، تەنها لە شار و ماڵی خۆیدا نەبێت.)

لۆقا ٤: ٢٣-٣٠

[٢٣] عیسا پێی فەرموون: (بێگومان ئەم پەندەم پێ دەڵێن: ئەی پزیشک چارەسەری خۆت بکە! ئەوەی بیستمان و لە کەفەرناحوم کردت، لێرەش لە شارەکەتدا بیکە.)
[٢٤] هەروەها فەرمووی: (ڕاستیتان پێ دەڵێم، هیچ پێغەمبەرێک لە شارەکەی خۆی پەسەند ناکرێت. [٢٥] لە
ڕاستیدا پێتان دەڵێم، لە سەردەمی ئەلیاس زۆر بێوەژن لە ئیسرائیلدا هەبوون، کاتێ سێ ساڵ و شەش مانگ
ئاسمان بەسترا، لە هەموو خاکەکەدا بووە برسێتییەکی گەورە، [٢٦] بەڵام ئەلیاس بۆ ئەوان نەنێردرا، بەڵکو بۆ بێوەژنێک
لە سەرەفەندی سەیدا. [٢٧] لە سەردەمی ئەلیشەع پێغەمبەریش زۆر گول لە ئیسرائیلدا هەبوون، هیچیان پاک
نەبوونەوە، نەعمانی سوری نەبێت.)
[٢٨] جا کە ئەمەیان بیست هەموو لە کەنیشتەکە لێی پڕبوون. [٢٩] دەریانکردە دەرەوەی شار، بردییانە سەر لێواری
ئەو چیایەی شارەکەیانی لەسەر بنیاد نرابوو، تاکو فڕێیبدەنە خوارەوە. [٣٠] بەڵام ئەو بە ناویاندا تێپەڕی و ڕۆیشت.

مەتا ١٣: ٥٨

[٥٨] لەوێدا پەرجوی زۆری نەکرد، لەبەر بێباوەڕییان.

عیسا دەرکردنی رۆحی پیس

مەرقۆس ١: ٢١-٢٨

[٢١] ئینجا چوونە کەفەرناحوم. لە کاتێکدا شەممە بوو چووە کەنیشت و دەستیکرد بە فێرکردن. [٢٢] لە
فێرکردنەکەی سەرسام بوون، چونکە وەک دەسەڵاتدارێک فێری دەکردن، نەک وەک مالمەکان. [٢٣] لەپڕ لە
کەنیشتەکەیان یەکێکی لێبوو ڕۆحیپیسی تێدابوو، هاواری کرد، [٢٤] وتی: (عیسای ناسیرەیی، چیت لێمان دەوێت؟
هاتووی لە ناومان ببەیت؟ دەتناسم تۆ کێیت، پیرۆزەکەی خودایت!)
[٢٥] عیسا لێی ڕاخوڕی و فەرمووی: (بێدەنگ بە! لێی وەرە دەرەوە!) [٢٦] ڕۆحە پیسەکەش خووگرتی کرد و
هاوارێکی بەرزی لێ هەڵستا و لێی هاتە دەرەوە.
[٢٧] هەموو سەرسام بوون و کەوتنە پرسیار لە یەکتری: (ئەمە چییە؟ فێرکردنێکی نوێیە بە دەسەڵاتەوە! فەرمان
بە ڕۆحیپیسیش دەکات و گوێڕایەڵی دەبن.) [٢٨] یەکسەر ناوبانگی بە هەموو ناوچەی دەوروبەری جەلیل بڵاوبۆوە.

عیسا چاکردنەوەی خەڵکێکی زۆر

مەرقۆس ١: ٢٩-٣٤

[٢٩] ئەو کاتەی کەنیشتەکەیان بەجێهێشت، لەگەڵ یاقوب و یۆحەنا چوونە ماڵی شیمۆن و ئەندراوس.
[٣٠] خەسووی شیمۆن لەناو جێگا کەوتبوو، تای هەبوو، خێرا باسی ئەویان بۆ عیسا کرد. [٣١] ئەویش هات، دەستی
گرت و هەڵیستاندەوە. تایەکە بەریدا و دەستیکرد بە خزمەتکردنیان.
[٣٢] ئێوارە داهات و ڕۆژ ئاوابوو، هەموو نەخۆش و کەسێکیان بۆ هێنا ڕۆحیپیسی تێدابێت. [٣٣] هەموو شارەکە لە
بەردەرگا کۆبوونەوە. [٣٤] زۆر نەخۆشی بە جۆرەها دەردەوە چاککردەوە، زۆر ڕۆحیپیسیشی دەرکرد و نەیهێشت
ڕۆحەپیسەکان بدوێن، چونکە ناسییان.

عیسا موژدەبەخشین لەناوچەی جەلیل

مەرقۆس ١: ٣٥-٣٩

[٣٥] بۆ بەیانی هێشتا تاریک بوو، هەڵستا و چووە شوێنێکی چۆڵەوانی و لەوێ دەستیکرد بە نوێژکردن.

[٣٦] شیمۆن و ئەوانەی لەگەڵی بوون بە شوێنیدا گەڕان [٣٧] کە دۆزییانەوە پێیان وت: (هەموو بە دواتدا دەگەڕێن.)
[٣٨] پێی فەرموون: (وەرن با بڕۆینە دێیەکانی دەوروپشت، تاکو لەوێش جاڕبدەم، چونکە بۆ ئەمە هاتووم.) [٣٩] جا
چوو تاکو لە هەموو جەلیلدا لە کەنیشتەکانیان جاڕبدات و ڕۆحیپیس دەربکات.

عیسا نەخۆشی گولی پاک دەبێتەوە لۆقا ٥: ١٢-١٦

[١٢] ئەوەبوو لە یەکێک لە شارەکان، پیاوێکی پڕ لە گولی هەبوو، کە عیسای بینی بە ڕوودا کەوت و لێی
پاڕایەوە: (گەورەم، ئەگەر بتەوێت، دەتوانی پاکم بکەیتەوە.)
[١٣] عیساش دەستی درێژکرد و دەستی لێدا، فەرمووی: (دەمەوێت، پاکببەوە.) ئیتر یەکسەر گولییەکەی
لێبۆوە.
[١٤] عیسا ڕایسپارد: (بە کەس مەڵێ، بەڵام بڕۆ خۆت پیشانی کاهین بدە، بۆ پاکبوونەوەکەت ئەو قوربانییەی
موسا فەرمانی کردووە بیکە، وەک شایەتییەک بۆیان.)
[١٥] بەڵام هەواڵی ئەو زیاتر بڵاو دەبۆوە، جا حەشاماتێک کۆبوونەوە تاکو گوێبگرن و نەخۆشییەکانیان
چاکبێتەوە. [١٦] ئەویش دووردەکەوتەوە بۆ چۆڵەوانی و نوێژی دەکرد.

عیسا چاکردنەوەی ئیفلیجێک مەرقۆس ٢: ١-١٢

[١] پاش چەند ڕۆژێک عیسا هاتەوە ناو کەفەرناحوم، جا بیسترا کە لە ماڵەوەیە. [٢] خەڵکێکی زۆر کۆبوونەوە، بە
شێوەیەک لەبەردەرگاش شوێن نەما. ئەویش بە وشەکە بۆیان دەدووا. [٣] ئیفلیجێکیان هێنایە لای، بە چوار کەس
هەڵیانگرتبوو. [٤] بەڵام لەبەر خەڵکەکە نەیانتوانی بیبەنە لای عیسا. جا سەربانی ئەو شوێنەیان هەڵگرت کە ئەوی
لێبوو، کونێکیان کردەوە و نوێنەکەیان شۆڕکردەوە کە ئیفلیجەکەی لەسەر بوو.
[٥] کاتێ عیسا باوەڕی ئەوانی بینی، بە ئیفلیجەکەی فەرموو: (کوڕم، گوناهەکانت بەخشران.)
[٦] هەندێک مالمیش لەوێ دانیشتبوون، لە دڵی خۆیاندا بیریان دەکردەوە: [٧] (بۆچی ئەمە ئاوا دەدوێت؟ کفر
دەکات! بێجگە لە خودا کێ دەتوانێت گوناه ببەخشێت؟)
[٨] یەکسەر عیسا بە ڕۆحی خۆی زانی لە دڵی خۆیاندا ئاوا بیر دەکەنەوە، پێی فەرموون: (بۆچی لە دڵتاندا بیر
لەم شتانە دەکەنەوە؟ [٩] کامیان ئاسانترە، بە ئیفلیجەکە بڵێی: "گوناهەکانت بەخشران،" یان بڵێی: "هەستە، نوێنەکەت
هەڵگرە و بڕۆ"؟ [١٠] بەڵام تاکو بزانن، کوڕی مرۆڤ لەسەر زەوی دەسەڵاتی گوناه بەخشینی هەیە،...) بە
ئیفلیجەکەی فەرموو: [١١] (پێت دەڵێم: هەستە، نوێنەکەت هەڵگرە و بڕۆ ماڵەوە.) [١٢] ئەویش یەکسەر هەڵستا و
نوێنەکەی هەڵگرت و لەبەرچاوی هەموویان چووە دەرەوە. بە شێوەیەک هەموو سەرسام بوون و ستایشی خودایان
کرد، وتیان: (هەرگیز شتی وامان نەبینیوە!)

لەبارەی ڕۆژووەوە مەتا ٩: ١٤-١٧

[١٤] ئینجا قوتابییەکانی یەحیا هاتنە لای و وتیان: (بۆچی ئێمە و فەریسییەکان زۆر جار بەڕۆژوو دەبین، بەڵام
قوتابییەکانت بەڕۆژوو نابن؟)
[١٥] عیسا پێی فەرموون: (ئایا دەکرێت شاییگێڕان ماتەم بگێرن، لەو کاتەی زاوا لەگەڵیان دایە؟ بەڵام ڕۆژانێک
دێت زاوایان لێ دەبردرێت، ئەوسا بەڕۆژوو دەبن.
[١٦] کەس کراسی کۆن بە پەڕۆی لەئاونەدراو پینە ناکات، چونکە پینەکە کراسەکە لێک ڕادەکێشێت و دڕاویەکە
خراپتر دەکات. [١٧] شەرابی نوێش لەناو مەشکەی کۆن ناکەن، ئەگینا مەشکەکە دەتەقێت، جا شەرابەکە دەڕژێت و

مەشکەکەش لەناودەچێت. بەڵکو شەرابی نوێ لەناو مەشکەی نوێ دەکرێت و هەردووکیان پارێزراو دەبن.)

چاککردنەوە لەڕۆژی شەممە یۆحەنا **٥: ١-١٥**

١ دوای ئەمانە جەژنێکی جولەکەکان هەبوو و عیسا سەرکەوتە ئۆرشەلیم. ٢ لە ئۆرشەلیم لەلای دەروازەی مەڕ
حەوزێک هەبوو بە عیبری پێیان دەووت بێتحەسدا، پێنج هەیوانی هەبوو. ٣ لەوێ خەڵکێکی زۆر ڕاکشابوون،
نەخۆش و کوێر و شەل و گۆج، [چاوەڕێی جوڵانی ئاوەکە بوون، ٤ چونکە هەندێک جار فریشتەی خوداوەند بۆ
حەوزەکە دەهاتە خوارەوە و ئاوەکەی دەجوڵاند، جا ئەوەی یەکەم کەس بچووبووایە ناو حەوزەکە، لە هەر
نەخۆشییەک هەیبووایە چاک دەبۆوە.] ٥ کابرایەک لەوێ بوو سی و هەشت ساڵ نەخۆش بوو. ٦ عیسا ئەم
کابرایەی بینی پاڵکەوتووە و زانی ماوەیەکی درێژە وایە، پێی فەرموو: (دەتەوێ چاکبیتەوە؟)
٧ نەخۆشەکە وەڵامی دایەوە: (گەورەم، کاتێ ئاوەکە دەجوڵێت کەسم نییە بمخاتە ناو حەوزەکە. کاتێکیش دێم،
یەکێکی دیکە پێش من دەچێتە ناوی.)
٨ عیساش پێی فەرموو: (هەستە! نوێنەکەت هەڵگرە و بڕۆ!) ٩ یەکسەر کابرا چاکبۆوە، نوێنەکەی هەڵگرت و
ڕۆیشت.
ئەو ڕۆژەش شەممە بوو، ١٠ بۆیە جولەکە بە کابرای چاکبۆوەیان وت: (شەممەیە و دروست نییە نوێنەکەت
هەڵگریت.)
١١ کابرا وەڵامی دانەوە: (ئەوەی چاکیکردمەوە پێی فەرمووم: "نوێنەکەت هەڵگرە و بڕۆ.")
١٢ لێیان پرسی: (ئەو پیاوە کێیە کە پێیووتی: "هەڵیبگرە و بڕۆ"؟)
١٣ بەڵام کابرای چاکبۆوە نەیدەزانی کێیە، چونکە عیسا لەناو ئەو خەڵکەی لەوێ بوون خۆی کێشایەوە.
١٤ دوای ئەوە عیسا ئەوی لە پەرستگا بینییەوە و پێی فەرموو: (ئەوەتا چاکبوویتەوە. ئیتر گوناە مەکە، نەوەک
خراپترت بەسەر بێت.) ١٥ کابراش چوو و بە جولەکەکانی وت کە عیسا بووە چاکیکردۆتەوە.

باوک و کوڕ یۆحەنا **٥: ١٦-٢٣**

١٦ لەبەر ئەمە جولەکەکان عیسایان چەوساندەوە، چونکە ئەم شتانەی لە شەممەدا دەکرد.
١٧ بەڵام عیسا وەڵامی دانەوە: (تا ئێستا باوکم کاردەکات، منیش کار دەکەم.) ١٨ لەبەر ئەم هۆیە جولەکەکان زیاتر
هەوڵیان دەدا بیکوژن، چونکە تەنها شەممەی نەدەشکاند، بەڵکو دەیووت کە خودا باوکییەتی، خۆی لەگەڵ خودا
یەکسان دەکرد.
١٩ بۆیە عیسا وەڵامی دانەوە: (ڕاستی ڕاستیتان پێ دەڵێم: کوڕەکە ناتوانێت لە خۆیەوە شتێک بکات تەنها ئەوەی کە
دەبینێت باوکی دەیکات، چونکە هەرچی ئەو دەیکات، کوڕەکەش ئەم شتانە وەک ئەو دەکات. ٢٠ چونکە باوکەکە
کوڕەکەی خۆشدەوێت و هەموو ئەوەی پیشان دەدات کە دەیکات، کاری لەمانەش مەزنتری پیشان دەدات، تاکو
سەرسام بن. ٢١ چونکە وەک باوکەکە مردووان هەڵدەستێنێتەوە و زیندوو دەکاتەوە، کوڕەکەش ئەوەی بیەوێت
زیندووی دەکاتەوە. ٢٢ چونکە باوکەکە کەس حوکم نادات، بەڵکو هەموو حوکمدانی داوەتە کوڕەکە، ٢٣ تاکو هەموو
ڕێزی کوڕەکە بگرن هەروەک ڕێزی باوک دەگرن. ئەوەی ڕێزی کوڕەکە نەگرێ، ڕێزی باوکیش ناگرێ کە
ناردوویەتی.

لەمردنەوە بەرەو ژیان یۆحەنا **٥: ٢٤-٣٠**

٢٤ ڕاستی ڕاستیتان پێ دەڵێم: ئەوەی گوێ لە وشەکەم بگرێت و باوەڕ بهێنێت بەوەی ناردوومی ژیانی

تاهەتایی دەبێت و نایەتە حوکمدان، بەڵکو لە مردنەوە بۆ ژیان گواستراوەتەوە. ٢٥ ڕاستی ڕاستیتان پێ دەڵێم: کاتێک
دێت کە ئێستایە، کاتێک مردووان دەنگی کوڕی خودا دەبیستن، گوێگرانیش دەژین. ٢٦ چونکە وەک باوکەکە ژیانی
لە خۆیدا هەیە، بە کوڕەکەشی داوە ژیانی لە خۆیدا هەبێت. ٢٧ دەسەڵاتی حوکمدانیشی داوەتێ، چونکە ئەو کوڕی
مرۆڤە.
٢٨ لەمە سەرسام مەبن، چونکە کاتێک دێت هەموو ئەوانەی لەناو گۆڕ دان دەنگی دەبیستن و ٢٩ دێنە دەرەوە،
ئەوانەی کرداری چاکیان کردووە بۆ هەڵستانەوەی ژیان، بەڵام ئەوانەی کرداری خراپیان کردووە بۆ هەڵستانەوەی
حوکمدان. ٣٠ لە خۆمەوە ناتوانم هیچ بکەم. وەک دەبیستم حوکم دەدەم، حوکمدانەکەشم دادپەروەرانەیە، چونکە
داوای خواستی خۆم ناکەم، بەڵکو خواستی ئەوەی ناردوومی.

شایەتی باوک بۆ کوڕی خۆی
یۆحەنا ٥: ٣١-٤٧

٣١ ئەگەر شایەتی بۆ خۆم بدەم شایەتییەکەم ڕاست نییە. ٣٢ یەکێکی دیکە شایەتیم بۆ دەدات، منیش دەزانم
ئەو شایەتییەی بۆ منی دەدات ڕاستە.
٣٣ لەدوای یەحیاتان نارد، ئەویش شایەتی بۆ ڕاستی دا. ٣٤ من شایەتی مرۆڤ وەرناگرم، ئەمانەش دەڵێم تاکو
ئێوە ڕزگاربن. ٣٥ ئەو چرایەکی هەڵگیرساو و بریسکەدار بوو، دەتانویست ماوەیەک بە ڕووناکییەکەی دڵخۆش بن.
٣٦ بەڵام من شایەتییەکم هەیە لەوەی یەحیا گرنگترە، چونکە ئەو کارانەی باوکم پێی داوم تەواوی بکەم، ئەم
کارانە خۆیان شایەتیم بۆ دەدەن کە باوکم ناردوومی. ٣٧ باوکیشم کە ناردوومی، خۆی شایەتیم بۆ دەدات. ئێوە
هەرگیز دەنگیتان نەبیستووە و ڕواڵەتیتان نەبینیوە، ٣٨ وشەکەشی لە ئێوەدا چەسپاو نییە، چونکە ئەوەی ئەو
ناردوویەتی ئێوە باوەڕی پێ ناکەن. ٣٩ نووسراوەکان دەپشکنن، چونکە وادەزانن ژیانی تاهەتایی بۆ ئێوە تێدایە.
ئەوانەش شایەتیم بۆ دەدەن، ٤٠ بەڵام ناتانەوێ بێنە لام تاکو ژیانتان هەبێت.
٤١ من شکۆ لە خەڵک وەرناگرم. ٤٢ بەڵام ئێوەم ناسی کە خۆشەویستی خوداتان لە دڵدا نییە. ٤٣ بە ناوی
باوکمەوە هاتووم، پێشوازیم لێ ناکەن، بەڵام ئەگەر یەکێکی دیکە بە ناوی خۆیەوە بێت، پێشوازی لێدەکەن.
٤٤ ئەگەر شکۆ لە یەکتری وەردەگرن، بەڵام ئەو شکۆیەی لە تاکە خوداوەیە داوا نەکەن، چۆن دەتوانن باوەڕ بهێنن؟
٤٥ وا مەزانن من لەلای باوکەکە سکاڵاتان لێ دەکەم. یەکێک هەیە سکاڵاتان لێ بکات، کە موسایە، ئەوەی
هیواتان پێیەتی. ٤٦ ئەگەر باوەڕتان بە موسا بکردبووایە، باوەڕتان بە منیش دەکرد، چونکە لە بارەی منەوە
نووسیویەتی. ٤٧ ئەگەر باوەڕیش بە نووسراوی ئەو نەکەن، چۆن باوەڕ بە وتەکانی من دەکەن؟)

عیسا خەڵکی فێردەکات
مەتا ٤: ٢٣-٢٥

٢٣ ئینجا عیسا بە هەموو جەلیلدا دەگەڕا، لە کەنیشتەکانیان فێری دەکردن و موژدەی پاشایەتییەکەی جاڕدەدا،
هەرچی نەخۆشی و هەرچی نەساغی نێو خەڵک هەبوو، چاکی دەکردنەوە. ٢٤ بۆیە دەنگوباسی تەواوی سوریای
گرتەوە، ئەوانیش هەموو نەخۆشێکیان هێنا لای، بە جۆرەها دەرد و ئازارەوە، ئەوەی ڕۆحیپیسی تێدایە و خوودار و
ئیفلیج، ئەویش چاکیکردنەوە. ٢٥ جا خەڵکێکی زۆر لە جەلیل و دە شارەکە و ئۆرشەلیم و یەهودیا و ئەوبەری
ئوردون دوای کەوتن.

وتاریی عیسا سەر چیا
مەتا ٥-٧

خۆزگەدەخوازرێ
مەتا ٥: ١-١٢

١ کاتێ عیسا خەڵکەکەی بینی، چووە سەر چیا، ئینجا دانیشت و قوتابییەکانی هاتنە لای، ٢ زاری کردەوە،

فێری کردن:

[3] (خۆزگە دەخوازرێ بە ڕۆح هەژاران،
چونکە شانشینی ئاسمان بۆ ئەوانە.
[4] خۆزگە دەخوازرێ بە ماتەمداران،
چونکە دڵنەوایی دەکرێن.
[5] خۆزگە دەخوازرێ بە دڵنەرمەکان،
چونکە دەبن بە میراتگری زەوی.
[6] خۆزگە دەخوازرێ بە برسی و تینووەکان بۆ ڕاستودروستی،
چونکە تێر دەکرێن.
[7] خۆزگە دەخوازرێ بە بەزەییداران،
چونکە بەر بەزەیی دەکەون.
[8] خۆزگە دەخوازرێ بە دڵپاکەکان،
چونکە خودا دەبینن.
[9] خۆزگە دەخوازرێ بە ئاشتیسازان،
چونکە بە ڕۆڵەی خودا ناودەبرێن.
[10] خۆزگە دەخوازرێ بە چەوسێنراوان لە پێناوی ڕاستودروستی،
چونکە شانشینی ئاسمان بۆ ئەوانە.

[11] خۆزگە دەخوازرێ بە ئێوە کاتێ خەڵکی ئابڕووتان دەبەن و دەتانچەوسێننەوە، لەبەر من هەموو بوختانێکتان
پێ دەکەن. [12] دڵخۆش و دڵشاد بن، چونکە پاداشتتان گەورەیە لە ئاسمان. لەبەر ئەوەی پێش ئێوە ئاواش
پێغەمبەرانیان چەوساندۆتەوە.

خوێی زەوی و ڕووناکی جیهان — مەتا ٥: ١٣-١٦

[13] ئێوەن خوێی زەوی، بەڵام ئەگەر خوێ سوێرییەکەی نەما، بە چی سوێر دەکرێتەوە؟ ئیتر بەکەڵکی هیچ
نایەت، ئەوە نەبێ فڕێدرێتە دەرەوە و خەڵکی پێشێلی بکەن.
[14] ئێوەن ڕووناکی جیهان، شارێک لەسەر شاخ دامەزرابێت ناتوانرێت بشاردرێتەوە. [15] هەروەها خەڵکی چرا
هەڵناکەن تاکو بیخەنە ژێر تەشتەوە، بەڵکو لەسەر چرادان تا ڕووناکی بداتە هەموو ئەوانەی لە ماڵەکەدان. [16] با
ڕووناکیشتان بۆ خەڵک ئاوا بدرەوشێتەوە، تاکو کردارە باشەکانتان ببینن و ستایشی باوکتان بکەن کە لە ئاسمانە.

تەواوکردنی تەورات — مەتا ٥: ١٧-٢٠

[17] وا بیر نەکەنەوە من هاتووم تەورات یان پێغەمبەران پووچەڵ بکەمەوە، نەهاتووم بۆ پووچەڵکردنەوە، بەڵکو
بۆ تەواوکردن. [18] ڕاستیتان پێ دەڵێم: تا زەوی و ئاسمان لەئارادا بێت، پیتێک یان خاڵێک لە تەورات لەناو ناچێت،
تاکو هەمووی دێتە دی. [19] بۆیە ئەوەی بچووکترینی ئەم ڕاسپاردانە بشکێنێت و خەڵکیش ئاوا فێر بکات، لە
شانشینی ئاسمان بە بچووکترین ناودەبردرێت. بەڵام ئەوەی پەیڕەوی بکات و خەڵکی فێر بکات، لە شانشینی
ئاسمان بە پایە بەرز ناودەبردرێت. [20] ئیتر پێتان دەڵێم: ئەگەر ڕاستودروستیتان لە مالم و فەریسییەکان زیاتر نەبێت،
هەرگیز ناچنە ناو شانشینی ئاسمان.

تووڕەیی
مەتا ٥: ٢١-٢٦

[٢١] بیستووتانە بە پێشینان وتراوە: {مەکوژە}، (ئەوەی بکوژێت شایانی حوکم بەسەردان دەبێت.) [٢٢] بەڵام من پێتان دەڵێم ئەوەی لە خوشکی یان براکەی تووڕە بێ، دەبێ حوکم بدرێت. ئەوەی بە براکەی دەڵێ "هیچوپووچ"، دەبێ بدرێتە سەنهەدرین، ئەوەش دەڵێت "گێلە"، دەبێت بخرێتە ناو ئاگری دۆزەخەوە.
[٢٣] بۆیە ئەگەر قوربانیت بۆ قوربانگا هێنا و لەوێ بیرت کەوتەوە کە خوشکت یان برات شتێکی لەسەرت هەیە،
[٢٤] لەوێ لەبەردەم قوربانگا قوربانییەکەت بەجێبهێڵە و برۆ یەکەم جار خوشکت یان برات ئاشت بکەوە، ئینجا وەرە و قوربانییەکەت بکە.
[٢٥] خێرا لەگەڵ ڕکابەرەکەت ئاشتبەوە لەو کاتەی لەگەڵتە و بەڕێگاوەن، نەوەک ڕکابەرەکەت بتداتە دەست دادوەر و دادوەریش بتداتە دەست پۆلیس و فڕێبدرێیتە بەندیخانە. [٢٦] ڕاستیت پێ دەڵێم: لەوێ دەرناچی تا دوایین فلس نەدەیتەوە.

داوێن پیسی
مەتا ٥: ٢٧-٣٠

[٢٧] بیستووتانە وتراوە: {داوێنپیسی مەکە}. [٢٨] بەڵام من پێتان دەڵێم: ئەوەی بە هەوەسبازییەوە سەیری ئافرەتێک بکات، ئەوا لە دڵی خۆیدا داوێنپیسی لەگەڵ کردووە. [٢٩] ئەگەر چاوی ڕاستت بۆت بووە کۆسپ، دەری بهێنە و فڕێیبدە. باشترە بۆت ئەندامێکت لەدەست بچێت، لەوەی هەموو لەشت بخرێتە دۆزەخەوە. [٣٠] ئەگەر دەستی ڕاستت بۆت بووە کۆسپ، بیبڕەوە و فڕێیبدە، باشترە بۆت ئەندامێکت لەدەست بچێت، لەوەی هەموو لەشت بچێتە دۆزەخەوە.

تەڵاق
مەتا ٥: ٣١، ٣٢

[٣١] دیسان وتراوە: {ئەوەی ژنەکەی تەڵاق بدات، با تەڵاقنامەی بداتە دەست.} [٣٢] بەڵام من پێتان دەڵێم: ئەوەی بێ هۆی داوێنپیسی ژنەکەی خۆی تەڵاق بدات، وای لێدەکات داوێنپیسی بکات. ئەوەش تەڵاقدراوێک بهێنێت، ئەوا داوێنپیسی دەکات.

سوێند خواردن
مەتا ٥: ٣٣-٣٧

[٣٣] دیسان بیستووتانە کە بە پێشینان وتراوە: {سوێندەکانت مەشکێنە، بەڵکو سوێندەکانت بۆ خوداوەند بەرەسەر}، [٣٤] بەڵام من پێتان دەڵێم: هەرگیز سوێند مەخۆن، نە بە ئاسمان، چونکە تەختی خودایە، [٣٥] نە بە زەوی، چونکە تەختەپێیەتی، نە بە ئۆرشەلیم، چونکە شاری پاشای پایە بەرزە. [٣٦] سوێند بەسەری خۆت مەخۆ، چونکە ناتوانیت تاڵێکی سپی یان ڕەش بکەیت. [٣٧] با قسەتان: "بەڵێ" بۆ "بەڵێ" و "نەخێر" بۆ "نەخێر" بێت، لەمە بترازێت لە خراپەکارەکەوەیە.

تۆڵەسەندن
مەتا ٥: ٣٨-٤٢

[٣٨] بیستووتانە وتراوە: {چاو بە چاو، ددان بە ددان}. [٣٩] بەڵام من پێتان دەڵێم: بەربەرەکانێی خراپەکار مەکەن، بەڵکو ئەوەی لە ڕوومەتی ڕاستی دایت، لایەکەی دیکەشی بۆ شل بکە، [٤٠] ئەوەی ویستی بتداتە دادگا و کراسەکەت لێ بستێنێت، چاکەتەکەشتی بدەرێ. [٤١] ئەوەی یەک میل بێگاری پێ کردیت، دووانی لەگەڵ برۆ. [٤٢] ئەوەی داوای شتێکی لێکردیت بیدەرێ. ئەوەی شتێکی لێت خواست مەیگەڕێنەوە.

خۆشویستنی دوژمنان مەتا **٥: ٤٣-٤٨**

٤٣ بیستووتانە وتراوە: {نزیکەکەت خۆشبووێ،} (ڕقت لە دوژمنت بێتەوە.) ٤٤ بەڵام من پێتان دەڵێم:
دوژمنەکانتان خۆشبووێ، نوێژ بکەن بۆ ئەوانەی دەتانچەوسێننەوە، ٤٥ تاکو ببنە ڕۆڵەی ئەو باوکەتان کە لە ئاسمانە،
ئەو خۆری خۆی بەسەر چاک و خراپدا هەڵدێنێ و باران بەسەر پیاوچاک و زۆرداریشدا دەبارێنێت. ٤٦ چونکە
ئەگەر هەر ئەوانەتان خۆشبووێ کە ئێوەیان خۆشدەوێت، چ پاداشتێکتان هەیە؟ ئایا باجگرانیش ئەمە ناکەن؟
٤٧ ئەگەر سڵاوتان تەنها لە خوشک و برایانتان کرد، چی زیاترتان کردووە؟ ئایا بتپەرستانیش ئەمە ناکەن؟ ٤٨ بۆیە
ئێوە تەواو بن، وەک باوکی ئاسمانیتان تەواوە.

خێرکردن مەتا **٦: ١-٤**

١ هۆشیار بن لەوەی لەبەرچاوی خەڵک کاری ڕاستودروستیتان بکەن، تاکو بتانبینن. ئەگینا پاداشتتان نییە
لەلای باوکتان لە ئاسمان.
٢ بۆیە کاتێ خێرێک دەکەیت، لەپێش خۆت زوڕنا لێمەدە وەک دووڕووان کە لە کەنیشت و سەر شەقامەکان
دەیکەن، تاکو لەلایەن خەڵک ستایش بکرێن. ڕاستیتان پێ دەڵێم: ئەوانە پاداشتی خۆیان وەرگرتووە. ٣ بەڵام تۆ کە
خێرێک دەکەیت، مەهێڵە دەستی چەپت بزانێت دەستی ڕاستت چی دەکات، ٤ تاکو خێرەکەت بە نهێنی بێت.
باوکیشت کە لە نهێنیدا دەبینێت، پاداشتت دەداتەوە.

نوێژکردن مەتا **٦: ٥-١٥**

٥ کاتێ نوێژ دەکەن وەک دووڕووان مەبن، ئەوان حەزدەکەن بە پێوە لە کەنیشت و سووچی شەقامەکان نوێژ
بکەن، تاکو بۆ خەڵک دیار بن. ڕاستیتان پێ دەڵێم: ئەوانە پاداشتی خۆیان وەرگرتووە. ٦ بەڵام تۆ کاتێ نوێژ
دەکەیت، بڕۆ ژوورەکەت و دەرگا لەسەر خۆت دابخە، نوێژ بکە بۆ باوکت کە لە نهێنی دایە. باوکیشت کە لە
نهێنیدا دەبینێت، پاداشتت دەداتەوە. ٧ کاتێ نوێژ دەکەن، وەک بتپەرستان چەنەبازی مەکەن، چونکە وادەزانن بە
زۆر وتنیان گوێیان لێ دەگیرێت. ٨ بۆیە وەک ئەوان مەبن، چونکە باوکتان دەزانێت پێویستیتان بە چییە، پێش
ئەوەی داوای لێ بکەن.
٩ بەڵام ئێوە ئاوا نوێژ بکەن:
(ئەی باوکمان لە ئاسمان،
با ناوت پیرۆز بێت،
١٠ با پاشایەتییەکەت بێ،
با خواستت لەسەر زەوی پەیڕەو بکرێت وەک لە ئاسمان.
١١ نانی ڕۆژانەمان ئەمڕۆش بدەرێ.
١٢ لە گوناهەکانمان خۆش بە،
وەک ئێمەش لە قەرزارەکانمان خۆش دەبین.
١٣ مەمانخەرە تاقیکردنەوە،
بەڵکو ڕزگارمان بکە لە شەیتان.)
١٤ ئەگەر گەردەنی خەڵکی لەبەر خراپەکانیان ئازاد بکەن، ئەوا باوکی ئاسمانیشتان لێتان خۆش دەبێت. ١٥ بەڵام
ئەگەر گەردەنی خەڵکی ئازاد نەکەن، ئەوا باوکیشتان لە گوناهەکانتان خۆش نابێت.

ڕۆژووگرتن
مەتا ٦: ١٦-١٨

١٦ کاتێ بەڕۆژوو دەبن، ڕووگرژ مەبن وەک دووڕووان، چونکە ڕوویان دەگۆڕن تاکو بۆ خەڵکی دەربخەن کە
بەڕۆژوون. ڕاستیتان پێ دەڵێم: ئەوانە پاداشتی خۆیان وەرگرتووە. ١٧ بەڵام تۆ کە بەڕۆژوو دەبیت، سەرت چەور بکە
و دەموچاوت بشۆ، ١٨ تاکو بۆ خەڵک دەرنەکەوێت کە بەڕۆژوویت، بەڵکو بۆ باوکی نهێنیت، باوکیشت کە بە نهێنی
دەبینێت، پاداشتت دەداتەوە.

گەنجینەی ڕاستەقینە
مەتا ٦: ١٩-٢٤

١٩ لەسەر زەوی گەنجینە بۆ خۆتان کۆمەکەنەوە، لەوێ مۆرانە و ژەنگ تێکی دەدەن، دز دەیبڕێت و دەیدزێت.
٢٠ بەڵکو گەنجینە بۆ خۆتان لە ئاسمان کۆبکەنەوە، لەوێ مۆرانە و ژەنگ تێکی نادەن، دزیش نایبڕێت و نایدزێت.
٢١ چونکە گەنجینەت لەکوێ بێت، دڵیشت لەوێ دەبێت.
٢٢ چاو چرای لەشە، ئەگەر چاوت ساغ بێت، ئەوا لەشت هەمووی ڕووناکییە، ٢٣ بەڵام ئەگەر چاوت خراپ بێت،
ئەوا هەموو لەشت تاریک دەبێت، بۆیە ئەگەر ئەو ڕووناکییەی لە تۆ دایە تاریکی بێت، ئاخۆ دەبێ تاریکی چۆن
بێت!
٢٤ کەس ناتوانێت کۆیلایەتی دوو گەورە بکات، چونکە ڕقی لە یەکێکیان دەبێتەوە و ئەوەی دیکەی
خۆش‌دەوێت، یان دەست بە یەکێکیانەوە دەگرێت و ئەوەی دیکە پشتگوێ دەخات. ئێوەش ناتوانن کۆیلەی خودا و
پارە بن.

خودا خەممان دەخوات
مەتا ٦: ٢٥-٣٤

٢٥ بۆیە پێتان دەڵێم: بۆ ژیانی خۆتان نیگەران مەبن کە چی دەخۆن و چی دەخۆنەوە، یان بۆ لەشتان چی
دەپۆشن. ئایا ژیان لە خواردن گرنگتر نییە؟ یان لەش لە پۆشاک؟ ٢٦ سەیری باڵندەی ئاسمان بکەن، نە تۆو دەکەن
و نە دروێنە و نە لە ئەمبار کۆدەکەنەوە، لەگەڵ ئەوەش‌دا باوکی ئاسمانیتان بەخێوی دەکات. ئایا ئێوە لەوان
بەنرختر نین؟ ٢٧ کێ لە ئێوە ئەگەر نیگەران بوو، دەتوانێت یەک کاتژمێر لە تەمەنی خۆی زیاد بکات؟
٢٨ هەروەها بۆچی خەمی پۆشاکتانە؟ سەیری گوڵاڵەی کێڵگە بکەن چۆن گەشە دەکات، نە خۆی ماندوو
دەکات و نە دەڕێسێت، ٢٩ بەڵام پێتان دەڵێم: تەنانەت سلێمانیش لەوپەڕی شکۆمەندی‌دا وەک یەکێک لەوانەی
نەپۆشیوە. ٣٠ ئەگەر خودا گیای کێڵگە ئاوا بپۆشێت کە ئەمڕۆ هەیە و بەیانی فڕێدەدرێتە تەنوورەوە، ئایا ئێوە زیاتر
نین تا پۆشتەتان بکات، ئەی کەمباوەڕینە؟ ٣١ جا خەم مەخۆن بڵێن "چی بخۆین؟" یان "چی بخۆینەوە؟" یان "چی
بپۆشین؟" ٣٢ چونکە هەموو ئەمانە نەتەوەکان هەوڵی بۆ دەدەن، باوکی ئاسمانیشتان دەزانێت پێویستیتان بە هەموو
ئەوانە هەیە. ٣٣ بەڵکو یەکەم جار داوای پاشایەتییەکەی خودا و ڕاستودروستییەکەی بکەن، هەموو ئەمانەتان بۆ زیاد
دەبێت. ٣٤ بۆیە خەمی بەیانی مەخۆن، چونکە بەیانی خەمی خۆی دەخوات. هەر ڕۆژێک خراپی خۆی بەسە.

خەڵکی تاوانبار مەکەن
مەتا ٧: ١-٦

١ حوکم مەدەن تاکو حوکم نەدرێن. ٢ چونکە بەو حوکمەی دەیدەن حوکم دەدرێنەوە، بەو پێوانەیەی دەیپێون،
بۆتان دەپێورێتەوە.
٣ بۆچی پووشی ناو چاوی براکەت دەبینیت، بەڵام تێبینی کاریتەکەی ناو چاوی خۆت ناکەیت؟ ٤ یان، چۆن بە
براکەت دەڵێی: "ڕێم بدە با پووشەکەی ناو چاوت دەربهێنم،" کەچی کاریتە لەناو چاوی خۆت دایە؟ ٥ ئەی دووڕوو،
یەکەم جار کاریتەکەی ناو چاوی خۆت دەربهێنە، ئینجا باش دەبینیت بۆ دەرهێنانی پووشی ناو چاوی براکەت.
٦ شتی پیرۆز مەدەنە سەگ، مرواریشتان فڕێمەدەنە بەردەمی بەراز، نەوەک پێشێلیان بکەن و ڕوو وەرگێڕن و

پارچە پارچەتان بکەن.

داوا بکەن، پێتان دەدرێ مەتا ٧: ٧-١٢

[٧] داوا بکەن، پێتان دەدرێت. بگەڕێن، دەدۆزنەوە. لە دەرگا بدەن، لێتان دەکرێتەوە. [٨] چونکە هەر کەسێک داوا بکات، وەردەگرێت. ئەوەی بگەڕێت، دەدۆزێتەوە. ئەوەش لە دەرگا دەدات، لێی دەکرێتەوە.
[٩] ئەگینا کێ لە ئێوە ئەگەر کوڕەکەی داوای نانی لێ بکات، بەردی دەداتێ؟ [١٠] یان داوای ماسی لێ بکات، ماری دەداتێ؟ [١١] جا لەگەڵ ئەوەی کە ئێوە خراپن و دەزانن دیاری باش بە منداڵەکانتان بدەن، باوکتان لە ئاسمان چەند زیاتر شتی باش دەداتە ئەوانەی داوای لێدەکەن! [١٢] کەواتە لە هەر شتێکدا ئاوا بۆ خەڵک بکەن کە دەتانەوێ بۆتان بکرێت، چونکە ئەمەیە پوختەی تەورات و پەیامی پێغەمبەران.

دەرگای تەنگ مەتا ٧: ١٣، ١٤

[١٣] لە دەرگای تەسک بڕۆنە ژوورەوە، چونکە دەرگایەکی بەرین و ڕێگایەکی پانە ئەوەی بەرەو لەناوچوون دەڕوات، زۆرن ئەوانەی پێیدا دەچنە ژوورەوە. [١٤] بەڵام تەسکە دەرگا و تەنگە ئەو ڕێگایەی بەرەو ژیان دەچێت، کەم کەسیش دەیدۆزێتەوە.

ناسین بەبەرهەم مەتا ٧: ١٥-٢٠

[١٥] ئاگاداری پێغەمبەرانی درۆزن بن کە لە پێستی مەڕدا بۆ لاتان دێن، بەڵام لەناوەوە گورگی دڕندەن. [١٦] بە بەرهەمیان دەیانناسن. ئایا ترێ لە دڕک دەڕنن یان هەنجیر لە چقڵ؟ [١٧] بەم شێوەیە هەر دارێکی باش بەرهەمی باش دەدات، داری خراپیش بەرهەمی خراپ. [١٨] داری چاک ناتوانێت بەرهەمی خراپ بدات و داری خراپیش ناتوانێت بەرهەمی باش بدات. [١٩] هەر دارێک بەرهەمی باش نەدات دەبڕدرێتەوە و فڕێدەدرێتە ناو ئاگر. [٢٠] کەواتە بە بەرهەمیان دەیانناسن.

دانا و گێل مەتا ٧: ٢١-٢٩

[٢١] نەک هەر کەسێک پێم بڵێت: "خوداوەند، خوداوەند!" دەچێتە ناو شانشینی ئاسمان، بەڵکو ئەوەی بە خواستی باوکم دەکات کە لە ئاسمانە. [٢٢] لەو ڕۆژەدا، زۆر کەس پێم دەڵێن: "خوداوەند، خوداوەند، ئایا بە ناوی تۆوە پێشبینیمان نەکرد، بە ناوی تۆوە ڕۆحیپیسمان دەرنەکرد، بە ناوی تۆوە پەرجوی زۆرمان نەکرد؟" [٢٣] ئینجا منیش پێیان ڕادەگەیەنم: "قەت ئێوەم نەناسیوە. لێم دوور بکەونەوە، ئەی سەرپێچیکاران!"
[٢٤] بۆیە هەر کەسێک گوێی لەم وتانەم بێت و پەیڕەوی بکات، وەک پیاوێکی دانا وایە کە خانووەکەی لەسەر بەرد بنیادنابێت. [٢٥] باران باری و لافاو هەڵستا و ڕەشەبا هەڵیکرد و لەو خانووەی دا، بەڵام نەڕووخا، چونکە لەسەر بەرد بنیاد نرابوو. [٢٦] هەر کەسێکیش گوێی لەم وتانەم بێت و پەیڕەوی نەکات، وەک پیاوێکی گێل وایە خانووەکەی لەسەر لم بنیادنابێت. [٢٧] باران باری و لافاو هەڵستا و ڕەشەبا هەڵیکرد و لەو خانووەی دا و ڕووخا، ڕووخانەکەشی گەورە بوو.)
[٢٨] کاتێ عیسا ئەم وتانەی تەواو کرد، خەڵکەکە لە فێرکردنەکەی سەرسام بوون، [٢٩] چونکە وەک دەسەڵاتدارێک فێری دەکردن، نەک وەکو مالمەکانیان.

چاککردنەوەی خزمەتکاری سەرپەلێک لۆقا ٧: ١-١٠

[١] کە عیسا هەموو وتەکانی لە گوێی خەڵکەکەدا تەواو کرد، چووە ناو کەفەرناحوم. [٢] سەرپەلێک کۆیلەیەکی

هەبوو زۆری خۆش‌دەویست، نەخۆش بوو و لەسەرە مەرگ‌دا بوو. ٣ کاتێ بە عیسای بیست، پیرانی جولەکەی نارده
لای و داوای لێ‌کرد بێت تا کۆیلەکەی چاکبکاتەوە. ٤ هاتنە لای عیسا و لێی پاڕانەوە: (شایانی ئەوەیە کە ئەمەی
بۆ بکەیت، ٥ چونکە گەلی ئێمەی خۆش‌دەوێت و کەنیشتی بۆمان دروستکرد.) ٦ عیساش لەگەڵیان چوو.
کاتێ لە ماڵەکە دوور نەبوو، سەرپەلەکە برادەرانی نارد پێی بڵێن: (گەورەم ئەزیەت مەکێشە، شایانی ئەوە نیم خۆت
بێیتە ماڵەکەم، ٧ لەبەر ئەوە خۆم دانەنا کە شایانی ئەوە بم بێمە لات. بەڵام وشەیەک بفەرموو، خزمەتکارەکەم
چاک‌دەبێتەوە. ٨ چونکە منیش مرۆڤێکی لە ژێر دەسەڵاتم، سەربازیش لە ژێر دەستم هەیە، بەمە دەڵێم "بڕۆ"،
دەڕوات، بەوی دیکەش "وەرە"، دێت، بە کۆیلەکەشم "ئەمە بکە"، دەیکات.)

٩ کاتێ عیسا گوێی لەمە بوو، لێی سەرسام بوو، ئینجا ئاوڕی لەو خەڵکە دایەوە کە دوای کەوتبوون، فەرمووی:
(پێتان دەڵێم، لە ئیسرائیل‌دا باوەڕێکی بەهێزی ئاوام نەدیوە.) ١٠ ئەوانەی نێردرابوون گەڕانەوە ماڵەکە، بینییان
کۆیلەکە لەشساغە.

زیندووکردنەوەی مردوو — لۆقا ٧: ١١-١٧

١١ بۆ ڕۆژی پاشتر، عیسا بۆ شارێک چوو ناوی نایین بوو، قوتابییەکانی و حەشاماتێک لەگەڵی چوون. ١٢ کاتێ
لە دەروازەی شارەکە نزیک‌بۆوە، تەرمێک بەسەر شانەوە بوو، تاقانەی دایکی بوو کە بێوەژنە، خەڵکێکی زۆری
شارەکەی لەگەڵ‌بوو. ١٣ کاتێ خوداوەند بینی، دڵی پێی سووتا و پێی فەرموو: (مەگریێ.)
١٤ ئینجا هاتە پێشەوە و دەستی لە دارەبازەکە دا، هەڵگرانی ڕاوەستان. فەرمووی: (لاوە، پێت دەڵێم، هەستە!)
١٥ مردووەکە ڕاستبۆوە و دەستی کرد بە قسەکردن، عیساش دایەوە دەست دایکی.
١٦ هەموو ترسیان لێ نیشت، خودایان شکۆدار کرد، وتیان: (لە ناومان‌دا پێغەمبەرێکی پایە بەرز هەڵستاوە،
خوداش گەلەکەی خۆی بەسەرکردەوە!) ١٧ ئەم هەواڵەی ئەو لە هەموو یەهودیا و هەموو ناوچەکانی دەوروپشت
بڵاو بۆوە.

عیسا و حەزرەتی یەحیا — لۆقا ٣: ١٨، ١٩

١٨ قوتابییەکانی یەحیا هەموو ئەمانەیان بە یەحیا ڕاگەیاند. ئەویش دووان لە قوتابییەکانی بانگ‌کرد و ١٩ بۆ
خوداوەندی نارد، دەیووت، (تۆی ئەوەی دێیت، یان چاوەڕێی یەکێکی دیکە بکەین؟)

لۆقا ٧: ١٨-٣٥

١٨ قوتابییەکانی یەحیا هەموو ئەمانەیان بە یەحیا ڕاگەیاند. ئەویش دووان لە قوتابییەکانی بانگ‌کرد و ١٩ بۆ
خوداوەندی نارد، دەیووت، (تۆی ئەوەی دێیت، یان چاوەڕێی یەکێکی دیکە بکەین؟)
٢٠ پیاوەکان هاتنە لای عیسا، وتیان: (یەحیای لەئاوهەڵکێش ئێمەی بۆ لات ناردووە، دەڵێت: "تۆی ئەوەی
دێیت، یان چاوەڕێی یەکێکی دیکە بکەین؟")
٢١ لەو کاتەدا عیسا زۆرانی لە نەخۆشی و دەرد و ڕۆحەپیسەکان چاککردەوە، بۆ زۆر کوێریش دیتنی بەخشی.
٢٢ ئینجا لە وەڵامدا پێی فەرموون: (بڕۆن چیتان بینی و بیستتان بە یەحیای ڕابگەیەنن، کوێر دەبینن و شەل دەڕۆن
و گول پاک‌دەبنەوە، کەڕ دەبیستن و مردوو هەڵستاونەتەوە و هەژار موژدەیان دەدرێتێ. ٢٣ خۆزگەش دەخوازرێ
بەوەی ساتمەم لێ ناکات.)
٢٤ کە پەیامنێرانی یەحیا ڕۆیشتن، عیسا دەستی پێ‌کرد باسی یەحیا بکات بۆ خەڵکەکە: (بۆ بینینی چی
دەرچوونە چۆڵەوانی؟ قامیشێک کە با دەیهەژێنێ؟ ٢٥ ئەی بۆ بینینی چی دەرچوون؟ مرۆڤێک کە بەرگی نەرمی

پۆشیوە؟ ئەوەتا ئەوانەی بەرگیان نایابە و سەڵتەنەت لێدەدەن وا لە کۆشکەکانن. [٢٦] کەواتە دەرچوون چی ببینن؟
پێغەمبەرێک؟ بەڵێ پێتان دەڵێم لە پێغەمبەریش زیاتر. [٢٧] ئەمە ئەوەیە کە دەربارەی نووسراوە:

{ئەوەتا من پەیامبەری خۆم لەپێشتەوە دەنێرم،
ئەوەی ڕێگات بۆ ئامادە دەکات.}

[٢٨] پێتان دەڵێم، لەنێو لە ژنبووان‌دا لە یەحیا گەورەتر نییە، بەڵام بچووکترینی شانشینی خودا لەو گەورەترە.)
[٢٩] هەموو ئەوانەی گوێیان لێبوو، تەنانەت باجگرانیش دانیان نا بە دادپەروەری خودا، چونکە بە
لەئاوهەڵکێشانی یەحیا لەئاوهەڵکێشرا بوون. [٣٠] بەڵام فەریسی و تەوراتناس خواستی خودایان دەرهەق بە خۆیان
ڕەتکردەوە، چونکە لەسەر دەستی ئەو لە ئاو هەڵنەکێشرابوون.
[٣١] خەڵکی ئەم نەوەیە لە چی بچووێنم؟ لە چی دەچن؟ [٣٢] لەو منداڵانە دەچن کە لە بازاڕدا دانیشتوون یەکتری
بانگ دەکەن و دەڵێن:

"زوڕنامان بۆ لێدان و هەڵنەپەڕین،
شینمان بۆ کردن و نەگریان."

[٣٣] یەحیای لەئاوهەڵکێش هات، نە نان دەخوات و نە شەراب دەخواتەوە، وتتان: "ڕۆحی پیسی هەیە." [٣٤] کوڕی
مرۆڤ هات، دەخوات و دەخواتەوە، وتتان: "کابرایەکی نەوسن و سەرخۆشە، هاوڕێی باجگران و گوناهبارانە."
[٣٥] بەڵام دانایی بە هەموو منداڵانی دەسەلمێندرێت.)

شارە گوناهبارەکان

مەتا ١١: ٢٠-٢٤

[٢٠] ئینجا عیسا دەستی بە سەرزەنشتکردنی ئەو شارانە کرد کە زۆربەی پەرجووەکانی تیایان‌دا نواندبوو، چونکە
تۆبەیان نەکردبوو. [٢١] (قوڕ بەسەرت ئەی خورازین! قوڕ بە سەرت ئەی بێت‌سەیدا! چونکە ئەو پەرجوانەی لەناو
ئێوەدا کران، ئەگەر لە سور و سەیدا بکرابووایە، هەر زوو بە بەرگی ماتەم و لە ناو خۆڵەمێش تۆبەیان دەکرد.
[٢٢] بەڵام پێتان دەڵێم: لە ڕۆژی لێپرسینەوەدا سزای سور و سەیدا سوکتر دەبێت لەوەی بۆ ئێوەیە. [٢٣] تۆش ئەی
کەفەرناحوم، ئایا بۆ ئاسمان بەرز دەکرێیتەوە؟ بە جیهانی مردووان دەچیتە خوارەوە، چونکە ئەگەر لە سەدومدا ئەو
پەرجوانە بکرابووایە کە لەنێو تۆدا کرا، ئەوا تاکو ئەمڕۆ دەمایەوە. [٢٤] بەڵام پێتان دەڵێم: لە ڕۆژی لێپرسینەوەدا سزای
خاکی سەدوم لە هی تۆ سوکتر دەبێت.)

وەرن بۆ لام، من دەتانحەسێنمەوە

مەتا ١١: ٢٥-٣٠

[٢٥] لەو کاتەدا عیسا فەرمووی: (ئەی باوک سوپاست دەکەم، خوداوەندی ئاسمان و زەوی، چونکە ئەمانەت لە
دانا و تێگەیشتووان شاردۆتەوە و بۆ منداڵان ئاشکرات کردووە. [٢٦] بەڵێ ئەی باوک، چونکە ئەمەت لەبەرچاو خۆش
بوو.
[٢٧] لە باوکمەوە هەموو شتێکم دراوەتێ، کەس کوڕەکە ناناسێت باوکەکە نەبێت، کەسیش باوکەکە ناناسێت
تەنها کوڕەکە و ئەوانە نەبن کە کوڕەکە دەیەوێ بۆیانی دەربخات.
[٢٨] وەرن بۆ لام ئەی هەموو ماندووان و بارگرانەکان، من دەتانحەسێنمەوە. [٢٩] نیری من بخەنە سەر خۆتان و
لە منەوە فێربن، چونکە دڵنەرم و ڕۆحسووکم، حەسانەوەش بۆ دەروونتان دەدۆزنەوە. [٣٠] چونکە نیرەکەم گونجاوە و
بارم سووکە.)

لێ خۆشبوون و خۆشەویستی لۆقا ٧: ٣٦-٥٠

٣٦ یەکێک لە فەریسییەکان داوای لە عیسا کرد نانی لەگەڵ بخوات، ئەویش چووە ماڵی فەریسییەکە و لەسەر
خوان پاڵیدایەوە. ٣٧ لە شارەکە ئافرەتێکی گوناهبار هەبوو، زانی عیسا لە ماڵی فەریسییەکە دانیشتووە، بوتڵێکی
ئەلەباستەریی بۆنی هێنا، ٣٨ لە دواوە بە گریانەوە لەلای پێی ڕاوەستا، پێیەکانی بە فرمێسک تەڕ کرد و بە قژی
سەری دەیسڕییەوە، پێی ماچدەکرد و بە بۆنەکە چەوری دەکرد.
٣٩ فەریسییەکەی داوەتی کردبوو کە ئەمەی بینی، لە دڵیدا وتی: (ئەگەر ئەمە پێغەمبەر بووایە، دەیزانی ئەم
ئافرەتەی دەستی لێ دەدات کێیە و چییە، چونکە گوناهبارە.)
٤٠ عیسا وەڵامی دایەوە: (شیمۆن، دەمەوێ شتێکت پێ بڵێم.)
وتی: (بفەرموو مامۆستا.)
٤١ (قەرزدەرێک دوو قەرزاری هەبوو، لای یەکێک پێنج سەد دینار، ئەوەی دیکە پەنجا. ٤٢ نەیانبوو بیدەنەوە،
کابرا لە هەردووکیان خۆشبوو. کامیان زیاتر خۆشیدەوێت؟)
٤٣ شیمۆن وەڵامی دایەوە: (لەو باوەڕەدام ئەوەی لە زۆرەکە لێی خۆشبوو.)
پێی فەرموو: (حوکمەکەت ڕاستە.)
٤٤ ڕووی کردە ئافرەتەکە و بە شیمۆنی فەرموو: (ئەم ئافرەتە دەبینیت؟ هاتمە ماڵەکەت و ئاوت نەدامێ بۆ پێم،
بەڵام ئەم بە فرمێسک پێی تەڕ کردم و بە قژی سڕییەوە. ٤٥ خۆ ماچێکت نەکردم، بەڵام ئەم لەوەتەی هاتوومەتە
ژوورەوە لە ماچکردنی پێم نەوەستاوە. ٤٦ تۆ بە زەیت سەرت چەور نەکردم، بەڵام ئەم بە بۆن پێمی چەورکرد.
٤٧ لەبەر ئەم هۆیە پێت دەڵێم، گوناهە زۆرەکانی بەخشران و ئاوا خۆشەویستییە زۆرەکەی دەردەبڕێت. بەڵام ئەوەی
کەم بەخشراوە، کەم خۆشەویستی دەردەبڕێت.)
٤٨ ئینجا بە ئافرەتەکەی فەرموو: (گوناهەکانت بەخشران.)
٤٩ ئەوانەی لەگەڵی دانیشتبوون لە دڵی خۆیان وتیان: (ئەمە کێیە تەنانەت گوناهیش دەبەخشێت؟)
٥٠ عیسا بە ئافرەتەکەی فەرموو: (باوەڕت ڕزگاری کردیت. بە دڵنیایی بڕۆ.)

نموونەی تۆودەر لۆقا ٨: ١-٣

١ دوای ئەمە بە هەموو شار و گوندێکدا دەگەڕا، وتار و مژدەی پاشایەتی خودای دەدا، دوازدەکەشی
لەگەڵبوو. ٢ چەند ئافرەتێکیش کە لە ڕۆحیپیس و نەخۆشییان چاکببوونەوە: مریەم کە بە مەجدەلی ناودەبرا و
حەوت ڕۆحیپیسی لێ دەرچووبوو، ٣ یۆوەنای ژنی خوزای بریکاری هێرۆدس و سوزانە و زۆری دیکەش، بە ماڵی
خۆیان یارمەتییان دەدان.

گەورەی ڕۆژی شەممە مەتا ١٢: ١-٨

١ لەو کاتەدا، لە شەممەدا عیسا بەناو دەغڵاندا تێدەپەڕی، قوتابییەکانی برسییان بوو، دەستیانکرد بە گوڵەگەنم
پڕواندن و خواردنی. ٢ کە فەریسییەکان بینییان، پێیان وت: (ئەوەتا، ئەوەی قوتابییەکانت دەیکەن دروست نییە لە
شەممەدا بکرێت.)

٣ ئەویش پێی فەرموون: (ئەی نەتانخوێندۆتەوە داود چی کرد، کاتێ خۆی و ئەوانەی لەگەڵی بوون برسییان
بوو؟ ٤ چۆن چووە ناو ماڵی خودا و نانی قوربانی خوارد، کە بۆ ئەو و ئەوانەی لەگەڵی بوون دروست نەبوو بیخۆن،
تەنها بۆ کاهینان نەبێ؟ ٥ یان لە تەورات نەتانخوێندۆتەوە کە کاهینان شەمموان لە پەرستگا شەممە گڵاو دەکەن و

بێتاوانیشن؟ [٦] پێتان دەڵێم، گرنگتر لە پەرستگا لێرەیە. [٧] بەڵام ئەگەر واتای ئەوەتان بزانیبووایە: {من میهرەبانیم
دەوێ نەک قوربانی}، ئەوا بێتاوانتان تاوانبار نەدەکرد. [٨] چونکە کوڕی مرۆڤ گەورەی ڕۆژی شەممەیە.)

چاککردنەوەی نەخۆش لەشەممە مەتا ١٢: ٩-١٤

[٩] لەوێ ڕۆیشت و هاتە کەنیشتەکەیان، [١٠] ئەوەبوو پیاوێک دەستێکی وشکبوو، لێیان پرسی: (ئایا لە شەممەدا
چاککردنەوە دروستە؟) تاکو سکاڵای لێ بکەن.
[١١] پێی فەرموون: (کێ لە ئێوە ئەگەر مەڕێکی هەبێت و لە شەممەدا بکەوێتە چاڵێک، ئایا نایگرێت و
دەریناهێنێت؟ [١٢] مرۆڤ چەند لە مەڕ نرخدارترە! کەواتە لە شەممەدا چاکەکردن دروستە.)
[١٣] ئینجا بە پیاوەکەی فەرموو: (دەستت درێژ بکە.) ئەویش درێژی کرد و چاکبۆوە، وەکو ئەوەی دیکە.
[١٤] فەریسییەکانیش کە دەرچوون، تەگبیریان کرد چۆن لەناوی ببەن.

خزمەتکاری بژاردەی خودا مەتا ١٢: ١٥-٢١

[١٥] عیساش بەمەی زانی، لەوێ ڕۆیشت و خەڵکێکی زۆر دوای کەوتن، ئەویش هەموویانی چاککردەوە و
[١٦] ئاگاداری کردنەوە ئاشکرای نەکەن، [١٧] تاکو ئەوەی بەهۆی پێغەمبەر ئیشایا وتراوە بێتە دی کە دەڵێت:
[١٨] {ئەوەتا خزمەتکارەکەم کە هەڵمبژاردووە،
خۆشەویستم کە پێی دڵشادم،
ڕۆحی خۆمی دەخەمە سەر،
جاڕی دادپەروەری بۆ نەتەوەکان دەدات.
[١٩] شەڕ ناکات و هاوار ناکات،
کەسیش لە شەقامدا دەنگی نابیستێت.
[٢٠] قامیشێکی کوتراو ناشکێنێت،
پلیتەیەکی دووکەڵکردە ناکوژێنێتەوە،
تاکو دادپەروەری بە سەرکەوتن دەگەیێنێت.
[٢١] نەتەوەکان هیوایان بە ناوی ئەو دەبێت.}

عیسا و شای ڕۆحەپیسەکان مەتا ١٢: ٢٢-٣٢

[٢٢] ئینجا پیاوێکیان بۆ هێنا ڕۆحیپیسی تێدابوو، ئەویش نابینا و لاڵ بوو، چاکیکردەوە تا ئەوەی لاڵەکە قسەی
کرد و بینی. [٢٣] خەڵکەکە هەموو سەرسام بوون و وتیان: (ئەمە کوڕی داود نییە؟)
[٢٤] بەڵام فەریسییەکان کە ئەمەیان بیست، وتیان: (ئەمە ڕۆحیپیس دەرناکات، مەگەر بە بەعلەزبولی شای
ڕۆحەپیسەکان نەبێت.)
[٢٥] بەڵام عیسا بە بیرکردنەوەی ئەوانی زانی، پێی فەرموون: (هەر شانشینێک دووبەرەکی تێدابێت، وێران
دەبێت، هەر شارێک یانماڵێک دووبەرەکی تێدابێت، خۆی ڕاناگرێت. [٢٦] ئەگەر شەیتان، شەیتان دەربکات، ئەوا
دووبەرەکییان تێدایە، کەواتە چۆن شانشینییەکەی خۆی ڕادەگرێت؟ [٢٧] ئەگەر من بە بەعلەزبول ڕۆحیپیس دەربکەم،
ئەی کوڕەکانتان بە کێ دەریان دەکەن؟ بۆیە ئەوان دەبنە دادوەرتان. [٢٨] بەڵام ئەگەر من بە ڕۆحی خودا ڕۆحیپیس
دەربکەم، ئەوا پاشایەتی خودا هاتۆتە سەرتان.
[٢٩] یان چۆن یەکێک دەتوانێ بچێتە ماڵی بەهێزێک و شتەکانی تاڵان بکات، مەگەر زوو نەیبەستێتەوە، ئینجا

ماڵەکەی تالاّن بکات؟
٣٠ ئەوەی لەگەڵ من نییە دژمە، ئەوەی لەگەڵ من کۆناکاتەوە، بلاّوی دەکاتەوە. ٣١ بۆیە پێتان دەڵێم: هەموو
گوناە و کفرکردنێکی مرۆڤ دەبەخشرێت، بەلاّم کفرکردن دژ بە ڕۆحی پیرۆز نابەخشرێت. ٣٢ ئەوەی قسە بە کوڕی
مرۆڤ بڵێت، دەبەخشرێت، بەلاّم ئەوەی قسە بە ڕۆحی پیرۆز بڵێت، نابەخشرێت، نە لەم ڕۆژگارە و نە لەوەی دێت.

دار بەبەرهەمی دەناسرێت مەتا ١٢: ٣٣-٣٧

٣٣ وابکەن دار باش بێت، بەرهەمی باش دەبێت. یان وابکەن دار خراپ بێت، بەرهەمی خراپ دەبێت، چونکە
دار بە بەرهەم دەناسرێت. ٣٤ ئەی بێچوی کۆرەماران، کە ئێوە خراپ بن، چۆن دەتوانن بە چاکە بدوێن؟ دەم ئەوە
دەڵێت کە لە دڵ دەڕژێتەوە. ٣٥ مرۆڤی چاک لە گەنجینەی چاک شتی چاک دەردەهێنێت، مرۆڤی خراپیش، لە
گەنجینەی خراپ، شتی خراپ دەردەهێنێت. ٣٦ بەلاّم پێتان دەڵێم: هەر وشەیەکی بێباک کە خەڵک پێی دەدوێ،
لە ڕۆژی لێپرسینەوەدا هەژماردی خۆی هەیە. ٣٧ چونکە بە وشەکانی خۆت بێتاوان دەکرێیت، بە وشەکانی خۆشت
تاوانبار دەکرێیت.)

نیشانەی یونس پێغەمبەر مەتا ١٢: ٣٨-٤٥

٣٣ وابکەن دار باش بێت، بەرهەمی باش دەبێت. یان وابکەن دار خراپ بێت، بەرهەمی خراپ دەبێت، چونکە
دار بە بەرهەم دەناسرێت. ٣٤ ئەی بێچوی کۆرەماران، کە ئێوە خراپ بن، چۆن دەتوانن بە چاکە بدوێن؟ دەم ئەوە
دەڵێت کە لە دڵ دەڕژێتەوە. ٣٥ مرۆڤی چاک لە گەنجینەی چاک شتی چاک دەردەهێنێت، مرۆڤی خراپیش، لە
گەنجینەی خراپ، شتی خراپ دەردەهێنێت. ٣٦ بەلاّم پێتان دەڵێم: هەر وشەیەکی بێباک کە خەڵک پێی دەدوێ،
لە ڕۆژی لێپرسینەوەدا هەژماردی خۆی هەیە. ٣٧ چونکە بە وشەکانی خۆت بێتاوان دەکرێیت، بە وشەکانی خۆشت
تاوانبار دەکرێیت.)

نیشانەی یونس پێغەمبەر
٣٨ ئینجا هەندێک مالم و فەریسی وەلاّمیان دایەوە و وتیان: (مامۆستا، دەمانەوێ نیشانەیەکت لێ ببینین.)
٣٩ کەچی وەلاّمی دانەوە: (نەوەیەکی بەدکار و داوێنپیس داوای نیشانە دەکات، نیشانەی نادرێتێ، جگە لە
نیشانەی یونس. ٤٠ جا چۆن یونس سێ ڕۆژ و سێ شەو لەناو سکی ماسییەکی زەبەلاحدا بوو، ئاواش کوڕی مرۆڤ
سێ ڕۆژ و سێ شەو لە ناخی زەویدا دەمێنێتەوە. ٤١ لە لێپرسینەوەدا خەڵکی نەینەوا، لەگەڵ ئەم نەوەیە ڕادەوەستن
و تاوانباری دەکەن، چونکە بە جاڕدانەکەی یونس تۆبەیان کرد. ئەوەتا لە یونس گرنگتر لێرەیە. ٤٢ لە لێپرسینەوەدا
شاژنی باشوور لەگەڵ ئەم نەوەیە ڕادەوەستێت و تاوانباری دەکات، چونکە لەوپەڕی زەوییەوە هات بۆ گوێگرتن لە
دانایی سلێمان. ئەوەتا لە سلێمان گرنگتر لێرەیە.
گەڕانەوەی ڕۆحیپیس بۆ لەش
٤٣ کاتێ ڕۆحیپیس لە مرۆڤ دەردەچێت، لە ناوچە وشکانییەکان بەدوای حەوانەوە دەگەڕێت و دەستی
ناکەوێت. ٤٤ ئینجا دەڵێت: "دەگەڕێمەوە بۆ ماڵەکەی خۆم کە لێی دەرچووم." کاتێ دەگەڕێتەوە دەبینێت چۆڵە و
گسکدراوە و ڕێکخراوە. ٤٥ ئەوسا دەچێت و حەوت ڕۆحیپیسی دیکە لە خۆی پیستر لەگەڵ خۆی دەهێنێت و
دەچن و لەوێدا دەژین. ئینجا کۆتایی ئەو مرۆڤە لە جاران خراپتر دەبێت. بۆ ئەم نەوە بەدکارەش، ئاوا دەبێت.)

دایک و برایانی عیسا مەتا ١٢: ٤٦-٥٠

٤٦ لە کاتێکدا کە عیسا قسەی بۆ خەڵکەکە دەکرد، دایک و برایانی لە دەرەوە ڕاوەستابوون، داوایان دەکرد

لەگەڵی بدوێن. [٤٧] یەکێک پێی‌ووت: (ئەوە دایکت و براکانت لە دەرەوە ڕاوەستاون، دەیانەوێ لەگەڵت بدوێن.)
[٤٨] ئەویش وەڵامی قسەکەری دایەوە: (دایکم کێیە و برایانم کێن؟) [٤٩] ئینجا دەستی بۆ قوتابییەکانی ڕاکێشا و
فەرمووی: (ئەوەتا دایک و برایانم، [٥٠] چونکە ئەوەی بە خواستی باوکم بکات کە لە ئاسمانە، ئەوا خوشک و برا و
دایکمە.)

نموونەی تۆودەر مەتا ١٣: ١-١٧

[١] هەر لەو ڕۆژدا عیسا لە ماڵ دەرچوو و لە کەناری دەریاچە دانیشت. [٢] حەشاماتێک لێی کۆبۆوە، تاکو
وای‌لێ‌هات چووە ناو بەلەمێک دانیشت، خەڵکەکەش هەموو لە کەنارەکە ڕاوەستان. [٣] بە نموونە باسی زۆر شتی بۆ
کردن و فەرمووی: (تۆودەر چوو تۆو بکات. [٤] کە تۆوی دەکرد، هەندێکی کەوتە سەر ڕێگا، باڵندەش هاتن و
هەڵیانلووشی. [٥] هەندێکیش کەوتە سەر زەوییەکی بەردەڵان کە خۆڵی کەم بوو، خێرا سەری دەرکرد، قووڵی
خۆڵیشی نەبوو. [٦] کە ڕۆژ هەڵهات سووتا و وشک بوو، چونکە ڕەگی نەبوو. [٧] هەندێکیشیان کەوتە نێو دڕکان،
دڕکەکان گەورە بوون و خنکاندیانن. [٨] بەڵام هەندێکیان کەوتە سەر زەوییەکی باش و بەرهەمیان دا، هەندێک
یەک بە سەد و هەندێک یەک بە شەست و هەندێکیش یەک بە سی. [٩] ئەوەی گوێی هەیە، با ببیستێت!)

بۆچی عیسا بە نموونە دەدوێ؟

[١٠] قوتابییەکان هاتن و پێیان وت: (بۆچی بە نموونە قسەیان بۆ دەکەیت؟)
[١١] وەڵامی دانەوە: (لەبەر ئەوەی بە ئێوە دراوە نهێنی شانشینی ئاسمان بزانن، بەڵام بەوان نەدراوە. [١٢] چونکە
ئەوەی هەیەتی، پێی دەدرێت و لێی دەڕژێ، بەڵام ئەوەی نییەتی، ئەوەندەش کە هەیەتی لێی دەسەنرێتەوە.
[١٣] بۆیە بە نموونە قسەیان بۆ دەکەم:

چونکە سەیر دەکەن، بەڵام نابینن،
گوێ دەگرن، بەڵام نابیستن و تێ‌ناگەن.

[١٤] پێشبینییەکەی ئیشایا لەواندا هاتە دی، کە دەفەرمووێ:

{بیستن دەبیستن، بەڵام تێ‌ناگەن،
سەیرکردن سەیر دەکەن، بەڵام نابینن،
[١٥] چونکە دڵی ئەم گەلە ڕەق بووە،
گوێیان گران بووە بۆ گوێگرتن،
چاویان نوقاندووە،
نەوەک بە چاویان ببینن و
بە گوێیان ببیستن،
بە دڵیان تێ‌بگەن و بگەڕێنەوە،
منیش چاکیان بکەمەوە.}

[١٦] بەڵام ئێوە، خۆزگە دەخوازرێ بە چاوتان، چونکە دەبینن، بە گوێتان، چونکە دەبیستن. [١٧] ڕاستیتان پێ دەڵێم:
زۆر پێغەمبەر و پیاوچاک بە ئاواتەوە بوون ئەوەی ئێوە دەیبینن ببینن و نەیانبینی، ئەوەی ئێوەش دەیبیستن،
ببیستن، بەڵام نەیانبیست.

ڕوونکردنەوەی نموونەکە مەتا ١٣: ١٨-٢٣

[١٨] کەواتە گوێ لە نموونەی تۆودەرەکە بگرن: [١٩] هەر کەسێک پەیام لەبارەی شانشین ببیستێت و تێی‌نەگات،

خراپەکارەکە دێت و ئەوەی لە دڵیدا تۆوکراوە دەیڕفێنێت. ئەمە ئەوەیە کە لەسەر ڕێگاکە تۆوکرا. [٢٠] ئەوەی لە زەوییە بەردەڵانەکە تۆوکرا، ئەوەیە کە وشەکە دەبیستێ و یەکسەر بە خۆشییەوە وەری دەگرێت، [٢١] بەڵام لە خۆیدا بێ ڕەگە و کاتییە، کاتێ لە پێناوی وشەکە تووشی تەنگانە و چەوسانەوە دەبێت، یەکسەر لە ڕێ لادەدات. [٢٢] ئەوەی لەنێو دڕکاندا تۆوکرا، ئەوەیە کە گوێ لە وشەکە دەگرێت، بەڵام خەفەتی ڕۆژگار و فریوخواردن بۆ دەوڵەمەندی، وشەکە دەخنکێنن و بێبەرهەم دەبێت. [٢٣] بەڵام ئەوەی لەسەر زەوییە چاکەکە تۆوکرا، ئەوەیە کە وشەکە دەبیستێت و تێیدەگات، بەرهەم دەدات، یەک بە سەد و یەک بە شەست و یەک بە سی.)

نموونەی گەنم و زیوان

مەتا ١٣: ٢٤-٣٠

[٢٤] نموونەیەکی دیکەی بۆ هێنانەوە: (شانشینی ئاسمان لە مرۆڤێک دەچێت، تۆوی چاک لە کێڵگەکەی بچێنێت. [٢٥] بەڵام کاتێ خەڵک نووستبوون، دوژمنەکەی هات و لەناو گەنمەکەدا زیوانی چاند و ڕۆیشت. [٢٦] کاتێ گەنمەکە ڕوا و گوڵی دەرکرد، زیوانەکەش دەرکەوت.

[٢٧] کۆیلەی خاوەن ماڵ هاتن و پێیان وت: "گەورەم، ئایا لە کێڵگەکەتدا تۆوی چاکت تۆو نەکرد؟ ئیتر ئەم زیوانە لەکوێوە هات؟"

[٢٨] ئەویش پێیووتن: "دوژمن ئەمەی کردووە." کۆیلەکانیش پێیان وت: "دەتەوێ بچین بژاری بکەین؟"

[٢٩] وتی: "نەخێر، نەوەک لەگەڵ بژارکردنی زیوان، گەنمیش هەڵبکێشن. [٣٠] تاکو کاتی دروێنە لێگەڕێن با بەیەکەوە پێبگەن، جا لە کاتی دروێنەدا بە سەپانەکان دەڵێم، یەکەم جار زیوانەکە بژار بکەن و بیانکەنە مەلو تاکو بسووتێندرێن، بەڵام گەنمەکە لە ئەمبارەکەم کۆبکەنەوە.")

ڕوونکردنەوەی نموونەی زیوان

مەتا ١٣: ٣٦-٤٣

[٣٦] ئینجا خەڵکەکەی بەڕێکرد و گەڕایەوە بۆ ماڵ. قوتابییەکانی هاتنە لای و وتیان: (نموونەی زیوانی ناو کێڵگەکەمان بۆ لێکبدەوە.)

[٣٧] وەڵامی دایەوە: (تۆودەری تۆوە چاکەکە، کوڕی مرۆڤە. [٣٨] کێڵگەکەش جیهانە، تۆوە چاکەکەش ڕۆڵەکانی شانشینن، زیوانەکەش ڕۆڵەکانی خراپەکارەکەن، [٣٩] دوژمنەکەش کە تۆوی کردن ئیبلیسە، دروێنەکەش کۆتایی ڕۆژگار، سەپانەکانیش فریشتەکانن.

[٤٠] وەک زیوانەکە بژارکرا و بە ئاگر دەسووتێندرێ، لە کۆتایی ڕۆژگاریشدا وا دەبێت. [٤١] کوڕی مرۆڤ فریشتەکانی دەنێرێت، هەموو کۆسپ و سەرپێچیکاران لە شانشینییەکەی کۆدەکەنەوە و [٤٢] فڕێیاندەدەنە ناو کوورەی ئاگرەوە، جا لەوێ دەبێتە گریان و جیڕەی ددان. [٤٣] ئەوسا ڕاستودروستان لە شانشینی باوکیاندا وەک ڕۆژ دەدرەوشێنەوە. ئەوەی گوێی هەیە، با ببیستێت!

نموونەی دەنکەخەرتەلە

مەتا ١٣: ٣١، ٣٢

[٣١] نموونەیەکی دیکەی بۆ هێنانەوە: (شانشینی ئاسمان وەک دەنکە خەرتەلە وایە، کە یەکێک بیهێنێ و لە کێڵگەکەیدا بیچێنێ، [٣٢] کە بچووکترین تۆوە، بەڵام کاتێ گەشە دەکات، گەورەترین ڕووەکە و دەبێتە درەخت، تەنانەت باڵندەی ئاسمانیش دێن و لەسەر لقەکانیدا هێلانە دەکەن.)

نموونەی هەویرترش

مەتا ١٣: ٣٣

[٣٣] نموونەیەکی دیکەی بۆ هێنانەوە: (شانشینی ئاسمان لە هەویرترشێک دەچێت، ئافرەتێک هێنای و خستییە ناو سێ پێوانە ئاردەوە، تاکو هەمووی هەڵهات.)

نموونەی گەنجینەو مرواری مەتا ١٣: ٤٤

[٤٤] شانشینی ئاسمان لە گەنجینەیەک دەچێت لە کێڵگەیەکدا شاردرابێتەوە. یەکێک دۆزییەوە و شاردییەوە، لە خۆشیان دەڕوات و چی هەیە دەیفرۆشێت و ئەو کێڵگەیەی پێ دەکڕێت.

مەتا ١٣: ٤٥، ٤٦

[٤٥] هەروەها شانشینی ئاسمان لە بازرگانێک دەچێت بە شوێن مرواری نایابدا دەگەڕا. [٤٦] کاتێ مروارییەکی گرانبەهای بینی، چوو هەرچی هەیبوو فرۆشتی و مروارییەکەی کڕی.

نموونەی تۆڕ مەتا ١٣: ٤٧-٥٠

[٤٧] هەروەها شانشینی ئاسمان لە تۆڕێک دەچێت فڕێدرابێتە دەریاچەوە، لە هەموو جۆرێک کۆدەکاتەوە. [٤٨] کاتێ پڕبوو، ڕایانکێشایە کەنار، باشەکانیان لە سەبەتەدا کۆکردەوە و خراپەکانیشیان فڕێدا. [٤٩] کۆتایی ڕۆژگاریش ئاوا دەبێت: فریشتەکان دێن و بەدکاران لەناو ڕاستودروستاندا دەردەهێنن و [٥٠] فڕێیاندەدەنە ناو کوورەی ئاگرەوە. جا لەوێ دەبێتە گریان و جیڕەی ددان.)

نموونەی ڕووەک مەرقۆس ٤: ٢٦-٢٩

[٢٦] هەروەها فەرمووی: (شانشینی خودا لە مرۆڤێک دەچێت تۆو بوەشێنێتە سەر زەوی. [٢٧] شەو دەخەوێت و ڕۆژ هەڵدەستێت، تۆوەکە سەر دەردەکات و گەشە دەکات، ئەویش نازانێت چۆن دەبێت. [٢٨] زەوی لە خۆیەوە بەرهەم دەدات، یەکەم جار گیا، ئینجا گوڵەگەنم، پاشان لە گوڵەگەنمەکەدا گەنمی تەواو. [٢٩] بەڵام کاتێ بەرەکە پێدەگات، یەکسەر داسی لێ گیر دەکات، چونکە دروێنەی هاتووە.)

مەتا ١٣: ٥١، ٥٢

[٥١] عیسا لێی پرسین: (ئایا هەموو ئەمانە تێگەیشتن؟)
وەڵامیان دایەوە: (بەڵێ.)
[٥٢] جا پێی فەرموون: (بۆیە هەر مالمێکی ڕاهێنراو لە شانشینی ئاسمان، لە خاوەنماڵێک دەچێ لە گەنجینەکەیدا نوێ و کۆن دەربهێنێت.)

هاتنی پاشایەتی خودا لۆقا ١٧: ٢٠، ٢١

[٢٠] کە فەریسییەکان پرسیاریان لێکرد، کەی پاشایەتی خودا دێت، وەڵامی دانەوە: (پاشایەتی خودا بە سەرنجدان نایەت، [٢١] خەڵکیش ناڵێن: "ئەمەتا،" یان "ئەوەتا،" چونکە پاشایەتی خودا لە ناوەڕۆکتان دایە.)

مەرقۆس ٤: ٣٣، ٣٤

[٣٣] بە زۆر نموونەی ئاوا باسی وشەکەی بۆ دەکردن، ئەوەندەی توانای گوێگرتنیان هەبوو. [٣٤] بەبێ نموونە قسەی بۆ نەدەکردن، بەڵام کاتێ بە تەنها دەبوو لەگەڵ قوتابییەکانی خۆی هەموو واتایەکانی بۆ ڕوون دەکردنەوە.

مەتا ١٣: ٣٥

[٣٥] تاکو ئەوەی خودا بەهۆی پێغەمبەر فەرموویەتی بێتە دی:
{بە نموونە دەمم دەکەمەوە،
ئەوەی لە دامەزراندنی جیهانەوە شاراوەیە دەریدەبڕم.}

هێمن‌کردنەوەی ڕەشەبا مەرقۆس ٤: ٣٥-٤١

٣٥ لەو ڕۆژەدا، کاتێ ئێوارە داهات، پێی فەرموون: (با بپەڕینەوە ئەوبەر.) ٣٦ ئەوانیش خەڵکەکەیان بەجێ‌هێشت
و وەکو خۆی بە بەلەمەکە بردییان، بەلەمی دیکەشی لەگەڵبوو. ٣٧ ئینجا ڕەشەبایەکی توند هەڵیکرد، شەپۆلەکان بە
توندی لە بەلەمەکەیان دەدا، تاکو خەریک بوو پڕبێت. ٣٨ عیسا لە دواوە لەسەر سەرینێک خەوتبوو. هەڵیانساند و
پێیان وت: (مامۆستا، گوێی نادەیتێ ئەگەر لەناو بچین؟)
٣٩ ئەویش هەڵستا و لە بایەکەی ڕاخوڕی و بە دەریاچەکەی فەرموو: (بێ‌دەنگ بە! هێمن بە!) بایەکە وەستاو
و بووە هێمنییەکی تەواو.
٤٠ ئینجا پێی فەرموون: (بۆچی ئاوا ترسنۆکن؟ هێشتا باوەڕتان نییە؟)
٤١ ئەوانیش تۆقین و بە یەکتریان دەووت: (ئەمە کێیە؟ تەنانەت با و دەریاش بە قسەی دەکەن!)

دەرکردنی رۆحی پیس مەرقۆس ٥: ١-٢٠

١ ئینجا گەیشتنە ئەوبەری دەریاچەکە، بۆ هەرێمی گەراسین. ٢ کاتێ عیسا لە بەلەمەکە دابەزی، یەکسەر لەناو
گۆڕستان پیاوێکی تووش‌بوو ڕۆحی‌پیسی تێدابوو، ٣ لەناو گۆڕەکان دەژیا، تەنانەت بە زنجیریش کەس نەیدەتوانی
ببیەستێتەوە. ٤ چونکە زۆر جار بە کۆت و زنجیر بەسترابۆوە، بەڵام زنجیرەکانی پچڕاند و کۆتەکانیشی شکاند،
کەسیش نەیتوانی ملکەچی بکات. ٥ شەو و ڕۆژ بەردەوام لەناو گۆڕستان و لە چیاکان‌دا بوو، هاواری دەکرد و بە
بەرد لەشی خۆی بریندار دەکرد.
٦ کاتێ لە دوورەوە عیسای بینی، ڕایکرد و کڕنۆشی بۆ برد. ٧ بە دەنگێکی بەرز هاواری کرد: (چیت لە من
دەوێت، ئەی عیسای کوڕی خودای هەرەبەرز؟ سوێندت دەدەم بە خودا، ئەشکەنجەم مەدە!) ٨ چونکە عیسا پێی
فەرمووبوو: (ئەی ڕۆحی‌پیس، لە پیاوەکە وەرە دەرەوە!)
٩ ئینجا لێی پرسی: (ناوت چییە؟)
پێی‌ووت: (ناوم لێگیۆنە، چونکە ئێمە زۆرین.) ١٠ زۆریش لە عیسا پاڕایەوە نەیانێرێتە دەرەوەی ناوچەکە.
١١ لەوێ ڕانە بەرازێکی گەورە لە قەد شاخەکە دەلەوەڕان، ١٢ لێی پاڕانەوە: (بماننێرە ناو بەرازەکان، با بچینە
ناویان.) ١٣ ئەویش ڕێی پێ‌دان. ڕۆحەپیسەکان هاتنە دەرەوە و چوونە ناو بەرازەکان، ئینجا ڕانەکە لە قەدپاڵەکەوە
بەرەو دەریاچەکە تەووژمیان برد، نزیکەی دوو هەزار دەبوون، لەناو دەریاچەکە خنکان.
١٤ بەرازەوانەکان ڕایانکرد، هەواڵیان دایە شار و کێڵگەکان. خەڵکەکەش هاتن تاکو ببینن چی ڕووی‌داوە.
١٥ هاتنە لای عیسا، بینییان ئەوەی لەشکرێک ڕۆحی‌پیسی تێدابوو، دانیشتووە و پۆشتەیە و ئاقڵە، جا ترسان.
١٦ ئەوانەش کە بینیبوویان چی بەسەر بەرازەکان و کەسەکە هات کە ڕۆحی‌پیسی تێدابوو، بۆیان گێڕانەوە. ١٧ ئیتر
دەستیان‌کرد بە پاڕانەوە لە عیسا تاکو لە ناوچەکەیان بڕوات.
١٨ کاتێ عیسا سواری بەلەمەکە دەبوو، ئەوەی ڕۆحی‌پیسی تێدابوو، لێی پاڕایەوە کە لەگەڵی بێت. ١٩ ڕێگای
نەدا، بەڵکو پێی فەرموو: (بڕۆ ناو ماڵ و کەسوکارت، بۆیان بگێڕەوە خوداوەند چی بۆت کردووە و چۆن بەزەیی پێت
هاتەوە.) ٢٠ جا ڕۆیشت و لە دە شارەکەدا دەستی‌کرد بە جاڕدانی هەموو ئەوەی عیسا بۆی کردبوو. هەموو سەرسام
بوون.

زیندووکردنەوەی کچێک مەرقۆس ٥: ٢١-٤٣

٢١ دیسان عیسا بە بەلەمەکە پەڕییەوە ئەوبەر، هەر لەدەم ئاوەکە بوو خەڵکێکی زۆر لێی کۆبوونەوە. ٢٢ یەکێک

لە پێشەوایانی کەنیشت هات، ناوی یایرۆس بوو، کاتێ عیسای بینی، لەبەرپێی کەوت و [23] زۆر لێی پاڕایەوە: (کچە بچووکەکەم لە سەرەمەرگ دایە، وەرە دەستی لەسەر دابنێ تاکو چاکبێتەوە و بژیێت.) [24] عیسا لەگەڵی چوو، حەشاماتێکیش دوای کەوت و پاڵەپەستۆی لێ دەکرد.

چاککردنەوەی ژنێک

[25] ژنێک دوازدە ساڵبوو خوێنبەربوونی هەبوو. [26] بە دەستی زۆر پزیشک ئازاری زۆری چێژتبوو، ئەوەی هەیبوو خەرجی کردبوو، هیچ سوودیشی نەبوو، بەڵکو خراپتر ببوو. [27] باسی عیسای بیستبوو، بۆیە هاتە ناو خەڵکەکە و لە دواوە دەستی لە کراسەکەی دا، [28] چونکە وتی: (ئەگەر تەنها دەست لە کراسەکەی بدەم، چاک دەبمەوە.)

[29] یەکسەر خوێن لێچوونەکەی ڕاوەستا و لە لەشیدا هەستی بە چاکبوونەوە کرد لە نەخۆشییەکەی.

[30] یەکسەر عیساش زانی هێزێک لێی دەرچوو، ئاوڕی لە خەڵکەکە دایەوە و فەرمووی: (کێ دەستی لە کراسەکەم دا؟)

[31] قوتابییەکانی پێیان وت: (دەبینیت خەڵکەکە پاڵەپەستۆت لێدەکەن، کەچی دەفەرمووی کێ دەستی لێدام؟)

[32] چاوی دەگێڕا، تاکو بزانێت کێ بوو وایکرد. [33] ژنەکەش بە ڕووداوەکەی خۆی دەزانی، بە ترس و لەرزەوە هات، لەبەردەمی کەوت و هەمووی بە ڕاستی پێ وت. [34] ئەویش پێی فەرموو: (کچم، باوەڕت چاکیکردیتەوە، بە دڵنیایی بڕۆ و لە نەخۆشییەکەت چاکببەوە.)

[35] کاتێ عیسا قسەی دەکرد، کەسانێک لەماڵی پێشەوای کەنیشتەوە هاتن، وتیان: (کچەکەت مرد، ئیتر ئەزیەت مەخەرە بەر مامۆستا.)

[36] بەڵام عیسا گوێی بە قسەکەیان نەدا، بە پێشەواکەی کەنیشتی فەرموو: (مەترسە، تەنها باوەڕت هەبێت.)

[37] نەیهێشت کەس لەگەڵی بچێت، پەترۆس و یاقوب و یۆحەنای برای یاقوب نەبێت. [38] هاتنە ماڵی پێشەواکەی کەنیشت، بینی هەرایە، گریان و شیوەنێکی زۆر. [39] چووە ژوورەوە، پێی فەرموون: (بۆچی هەراتانە و دەگریێن؟ کچەکە نەمردووە، نووستووە.) [40] پێی پێکەنین.

بەڵام ئەو هەموویانی دەرکردە دەرەوە، دایک و باوکی منداڵەکەی برد لەگەڵ ئەوانەی لەگەڵی بوون و چووە ژوورەوە بۆ ئەو شوێنەی منداڵەکەی لێبوو. [41] دەستی منداڵەکەی گرت و پێی فەرموو: (تالیسا قوم!) واتا: (کیژۆڵە، پێت دەڵێم هەستە!) [42] کچەکە یەکسەر هەڵستا و دەستی بە ڕۆیشتن کرد، تەمەنی دوازدە ساڵبوو، جا زۆر سەرسام بوون. [43] بە توونديش ڕایسپاردن کەس بەمە نەزانێت و فەرمووی شتێکی بدەنێ با بیخوات.

چاک کردنەوەی دوو کوێر

مەتا ٩: ٢٧-٣١

[27] عیسا بەوێدا دەڕۆیشت، دوو کەسی نابینا دوای کەوتن، هاواریان دەکرد و دەیانووت: (کوڕی داود، بەزەییت پێماندا بێتەوە.)

[28] کاتێ هاتە ماڵەوە، کەسە نابیناکان هاتنە لای. عیساش پێی فەرموون: (لەو باوەڕەدان من بتوانم ئەمە بکەم؟) پێیان وت: (بەڵێ گەورەم.)

[29] ئینجا ئەویش دەستی لە چاویان دا و فەرمووی: (با بەگوێرەی باوەڕتان بۆتان ببێت.) [30] ئیتر چاویان کرایەوە، عیساش بە توندی ئاگاداری کردنەوە: (ئاگاداربن با کەس نەزانێت.) [31] بەڵام ئەوان ڕۆیشتن و هەموو ناوچەکەیان لێی تێگەیاند.

لاڵێک دەکەوێتە قسەکردن

مەتا ٩: ٣٢-٣٤

[32] کاتێ دەردەچوون، لاڵێکیان هێنایە لای، ڕۆحیپیسی تێدابوو. [33] کاتێ ڕۆحە پیسەکە دەرکرا، لاڵەکە قسەی

کرد. خەڵکەکەش سەرسام بوون، وتیان: (قەت لە ئیسرائیلدا شتی وا ڕووی نەداوە.)
[٣٤] بەڵام فەریسییەکان وتیان: (بە شای ڕۆحەپیسەکان ڕۆحیپیس دەردەکات.)

دروێنەی زۆر و کرێکاری کەم

مەتا ٩: ٣٥-٣٨

[٣٥] عیسا بە هەموو شار و گوندەکاندا دەگەڕا، لە کەنیشتەکانیان فێری دەکردن و موژدەی پاشایەتییەکەی
جاڕدەدا، هەرچی نەخۆشی و هەرچی نەساغی هەبوو چاکی دەکردەوە. [٣٦] کاتێ خەڵکەکەی بینی دڵی پێیان سووتا،
چونکە وەک مەڕی بێ شوان پەرێشان و دەربەدەر بوون. [٣٧] جا بە قوتابییەکانی فەرمووو: (دروێنە زۆرە، بەڵام سەپان
کەمە. [٣٨] جا داوا لە خوداوەندی دروێنە بکەن تاکو سەپان بۆ دروێنەکەی بنێرێت.)

عیسا نێردراوەکانی دەنێرێت

مەتا ١٠: ١، ٥-١٥

[١] ئینجا دوازدە قوتابییەکەی بانگکرد، دەسەڵاتی پێدان تاکو ڕۆحیپیس دەربکەن و هەرچی نەخۆشی و
نەساغی هەبوو چاکبکەنەوە.
[٥] عیسا ئەم دوازدەیەی نارد، فەرمانی پێ کردن: (بە ڕێگای نەتەوەکاندا مەڕۆن و مەچوونە شاری
سامیرەییەکان، [٦] بەڵکو لەبری ئەوە بڕۆنە لای مەڕە ونبووەکانی ماڵی ئیسرائیل. [٧] کاتێ دەچن، جاڕبدەن و بڵێن:
"پاشایەتی ئاسمان نزیکبۆتەوە." [٨] نەخۆش چاکبکەنەوە، مردووان زیندوو بکەنەوە، گول پاکبکەنەوە، ڕۆحیپیس
دەربکەن. بەخۆڕایی وەرتانگرتووە، بەخۆڕاییش بیدەن. [٩] زێڕ و زیو و مس لە پشتێنتان هەڵمەگرن، [١٠] نە تورەگە بۆ
ڕێگا، نە دوو کراس و سۆلی زیاد و نە گۆپاڵیش، چونکە کارگەر شایانی نانی خۆیەتی.

[١١] چوونە هەر شار و گوندێک، بە شوێن کەسێکی شایستەدا بگەڕێن و تاکو دەڕۆن لەوێ بمێننەوە. [١٢] کە
چوونە ماڵەکە سڵاوی لێ بکەن. [١٣] ئەگەر ماڵەکە شایستە بوون، با ئاشتیتان بۆی بێت، بەڵام ئەگەر شایستە
نەبوون، با ئاشتیتان بۆ خۆتان بگەڕێتەوە. [١٤] ئەوەی پێشوازی لێ نەکردن و گوێی لە قسەتان نەگرت، لەو ماڵە یان
لەو شارە بڕۆنە دەرەوە و تۆزی پێتان بتەکێنن. [١٥] ڕاستیتان پێ دەڵێم: لە ڕۆژی لێپرسینەوەدا، دۆخی خاکی سەدوم و
عەمۆرا سزای سوکتر دەبێت لەوەی ئەم شارە.

چەوسانەوەی داهاتوو

مەتا ١٠: ١٦-٣٣

[١٦] ئەوەتا من وەک مەڕ بە ناو گورگاندا دەتاننێرم. جا وریابن وەک مار و بێبەری بن وەک کۆتر.
[١٧] لە خەڵکی بەئاگابن، چونکە دەتاندەنە ئەنجومەن و لە کەنیشتەکانیان بە قامچی لێتان دەدەن، [١٨] لەبەر من
دەبردرێنە بەردەم فەرمانڕەوایان و پاشایان، وەک شایەتێکی من بۆ ئەوان و بۆ نەتەوانیش. [١٩] کاتێکیش بە گرتنتان
دەدەن، نیگەران مەبن چۆن یان چی بڵێن، لەو کاتەدا پێتان دەدرێت چی بڵێن، [٢٠] چونکە ئێوە قسەکەر نین، بەڵکو
ڕۆحی باوکتانە لە ئێوەدا قسەدەکات.
[٢١] برا برای خۆی بۆ مردن بە گرتن دەدات، باوک منداڵی خۆی. منداڵان لە دایک و باوک هەڵدەگەڕێنەوە و
دەیانکوژن! [٢٢] هەموو خەڵک لەبەر ناوی من ڕقیان لێتان دەبێتەوە، بەڵام ئەوەی تاکو کۆتایی دانبەخۆدا بگرێت،
ڕزگاری دەبێت. [٢٣] کە لەم شارە دەتانچەوسێننەوە، ڕاکەن بۆ یەکێکی دیکە. ڕاستیتان پێ دەڵێم: شارەکانی ئیسرائیل
تەواو ناکەن پێش هاتنی کوڕی مرۆڤ.

مەترسن

[٢٤] قوتابی لە مامۆستاکەی بەرزتر نییە و کۆیلەش لە گەورەکەی بەرزتر نییە. [٢٥] بۆ قوتابی بەسە وەک
مامۆستاکەی بێت و کۆیلەش وەک گەورەکەی. ئەگەر خاوەن ماڵ بە "بەعلەزبول" ناو ببردرێت، چەند زیاتر

خانەوادەکەی؟
[٢٦] بۆیە لێیان مەترسن، چونکە شاردراوە نییە ئاشکرا نەبێت و نهێنی نییە دەرنەکەوێت. [٢٧] ئەوەی لە تاریکیدا
پێتانی دەڵێم، لە ڕووناکی بیڵێنەوە، ئەوەی بە چرپە دەیبیستن، لە سەربانان جاڕی بدەن. [٢٨] لەوانە مەترسن کە لەش
دەکوژن، بەڵام ناتوانن گیان بکوژن، بەڵکو لەوە بترسن کە دەتوانێ هەردووکیان لە دۆزەخدا لەناوبەرێت. [٢٩] ئایا دوو
چۆلەکە بە فلسێک نافرۆشرێت؟ کەچی هیچ یەکێکیان بەبێ باوکتان ناکەوێتە سەر زەوی. [٣٠] ئێوەش تەنانەت
هەموو مووی سەرتان ژمێردراوە. [٣١] کەواتە مەترسن، ئێوە زۆر لە چۆلەکە بەنرخترن.
[٣٢] بۆیە ئەوەی لەلای خەڵک دانم پیابنێت، منیش لەلای باوکم کە لە ئاسمانە، دانی پیادەنێم. [٣٣] بەڵام ئەوەی
لەلای خەڵک نکۆڵیم لێ بکات، منیش لەلای باوکم کە لە ئاسمانە، نکۆڵی لێ دەکەم

ئاشتی نا بەڵکو شمشێر
مەتا ١٠: ٣٤-٤٢

[٣٤] وا مەزانن کە هاتووم تاکو ئاشتی بهێنمە سەر زەوی. نەهاتووم بۆ هێنانی ئاشتی، بەڵکو شمشێر! [٣٥] چونکە
من هاتووم بۆ هەڵگەڕاندنەوەی

{کوڕ لە باوکی و
کچ لە دایکی و
بووک لە خەسووی.
[٣٦] دوژمنی مرۆڤیش لە خانەوادەکەی خۆی دەبێت.}

[٣٧] ئەوەی باوک یان دایکی لە من خۆشتربووێت، شایانی من نییە. ئەوەی کوڕ یان کچی لە من
خۆشتربووێت، شایانی من نییە. [٣٨] ئەوەی خاچەکەی هەڵنەگرێت و دوام نەکەوێت شایانی من نییە. [٣٩] ئەوەی ژیانی
خۆی بدۆزێتەوە دەیدۆڕێنێت، بەڵام ئەوەی ژیانی خۆی لەبەر من بدۆڕێنێت دەیدۆزێتەوە.
[٤٠] ئەوەی پێشوازیتان لێ بکات، پێشوازی لە من دەکات، ئەوەش پێشوازیم بکات، پێشوازی لەوە دەکات کە
منی ناردووە. [٤١] ئەوەی پێشوازی لە پێغەمبەرێک بکات بە ناوی پێغەمبەر، ئەوا پاداشتی پێغەمبەرێک وەردەگرێت.
ئەوەش پێشوازی لە پیاوچاکێک بکات بە ناوی پیاوچاک، ئەوا پاداشتی پیاوچاکێک وەردەگرێت. [٤٢] ئەوەی تەنها
جامە ئاوێکی سارد بداتە یەکێک لەم بچووکانە، لەبەر ئەوەی قوتابی منن، ڕاستیتان پێ دەڵێم: پاداشتی ون نابێت.)

کوشتنی حەزرەتی یەحیا
مەرقۆس ٦: ١٤-٢٩

[١٤] شا هێرۆدس ئەمەی بیست، چونکە ناوی عیسا دەنگیدایەوە و دەیانووت: (یەحیای لەئاوهەڵکێش لەناو
مردووان هەڵستاوەتەوە، بۆیە هێزی سەرووی سروشت لەسەر دەستی ئەو دەکرێت.)
[١٥] خەڵکی دیکە دەیانووت: (ئەلیاسە.) هەندێکیش دەیانووت: (پێغەمبەرێکە، وەک پێغەمبەران.)
[١٦] بەڵام هێرۆدس کە بیستی، وتی: (یەحیایە، ئەوەی سەرم بڕی، ئەوە هەڵستاوەتەوە!)
[١٧] چونکە هێرۆدس بە خۆی ناردی، یەحیای گرت و لە زیندان بەستییەوە، لەسەر هیرۆدیای ژنی فیلیپۆسی
برای خۆی، ئەوەی کە خواستبووی. [١٨] چونکە یەحیا بە هێرۆدسی دەووت: (دروست نییە براژنەکەت بخوازیت.)
[١٩] جا هیرۆدیا زۆر ڕقی لێیبوو و حەزی دەکرد بیکوژێت، بەڵام نەیدەتوانی، [٢٠] چونکە هێرۆدس لە یەحیا دەترسا،
دەیزانی پیاوێکی ڕاستودروست و پیرۆزە، دەیپاراست. کاتێ گوێی لێ دەگرت زۆر دەشێوا، حەزیشی دەکرد گوێی لێ
بگرێت.
[٢١] دەرفەتێک ڕێککەوت، کاتێ هێرۆدس لە جەژنی لەدایکبوونی بۆ گەورە پیاوانی و فەرماندەکانی و ماقوڵانی
جەلیل خوانی سازکرد. [٢٢] کچی هیرۆدیا هاتە ژوورەوە و سەمای کرد. جا هێرۆدس و ئەوانەی لەگەڵی پاڵیاندابۆوە

دڵخۆشی کردن.
پاشا بە کچەکەی وت: (ئەوەی دەتەوێت لە منی داوا بکە، دەتدەمێ.) [٢٣] سوێندیشی بۆ خوارد: (هەرچیم لێ داوا بکەیت دەتدەمێ، ئەگەر نیوەی شانشینەکەشم بێت.)
[٢٤] ئەویش چووە دەرەوە و بە دایکی وت: (داوای چی بکەم؟) وتی: (سەری یەحیای لەئاوهەڵکێش.)
[٢٥] یەکسەر و بە پەلە هاتە ژوورەوە بۆ لای پاشا، داوای کرد و وتی: (دەمەوێت ئێستا سەری یەحیای لەئاوهەڵکێشم لەسەر سینییەک بدەیتێ.)
[٢٦] پاشا زۆر دڵگران بوو. بەڵام لەبەر سوێندەکان و ئەوانەی لەگەڵی لەسەر خوان بوون، نەیویست ڕەتی بکاتەوە. [٢٧] پاشا یەکسەر پیاوکوژی نارد و فەرمانی دا سەری بهێنێت. ئەویش چوو و لە زیندان سەری بڕی،
[٢٨] لەسەر سینییەک سەری ئەوی هێنا و دایە کچەکە، کچەش دایە دایکی. [٢٩] قوتابییەکانی بیستیان، هاتن تەرمەکەیان هەڵگرت و لە گۆڕێکدا ناشتیان.

تێر کردنی پێنج هەزار کەس

یۆحەنا ٦: ١-١٥

[١] دوای ئەمە عیسا چووە ئەوبەری دەریای جەلیل، کە دەریای تەبەریەیە، [٢] حەشاماتێک دوای کەوتبوون، چونکە ئەو نیشانانەیان بینیبوو کە لە نەخۆشەکاندا دەیکرد. [٣] ئینجا عیسا چووە سەر شاخ و لەوێ لەگەڵ قوتابییەکانی دانیشت. [٤] جەژنی پەسخەی جولەکەش نزیک بوو.
[٥] عیساش چاوی هەڵبڕی و حەشاماتەکەی بینی دەهاتنە لای، بە فیلیپۆسی فەرموو: (لەکوێ نان بکڕین و ئەمانە نان بدەین؟) [٦] ئەمەی دەووت تاکو بیخاتە ئەزموونەوە، چونکە خۆی زانی بە نیازە چی دەکات.
[٧] فیلیپۆس وەڵامی دایەوە: (بایی دوو سەد دیناریش نان بەشیان ناکات، ئەگەر هەریەکەیان کەمێکی بەرکەوێت.)
[٨] یەکێک لە قوتابییەکانی کە ئەندراوسی برای شیمۆن پەترۆس بوو پێیووت: [٩] (کوڕێک لێرەیە پێنج نانی جۆ و دوو ماسی پێیە. بەڵام ئەوندە چییە بۆ ئەم هەمووە؟)
[١٠] عیسا فەرمووی: (خەڵکەکە دابنیشێنن.) ئەو شوێنە گیایەکی زۆری لێبوو، جا پیاوەکان کە پێنج هەزار دەبوون دانیشتن. [١١] عیساش نانەکانی وەرگرت و سوپاسی خودای کرد، بەسەر دانیشتووان دابەشی کرد، بۆ ماسیش ئاوا، ئەوەندەی ویستیان.
[١٢] کاتێ تێربوون، بە قوتابییەکانی فەرموو: (ئەو پەلکەنانەی ماوەتەوە کۆی بکەنەوە تاکو هیچ بە فیڕۆ نەڕوات.) [١٣] ئەوانیش کۆیان کردەوە و دوازدە سەبەتەیان پڕ کرد لەو پەلکەنانەی ئەو پێنج نانە جۆیەی لە نانخۆران مابۆوە.
[١٤] بۆیە کە خەڵکەکە بینییان عیسا چ نیشانەیەکی کرد، وتیان: (بە ڕاستی ئەمە پێغەمبەرەکەیە کە بۆ جیهان دێت.) [١٥] عیسا زانی ئەوان بە نیازن بێن و بیگرن تاکو بیکەنە پاشا، دیسان بە تەنیا چووە سەر شاخ.

عیسا بەسەر ئاودا دەڕوات

یۆحەنا ٦: ١٦-١٩

[١٦] کاتێ ئێوارە داهات قوتابییەکانی بۆ لای دەریاچەکە چوونە خوارەوە، [١٧] سواری بەلەمێک بوون و بە دەریاچەدا بۆ کەفەرناحوم کەوتنەڕێ. تاریک داهات و عیسا هەر نەگەیشتە لایان. [١٨] ڕەشەبا هەڵیکرد و دەریاچە هەڵچوو. [١٩] کە نزیکەی بیست و پێنج تاکو سی تیرهاوێژ سەوڵیان لێدابوو، عیسایان بینی بەسەر ئاوەکەدا دەڕوات و لە بەلەمەکە نزیک دەبێتەوە، جا ترسان.

مەتا ١٤: ٢٦-٣٦

٢٦ کاتێ قوتابییەکان بینییان لەسەر دەریاچەکە دەڕوات، شێوان و وتیان: (ئەمە دێوەزمەیە!) لە ترسانیش
هاواریان کرد.
٢٧ یەکسەر عیسا قسەی لەگەڵ کردن: (ورەتان بەرز بێ! ئەوە منم. مەترسن.)
٢٨ پەترۆس وەڵامی دایەوە: (گەورەم، ئەگەر تۆی، فەرمانم پێ بدە بەسەر ئاوەکەدا بێمە لات.)
٢٩ فەرمووی: (وەرە.) پەترۆس لە بەلەمەکە دابەزی و بەسەر ئاوەکەدا ڕۆیشت و بەرەو لای عیسا
بەڕێکەوت. ٣٠ کاتێ بینی ڕەشەبایە، ترسا و دەستی بە نوقومبوون کرد، هاواری کرد: (گەورەم، ڕزگارم بکە!)
٣١ عیساش یەکسەر دەستی درێژکرد و گرتییەوە و پێی فەرموو: (کەم باوەڕ، بۆچی گومانت کرد؟)
٣٢ کە سەرکەوتنە ناو بەلەمەکە، بایەکە وەستا. ٣٣ ئەوانەی لەناو بەلەمەکە بوون، کڕنۆشیان بۆ برد و وتیان:
(بە ڕاستی تۆ کوڕی خودای.)
٣٤ کاتێ پەڕینەوە، هاتنە خاکی جەنیسارەت. ٣٥ خەڵکی ئاوایی ناسیانەوە، هەواڵیان دا بە ناوچەکانی دەوروبەر و
هەموو نەخۆشەکانیان بۆی هێنا. ٣٦ لێی دەپاڕانەوە تەنها دەست لە چمکی کراسەکەی بدەن. جا هەموو ئەوانەی
دەستیان لێیدا چاکبوونەوە.

منم نانی ژیان

یۆحەنا ٦: ٢٢-٥٩

٢٢ بۆ بەیانی، ئەو خەڵکەی لەوبەری دەریاچەکە ڕاوەستابوون بینییان لە بەلەمێک زیاتر لەوێ نەبوو، عیساش
لەگەڵ قوتابییەکانی سواری بەلەم نەبوو، بەڵکو قوتابییەکانی بە تەنها بەڕێکەوتن. ٢٣ بەلەمی دیکەش لە تەبەریەوە
هاتنە نزیک ئەو شوێنەی نانەکەیان لێی خوارد کە خوداوەند سوپاسی خودای کرد. ٢٤ کاتێ خەڵکەکە بینییان نە
عیسا لەوێیە و نە قوتابییەکانی، سواری بەلەمەکان بوون و چوونە کەفەرناحوم، لە عیسا دەگەڕان.
٢٥ کە لەوبەری دەریاچەکە دۆزییانەوە، پێیان وت: (ڕابی، کەی گەیشتییە ئێرە؟)
٢٦ عیسا وەڵامی دانەوە: (ڕاستی ڕاستیتان پێ دەڵێم: ئێوە داوام دەکەن نەک لەبەر ئەوەی نیشانەتان بینی،
بەڵکو لەبەر ئەوەی لە نانەکەتان خوارد و تێر بوون. ٢٧ بۆ خۆراکێک ئیش مەکەن کە لەناودەچێت، بەڵکو بۆ
خۆراکێک کە بۆ ژیانی تاهەتایی دەمێنێتەوە، ئەوەی کوڕی مرۆڤ دەتانداتێ، چونکە ئەمە خودای باوک مۆری
لێداوە.)
٢٨ بۆیە پێیان وت: (چی بکەین تاکو کارەکانی خودا بکەین؟)
٢٩ عیسا وەڵامی دانەوە: (کاری خودا ئەمەیە: باوەڕ بهێنن بەوەی ناردوویەتی.)
٣٠ ئەوانیش پێیان وت: (چ نیشانەیەک دەکەیت تاکو ببینین و باوەڕت پێ بکەین؟ چی دەکەیت؟
٣١ باوباپیرانمان لە چۆڵەوانی مەنیان خوارد، وەک نووسراوە: {لە ئاسمانەوە نانی دانێ تاکو بیخۆن}.)
٣٢ عیساش پێی فەرموون: (ڕاستی ڕاستیتان پێ دەڵێم: موسا نەبوو نانەکەی لە ئاسمانەوە دانێ، بەڵکو باوکمە
لە ئاسمانەوە نانی ڕاستیتان دەداتێ. ٣٣ چونکە نانی خودا ئەوەیە کە لە ئاسمانەوە دابەزیوە و ژیان دەبەخشێتە
جیهان.)
٣٤ بۆیە پێیان وت: (گەورەم، هەموو کاتێ ئەو نانەمان بدەرێ.)
٣٥ عیساش پێی فەرموون: (منم نانی ژیان. ئەوەی بێتە لام هەرگیز برسی نابێت، ئەوەش باوەڕم پێ بهێنێت
هەرگیز تینووی نابێت. ٣٦ بەڵام پێم وتن، منتان بینیوە و باوەڕیش ناهێنن. ٣٧ هەر کەسێک باوکم دەیداتە من دێتە
لام، ئەوەش بێتە لام، هەرگیز دەری ناکەم. ٣٨ چونکە لە ئاسمانەوە دابەزیوم، نەک تاکو بە خواستی خۆم بکەم،
بەڵکو خواستی ئەوەی ناردوومی. ٣٩ ئەمەش خواستی ئەوەیە کە ناردوومی، هەر کەسێکی پێیداوم نەیدۆڕێنم، بەڵکو

لە ڕۆژی دوایی هەڵیدەستێنمەوە. ٤٠ چونکە خواستی باوکم ئەمەیە: هەر کەسێک کوڕەکە ببینێت و باوەڕی پێ
بهێنێت ژیانی تاهەتایی دەبێت، منیش لە ڕۆژی دوایی هەڵیدەستێنمەوە.)
٤١ جولەکەش بۆڵەبۆڵیان لەسەر دەکرد، چونکە فەرمووی: (منم ئەو نانەی لە ئاسمانەوە دابەزیوە.) ٤٢ وتیان:
(ئەمە عیسای کوڕی یوسف نییە، کە دایک و باوکی دەناسین؟ ئێستا چۆن دەڵێت "لە ئاسمانەوە دابەزیوم"؟)
٤٣ عیساش وەڵامی دانەوە و پێی وتن: (لە ناوەخۆتان بۆڵەبۆڵ مەکەن. ٤٤ کەس ناتوانێت بێتە لام ئەگەر باوک
ڕاینەکێشێت، ئەوەی ناردوومی، منیش لە ڕۆژی دوایی هەڵیدەستێنمەوە. ٤٥ لە سپارەی پێغەمبەراندا نووسراوە:
{هەموو لە خوداوە فێر دەبن}. جا ئەوەی لە باوکەوە بیستبێتی و فێربووبێت دێتە لام. ٤٦ کەس باوکەکەی نەبینیوە
جگە لەوەی لە خوداوەیە، ئەوە باوکەکەی بینیوە. ٤٧ ڕاستی ڕاستیتان پێ دەڵێم: ئەوەی باوەڕ بهێنێت ژیانی تاهەتایی
هەیە. ٤٨ منم نانی ژیان. ٤٩ باوباپیرانتان لە چۆڵەوانیدا مەنیان خوارد و مردن. ٥٠ ئەمە ئەو نانەیە کە لە ئاسمانەوە
دابەزیوە، تاکو ئەوەی لێی بخوات نەمرێت. ٥١ منم ئەو نانە زیندووەی کە لە ئاسمانەوە دابەزیوە. ئەگەر یەکێک لەم
نانە بخوات بۆ تاهەتایە دەژییێت. ئەو نانەش کە بۆ ژیانی جیهان دەیبەخشم، جەستەمە.)
٥٢ جولەکە لەناو خۆیان دەمەقاڵەیان بوو و دەیانووت: (ئەمە چۆن دەتوانێ جەستەی خۆیمان بداتێ بیخۆین؟)
٥٣ بۆیە عیسا پێی فەرموون: (ڕاستی ڕاستیتان پێ دەڵێم: ئەگەر جەستەی کوڕی مرۆڤ نەخۆن و خوێنی
نەخۆنەوە، ژیان لە ناختاندا نابێت. ٥٤ ئەوەی جەستەم بخوات و خوێنم بخواتەوە ژیانی تاهەتایی هەیە، منیش لە
ڕۆژی دوایی هەڵیدەستێنمەوە. ٥٥ چونکە جەستەم خۆراکی ڕاستەقینەیە و خوێنیشم خواردنەوەی ڕاستەقینە. ٥٦ ئەوەی
جەستەم بخوات و خوێنم بخواتەوە لە مندا دەچەسپێت و منیش لە ئەودا. ٥٧ وەک باوکی زیندوو ناردوومی، منیش
بەو باوکە زیندووم، ئاواش ئەوەی من بخوات بەهۆی من دەژییێت. ٥٨ ئەمە ئەو نانەیە کە لە ئاسمانەوە دابەزیوە،
نەک وەک ئەوەی باوباپیران خواردیان و مردن. ئەوەی لەم نانە بخوات تاهەتایە دەژییێت.) ٥٩ ئەمانەی لە
کەنیشتێکدا فەرموو، لە کەفەرناحوم خەڵکی فێر دەکرد.

قوتابییەکان گومان دەکەن — یۆحەنا ٦: ٦٠-٧١

٦٠ بۆیە زۆر لە قوتابییەکانی کە گوێیان لێبوو، وتیان: (ئەم قسەیە گرانە! کێ دەتوانێت وەری بگرێت؟)
٦١ عیسا لە دڵی خۆیدا زانی قوتابییەکانی بەهۆی ئەمەوە بۆڵەبۆڵ دەکەن، پێی فەرموون: (ئەمە ساتمەتان پێ
دەکات؟ ٦٢ ئەی ئەگەر ببینن کوڕی مرۆڤ بەرزبێتەوە بۆ ئەو شوێنەی یەکەم جار لێیبوو؟! ٦٣ ڕۆحی پیرۆز ژیان
دەدات، بەڵام جەستە بە کەڵک نایەت. ئەو قسانەی پێم وتن ڕۆح و ژیانن. ٦٤ بەڵام هەندێکتان باوەڕ ناکەن.)
چونکە عیسا لە سەرەتاوە ئەوانەی دەناسی کە باوەڕ ناهێنن، هەروەها کێیە ئەوەی بە گرتنی دەدات. ٦٥ ئینجا
فەرمووی: (لەبەر ئەوە پێم وتن، کەس ناتوانێ بێتە لام، ئەگەر لە باوکەکەوە پێی نەدرابێت.)
٦٦ لەو کاتەوە زۆر لە قوتابییەکانی گەڕانەوە و ئیتر لەگەڵی نەدەگەڕان.
٦٧ بۆیە عیسا بە دوازدەکەی فەرموو: (ئەی ئێوە ناتانەوێ بڕۆن؟)
٦٨ شیمۆن پەترۆس وەڵامی دایەوە: (گەورەم، بچینە لای کێ؟ وشەکانی ژیانی تاهەتایی لەلای تۆیە.
٦٩ ئێمەش باوەڕمان هێنا و زانیمان کە تۆ پیرۆزەکەی خودایت.)
٧٠ عیسا وەڵامی دانەوە: (ئایا من ئێوەی دوازدەم هەڵنەبژاردووە؟ بەڵام یەکێک لە ئێوە ئیبلیسە!) ٧١ ئەو باسی
یەهوزای شیمۆنی ئەسخەریوتی دەکرد، چونکە بەتەمابوو بە گرتنی بدات کە یەکێکە لە دوازدەکە.

سەرپێچیکردنی ڕاسپاردەی خودا — مەرقۆس ٧: ١-١٣

١ فەریسی و هەندێک مالم کە لە ئۆرشەلیمەوە هاتبوون لەلای عیسا کۆبوونەوە. ٢ بینییان هەندێک لە

قوتابییەکانی بە دەستی پیس نان دەخۆن، واتا بێ دەست شوشتن. [3] چونکە فەریسی و هەموو جولەکە نان ناخۆن
ئەگەر بە باشی دەستیان نەشۆن، پەیوەست بوون بە نەریتی پیران. [4] هەروەها ئەگەر لە بازاڕ بهاتبوونایەوە نانیان
نەدەخوارد تاکو خۆیان نەشۆردبووایە، زۆر شتی دیکەش هەیە وەریانگرتبوو تاکو دەستی پێوە بگرن، شوشتنی کاسە
و چاپەست و دۆلکەی مس و قەریۆڵە.

[5] فەریسی و مالمەکانیش لێیان پرسی: (بۆچی قوتابییەکانت لەسەر نەریتی پیران ناڕۆن و بە دەستی پیس نان
دەخۆن؟)

[6] ئەویش پێی فەرموون: (دووڕووەکان، سەبارەت بە ئێوە ئیشایا پێشبینی باشی کردووە، وەک نووسراوە:
{ئەم گەلە بەسەر لێوان ڕێزم دەگرێت،
بەڵام دڵی لێم دوورە.
[7] بەخۆڕایی دەمپەرستن،
فێرکردنێک فێردەکەن کە ڕاسپاردەی خەڵکە.}
[8] ئێوە ڕاسپاردەی خوداتان پشتگوێ خستووە و دەستتان بە نەریتی مرۆڤەوە گرتووە.)

[9] دیسان پێی فەرموون: (باش ڕاسپاردەی خودا ڕەتدەکەنەوە، بۆ ئەوەی پارێزگاری لە نەریتی خۆتان بکەن.
[10] چونکە موسا وتوویەتی: {ڕێزی دایک و باوکت بگرە}، {ئەوەی قسە بە دایک یان باوکی بڵێ، دەبێ بکوژرێت.}
[11] بەڵام ئێوە دەڵێن: "ئەگەر یەکێک بە دایک یان باوکی بڵێت: ئەوەی لە منەوە سوودت لێی وەردەگرت، دەیکەمە
قوربانی،" - بە واتای دیاری بۆ خودا - [12] ئیتر نایەڵن شتێکی بۆ دایک یان باوکی بکات. [13] بەو نەریتەتان کە لە
یەکتری وەردەگرن، وشەی خودا لەکاردەخەن. زۆر شتی دیکەی وەک ئەمە دەکەن.)

ئەوەی مرۆڤ گڵاو دەکات — مەرقۆس ٧: ١٤-٢٣

[14] دیسان خەڵکەکەی بانگکرد و پێی فەرموون: (هەموو گوێم لێ بگرن و تێبگەن. [15] شت نییە لە دەرەوەی
مرۆڤەوە بێتە ناوی و گڵاوی بکات. بەڵام ئەوەی لە مرۆڤەوە دەردەچێت، ئەوە مرۆڤ گڵاو دەکات. [16] [ئەوەی
گوێی هەیە بۆ بیستن با گوێبگرێت.]

[17] کاتێ خەڵکەکەی بەجێهێشت و هاتە ماڵێک، قوتابییەکانی بۆ نموونەکە پرسیاریان لێکرد. [18] پێی فەرموون:
(ئێوەش ئاوا تێنەگەیشتوون؟ ئایا تێناگەن کە هەرچی لە دەرەوەی مرۆڤەوە دێتە ناویەوە ناتوانێت گڵاوی بکات؟
[19] چونکە ناچێتە دڵیەوە، بەڵکو سکی، دەچێتە دەرەوەش بۆ ئاودەست.) هەموو خۆراکێک پاکە.

[20] ئینجا فەرمووی: (ئەوەی لە مرۆڤ دەردەچێت، ئەوەیە مرۆڤ گڵاو دەکات. [21] چونکە لە ناوەوە، لە دڵی
مرۆڤەوە، بیری خراپ دەردەچێت: بەدڕەوشتی، دزی، کوشتن، [22] داوێنپیسی، چڵێسی، خراپەکاری، هەڵخەڵەتاندن،
بەڕەڵایی، چاوپیسی، کفر، لووتبەرزی، گێلی. [23] هەموو ئەم خراپانە لە ناوەوە دەردەچن و مرۆڤ گڵاو دەکەن.)

چاکبوونەوەی کوێرێک — مەرقۆس ٨: ٢٢-٢٦

[22] هاتنە بێتسەیدا، کەسێکی نابینایان هێنایە لای عیسا و لێی پاڕانەوە دەستی لێ بدات. [23] ئەویش دەستی
نابیناکەی گرت، بردییە دەرەوەی ئاوایی و تفی لە چاوی کرد، دەستی لەسەر دانا و لێی پرسی: (هیچ دەبینیت؟)
[24] سەیری کرد و وتی: (خەڵک دەبینم وەک درەخت دەڕۆن.)

[25] دیسان عیسا دەستی خستەوە سەر چاوی، چاوی تێبڕی و چاکبۆوە، هەموو شتێکی بە ڕوونی بینی. [26] ئینجا
بۆ ماڵی خۆی ڕەوانی کردەوە و فەرمووی: (مەچووە ناو ئاوایی.)

باوەڕی ژنێکی کەنعانی مەتا ١٥: ٢١-٢٨

[٢١] عیسا لەوێ ڕۆیشت و چووە ناوچەکانی سور و سەیدا. [٢٢] ژنێکی کەنعانی خەڵکی دەوروبەری ئەوێ، دەرچوو
و هاواری کرد: (گەورەم، کوڕی داود، بەزەییت پێمدا بێتەوە! کچەکەم بە خراپی ڕۆحیپیسی تێدایە.)
[٢٣] بەڵام عیسا بە وشەیەکیش وەڵامی نەدایەوە. قوتابییەکانی هاتنە پێشی و تکایان لێی کرد: (بەڕێی بکە، وا
بەدوامانەوە هاوار دەکات.)
[٢٤] وەڵامی دایەوە: (من تەنها بۆ مەڕە ونبووەکانیماڵی ئیسرائیل نێردراوم.)
[٢٥] بەڵام ژنەکە هات، کڕنۆشی بۆ برد و وتی: (گەورەم یارمەتیم بدە!)
[٢٦] وەڵامی دایەوە: (ناشێت نانی منداڵان ببڕدرێت و فڕێبدرێت بۆ سەگ.)
[٢٧] ژنەکە وتی: (ڕاستە گەورەم، بەڵام سەگیش ئەو پەلکەنانە دەخوات کە لە خوانی گەورەکانی دەکەوێت.)
[٢٨] ئینجا عیسا وەڵامی دایەوە: (خانم، باوەڕی تۆ بەهێزە! ئەوەی داوای دەکەیت با بۆت ببێت.) لەو کاتەوە
کچەکەش چاکبۆوە.

ناندانی چوار هەزار کەس مەتا ١٥: ٢٩-٣٩

[٢٩] ئینجا عیسا لەوێ ڕۆیشت و هاتە لای دەریای جەلیل، چووە سەر شاخێک و لەوێ دانیشت. [٣٠] ئەوەبوو
حەشاماتێک هاتنە لای، شەل و کوێر و گۆج و لاڵ و زۆری دیکەشیان لەگەڵبوو، لەبەرپێی دایاننان، ئەویش
چاکیکردنەوە. [٣١] تەنانەت خەڵکەکە سەرسام بوون کە بینییان لاڵ قسەدەکات و گۆج چاکدەبێتەوە و شەل
دەڕوات و کوێر دەبینێت، جا ستایشی خودای ئیسرائیلیان کرد.
[٣٢] ئینجا عیسا قوتابییەکانی بانگکرد و فەرمووی: (دڵم بەو خەڵکە دەسووتێت، ئەوە سێ ڕۆژە لەگەڵمدان و
هیچیان نییە بیخۆن. ناشمەوێت بە برسێتی بیاننێرمەوە، نەوەک لە ڕێگا بڕ نەکەن.)
[٣٣] قوتابییەکانی پێیان وت: (لەم چۆڵەوانییە ئەو نانە زۆرەمان لەکوێ بوو بۆ ناندانی ئەم حەشاماتە؟)
[٣٤] عیساش پێی فەرموون: (چەند نانتان پێیە؟)
وتیان: (حەوت، لەگەڵ چەند ماسییەکی بچکۆلە.)
[٣٥] ئیتر فەرمانی دا خەڵکەکە لەسەر زەوی دانیشن. [٣٦] حەوت نان و ماسییەکانی برد، سوپاسیکرد و لەتیکردن
و دایە قوتابییەکان، قوتابییەکانیش دایانە خەڵکەکە. [٣٧] هەموو خواردیان و تێربوون، دوایی حەوت سەبەتەی پڕ
پەلکەنانیان کۆکردەوە. [٣٨] نانخۆران چوار هەزار پیاو بوون، بێجگە لە ژن و منداڵ. [٣٩] ئینجا عیسا خەڵکەکەی
بەڕێکرد و سواری بەلەم بوو و هاتە سنووری مەگەدان.

داواکردنی نیشانەی ئاسمانی مەتا ١٦: ١-٤

[١] فەریسی و سەدوقییەکان هاتنە لای عیسا بۆ ئەوەی تاقی بکەنەوە، داوایان لێکرد لە ئاسمانەوە
نیشانەیەکیان پیشان بدات.
[٢] وەڵامی دایەوە: (کە ئێوارە داهات، دەڵێن "ساماڵە، چونکە ئاسمان سوور هەڵگەڕاوە." [٣] لە بەیانیش، "ئەمڕۆ
هەورە، ئاسمان سوور هەڵگەڕاوە و گرژە." ئێوە دەزانن ڕووی ئاسمان بخوێننەوە، بەڵام ناتوانن نیشانەکانی زەمانە
لێکبدەنەوە! [٤] نەوەیەکی بەدکار و داوێنپیس داوای نیشانە دەکات، نیشانەی نادرێتێ، جگە لە نیشانەی یونس.)
ئینجا بەجێیهێشتن و ڕۆیشت.

فێرکردنی فەریسییەکان مەرقۆس ٨: ١٤-٢١

[١٤] قوتابییەکان لەبیریان چووبوو نان بهێنن، لە بەلەمەکەدا تەنها یەک نانیان پێ بوو. [١٥] عیسا ڕایسپاردن:
(وریابن، ئاگاداربن لە هەویرترشی فەریسییەکان و هەویرترشی هێرۆدس.)
[١٦] لەناو خۆیاندا بە یەکتریان وت: (لەبەر ئەوەی نانمان پێنییە.)
[١٧] عیسا زانی و پێی فەرموون: (بۆ باس دەکەن کە نانتان پێنییە؟ ئایا هێشتا جیا ناکەنەوە و تێناگەن؟ ئایا
دڵڕەقن؟ [١٨] خۆ چاوتان هەیە، نابینن، گوێتان هەیە، نابیستن؟ وەبیرتان نایەتەوە؟ [١٩] کاتێ پێنج نانەکەم بۆ پێنج
هەزارەکە لەتکرد، چەند سەبەتەی پڕ لە پەلکەنانتان هەڵگرتەوە؟)
پێیان وت: (دوازدە.)
[٢٠] (کاتێ حەوتەکەش بۆ چوار هەزارەکە، چەند سەبەتەی پڕ لە پەلکەنانتان هەڵگرتەوە؟)
پێیان وت: (حەوت.)
[٢١] ئینجا پێی فەرموون: (هێشتا تێناگەن؟)

مەتا ١٦: ١١، ١٢

[١١] چۆن تێناگەن من باسی نانم بۆ نەکردن؟ لە هەویرترشی فەریسی و سەدوقییەکان ئاگاداربن!) [١٢] ئینجا
تێگەیشتن کە ئەو لە هەویرترشی نان ئاگاداریان ناکاتەوە، بەڵکو لە فێرکردنی فەریسی و سەدوقییەکان.

دانپیانانی پەترۆس بەمەسیح مەتا ١٦: ١٣-٢٠

[١٣] کە عیسا گەیشتە ناوچەی قەیسەرییەی فیلیپۆس، لە قوتابییەکانی پرسی: (ئایا خەڵک دەڵێن کوڕی مرۆڤ
کێیە؟)
[١٤] وتیان: (هەندێک دەڵێن یەحیای لەئاوهەڵکێشە، هەندێک ئەلیاس، هەندێکیش ئیرمیا یان یەکێک لە
پێغەمبەران.)
[١٥] پێی فەرموون: (ئەی ئێوە دەڵێن من کێم؟)
[١٦] شیمۆن پەترۆس وەڵامی دایەوە: (تۆ مەسیحیت، کوڕی خودای زیندووی.)
[١٧] عیساش وەڵامی دایەوە: (خۆزگە دەخوازرێ بە تۆ، شیمۆنی کوڕی یۆنا، چونکە گۆشت و خوێن ئەمەیان
بۆت ئاشکرا نەکرد، بەڵکو ئەو باوکەم کە لە ئاسمانە. [١٨] منیش پێت دەڵێم، تۆ پەترۆسی و لەسەر ئەم بەردە
کۆمەڵەی خۆم بنیاد دەنێم و دەروازەکانی جیهانی مردووانیش پێی ناوێرێت. [١٩] کلیلەکانی شانشینی ئاسمانت
دەدەمێ، ئەوەی تۆ لەسەر زەوی گرێی بدەیت، لە ئاسماندا گرێدراو دەبێت، ئەوەی تۆ لەسەر زەوی بیکەیتەوە، لە
ئاسماندا کراوە دەبێت.) [٢٠] ئینجا فەرمانی دایە قوتابییەکان بە کەس نەڵێن کە ئەو مەسیحە.

یەکەم باسی مردنی عیسا مەتا ١٦: ٢١-٢٨

[٢١] لەو کاتەوە عیسا دەستیکرد بە ڕوونکردنەوە بۆ قوتابییەکانی کە دەبێت بۆ ئۆرشەلیم بچێت، لەوێ بە
دەستی پیران و کاهینانی باڵا و مالمەکان زۆر ئازار بچێژێت و بکوژرێت و لە ڕۆژی سێیەم هەڵستێندرێتەوە.
[٢٢] پەترۆس هێنایە ئەم لاوە و لێی ڕاخوڕی: (خودا نەکات گەورەم! هەرگیز ئەمەت بەسەر نەیەت!)
[٢٣] عیسا ئاوڕی دایەوە و بە پەترۆسی فەرموو: (لەبەرچاوم لاچۆ، ئەی شەیتان! کۆسپی لەبەردەمم، چونکە بیر
لە شتە خوداییەکان ناکەیتەوە، بەڵکو شتی مرۆڤانە.)

خۆ ئامادەکردن بۆ مردن

٢٤ ئینجا عیسا بە قوتابییەکانی فەرموو: (ئەگەر یەکێک ویستی دوام بکەویت، با نکۆڵی لە خۆی بکات و
خاچەکەی هەڵبگرێت و دوام بکەوێت. ٢٥ چونکە ئەوەی بیەوێت خۆی ڕزگار بکات، دەیدۆڕێنێت، بەڵام ئەوەی لە
پێناوی من خۆی بدۆڕێنێت، دەیدۆزێتەوە. ٢٦ چونکە چی بەکەڵکی مرۆڤ دێت ئەگەر هەموو جیهان بباتەوە و خۆی
بدۆڕێنێت؟ یان مرۆڤ بۆ کڕینەوەی خۆی چی دەدات؟ ٢٧ چونکە کوڕی مرۆڤ بە شکۆی باوکییەوە لەگەڵ
فریشتەکانی خۆی دەگەڕێتەوە، ئەوسا پاداشتی هەر کەسێک بە پێی کرداری دەداتەوە. ٢٨ ڕاستیتان پێ دەڵێم:
هەندێک لەوانەی لێرە ڕاوەستاون، مردن ناچێژن تاکو کوڕی مرۆڤ نەبینن بە پاشایەتییەکەیەوە دێتەوە.)

شێوەگۆڕانی عیسا

مەتا ١٧: ١-١٣

١ دوای شەش ڕۆژ عیسا پەترۆس و یاقوب و یۆحەنای برای برد و بە تەنها بۆ سەر چیایەکی بەرز ڕابەرایەتی
کردن. ٢ لەپێشیان شێوەی گۆڕا، ڕووی وەک ڕۆژ دەدرەوشایەوە و جلەکانی وەک ڕووناکی سپی هەڵگەڕان.
٣ ئەوەبوو موسا و ئەلیاسیان بۆ دەرکەوت و لەگەڵ عیسادا کەوتنە گفتوگۆ.
٤ ئینجا پەترۆس بە عیسای وت: (گەورەم، پێمان باشە لێرە بین. ئەگەر حەز بکەیت لێرە سێ کەپرتان بۆ
هەڵدەدەم، یەکێک بۆ تۆ و یەکێک بۆ موسا و یەکێکیش بۆ ئەلیاس.)
٥ کاتێ قسەی دەکرد، هەورێکی ڕۆشن باڵی بەسەریاندا کێشا و دەنگێک لە هەورەکەوە فەرمووی: (ئەمە
کوڕی خۆشەویستمە، ئەوەی پێی دڵشادم. گوێی لێ بگرن!)
٦ کاتێ قوتابییەکان گوێیان لێبوو، بەدەمدا کەوتن، زۆر ترسان. ٧ عیساش هات، دەستی لێدان و فەرمووی:
(هەستن، مەترسن!) ٨ ئینجا چاویان هەڵبڕی و لە عیسا زیاتر کەسیان نەبینی.
٩ کە لە چیاکە دەهاتنە خوارەوە، عیسا فەرمانی پێدان: (ئەمەی بینیتان بە کەسی مەڵێن، تاکو کوڕی مرۆڤ
لەناو مردووان هەڵدەستێندرێتەوە.)
١٠ قوتابییەکانی لێیان پرسی: (باشە بۆچی مالمەکان دەڵێن دەبێت یەکەم جار ئەلیاس بێت؟)
١١ وەڵامی دایەوە: (ڕاستە، ئەلیاس دێت و هەموو شتێک ڕێک دەخاتەوە. ١٢ بەڵام پێتان دەڵێم: ئەلیاس هات و
نەیانناسی، چییان ویست پێیان کرد. هەروەها کوڕی مرۆڤیش بە دەستیانەوە ئازار دەچێژێت.) ١٣ ئەوسا قوتابییەکان
تێگەیشتن کە باسی یەحیای لەئاوهەڵکێشی بۆ کردن.

دەرکردنی ڕۆحی پیس

مەتا ١٧: ١٤-٢١

١٤ کاتێ گەیشتنە لای خەڵکەکە، کابرایەک هات و لەبەردەمی چۆکی دادا و ١٥ وتی: (گەورەم، بەزەییت بە
کوڕەکەمدا بێتەوە، خووداره و ئازارێکی زۆر دەچێژێت. زۆر جار دەکەوێتە ناو ئاگر و زۆر جاریش ناو ئاوەوە. ١٦ هێنامە
لای قوتابییەکانت، بەڵام نەیانتوانی چاکی بکەنەوە.)
١٧ جا عیسا وەڵامی دایەوە: (ئەی نەوەی بێباوەڕ و خوار، تا کەی لەگەڵتان بم؟ تا کەی بەرگەتان بگرم؟
بیهێننە ئێرە بۆ لام.) ١٨ عیساش لێی ڕاخوڕی و ڕۆحە پیسەکە لێی هاتە دەرەوە، لەو کاتەوە کوڕەکە چاکبۆوە.
١٩ پاشان قوتابییەکان بە تەنها هاتنە لای عیسا و وتیان: (بۆچی ئێمە نەمانتوانی دەری بکەین؟)
٢٠ ئەویش پێی فەرموون: (لەبەر کەمی باوەڕتان. ڕاستیتان پێ دەڵێم: ئەگەر ئەوەندەی دەنکە خەرتەلەیەک
باوەڕتان هەبێ، بەو کێوە دەڵێن "لەوێ بڕۆ،" دەڕوات و شتێک بۆتان مەحاڵ نابێت. [٢١ بەڵام ئەم جۆرە دەرناچێت،
بە نوێژ و ڕۆژوو نەبێت.])

دووەم باسی مردنی عیسا مەتا ١٧: ٢٢، ٢٣

[٢٢] لە جەلیل کۆببوونەوە، عیسا پێی فەرموون: (کوڕی مرۆڤ دەدرێتە دەست خەڵک و [٢٣] دەیکوژن، لە ڕۆژی
سێیەم هەڵدەستێندرێتەوە.) ئەوانیش زۆر دڵگران بوون.

باجی پەرستگا مەتا ١٧: ٢٤-٢٧

[٢٤] کاتێ گەیشتنە کەفەرناحوم، باجگرانی دوو درهەمەکە هاتنە لای پەترۆس و وتیان: (ئەرێ مامۆستاتان دوو
درهەمەکە نادات؟)
[٢٥] وتی: (بەڵێ.)
کاتێ پەترۆس هاتەماڵەوە، عیسا پێشی کەوت و فەرمووی: (ڕات چییە شیمۆن؟ پاشایانی زەوی سەرانە و باج
لە کێ وەردەگرن؟ لە ڕۆڵەکانی خۆیان یان بیانی؟)
[٢٦] وتی: (لە بیانی.)
عیساش پێی فەرموو: (کەواتە ڕۆڵەکان ئازادن. [٢٧] بەڵام تاکو بۆیان نەبینە کۆسپ، بڕۆ دەریاچەکە و قولاب
هەڵدە، یەکەم ماسی دەردەچێت بیگرە، دەمی بکەوە، ستاتیرێک دەبینیتەوە، بیبە و لە جیاتی خۆم و خۆت
بیاندەرێ.)

کێ مەزنترینە؟ مەتا ١٨: ١-٦، ١٠

[١] لەو کاتەدا قوتابییەکان هاتنە لای عیسا و وتیان: (کێ لە شانشینی ئاسماندا پایە بەرزترە؟)
[٢] ئەویش منداڵێکی بانگکرد و لە ناوەراستیاندا ڕایگرت، [٣] فەرمووی: (ڕاستیتان پێ بڵێم: ئەگەر نەگۆڕێن و
وەک منداڵتان لێنەیەت، هەرگیز ناچنە شانشینی ئاسمان. [٤] بۆیە ئەوەی وەک ئەم منداڵە خۆی نزم بکاتەوە، لە
شانشینی ئاسماندا پایە بەرزترە.
[٥] ئەوەی بە ناوی من پێشوازی لە منداڵێکی وەک ئەمە بکات، پێشوازی لە من دەکات. [٦] بەڵام ئەوەی ساتمە
بە یەکێک لەم بچووکانە بکات کە باوەڕیان بە من هەیە، باشترە بۆی بەرداشێکی گەورە بە ملیەوە هەڵبواسرێت و
نوقومی بنی دەریا بکرێت.

نموونەی مەڕی ونبوو

[١٠] ئاگاداربن! بە سووکی مەڕواننە یەکێک لەم بچووکانە، چونکە پێتان دەڵێم فریشتەکانیان لە ئاسماندا
بەردەوام ڕووی باوکم دەبینن کە لە ئاسمان دایە.

ئەوەی دژمان نییە لەگەڵمانە مەرقۆس ٩: ٣٨-٤١

[٣٨] یۆحەنا پێیووت: (مامۆستا، یەکێکمان بینی بە ناوی تۆوە ڕۆحیپیسی دەردەکرد، ئێمەش ڕێمان لێ گرت،
چونکە دوامان ناکەوێت.)
[٣٩] عیسا فەرمووی: (ڕێی لێ مەگرن. کەس نییە بە ناوی منەوە پەرجو بکات و بتوانێت لەدوای ماوەیەکی
کورت بە خراپە باسم بکات. [٤٠] چونکە ئەوەی دژمان نییە لەگەڵمانە. [٤١] ئەوەی بە ناوی منەوە جامێک ئاوی پێدان،
لەبەر ئەوەی هی مەسیحن، ڕاستیتان پێ دەڵێم پاداشتی ون نابێت.

مەتا ١٨: ٧

[٧] قوڕ بە سەری جیهان لەبەر کۆسپەکان! چونکە کۆسپەکان هەر دەبێ هەبن، بەڵام قوڕ بەسەر ئەوەی دەبێتە

هۆی کۆسپەکان!

گلەیی برایانە مەتا ١٨: ١٥-١٧

١٥ (ئەگەر براکەت خراپەی لەگەڵ کردیت، بڕۆ بە تەنها لەنێوان خۆت و خۆی گلەیی لێ بکە. ئەگەر گوێی
لێگرتی، ئەوا براکەت بەدەست دەهێنیتەوە. ١٦ خۆ ئەگەر گوێی نەگرت، یەک یان دوو کەس لەگەڵ خۆت ببە، تاکو
{هەموو بابەتێک لەسەر زاری دوو یان سێ شایەت ساغ بکرێتەوە.} ١٧ ئەگەر بە گوێی نەکردن، بە کڵێسا بڵێ،
ئەگەر بە گوێی کڵێساشی نەکرد، ئەوا بە بتپەرست و باجگری دابنێ.

لۆقا ١٧: ٣، ٤

٣ ئاگاداری خۆتان بن.
ئەگەر براکەت هەڵەی کرد، سەرزەنشتی بکە، ئەگەر تۆبەی کرد گەردەنی ئازاد بکە. ٤ ئەگەر لە ڕۆژێکدا
حەوت جار هەڵەی بەرامبەرت کرد و حەوت جار گەڕایەوە لات و وتی: "تۆبە دەکەم،" تۆ گەردەنی ئازاد بکە.)

مەتا ١٨: ١٨-٢٠

١٨ ڕاستیتان پێ دەڵێم: ئەوەی لەسەر زەوی گرێی بدەن، لە ئاسمانیش گرێدراو دەبێت، ئەوەی لەسەر زەوی
بیکەنەوە، لە ئاسمانیش کراوە دەبێت.
١٩ دیسان ڕاستیتان پێ دەڵێم: ئەگەر دووان لە ئێوە لەسەر زەوی لەسەر هەر شتێک ڕێک بکەون، هەرچی داوا
بکەن، لەلایەن باوکم کە لە ئاسمانە، بۆیان دەبێت. ٢٠ چونکە لە هەر کوێیەک دوو یان سێیان بە ناوی منەوە
کۆببنەوە، من لەوێ لەنێوانیاندا دەبم.)

گەردەن ئازادکردن مەتا ١٨: ٢١-٣٥

٢١ ئینجا پەترۆس هات و پێی‌ووت: (گەورەم، دەبێ چەند جار گەردەنی براکەم ئازاد بکەم کە خراپەم لەگەڵ
دەکات؟ تاکو حەوت جار؟)
٢٢ عیساش پێی فەرموو: (من پێت ناڵێم حەوت جار، بەڵکو حەفتا کەڕەت حەوت جار!
٢٣ بۆیە پاشایەتی ئاسمان لە پاشایەک دەچێت ویستی هەژمارد لەگەڵ خزمەتکارەکانی بکات. ٢٤ کاتێ دەستی
پێکرد، یەکێکیان بۆ هێنا دە هەزار تالنت قەرزار بوو. ٢٥ کە هیچی نەبوو بیداتەوە، گەورەکەی فەرمانی دا، خۆی و
ژن و منداڵ و هەرچی هەیەتی بفرۆشرێت و قەرزەکە بداتەوە.
٢٦ بۆیە خزمەتکارەکە لەبەردەمی چۆکی دادا و وتی: "لەسەرم ڕاوەستە، هەمووت دەدەمەوە." ٢٧ گەورەی ئەو
خزمەتکارە دڵی پێی سووتا، ئازادی کرد و لە قەرزەکە خۆش بوو.
٢٨ ئەم خزمەتکارە ڕۆیشت، خزمەتکارێکی هاوکاری خۆی بینی کە سەد دینار قەرزاری بوو، ملی گرت و وتی:
"ئەوەی بەسەرتەوەیە بمدەرەوە!"
٢٩ خزمەتکارە هاوکارەکەی لەبەرپێی کەوت، لێی پاڕایەوە: "لەسەرم ڕاوەستە، دەتدەمەوە."
٣٠ بەڵام ڕازی نەبوو، چوو فڕێیدایە زیندانەوە، تاکو ئەوەی بەسەریەوەیە بیداتەوە. ٣١ کاتێ خزمەتکارە
هاوکارەکانیان ڕووداوەکەیان بینی، زۆریان پێ ناخۆش بوو، هاتن و هەموو ئەوەی ڕوویدابوو بۆ گەورەکەیان
گێڕایەوە.
٣٢ ئەوسا گەورەکەی بانگی کرد و پێی‌ووت: "خزمەتکاری بەدکار، لە هەموو ئەو قەرزە خۆشبووم، چونکە لێم
پاڕایتەوە. ٣٣ ئایا نەدەبوو تۆش بەزەییت بە خزمەتکارە هاوکارەکەتدا بێتەوە، وەک بەزەییم پێتدا هاتەوە؟" ٣٤ جا
گەورەکەی تووڕە بوو و دایە دەست جەلادەکانەوە، تاکو هەر شتێکی بەسەرەوەیە بیداتەوە.

[٣٥] باوکی ئاسمانیشم واتان لێدەکات، ئەگەر هەریەکەتان لە دڵەوە گەردەنی خوشکی یان براکەی ئازاد نەکات.)

لۆقا ٩: ٥١-٥٦

[٥١] کە ڕۆژانی بەرزکردنەوەی نزیکبۆوە، ڕووی خۆی چەسپاند تا بەرەو ئۆرشەلیم بڕوات. [٥٢] نێردراوی لەپێش خۆی نارد، ئەوانیش ڕۆیشتن و چوونە گوندێکی سامیرەییەکان تاکو شوێنی بۆ ئامادە بکەن، [٥٣] بەڵام پێشوازییان لێ نەکرد، چونکە بەرەو ئۆرشەلیم دەچوو. [٥٤] کاتێ یاقوب و یۆحەنای قوتابییانی بینییان، وتیان: (گەورەم، دەتەوێ داوا بکەین لە ئاسمانەوە ئاگر بێتە خوارەوە و لەناویان ببات؟) [٥٥] ئاوڕی دایەوە و سەرزەنشتی کردن. [٥٦] ئینجا چوونە گوندێکی دیکە.

نرخی دواکەوتنی عیسا

لۆقا ٩: ٥٧-٦٢

[٥٧] بە ڕێگادا دەڕۆیشتن، یەکێک پێیووت: (بۆ کوێ بڕۆیت دوات دەکەوم.)
[٥٨] عیساش پێی فەرموو: (ڕێوی کونی هەیە و باڵندەی ئاسمانیش هێلانە، بەڵام کوڕی مرۆڤ جێیەکی نییە سەری لێ دابنێت.)
[٥٩] بە یەکێکی دیکەی فەرموو: (دوام بکەوە.) ئەمەیان وتی: (گەورەم، ڕێگام بدە یەکەم جار بچم باوکم بنێژم.)
[٦٠] عیساش پێی فەرموو: (واز لە مردووان بهێنە با مردووەکانیان بنێژن، تۆش بڕۆ موژدەی پاشایەتی خودا بدە.)
[٦١] یەکێکی دیکە وتی: (گەورەم، دوات دەکەوم، بەڵام جارێ لێم گەڕێ با ماڵئاوایی لە خانەوادەکەم بکەم.)
[٦٢] عیساش پێی فەرموو: (کەس نییە دەست لەسەر گاسن دابنێت و ئاوڕ لە دواوە بداتەوە، بەکەڵکی شانشینی خودا بێت.)

عیسا حەفتا و دوو قوتابی دەنێرێت

لۆقا ١٠: ١-١٦

[١] پاش ئەمە خوداوەند حەفتا و دووی دیکەی دامەزراند، لەپێش خۆی دوو دوو ناردنی بۆ هەر شار و جێگایەک کە بەتەمابوو بۆی بچێت. [٢] جا پێی دەفەرموون: (دروێنە زۆرە، بەڵام سەپان کەمە. بۆیە داوا لە گەورەی دروێنە بکەن تاکو سەپان بۆ دروێنەکەی بنێرێت. [٣] بڕۆن! ئەوا من وەک بەرخ بۆ ناو گورگان دەتاننێرم. [٤] نە کیسەی پارە و نە تورەگە و نە سۆل هەڵمەگرن، لە ڕێگاش سڵاو لە کەس مەکەن.
[٥] چوونە هەر ماڵێکیش، یەکەم جار بڵێن: "ئاشتی بۆ ئەم ماڵە بێت"، [٦] ئەگەر پیاوی ئاشتی لەوێ بێت، ئەوا ئاشتیتان دەچێتە سەری، ئەگینا بۆ خۆتان دەگەڕێتەوە. [٧] لەو ماڵە بمێننەوە و لەوەی هەیانە بخۆن و بخۆنەوە، چونکە کارگەر شایانی کرێی خۆیەتی. ماڵە و ماڵیش مەکەن.
[٨] چوونە هەر شارێک و پێشوازییان لێکردن، ئەوەی لەبەردەمتانی دادەنێن بیخۆن، [٩] ئەو نەخۆشانەی تیایەتی چاکی بکەنەوە و پێیان بڵێن: "پاشایەتی خودا لێتان نزیکبۆتەوە". [١٠] بەڵام چوونە هەر شارێک و پێشوازییان لێ نەکردن، بڕۆنە سەر شەقامەکانی و بڵێن: [١١] "تەنانەت تۆزی شارەکەتان کە بە پێمانەوە نووساوە بۆتانی دەتەکێنین، بەڵام ئەمە بزانن: پاشایەتی خودا لێتان نزیکبۆتەوە." [١٢] پێتان دەڵێم: لەو ڕۆژەدا سەدوم سزای سوکتری دەبێت لەوەی ئەو شارە.
[١٣] قوڕ بە سەرت خورازین! قوڕ بە سەرت بێتسەیدا! چونکە ئەو پەرجوانەی لەناو ئێوەدا کران، ئەگەر لە سور و سەیدا بکرابوونایە، هەر زوو بە بەرگی ماتەم و لە ناو خۆڵەمێش دادەنیشتن و تۆبەیان دەکرد. [١٤] بەڵام لە

لێپرسینەوەدا، سور و سەیدا سزای سوکتریان دەبێت لەوەی بۆ ئێوەیە. [١٥] تۆش ئەی کەفەرناحوم، ئایا بۆ ئاسمان بەرز دەکرێیتەوە؟ نا، تۆ دەکەویتە جیهانی مردووان.

[١٦] ئەوەی گوێتان لێ بگرێت، گوێ لە من دەگرێت، ئەوەی ڕەتتان دەکاتەوە من ڕەتدەکاتەوە. ئەوەش من ڕەتدەکاتەوە، ئەوە ڕەتدەکاتەوە کە منی ناردووە.)

گەڕانەوەی نێردراوان

لۆقا ١٠: ١٧-٢٤

حەفتا و دووەکە بە شادییەوە گەڕانەوە و وتیان: (گەورەم، تەنانەت ڕۆحی‌پیسیش بە ناوی تۆوە ملکەچمانن.)

[١٨] ئەویش پێی فەرموون: (شەیتانم بینی وەک بروسکە لە ئاسمانەوە دەکەوت. [١٩] ئەوەتا دەسەڵاتم پێتانداوە پێ بە مار و دووپشک و هەموو هێزی دوژمن‌دا بنێن، هیچ شتێکیش زیانتان پێ‌ناگەیەنێت. [٢٠] بەڵام بەمە دڵخۆش مەبن کە ڕۆحەکان ملکەچتانن، بەڵکو دڵخۆشبن کە ناوتان لە ئاسمان‌دا نووسراوە.)

[٢١] لەو کاتەدا عیسا بە ڕۆحی پیرۆز شادومان بوو و فەرمووی: (ستایشت دەکەم باوکە، خوداوەندی ئاسمان و زەوی، چونکە ئەمانەت لە دانا و تێگەیشتووان شاردۆتەوە و بۆ منداڵان ئاشکرات کردووە. بەڵێ باوکە، چونکە بەلای تۆوە ئاوا خۆش بوو!

[٢٢] لە باوکمەوە هەموو شتێکم دراوەتێ. کەس نازانێت کوڕەکە کێیە باوک نەبێت، یان باوک کێیە کوڕەکە و ئەوە نەبێت کە کوڕەکە دەیەوێ بۆی ئاشکرا بکات.)

[٢٣] بە تەنیا ئاوڕی لە قوتابییەکان دایەوە و فەرمووی: (خۆزگە دەخوازرێ بەو چاوانەی ئەوە دەبینێت کە ئێوە دەیبینن. [٢٤] چونکە پێتان دەڵێم، زۆر پێغەمبەر و پاشا ویستیان ئەوە ببینن کە ئێوە دەیبینن، بەڵام نەیانبینی، ئەوەش ببیستن کە ئێوە دەیبیستن، بەڵام نەیانبیست.)

سامیریە چاکەکە

لۆقا ١٠: ٢٥-٣٧

[٢٥] تەوراتناسێک هەڵستا تاکو تاقی بکاتەوە، وتی: (مامۆستا چی بکەم تاکو ژیانی تاهەتایی بە میرات بگرم؟)

[٢٦] ئەویش پێی فەرموو: (لە تەوراتدا چی نووسراوە؟ چۆن دەیخوێنیتەوە؟)

[٢٧] وەڵامی دایەوە: ({خودای پەروەردگاری خۆت بە هەموو دڵ و هەموو گیان و هەموو توانا و هەموو بیرتەوە خۆش‌بووێ}، هەروەها {نزیکەکەت وەک خۆت خۆش‌بووێ.})

[٢٨] عیسا پێی فەرموو: (وەڵامەکەت ڕاستە، ئەمە بکە دەژیت.)

[٢٩] بەڵام ویستی پاکانە بۆ خۆی بکات، بە عیسای وت: (نزیکەکەم کێیە؟)

[٣٠] عیسا وەڵامی دایەوە: (مرۆڤێک لە ئۆرشەلیمەوە بۆ ئەریحا دەچوو، کەوتە دەست جەردە، ڕووتیان کردەوە و
برینداریان کرد، ئینجا بە نیوەمری بەجێیان هێشت و ڕۆیشتن. [٣١] وا ڕێککەوت کاهینێک بەو ڕێگایەدا دەڕۆیشت،
کاتێ بینی لەو بەرەوە تێپەڕی. [٣٢] لێڤییەکیش ئاوا گەیشتە شوێنەکە، هات و سەیری کرد و لەو بەرەوە تێپەڕی.
[٣٣] بەڵام سامیرەییەکی ڕێبوار هاتە سەری، بینی و دڵی پێی سووتا، [٣٤] چووە پێش و برینەکانی پێچایەوە، ڕۆن و
شەرابی بەسەردا کرد، سواری وڵاغەکەی خۆی کرد و بردییە خانێک و چاودێری کرد. [٣٥] ڕۆژی پاشتر دوو دیناری
دەرهێنا و دایە خانچییەکە و وتی: "چاودێری بکە و هەرچی زیاترت خەرج کرد، کە گەڕامەوە دەتدەمەوە."

[٣٦] کام لەم سێیانە بە نزیک دەزانیت بۆ ئەوەی کەوتە دەست جەردەکان؟)

[٣٧] تەوراتناسەکە وتی: (ئەوەی بەزەیی پێی‌دا هاتەوە.)

عیساش پێی فەرموو: (تۆش بڕۆ و ئاوا بکە.)

لەماڵی مریەم و مەرسا لۆقا ١٠: ٣٨-٤٢

[٣٨] کاتێ دەڕۆیشتن چووە گوندێک، ژنێک لە ماڵەکەی خۆی پێشوازی لێکرد ناوی مەرسا بوو. [٣٩] خوشکێکی هەبوو ناوی مریەم بوو، لەبەرپێی خوداوەند دانیشت و گوێی لە فەرموودەکانی دەگرت. [٤٠] بەڵام مەرسا لەبەر زۆری خزمەتکردن شێوابوو، ڕاوەستا و وتی: (گەورەم باکت نییە خوشکم بە تەنیا بەجێیهێشتووم و خزمەت دەکەم؟ پێی بفەرموو با یارمەتیم بدات.)

[٤١] خوداوەند وەڵامی دایەوە: (مەرسا، مەرسا، تۆ خەم لە زۆر شت دەخۆیت و نارەحەتیت. [٤٢] بەڵام یەک شت پێویستە، مریەم شتە باشەکەی هەڵبژاردووە کە لێی ناسەندرێتەوە.)

عیسا و سەرۆکی شەیتان لۆقا ١١: ١٤-٢٣

[١٤] عیسا ڕۆحێکی پیسی دەردەکرد کە لاڵ بوو، کاتێ ڕۆحە پیسەکە دەرکرا، لاڵەکە قسەی کرد و خەڵکەکە سەرسام بوون. [١٥] بەڵام هەندێکیان وتیان: (بە بەعلەزبولی شای ڕۆحەپیسەکان، ڕۆحیپیس دەردەکات.) [١٦] هەندێکی دیکەش تاقییان دەکردەوە، داوای نیشانەیەکیان لێی کرد لە ئاسمانەوە.

[١٧] ئەویش بە بیرکردنەوەیانی زانی، پێی فەرموون: (هەر شانشینێک دووبەرەکی تێبکەوێت وێران دەبێت، ماڵیش دوو بەش بێت تێکدەچێت. [١٨] ئەگەر شەیتانیش دوو بەش بێت چۆن شانشینەکەی خۆی ڕادەگرێت؟ چونکە دەڵێن: "من بە بەعلەزبول ڕۆحیپیس دەردەکەم." [١٩] باشە ئەگەر من بە بەعلەزبول ڕۆحیپیس دەربکەم، ئەی کوڕانتان بە کێ دەریان دەکەن؟ بۆیە ئەوان حوکمتان دەدەن. [٢٠] بەڵام ئەگەر من بە پەنجەی خودا ڕۆحیپیس دەربکەم، ئەوا پاشایەتی خودا هاتۆتە سەرتان.

[٢١] کاتێ مرۆڤی بە هێز و چەکدار پارێزگاری لە کۆشکەکەی دەکات، ماڵەکەی پارێزراوە. [٢٢] بەڵام کاتێک یەکێکی لە خۆی بەهێزتر بێتە سەری دەیبەزێنێت، چەکەکانی لێ دەستێنێ کە پشتی پێی بەستبوو، دەسکەوتەکانیش دابەش دەکات.

[٢٣] ئەوەی لەگەڵم نییە دژی منە، ئەوەش لەگەڵم کۆناکاتەوە بڵاو دەکاتەوە.

لۆقا ١١: ٢٧، ٢٨

[٢٧] کاتێ عیسا ئەمانەی دەووت، ژنێک لەناو خەڵکەکەوە دەنگی بەرز کردەوە و پێیووت: (خۆزگە دەخوازرێ بەو سکەی هەڵیگرتووی و بەو مەمکەی شیری پێداوی.)

[٢٨] ئەویش فەرمووی: (بەڵکو خۆزگە دەخوازرێ بەوانەی کە گوێ لە وشەی خودا دەگرن و دەیپارێزن.)

سەرزەنشتکردنی فەریسییەکان لۆقا ١١: ٣٧-٥٤

[٣٧] کاتێ عیسا قسەی دەکرد، فەریسییەک بۆ چێشتخواردن داوەتی کرد. ئەویش چووە ژوورەوە و دانیشت.

[٣٨] فەریسییەکە کە بینی عیسا پێش نانخواردن دەستی نەشوشت، سەری سوڕما.

[٣٩] خوداوەندیش پێی فەرموو: (ئێوەی فەریسی دەرەوەی قاپ و جام پاکدەکەنەوە، بەڵام ناختان پڕە لە چڵێسی و بەدکاری. [٤٠] گێلینە، ئایا ئەوەی دەرەوەی دروستکردووە ناوەوەشی دروست نەکردووە؟ [٤١] جا ئەوەی هەتانە بیدەنە هەژاران، ئەوەتا هەموو شتێک بۆتان پاکدەبێت.

[٤٢] بەڵام قوڕ بە سەرتان فەریسییەکان، ئێوە دەیەکی پونگ و ڕازیانە و هەموو سەوزەوات دەدەن، بەڵام دادپەروەری و خۆشەویستی خودا پشتگوێ دەخەن. پێویستە ئەمانە بکەن و ئەوانەش پشتگوێ نەخەن.

[٤٣] قوڕ بە سەرتان فەریسییەکان، چونکە ڕیزی پێشەوەی کەنیشت و سڵاوکردنی بازاڕتان خۆشدەوێ.

[٤٤] قوڕ بە سەرتان، ئێوە لەو گۆڕە نادیارانە دەچن کە خەڵکی بێ ئەوەی بزانن بەسەریاندا دەڕوانن.)

٤٥ یەکێکی تەوراتناس وەڵامی دایەوە: (مامۆستا، بە وتنی ئەمانە، ئێمەش سووک دەکەیت.)
٤٦ فەرمووی: (قوڕ بەسەر ئێوەی تەوراتناسیش، بارێک لە خەڵکی دەدەن کە هەڵگرتنی زەحمەتە، بەڵام خۆتان
پەنجەیەکیش لە بارەکە نادەن.
٤٧ قوڕ بە سەرتان، چونکە ئێوە گۆڕی پێغەمبەران هەڵدەبەستن، کە باوباپیرانتان کوشتوویانن. ٤٨ کەواتە ئێوە
شایەتن و بە کردەوەی باوباپیرانتان ڕازین، ئەوان کوشتیانن و ئێوەش گۆڕەکانیان بۆ هەڵدەبەستن. ٤٩ بۆیە دانایی
خودا فەرمووی: "من پێغەمبەر و نێردراویان بۆ دەنێرم، بەڵام لێیان دەکوژن و دەیانچەوسێننەوە،" ٥٠ تاکو خوێنی
هەموو پێغەمبەران کە لە دامەزراندنی جیهانەوە ڕژاوە لەم نەوەیە داوا بکرێت، ٥١ لە خوێنی هابیلەوە تاکو خوێنی
زەکەریا کە لەنێوان قوربانگا و پیرۆزگادا لەناوبردرا. بەڵێ پێتان دەڵێم، لەم نەوەیە داوا دەکرێت.
٥٢ قوڕ بە سەرتان تەوراتناسان، چونکە کلیلی زانیاریتان برد، خۆتان نەچوونە ژوورەوە و ڕێتان لەوانەش گرت
کە دەچوونە ژوورە.)
٥٣ کاتێ عیسا ئەوێی بەجێهێشت، مالم و فەریسییەکان دەستیان پێکرد تەنگی پێ هەڵچنن و لە زۆر بابەت
پرسیاری لێ بکەن، ٥٤ خۆیان لێ مات کردبوو تاکو بە وشەیەکی دەمی خۆی تووشی بکەن.

نرخدارتر لەچۆلەکە
لۆقا ١٢: ١-١٢

١ لەو کاتەدا کە خەڵکی بە هەزاران کۆببوونەوە، بە جۆرێک یەکتریان پێشێل دەکرد، عیسا دەستی پێکرد
یەکەم جار بە قوتابییەکانی بفەرمووێ: (ئاگاداری هەویرترشی فەریسییەکان بن، کە دووڕوویییە. ٢ شاردراوە نییە
ئاشکرا نەبێت و نهێنی نییە دەرنەکەوێت. ٣ بۆیە هەرچی لە تاریکی وتوتانە، لە ڕووناکی دەبیسترێت، ئەوەش کە لە
ماڵ بە چرپە وتوتانە، لە سەربانان جاڕی پێ دەدرێت.
٤ دۆستانم پێتان دەڵێم، لەوانە مەترسن کە لەش دەکوژن و پاش ئەوە هیچی دیکەیان نییە بیکەن. ٥ بەڵام
ئەوەتان پیشان دەدەم کە دەبێ لێی بترسن، لەوە بترسن کە دەسەڵاتی هەیە پاش کوشتن فڕێیداتە ناو دۆزەخ.
بەڵێ پێتان دەڵێم، لەمە بترسن. ٦ ئایا پێنج چۆلەکە بە دوو فلس نافرۆشرێت؟ خوداش یەکێک لەوانی لە بیر ناچێت.
٧ تەنانەت هەموو مووی سەریشتان ژمێردراوە. کەواتە مەترسن ئێوە زۆر لە چۆلەکە نرخدارترن.
٨ پێشتان دەڵێم: ئەوەی لەبەردەم خەڵکی دانم پیابنێت، کوڕی مرۆڤیش لەبەردەم فریشتەکانی خودا دانی
پیادەنێت. ٩ بەڵام ئەوەی لەلای خەڵک نکۆڵیم لێ بکات، لەبەردەم فریشتەکانی خودا نکۆڵی لێ دەکرێت. ١٠ ئەوەی
قسە بە کوڕی مرۆڤ بڵێت، دەبەخشرێت. بەڵام ئەوەی کفر بە ڕۆحی پیرۆز بکات، نابەخشرێت.
١١ کاتێ دەتانهێننە بەردەم کەنیشت و فەرمانڕەوا و دەسەڵاتداران، نیگەران مەبن دەبێ بۆ بەرگری چۆن و بە
چی بدوێن یان چی بڵێن. ١٢ چونکە ڕۆحی پیرۆز هەر لەو کاتەدا فێرتان دەکات پێویستە چی بڵێن.)

نموونەی دەوڵەمەندی بێ مێشک
لۆقا ١٢: ١٣-٢١

١٣ یەکێکی ناو خەڵکەکە پێیووت: (مامۆستا، بە براکەم بفەرموو میراتم لەگەڵ بەش بکات.)
١٤ بەڵام ئەو پێی فەرموو: (کابرا، کێ منی کردووە بە دادوەر یان بەشکار بەسەرتانەوە؟) ١٥ بە خەڵکەکەی
فەرموو: (ئاگاداربن و خۆتان لە هەموو چاوچنۆکیەک بپارێزن، چونکە ژیانی مرۆڤ بە زۆری سامانەکەی نییە.)
١٦ ئینجا نموونەیەکی بۆ هێنانەوە: (مرۆڤێکی دەوڵەمەند، زەوییەکەی بەرهەمێکی زۆری دا. ١٧ لە دڵی خۆیدا
وتی: "چی بکەم کە شوێنم نەبێ بەرهەمەکەمی لێ کۆبکەمەوە؟"
١٨ جا وتی: "وا دەکەم، ئەمبارەکانم تێکدەدەم و گەورەتری دەکەم، لەوێدا هەموو دانەوێڵە و ماڵەکەم
کۆدەکەمەوە. ١٩ بە خۆشم دەڵێم: (ئەی گیانم، ئەوەتا ماڵێکی زۆرت هەڵگرتووە، بۆ چەندین ساڵ. بحەسێوە و بخۆ و

بخۆوە و دڵشادبە.)"
[20] بەڵام خودا پێی فەرموو: "ئەی گێلە، هەر ئەم شەو گیانت دەردەچێت. باشە ئەوەی ئامادەت کردووە، بۆ کێ دەبێت؟"

[21] بە هەمان شێوە دەبێ بۆ ئەوەی بۆ خۆی کۆدەکاتەوە بەڵام لەلای خودا دەوڵەمەند نییە.)

لۆقا ١٢: ٣٣، ٣٤

[33] ئەوەی هەتانە بیفرۆشن و بە خێر ببیەخشن، بۆ خۆتان جزدانێک کە نەفەوتێت و گەنجینەیەک لە ئاسمان کە لەبن نایەت دروست بکەن، لەوێ نە دز لێی نزیک دەبێتەوە و نە مۆرانە لێی دەدات. [34] چونکە گەنجینەتان لەکوێ بێت، دڵیشتان لەوێ دەبێت.

نموونەی کۆیلەدەست پاکەکان

لۆقا ١٢: ٣٥-٤٨

[35] با پشتێنتان بەستراو و چراتان هەڵکراو بێت، [36] وەک ئەوانە بن کە چاوەڕێی گەورەکەیان دەکەن تاکو لە شایی بگەڕێتەوە، کە هاتەوە و لە دەرگای دا، یەکسەر لێی بکەنەوە. [37] خۆزگە دەخوازرێ بەو کۆیلانەی کە گەورە دێتەوە دەبینێت بەخەبەرن. ڕاستیتان پێ دەڵێم، ناوقەدی خۆی دەبەستێت و دایاندەنیشێنێت، دێت و خزمەتیان دەکات. [38] جا ئەگەر لە بەتڵی دووەم یان سێیەمی شەودا بێتەوە و ئاوا ببینێت، خۆزگە بەوان دەخوازرێ. [39] بەڵام ئەوەش بزانن: ئەگەر گەورەی ماڵ بزانێت لە چ کاتژمێرێک دز دێتە سەری، نایەڵێت ماڵەکەی ببڕدرێت. [40] ئێوەش ئامادەبن، چونکە کوڕی مرۆڤ لە کاتێکدا دێتەوە کە بیری لێ ناکەنەوە.)
[41] پەترۆس وتی: (گەورەم، ئەم نموونەیە بە ئێمە دەڵێی یان بە هەمووان؟)
[42] خوداوەند فەرمووی: (ئەو سەرکارە دڵسۆز و ژیرە کێیە کە گەورە لەسەر کۆیلەکانی دایدەنێت تاکو لە کاتی خۆی‌دا بەشە خۆراکیان بداتێ؟ [43] خۆزگە دەخوازرێ بەو کۆیلەیە، ئەوەی کاتێ گەورەکەی دێتەوە دەبینێت ئاوا دەکات. [44] ڕاستیتان پێ دەڵێم: بەسەر هەموو ماڵەکەی‌دا دایدەنێت. [45] بەڵام ئەگەر ئەم کۆیلە لە دڵی خۆی‌دا وتی: "گەورەکەم درەنگ دێتەوە،" ئیتر دەست بکات بە لێدانی کۆیلەکان و کارەکەران، هەروەها بخوا و بخواتەوە و سەرخۆش بێت، [46] ئەوسا گەورەی ئەو کۆیلەیە لە ڕۆژێکدا دێتەوە کە مەزەندەی ناکات و لە کاتژمێرێک کە نایزانێت، ئینجا پارچە پارچەی دەکات و بەشی لەگەڵ بێباوەڕان دەبێت.
[47] ئەو کۆیلەش کە خواستی گەورەکەی دەزانێت، ئامادەش نابێت و بە خواستی ئەو ناکات، زۆری لێ دەدرێت.
[48] بەڵام ئەوەی نازانێت و کردەوەکەی شایانی لێدانە، ئەوا کەمی لێ دەدرێ. ئەوەی زۆری دراوەتێ داوای زۆری لێ دەکرێت، ئەوەش زۆری لەلا دانراوە داوای زیاتری لێ دەکرێت.

عیسا و جیهان

لۆقا ١٢: ٤٩-٥٣

[49] هاتووم تاکو ئاگر هەڵدەمە سەر زەوی، چەندە دەخوازم گڕی گرتبێت! [50] باپتیزەی ئازارم هەیە دەبێ پێی‌دا ڕەت بم، چەند نارەحەتم تاکو تەواو دەبێت. [51] وادەزانن من هاتووم ئاشتی بهێنمە سەر زەوی؟ پێتان دەڵێم: نەخێر، بەڵکو دووبەرەکی. [52] چونکە لەمەوپاش لە ماڵێکدا پێنجی تێدا دەبێت جیا دەبنەوە، سێ لە دوو و دوو لە سێ.
[53] باوک لە کوڕ و کوڕ لە باوک، دایک لە کچ و کچ لە دایک، خەسوو لە بووک و بووک لە خەسوو جیا دەبنەوە.)

پێویستی تۆبەکردن

لۆقا ١٣: ١-٥

[1] هەر لەو کاتەدا هەندێک لەوێ بوون، باسی ئەو جەلیلییانەیان بۆ عیسا کرد کە پیلاتۆس خوێنی لەگەڵ قوربانییەکانیان تێکەڵاو کرد. [2] عیسا وەڵامی دایەوە: (وادەزانن ئەو جەلیلییانە لە هەموو جەلیلییەکان گوناهبارتر

بوون، چونکە ئەو شتانەیان چێژت؟ [3] پێتان دەڵێم: نەخێر، بەڵام ئەگەر تۆبە نەکەن هەمووتان ئاوا تیادەچن. [4] یان ئەو هەژدە کەسەی لە سیلوام قوللەکەیان بەسەردا کەوت و کوشتنی، لە هەموو دانیشتووانی ئۆرشەلیم گوناهبارتر بوون؟ [5] من پێتان دەڵێم: نەخێر، بەڵام ئەگەر تۆبە نەکەن هەمووتان ئاوا تیادەچن.)

نموونەی هەنجیری بێ بەر   لۆقا ١٣: ٦-٩

[6] ئینجا ئەم نموونەیەی باسکرد: (کابرایەک دارهەنجیرێکی چاندراوی لە ڕەزەکەی هەبوو، بۆ بەرهەم هات و پێوەی نەبینی. [7] بە ڕەزەوانەکەی وت: "تەماشابکە، سێ ساڵە بۆ بەرهەمی ئەم دارهەنجیرە دێم و پێوەی نابینم! بیبڕەوە، بۆچی زەویش داگیر بکات؟"
[8] بەڵام وەڵامی دایەوە: "گەورەم، ئەم ساڵەش وازی لێبهێنە، تاکو دەوروبەری هەڵدەگێڕمەوە و پەیینی پێدا دەکەم. [9] بەڵکو دواتر بەر بگرێت، ئەگینا بیبڕەوە.")

چاککردنەوەی ژنێک لەشەممە   لۆقا ١٣: ١٠-١٧

[10] عیسا لە شەممەدا لە یەکێک لە کەنیشتەکان خەریکی فێرکردن بوو، [11] ژنێک هەژدە ساڵ نەخۆش بوو بەهۆی ڕۆحێک، قەمبوور بوو و هەرگیز نەیدەتوانی بە تەواوی ڕاستبێتەوە. [12] عیسا ژنەکەی بینی، بانگی کرد: (خانم، لە نەخۆشییەکەت ئازاد کرایت.) [13] ئینجا هەردوو دەستی خستە سەری و یەکسەر ڕاستبۆوە و خودای شکۆدار کرد.
[14] پێشەوای کەنیشتیش تووڕە بوو کەوا عیسا لە شەممەدا خەڵکی چاککردەوە، بە خەڵکەکەی وت: (شەش ڕۆژ هەیە کە پێویستە کاریان تێدا بکرێت، لەوان‌دا وەرن و چاکبنەوە، نەک لە ڕۆژی شەممەدا.)
[15] خوداوەندیش وەڵامی دایەوە: (ئەی دووڕووان! ئایا هەر یەک لە ئێوە لە شەممەدا گا یان کەرەکەی لە ئاخوڕ ناکاتەوە و بیبات ئاوی بدات؟ [16] ئەوەش کە کچی ئیبراهیمە و هەژدە ساڵە شەیتان بەستویەتییەوە، نەدەبوو لە ڕۆژی شەممەدا لەم بەندە ئازاد بێت؟)
[17] کە ئەمەی فەرموو، هەموو بەرهەڵستکارانی شەرمەزار بوون، هەموو خەڵکەکەش بە گشت ئەو کارە شکۆدارانەی بەو ئەنجام دەدران دڵشاد بوون.

دەرگای تەنگ   لۆقا ١٣: ٢٢-٣٠

[22] کاتێ عیسا دەچووە ئۆرشەلیم، بە شار و گوندەکان‌دا تێدەپەڕی و خەڵکی فێردەکرد. [23] یەکێک پێی‌ووت: (گەورەم، ئایا کەمن ئەوانەی ڕزگاریان دەبێت؟)
ئەویش پێی فەرموون: [24] (کۆشش بکەن تاکو لە دەرگای تەسک بچنە ژوورەوە، چونکە، پێتان دەڵێم، زۆر کەس هەوڵدەدەن بچنە ژوورەوە و ناتوانن. [25] لەو دەمەی خاوەن ماڵ هەڵدەستێت و دەرگا دادەخات، ئێوە لە دەرەوە دەوەستن، لە دەرگا دەدەن و تکا دەکەن: "گەورەم، لێمان بکەوە!" وەڵام دەداتەوە: "نازانم ئێوە خەڵکی کوێن."
[26] ئەوسا دەڵێن: "لەگەڵت خواردمان و خواردمانەوە و لە شەقامەکانمان فێرت کردین."
[27] ئینجا دەڵێت: "نازانم ئێوە خەڵکی کوێن. ئەی هەموو بەدکاران، لێم دوور بکەونەوە!"
[28] گریان و جیڕەی ددانیش لەوێ دەبێت، کاتێ دەبینن ئیبراهیم و ئیسحاق و یاقوب و هەموو پێغەمبەران لە شانشینی خودان، ئێوەش دەرکراون. [29] لە ڕۆژهەڵات و ڕۆژئاوا، لە باکوور و باشوورەوە دێن و لە شانشینی خودا لەسەر خوان دادەنیشن. [30] ئەوەتا دواهەمین هەن دەبنە یەکەم و یەکەمیش هەن دەبنە دواهەمین.)

عیسا و هێرۆدس
لۆقا ١٣: ٣١-٣٥

[٣١] لەو کاتەدا هەندێک فەریسی هاتن و پێیان وت: (ئێرە بەجێبهێڵە و برۆ، چونکە هێرۆدس دەیەوێت بتکوژێت.)
[٣٢] ئەویش پێی فەرموون: (برۆن بەو ڕێویە بڵێن، {ئەوەتا ئەمڕۆ و بەیانی ڕۆحەپیسەکان دەردەکەم و چاک دەکەمەوە، لە ڕۆژی سێیەمیش تەواو دەبم.} [٣٣] بەڵام بۆ من پێویستە ئەمڕۆ و بەیانی و دووسبەی بڕۆم، چونکە نابێ پێغەمبەرێک لە دەرەوەی ئۆرشەلیم بمرێت.
[٣٤] هۆ ئۆرشەلیم، هۆ ئۆرشەلیم، بکوژی پێغەمبەران و بەردبارانکاری ئەوانەی بۆی نێردران، چەند جار ویستم منداڵەکانت کۆبکەمەوە، وەک مریشک جوجەڵەکانی لە ژێر باڵی کۆدەکاتەوە، بەڵام نەتانویست. [٣٥] ئەوەتا ماڵەکەتان بە وێرانی بۆ ئێوە بەجێ دەهێڵدرێ. پێتان دەڵێم، ئیتر نامبیننەوە، تاکو کاتێ دێت و دەڵێن، {ستایشکراوە ئەوەی بە ناوی خوداوەندەوە دێت."}

چاککردنەوەی نەخۆش لەشەممە
لۆقا ١٤: ١-٦

[١] ئەوەبوو لە شەممەدا کاتێ عیسا بۆ نانخواردن چووە ماڵی یەکێک لە سەرکردە فەریسییەکان، چاودێرییان دەکرد. [٢] پیاوێکیش نەخۆشی ئاوبەندی هەبوو لە بەرامبەری بوو. [٣] عیسا لە تەوراتناس و فەریسییەکانی پرسی: (ئایا لە شەممەدا چاککردنەوە دروستە یان نا؟) [٤] ئەوان بێدەنگ بوون. ئەویش کابرای گرت و چاکی‌کردەوە و بەڕێی کرد.
[٥] پێی فەرموون: (کامەتان کوڕەکەی یان گایەکەی لە ڕۆژی شەممەدا بکەوێتە بیرەوە یەکسەر دەرناهێنێت؟)
[٦] نەیانتوانی وەڵامی ئەم شتانە بدەنەوە.

نموونەی بانگهێشتکراوان
لۆقا ١٤: ٧-١٤

[٧] نموونەیەکی بۆ بانگهێشتکراوان هێنایەوە کە تێبینی کرد چۆن ڕیزی پێشەوە دەگرن: [٨] (کاتێ یەکێک بۆ شایی بانگهێشتت دەکات، لە ڕیزی پێشەوە دامەنیشە، نەوەک لە تۆ ڕێزدارتریشی بانگهێشت کردبێت. [٩] ئینجا ئەوەی تۆ و ئەوی بانگهێشت کردووە، دێت و پێت دەڵێ: "شوێنەکەت بۆ ئەمە چۆڵ بکە،" تۆش تەریق دەبیتەوە و ڕیزی دواوە دەگریت. [١٠] بەڵام کاتێ بانگهێشت دەکرێیت بڕۆ لە دواوە دانیشە، تاکو کاتێ ئەوەی بانگهێشتی کردوویت، بێت و پێت بڵێت: "برادەر، هەستە وەرە پێشەوە." ئەوسا لەبەرچاوی هەموو ئەوانەی لەگەڵت دانیشتوون شکۆدار دەبیت. [١١] چونکە ئەوەی خۆی بەرز بکاتەوە نزم دەکرێتەوە، ئەوەش خۆی نزم بکاتەوە بەرز دەکرێتەوە.)
[١٢] ئینجا بەوەی وت کەوا بانگهێشتی کردووە: (کاتێ چێشت یان شێو دەکەیت، هاوڕێ و برا و خزم و دراوسێ دەوڵەمەندەکانت بانگ مەکە، نەوەک ئەوانیش بانگت بکەنەوە، بۆت دەبێتە پاداشت. [١٣] بەڵکو ئەگەر میوانداریيەکت کرد، هەژار و پەککەوتە و شەل و کوێر بانگ بکە. [١٤] خۆزگەت پێ دەخوازرێ، چونکە نییانە پاداشتت بدەنەوە، تۆش لە هەڵستانەوەی ڕاستودروستان پاداشت دەدرێیتەوە.)

نموونەی میوانداریيەک
لۆقا ١٤: ١٥-٢٤

[١٥] یەکێک لە دانیشتووان ئەمەی بیست، وتی: (خۆزگە دەخوازرێ بەوەی لە شانشینی خودا نان دەخوات.)
[١٦] عیسا پێی فەرموو: (کابرایەک شێوێکی گەورەی کرد و خەڵکێکی زۆری بانگ‌کرد. [١٧] کاتی نانخواردن کۆیلەیەکی خۆی نارد تاکو بە بانگکراوان بڵێت: "فەرموون، ئێستا هەمووی ئامادەیە."
[١٨] بەڵام هەموو وەک یەک داوای لێبوردنیان کرد. یەکەمیان پێی‌ووت: "کێڵگەیەکم کڕیوە و پێویستە بڕۆم

ببینم، تکایە لێم ببورە."
[19] یەکێکی دیکە وتی: "پێنج جووت گام کڕیوە و دەچم تاقییان دەکەمەوە، تکایە لێم ببورە."
[20] یەکێکی دیکەشیان وتی: "ژنم هێناوە، لەبەر ئەوە ناتوانم بێم."
[21] کۆیلەکەش هاتەوە و ئەمانەی بە گەورەکەی ڕاگەیاند. خاوەن ماڵ تووڕە بوو و بە کۆیلەکەی وت: "خێرا بڕۆ بۆ شەقام و کۆڵانەکانی شار، هەژار و پەککەوتە و کوێر و شەلەکان بهێنە ئێرە."
[22] کۆیلەکە وتی: "گەورەم ئەوەی فەرمانت دا کرا، هێشتا شوێن ماوە."
[23] گەورەکە بە کۆیلەکەی وت: "بڕۆ دەرەوە بۆ ڕێگا و ڕێچکۆڵەکان بە زۆر خەڵک بهێنە ژوورەوە، تاکو
ماڵەکەم پڕبێت. [24] پێتان دەڵێم، لەوانەی بانگهێشت کرابوون کەس تامی شێوەکەم ناکات.")

ئەوەی لەقوتابییان داوادەکرێت لۆقا ١٤: ٢٥-٣٣

[25] حەشاماتێکی لەگەڵبوو، ئاوڕی دایەوە و پێیووتن: [26] (ئەگەر یەکێک بێتە لام و ڕقی لە دایک و باوکی، ژن و منداڵی، برا و خوشکەکانی نەبێتەوە، بگرە لە خۆشی، ناتوانێت ببێتە قوتابی من. [27] ئەوەی خاچەکەی هەڵنەگرێت و دوام نەکەوێت، ناتوانێت ببێتە قوتابی من.
[28] کێ لە ئێوە ئەگەر بیەوێت قوللەیەک دروست بکات، یەکەم جار دانانیشێت و خەرجییەکەی ناخەمڵێنێت، ئاخۆ ئەوەندەی هەیە بۆ تەواوکردنی؟ [29] نەوەک بناغەکە دابنێت و نەتوانێت تەواوی بکات، ئەوسا هەموو تەماشاکاران گاڵتەی پێ دەکەن، [30] دەڵێن: "ئەم پیاوە دەستی پێکرد بینا بکات و نەیتوانی تەواوی بکات."
[31] یان چ پاشایەک دەچێتە شەڕی پاشایەکی دیکە و یەکەم جار دانانیشێت و ڕاوێژ ناکات، ئایا بە دە هەزار دەتوانێت بەرەنگاری ئەوە ببێتەوە کە بە بیست هەزارەوە دێتە سەری؟ [32] ئەگینا خۆ تاکو دوورە، پەیامنێری بۆ دەنێرێت و داوای ئاشتی دەکات. [33] بەم شێوەیە، هەر یەکێکتان ئەگەر واز لە هەموو شتێک نەهێنێ کە هەیەتی، ناتوانێت ببێتە قوتابی من.

نموونەی مەڕەونبووەکە لۆقا ١٥: ١-٧

[1] هەموو باجگر و گوناهباران لێی نزیک دەبوونەوە تاکو گوێی لێ بگرن. [2] جا فەریسی و مالمەکان بۆڵەبۆڵیان دەکرد: (ئەمە پێشوازی لە گوناهباران دەکات و نانیان لەگەڵ دەخوات.)
[3] عیساش ئەم نموونەیەی بۆ هێنانەوە: [4] (کامەتان ئەگەر سەد سەر مەڕی هەبێت و دانەیەکی لێ ونبێت، ئایا نەوەد و نۆیەکە لە دەشت بەجێ ناهێڵێت و بەدوای ونبووەکەدا ناچێت تاکو دەیدۆزێتەوە؟ [5] کاتێ دۆزییەوەش، بە خۆشییەوە دەیخاتە سەر شانی و [6] دێتەوە ماڵ، هاوڕێ و دراوسێیەکان بانگ دەکات و پێیان دەڵێت: "لەگەڵم دڵشاد بن! مەڕە ونبووەکەم دۆزییەوە." [7] پێتان دەڵێم، لە ئاسمانیش شادی زیاتر دەبێت سەبارەت بە گوناهبارێک تۆبە بکات لە نەوەد و نۆ ڕاستودروست کە پێویستیان بە تۆبەکردن نییە.

نموونەی درهەمە و نبووەکە لۆقا ١٥: ٨-١٠

[8] یان چ ئافرەتێک دە درهەمی هەبێت و یەک درهەمی ونبکات، چرا هەڵناکات و ماڵەکە گسک بدات و بە وردی بگەڕێت، تاکو دەیدۆزێتەوە؟ [9] کە دۆزییەوە، هاوڕێ و دراوسێیەکانی بانگ دەکات و دەڵێت: "لەگەڵم دڵشادبن، ئەو درهەمەی ونمکردبوو، دۆزیمەوە." [10] پێتان دەڵێم: بە تۆبەکردنی گوناهبارێک، ئاوا لە ئامادەگی فریشتەکانی خودا دەبێتە شادی.)

نموونەی کوڕە و نبووەکە لۆقا ١٥: ١١-٣٢

١١ ئینجا فەرمووی: (کابرایەک دوو کوڕی هەبوو. ١٢ بچووکەکەیان بە باوکی وت: "باوکە، بەشی خۆمم لە
میراتەکە بدەرێ." ئەویش ماڵەکەی بۆ دابەشکردن.
١٣ دوای چەند ڕۆژێک، کوڕە بچووکەکە هەموو شتەکانی کۆکردەوە و بەرەو وڵاتێکی دوور ڕۆیشت، لەوێ
ماڵەکەی لەسەر ڕابواردن دانا. ١٤ لەدوای ئەوەی هەمووی خەرج کرد، گرانییەکی گەورە کەوتە ناوچەکە، جا دەستی
بە نەبوونی کرد. ١٥ ئیتر چووە پاڵ هاوڵاتییەکی ناوچەکە، ئەویش ناردییە کێڵگەکانی بۆ لەوەڕاندنی بەراز. ١٦ حەزی
دەکرد بەو خڕنووکە برسییێتی بشکێنێت کە بەرازەکان دەیانخوارد و کەسیش نەیدەدایێ.
١٧ ئینجا بە هۆش خۆی هاتەوە و وتی: "ئاخۆ چەند کرێکاری باوکم نانیان لەبەر دەمێنێتەوە، منیش لێرە وا لە
برسان دەمرم. ١٨ هەڵدەستم دەچمەوە لای باوکم، پێی دەڵێم: باوکە، دژی ئاسمان و بەرامبەری تۆ گوناهم کرد.
١٩ ئیتر شایانی ئەوە نیم بە کوڕی تۆ بانگ بکرێم، بمکە کرێکارێکی خۆت." ٢٠ جا هەڵستا و گەڕایەوە لای باوکی،
هێشتا دوور بوو باوکی ئەوی بینی و دڵی بۆی سووتا، ڕایکرد و لە باوەشی کرد و ماچی‌کرد.
٢١ کوڕەش پێی‌ووت: "باوکە، دژی ئاسمان و بەرامبەری تۆ گوناهم کرد، ئیتر شایانی ئەوە نیم بە کوڕی تۆ
بانگ بکرێم."
٢٢ بەڵام باوکەکە بە خزمەتکارانی خۆی وت: "خێرا باشترین بەرگ بهێنن و لەبەری بکەن، ئەنگوستیلەیەک
بکەنە پەنجەی و پێڵاویش بۆ پێی. ٢٣ گوێرەکە دابەستییەکەش بهێنن و سەری ببڕن، با بخۆین و دڵخۆش بین.
٢٤ چونکە ئەم کوڕەم مردوو بوو و زیندووبۆتەوە، ونببوو و دۆزراوەتەوە." جا دەستیان پێ‌کرد دڵخۆش دەبوون.
٢٥ کوڕە گەورەکە لە کێڵگە بوو، کە دەهاتەوە و لە ماڵ نزیک‌بۆوە، گوێی لە مۆسیقا و هەڵپەڕکێ بوو.
٢٦ یەکێک لە خزمەتکارانی بانگ‌کرد و پرسیاری کرد، "ئەمە چییە؟" ٢٧ پێی‌ووت: "براکەت گەڕاوەتەوە، باوکیشت
گوێرەکە دابەستییەکەی سەربڕی، چونکە بە ساغی وەریگرتەوە."
٢٨ تووڕە بوو و نەیویست بچێتە ژوورەوە. ئیتر باوکی هاتە دەرەوە و تکای لێ‌کرد. ٢٩ ئەویش وەڵامی باوکی
دایەوە: "ئەوەتا ئەو هەموو ساڵە کۆیلایەتیت بۆ دەکەم و هەرگیز لە فەرمانت دەرنەچووم، تەنانەت کاریلەیەکت
نەدامێ تاکو لەگەڵ هاوڕێیەکانم پێی دڵخۆش بم. ٣٠ بەڵام کاتێ ئەم کوڕەت هاتەوە، ئەوەی ماڵەکەتی لەگەڵ
داوێنپیسان لووش‌کرد، گوێرەکە دابەستییەکەت بۆی سەربڕی."
٣١ ئەویش پێی‌ووت: "کوڕم، تۆ هەمیشە لەگەڵ منی، هەرچیم هەیە هی تۆیە. ٣٢ بەڵام پێویستە دڵخۆش و
شاد بین، چونکە ئەم برایەت مردوو بوو و زیندووبۆتەوە، ونببوو و دۆزراوەتەوە.")

نموونەی سەرکاری ناپاک لۆقا ١٦: ١-١٥

١ هەروەها عیسا بە قوتابییەکانی فەرموو: (کابرایەکی دەوڵەمەند سەرکارێکی هەبوو، سکاڵای بەفیڕۆدانی
ماڵەکەی لەسەری پێ گەیشت. ٢ بانگی کرد و پێی‌ووت: "ئەمە چییە لەسەر تۆ دەیبیستم؟ هەژماردی
سەرکارییەکەت بدەوە، چونکە ئیتر ناتوانیت سەرکار بیت."
٣ سەرکارەکە بە خۆی وت: "چی بکەم، چونکە گەورەکەم سەرکارییەکەم لێ دەسەنێتەوە؟ ناتوانم هەڵبکەنم و
شەرمیش دەکەم سواڵ بکەم. ٤ بەڵام دەزانم چی دەکەم، تاکو کاتێ لە سەرکارییەکە لابردرام لە ماڵەکانیان
پێشوازیم لێ بکەن."
٥ جا هەریەکە لە قەرزارەکانی گەورەکەی بانگ‌کرد. بە یەکەمیانی وت: "چەند قەرزاری گەورەکەمیت؟"
٦ وتی: "سەد هیزە ڕۆن." ئەویش پێی‌ووت: "پسوولەکەت وەربگرە و دانیشە، خێرا بنووسە پەنجا."

[7] بەوی دیکەی وت: "تۆ چەندت لەسەرە؟"
وتی: "سەد ڕبە گەنم."
پێی‌ووت: "پسوولەکەت وەربگرە و بنووسە هەشتا."
[8] جا گەورەکە ستایشی سەرکارە ناپاکەکەی کرد، چونکە ژیرانە جوڵایەوە. چونکە کوڕانی ئەم ڕۆژگارە لە
نەوەی خۆیان لە کوڕانی ڕووناکی ژیرترن. [9] منیش پێتان دەڵێم: بە سامانی جیهانی دۆستی خۆتان دروست بکەن،
تاکو ئەگەر نەما، لە ماڵی تاهەتایی پێشوازی لێ‌کراو بن.)
[10] (ئەوەی لە کەم دەستپاکە لە زۆریش دەستپاکە، ئەوەی لە کەم ناپاکە لە زۆریش ناپاکە. [11] ئەگەر لە
سامانی جیهانی دەستپاک نەبن، کێ سامانی ڕاستەقینەی بە ئێوە دەسپێرێت؟ [12] ئەگەر لە شتی خەڵکی دەستپاک
نەبن، کێ شتی خۆیتان دەداتێ؟
[13] خزمەتکار نییە بتوانێت کۆیلایەتی دوو گەورە بکات، چونکە ڕقی لە یەکێکیان دەبێتەوە و ئەوەی دیکەی
خۆش‌دەوێت، یان دەست بە یەکێکیانەوە دەگرێت و ئەوەی دیکە پشتگوێ دەخات. ئێوەش ناتوانن کۆیلەی خودا و
پارە بن.)
[14] فەریسییەکانیش کە پارەیان خۆش‌دەویست، گوێیان لە هەموو ئەمانە بوو، گاڵتەیان پێ‌کرد. [15] پێی فەرموون:
(لەلای خەڵکی خۆتان بێ‌تاوان دەکەن، بەڵام خودا دڵتان دەناسێت. ئەوەی خەڵک بە پایەداری دادەنێت، لەبەردەم
خودا قێزەوەنە.

نموونەی هەژارێک و دەوڵەمەندێک — لۆقا ١٦: ١٩-٣١

[19] پیاوێک دەوڵەمەند بوو، جلی ئەرخەوانی و کەتانی لەبەر دەکرد و هەموو ڕۆژێکی بە خۆشی ڕادەبوارد.
[20] هەژارێکیش ناوی لەعازر بوو، لەبەردەرگاکەی کەوتبوو، برین لێی‌دابوو، [21] پەرۆش بوو لەو بەرماوەیە تێربێت کە لە
خوانی دەوڵەمەندەکە دەکەوتە خوارەوە. تەنانەت سەگیش دەهاتن برینەکانیان دەلێستەوە.
[22] ئیتر هەژارەکە مرد و فریشتە بۆ باوەشی ئیبراهیم هەڵیانگرت. دەوڵەمەندەکەش مرد و نێژرا. [23] لە جیهانی
مردووان سەری هەڵبڕی و ئازاری دەچێژێت، لە دوورەوە ئیبراهیمی بینی و لەعازری لە باوەش بوو. [24] هاواری کرد:
"باوکە ئیبراهیم، بەزەییت پێمدا بێتەوە، لەعازر بنێرە تاکو سەری پەنجەی بە ئاو تەڕ بکات و زمانم فێنک بکاتەوە،
وا لەناو ئەم گڕەدا ئازار دەچێژم."
[25] ئیبراهیم وتی: "کوڕم، لەبیرت بێت لە ژیانتدا شتە باشەکانی خۆت وەرگرت و لەعازریش شتە خراپەکان.
ئێستا وا لێرە دڵنەوایی دەکرێت و تۆش ئازار دەچێژیت. [26] سەرەڕای هەموو ئەمانەش، بۆشاییەکی گەورە لەنێوان
ئێمە و ئێوەدا قایم کراوە، تاکو ئەوانەی بیانەوێ لێرەوە بۆ لاتان بێن نەتوانن و کەسیش لەوێوە بۆ لای ئێمە
نەپەڕێتەوە."
[27] ئەویش وتی: "کەواتە باوکە، لێت دەپاڕێمەوە بینێرە ماڵی باوکم، [28] چونکە پێنج برام هەیە، تاکو ئاگاداریان
بکاتەوە، نەوەک ئەوانیش بۆ ئەم شوێنی ئازاردانە بێن."
[29] بەڵام ئیبراهیم پێی‌ووت: "موسا و پێغەمبەرانیان هەیە، با گوێ لەوان بگرن."
[30] ئەویش وتی: "نەخێر باوکە ئیبراهیم، بەڵام ئەگەر یەکێک لەناو مردووانەوە بچێتە لایان، ئەوا تۆبە دەکەن."
[31] پێی‌ووت: "ئەگەر گوێ لە موسا و پێغەمبەران نەگرن، تەنانەت یەکێک لەناو مردووانیش هەڵستێتەوە،
قەناعەتیان پێ نایێت.")

لێخۆشبوون سنووری نییە لۆقا ١٧: ١-١٠

[١] عیسا بە قوتابییەکانی فەرموو: (مەحاڵە کۆسپەکان نەیەن، بەڵام قوڕ بەسەر ئەوەی بەهۆیەوە دێت. [٢] بۆی باشترە ئەگەر بەرداشێک بە ملیەوە هەڵبواسرێت و فڕێبدرێتە دەریاوە، لەوەی ساتمە بە یەکێک لەم بچووکانە بکات. [٣] ئاگاداری خۆتان بن.

ئەگەر براکەت هەڵەی کرد، سەرزەنشتی بکە، ئەگەر تۆبەی کرد گەردەنی ئازاد بکە. [٤] ئەگەر لە ڕۆژێکدا حەوت جار هەڵەی بەرامبەرت کرد و حەوت جار گەڕایەوە لات و وتی: "تۆبە دەکەم،" تۆ گەردەنی ئازاد بکە.)

[٥] ئینجا نێردراوەکان بە خوداوەندیان وت: (باوەڕمان زیاد بکە!)

[٦] خوداوەندیش فەرمووی: (ئەگەر ئەوەندەی دەنکە خەرتەلەیەکیش باوەڕتان هەبێت، بەم دارتووە دەڵێن: "هەڵبکەندرێ و لەناو دەریا بچێندرێ،" بە قسەتان دەکات.

[٧] کامەتان، ئەگەر کۆیلەیەکی هەبێت و جووت یان شوانکارەیی بکات، کە لە کێڵگە هاتەوە، پێی دەڵێت: "یەکسەر وەرە و دانیشە"؟ [٨] ئایا پێی ناڵێت: "شتێکم بۆ ئامادە بکە بیخۆم، پشتت ببەستە و خزمەتم بکە تاکو دەخۆم و دەخۆمەوە، پاشان تۆ بخۆ و بخۆوە"؟ [٩] ئایا سوپاسی ئەو کۆیلەیە دەکات، لەبەر ئەوەی ئەو شتانەی کرد کە فەرمانی پێ کرابوو؟ [١٠] ئێوەش ئاوا، کاتێ هەموو ئەوەی فەرمانتان پێ دەکرێت دەیکەن، بڵێن: "کۆیلەی شایستە نین، ئەرکی خۆمان بەجێگەیاندووە.")

چاککردنەوەی دە نەخۆشی گول لۆقا ١٧: ١١-١٩

[١١] ئەوەبوو کاتێ عیسا دەچووە ئۆرشەلیم، بە نێوانی سامیرە و جەلیلدا دەڕۆیشت. [١٢] کە چووە گوندێک، تووشی دە پیاوی گول بوو، لە دوورەوە ڕاوەستابوون، [١٣] دەنگیان بەرز کردەوە و وتیان: (عیسا، مامۆستا، بەزەییت پێماندا بێتەوە!)

[١٤] جا ئەوانی بینی و پێی فەرموون: (بڕۆن خۆتان پیشانی کاهینان بدەن.) کاتێ دەڕۆیشتن پاکبوونەوە.

[١٥] یەکێکیان سەیری کرد پاکبۆتەوە، گەڕایەوە و بە دەنگێکی بەرز ستایشی خودای کرد، [١٦] لەبەرپێی عیسا بەسەر ڕوویدا کەوت و سوپاسی کرد. کابرا سامیرەییش بوو.

[١٧] عیساش وەڵامی دایەوە: (ئەرێ دە کەس پاک نەبوونەوە؟ کوا نۆیەکە؟ [١٨] نەبینران بگەڕێنەوە و خودا شکۆدار بکەن، ئەم بێگانە نەبێت؟) [١٩] ئینجا پێی فەرموو: (هەستە و بڕۆ، باوەڕت ڕزگاری کردیت.)

نموونەی بێوەژن و دادوەرێک لۆقا ١٨: ١-٨

[١] عیسا نموونەیەکی بۆ هێنانەوە کە پێویستە هەمیشە نوێژ بکەن و ورە بەرنەدەن. [٢] فەرمووی: (لە شارێک دادوەرێک هەبوو لە خودا نەدەترسا و ڕێزی مرۆڤیشی نەدەگرت. [٣] لەو شارەدا بێوەژنێک هەبوو، دەهاتە لای و دەیووت: "مافم بۆ وەربگرە لە دژەکەم."

[٤] ئەویش ماوەیەک نەیدەویست. دواتریش لە دڵی خۆیدا وتی: "کە لە خودا ناترسم و ڕێزیش لە مرۆڤ ناگرم، [٥] چونکە ئەم بێوەژنە بێزارم دەکات، مافی بۆ وەردەگرم، نەوەک لە کۆتاییدا بێت و بە هیلاکم ببات.")

[٦] خوداوەند فەرمووی: (گوێبگرن لەوەی دادوەرە زۆردارەکە دەیڵێت. [٧] باشە خودا مافی بژاردەکانی خۆی کە شەو و ڕۆژ لێی دەپاڕێنەوە وەرناگرێت؟ ئایا درەنگ وەڵامیان دەداتەوە؟ [٨] پێتان دەڵێم: خێرا مافیان بۆ وەردەگرێت. بەڵام کاتێ کوڕی مرۆڤ دێتەوە، ئایا باوەڕ لەسەر زەوی دەدۆزێتەوە؟)

نموونەی فەریسی و باجگر لۆقا ١٨: ٩-١٤

[٩] بۆ ئەوانەی دڵنیا بوون کە بەخۆیان بێتاوانن و خەڵکی سووک دەکەن، ئەم نموونەیەی هێنایەوە: [١٠] (دوو
کەس بۆ نوێژکردن چوونە پەرستگا، یەکێکیان فەریسی و ئەوەی دیکە باجگر. [١١] فەریسییەکە وەستا، لە دڵی خۆیدا
ئەم نوێژەی دەکرد: "خودایە سوپاست دەکەم وەک خەڵکی دیکە نیم - قۆڵبڕ و خراپەکار و داوێنپیس - وەک ئەم
باجگرەش نیم. [١٢] هەفتەی دوو جار بەڕۆژوو دەبم، ئەوەی دەستم دەکەوێت دەیەکی دەبەخشم."
[١٣] بەڵام باجگرەکە لە دوورەوە ڕاوەستا، نەیدەویست چاوی بۆ ئاسمان بەرز بکاتەوە، سنگی خۆی دەکوتا و
دەیووت: "ئەی خودایە بەزەییت بە منی گوناهباردا بێتەوە."
[١٤] پێتان دەڵێم، ئەمە گەڕایەوە ماڵی خۆی بێتاوان کرابوو، پێچەوانەی ئەوی دیکە. چونکە ئەوەی خۆی بەرز
بکاتەوە نزم دەکرێتەوە، ئەوەش خۆی نزم بکاتەوە بەرز دەکرێتەوە.)

بەخشینی بێوەژن مەرقۆس ١٢: ٤١-٤٣

[٤١] عیسا بەرامبەر خەزێنە دانیشت و سەیری کرد چۆن خەڵکی مس دەخەنە ناو خەزێنەکەوە، زۆر دەوڵەمەند
زۆریان دادەنا. [٤٢] بێوەژنێکی هەژار هات و دوو فلسی دانا کە نیو عانەیە.

[٤٣] قوتابییەکانی بانگکرد و پێی فەرموون: (ڕاستیتان پێ دەڵێم، ئەم بێوەژنە هەژارە، لە هەموو ئەوانەی
دەخەنە ناو خەزێنەکە زیاتری دانا. [٤٤] چونکە هەموو لە زیادەی خۆیان دایان نا، بەڵام ئەمە لە پێویستی خۆی،
هەرچی هەیبوو، هەرچی پێی دەگوزەرا داینا.)

تەڵاقدان مەرقۆس ١٠: ١-١٢

[١] ئینجا عیسا ئەوێی بەجێهێشت و هاتە هەرێمی یەهودیا و ئەوبەری ئوردون. دیسان خەڵک لێی کۆبوونەوە،
وەک نەریتی خۆی فێری دەکردن.
[٢] هەندێک فەریسی هاتن و بۆ تاقیکردنەوە پرسیاریان لێی کرد: (ئایا دروستە مێرد ژنەکەی تەڵاق بدات؟)
[٣] وەڵامی دایەوە: (موسا فەرمانی چی پێ کردوون؟)
[٤] وتیان: (موسا ڕێی داوە تەڵاقنامە بنووسرێت و تەڵاق بکەوێت.)
[٥] بەڵام عیسا پێی فەرموون: (لەبەر دڵڕەقیتان ئەم ڕاسپاردەیەی بۆ نووسین. [٦] بەڵام لە سەرەتای بەدیهێنانەوە،
خودا {بە نێر و مێ بەدیهێنان.} [٧] {بۆیە پیاو دایک و باوکی بەجێدەهێڵێت و بە ژنەکەیەوە دەنووسێت، [٨] ئیتر
هەردووکیان دەبنە یەک جەستە.} لەبەر ئەوە دوو نین، بەڵکو یەک جەستەن. [٩] بۆیە ئەوەی خودا بە یەکتری
گەیاندووە، مرۆڤ جیای ناکاتەوە.)
[١٠] لە ماڵەوەش، قوتابییەکان دیسان لەم بارەیەوە لێیان پرسی. [١١] پێی فەرموون: (ئەوەی ژنەکەی تەڵاق بدات
و یەکێکی دیکە بهێنێت، ئەوا داوێنپیسی بەرامبەری دەکات. [١٢] ئەگەر ژن مێردەکەی تەڵاق بدات و مێرد بە
یەکێکی دیکە بکات، ئەوا داوێنپیسی بەرامبەری دەکات.)

شانشینی ئاسمان بۆ منداڵانە مەرقۆس ١٠: ١٣-١٦

[١٣] منداڵیان بۆ لای عیسا هێنا تاکو دەستیان لێ بدات. بەڵام قوتابییەکان لێیان ڕاخوڕین. [١٤] کە عیسا ئەمەی
بینی، تووڕە بوو، پێی فەرموون: (لێگەڕێن منداڵان بێنە لام، ڕێیان لێ مەگرن، چونکە شانشینی خودا هی وەک
ئەمانەیە. [١٥] ڕاستیتان پێ دەڵێم: ئەوەی وەک منداڵێک شانشینی خودا پەسەند نەکات، هەرگیز ناچێتە ناویەوە.)
[١٦] منداڵەکانیشی لە باوەش کرد، دەستی لەسەر دانان و بەرەکەتی پێدان.

گەنجەدەوڵەمەندەکە مەتا **١٩**: ١٦-٣٠

[١٦] ئینجا یەکێک هاتە لای و وتی: (مامۆستا، چ چاکەیەک بکەم تاکو ژیانی تاهەتاییم هەبێت؟)
[١٧] پێی فەرموو: (بۆچی لەبارەی چاکەوە پرسیارم لێ دەکەیت؟ تەنها یەکێک چاکە. بەڵام ئەگەر دەتەوێت بچیتە ناو ژیانەوە، ڕاسپاردەکان بپارێزە.)
[١٨] پێی‌ووت: (کامیان؟)
عیساش فەرمووی: {مەکوژە، داوێنپیسی مەکە، مەدزە، شایەتی درۆ مەدە، [١٩] ڕێزی دایک و باوکت بگرە} و {نزیکەکەت وەک خۆت خۆش‌بووێ.}
[٢٠] گەنجەکەش پێی‌ووت: (ئەمانەم هەمووی کردووە، ئیتر لە چیم کەمە؟)
[٢١] عیسا پێی فەرموو: (ئەگەر دەتەوێت تەواو بیت، بڕۆ سامانەکانت بفرۆشە و بیدە هەژاران، ئیتر گەنجینەیەکت لە ئاسماندا دەبێت و وەرە دوام بکەوە.)
[٢٢] بەڵام گەنجەکە کە ئەم وشەیەی بیست، بە دڵتەنگییەوە ڕۆیشت، چونکە سامانێکی زۆری هەبوو.
[٢٣] عیساش بە قوتابییەکانی فەرموو: (ڕاستیتان پێ دەڵێم: دەوڵەمەند بە سەختی دەچێتە ناو شانشینی
ئاسمانەوە. [٢٤] دیسان پێتان دەڵێم: ئاسانترە وشترێک لە کونی دەرزیەکەوە بچێتە ژوورەوە لەوەی دەوڵەمەندێک بچێتە ناو شانشینی خودا.)
[٢٥] قوتابییەکان کە گوێیان لەمە بوو زۆر سەرسام بوون، وتیان: (کەواتە کێ دەتوانێت ڕزگاری بێت؟)
[٢٦] عیساش سەیری کردن و پێی فەرموون: (ئەمە بۆ مرۆڤ مەحاڵە، بەڵام لەلای خودا هەموو شتێک دەبێت.)
[٢٧] ئینجا پەترۆس وەڵامی دایەوە و پێی‌ووت: (ئەوەتا ئێمە وازمان لە هەموو شتێک هێناوە و دوات کەوتووین، ئێمە چیمان بۆ دەبێت؟)
[٢٨] عیساش پێی فەرموون: (ڕاستیتان پێ دەڵێم، لە نوێبوونەوەدا، کاتێ کوڕی مرۆڤ لەسەر تەختی شکۆی
خۆی دادەنیشێت، ئێوەش کە دوام کەوتوون لەسەر دوازدە تەخت دادەنیشن و دوازدە هۆزەکەی ئیسرائیل حوکم
دەدەن. [٢٩] هەر کەسێکیش لەبەر ناوی من، ماڵ یان برا یان خوشک یان دایک یان باوک یان منداڵ یان کێڵگەی
بەجێ‌هێشتووە، سەد ئەوەندە وەردەگرێتەوە و ژیانی تاهەتاییش بە میرات وەردەگرێت. [٣٠] زۆر لە یەکەمینەکان دەبنە دواهەمین، دواهەمینەکانیش یەکەمین.)

نموونەی کرێکارانی ناو ڕەز مەتا **٢٠**: ١-١٦

[١] (چونکە شانشینی ئاسمان لە گەورەی ماڵێک دەچێت، بەیانی زوو دەردەچێت تاکو کرێکار بۆ ڕەزەکەی
بگرێت. [٢] لەگەڵ کرێکارەکان ڕۆژی بە دینارێک ڕێککەوت، ئینجا ئەوانی بۆ ڕەزەکەی نارد.
[٣] نزیکی کاتژمێر نۆ دەرچوو، لە مەیداندا هەندێکی دیکەی بینی بێ‌کار ڕاوەستابوون، [٤] پێی‌ووتن: "ئێوەش
بڕۆنە ڕەزەکە، چەندتان بکەوێ دەتاندەمێ." [٥] ئەوانیش ڕۆیشتن.
ئینجا کاتژمێر دوازدە و کاتژمێری سێ دەرچوو و هەمان شتی کردەوە. [٦] نزیکی کاتژمێری پێنج دەرچوو، کرێکاری دیکەی بینی ڕاوەستاون، پێی‌ووتن: "بۆچی بە درێژایی ڕۆژ لێرە بێ‌کار ڕاوەستاون؟"
[٧] پێیان وت: "چونکە کەس بە کرێی نەگرتووین." ئەویش پێی‌ووتن: "ئێوەش بڕۆنە ڕەزەکە!"
[٨] کاتێ ئێوارە داهات خاوەن ڕەزەکە بە سەرکارەکەی خۆی وت: "کرێکاران بانگ بکە و کرێیەکەیان بدەرێ، لەوانەی کۆتاییەوە دەست‌پێ‌بکە تاکو یەکەم."

[٩] جا ئەوانەی کاتژمێر پێنج هاتن، هەریەکە دینارێکیان وەرگرت. [١٠] یەکەمینەکانیش هاتن و وایانزانی زیاتر
وەردەگرن، بەڵام هەریەکە دینارێکیان وەرگرت. [١١] کە وەریان دەگرت بۆڵەبۆڵیان لەگەڵ خاوەن ماڵ دەکرد و
[١٢] دەیانووت: "دواهەمینەکان کاتژمێرێک ئیشیان کرد. تۆش لەگەڵ ئێمە یەکسانت کردن کە گرانی و گەرمای
ڕۆژمان کێشاوە."
[١٣] وەڵامی یەکێکیانی دایەوە: "برادەر، من غەدرم لێ نەکردوویت. ئایا لەگەڵ من بە دینارێک ڕێک
نەکەوتوویت؟ [١٤] هی خۆت ببە و برۆ. من دەمەوێت بەوەی دواهەمینیش وەک تۆی بدەمێ. [١٥] ئایا بۆم نییە ئەوەی
دەمەوێت بە ماڵی خۆمی بکەم؟ یان چاوت هەڵنایەت چونکە من چاکم؟"
[١٦] بەم شێوەیە دواهەمین دەبێتە یەکەمین و یەکەمینیش دواهەمین.)

خزمەتکار مەزنترینە
مەتا ٢٠: ٢٠-٢٨

[٢٠] ئینجا دایکی کوڕەکانی زەبدی لەگەڵ کوڕەکانی هاتە لای و کڕنۆشی برد و داوای لێکرد شتێکی بۆ
بکات.
[٢١] ئەویش پێی فەرموو: (چیت دەوێت؟) وتی: (بفەرموو با هەردوو کوڕەکەم لە شانشینییەکەتدا یەکێکیان
لەلای ڕاستت و ئەوی دیکەیان لەلای چەپت دانیشن.)
[٢٢] عیسا وەڵامی دایەوە: (ئێوە نازانن داوای چی دەکەن. ئایا دەتوانن ئەو جامە بخۆنەوە کە من دەیخۆمەوە؟)
پێیان وت: (دەتوانین.)
[٢٣] ئەویش پێی فەرموون: (لە ڕاستیدا جامی من دەخۆنەوە، بەڵام دانیشتن لەلای ڕاست و چەپمەوە، بۆ من
نییە بیدەم، بەوانە نەبێت کە باوکم بۆی ئامادە کردوون.)
[٢٤] کاتێ دەیەکە بیستیان، لە دوو براکە تووڕە بوون. [٢٥] بەڵام عیسا بانگی کردن و فەرمووی: (دەزانن سەرۆک
نەتەوەکان ئاغایەتییان بەسەردا دەکەن و گەورەکانیان دەسەڵاتدارن بەسەریانەوە. [٢٦] جا لەنێو ئێوەدا ئاوا نابێت، بەڵکو
ئەوەی دەیەوێت لەنێوتاندا پایەی بەرز بێت، با ببێتە خزمەتکارتان و [٢٧] ئەوەش کە دەیەوێ لەنێوتاندا ببێتە یەکەم،
با ببێتە بەندەتان، [٢٨] هەروەک کوڕی مرۆڤ کە نەهاتووە تاکو خزمەت بکرێت، بەڵکو خزمەت بکات و ژیانی خۆی
لەبری زۆران بەخت بکات.)

عیسا کوێرێک چاک دەکاتەوە
لۆقا ١٨: ٣٥-٤٣

[٣٥] کاتێ عیسا لە ئەریحا نزیکبۆوە، کەسێکی نابینا لەسەر ڕێگا دانیشتبوو سواڵی دەکرد. [٣٦] کە گوێی لە
خەڵکەکە بوو دەڕۆیشتن، پرسیاری دەکرد ئەمە چییە. [٣٧] پێیان وت: (عیسای ناسیرەیی لێرەوە تێدەپەڕێت.)
[٣٨] جا هاواری کرد: (عیسای کوڕی داود، بەزەییت پێمدا بێتەوە!)
[٣٩] پێشڕەوان لێیان ڕاخوڕی تاکو بێدەنگ بێت، ئەویش زۆر زیاتر هاواری کرد: (کوڕی داود، بەزەییت پێمدا
بێتەوە!)
[٤٠] عیسا ڕاوەستا و فەرمانی دا بیهێننە لای. کاتێ نزیکبۆوە ، لێی پرسی: [٤١] (چیت دەوێ بۆت بکەم؟) وتی:
(گەورەم، ببینم.)

[٤٢] عیساش پێی فەرموو: (ببینە، باوەڕت چاکیکردیتەوە.) [٤٣] یەکسەر بینییەوە، دوای کەوت و خودای شکۆدار
دەکرد. هەموو خەڵکەکەش کە بینییان ستایشی خودایان کرد.

عیسا دەبێتەمیوانی زەکا لۆقا ١٩: ١-٩

[١] ئینجا چووە ناو ئەریحا و پێیدا تێدەپەڕی. [٢] لەوێ کابرایەک ناوی زەکا بوو. گەورەی باجگران بوو،
دەوڵەمەند بوو. [٣] دەیویست ببینێت عیسا کێیە، بەڵام لەبەر خەڵکەکە نەیدەتوانی، چونکە کورتەباڵا بوو. [٤] ڕایکرد و
سەرکەوتە سەر دارهەنجیرێک تاکو ببینێت، چونکە عیسا بەوێ تێدەپەڕی.
[٥] کە عیسا گەیشتە شوێنەکە، چاوی هەڵبڕی و پێی فەرموو: (زەکا، خێرابە وەرە خوارەوە، چونکە دەبێت ئەمڕۆ
لەماڵی تۆ بمێنمەوە.) [٦] جا خێرا هاتە خوارەوە و بە خۆشییەوە پێشوازی لێکرد.
[٧] هەموو بینییان و بۆڵەبۆڵیان دەکرد: (چووە بووەتە میوانی گوناهبارێک.)
[٨] زەکا ڕاوەستا و بە خوداوەندی وت: (گەورەم، ئەوەتا نیوەی سامانەکەم دەدەمە هەژاران و ئەگەر شتێکم لە
یەکێک خواردووە، چوارقاتی دەدەمەوە.)
[٩] عیساش پێی فەرموو: (ئەمڕۆ ڕزگاری بۆ ئەم ماڵە هات، لەبەر ئەوەی ئەویش کوڕی ئیبراهیمە.

ڕقی جیهان لەعیسا یۆحەنا ٧: ١-١٣

[١] دوای ئەمانە عیسا بە جەلیلدا دەگەڕا و نەیدەویست لە یەهودیا بگەڕێ، چونکە جولەکەی ئەوێ هەوڵیان
دەدا بیکوژن. [٢] جەژنی کەپرەشینەی جولەکەش نزیک بوو، [٣] براکانی پێیان وت: (ئێرە بەجێبهێڵە و بڕۆ یەهودیا،
تاکو قوتابییەکانی خۆشت کارەکانت ببینن کە تۆ دەیکەیت. [٤] چونکە کەس بە نهێنی شتێک ناکات ئەگەر بیەوێ
ئاشکرا بێت. ئەگەر ئەم شتانە دەکەیت، خۆت پیشانی جیهان بدە.) [٥] چونکە براکانیشی باوەڕیان پێی نەدەکرد.
[٦] عیساش پێی فەرموون: (جارێ کاتم نەهاتووە، بەڵام هەردەم کاتی ئێوە گونجاوە. [٧] جیهان ناتوانێت ڕقی
لێتان بێتەوە، بەڵام ڕقی لە من دەبێتەوە، چونکە شایەتی لەسەر دەدەم کە کردەوەی خراپە. [٨] ئێوە بڕۆنە جەژنەکە،
من نایەمە ئەم جەژنە. چونکە هێشتا کاتم تەواو نەبووە.) [٩] ئەمانەی فەرموو و لە جەلیل مایەوە.
[١٠] بەڵام کە براکانی بۆ جەژنەکە چوون، ئەویش ڕۆیشت، بەڵام بە ئاشکرا نا، بەڵکو وەک بە نهێنی. [١١] جولەکە
لە جەژنەکەدا بە دوایدا دەگەڕان و دەیانووت: (ئەو لەکوێیە؟)
[١٢] لەنێو خەڵکەکەدا چرپەچرپێکی زۆری لەسەر بوو، هەندێکیان دەیانووت: (چاکە.)
خەڵکی دیکەش دەیانووت: (نەخێر، بەڵکو خەڵک گومڕا دەکات.) [١٣] بەڵام کەس لە ترسی جولەکەکان بە
ئاشکرا باسی نەدەکرد.

بیروڕای جیاواز دەربارەی عیسا یۆحەنا ٧: ١٤-٣٦

[١٤] کاتێ نیوەی جەژن بوو، عیسا چووە پەرستگا و خەڵکی فێردەکرد. [١٥] جولەکەکان سەرسام بوون و پرسییان:
(ئەمە کە فێرنەکراوە چۆن ئەم هەموو زانیارییەی هەیە؟)
[١٦] بۆیە عیسا وەڵامی دانەوە: (فێرکردنم هی خۆم نییە، بەڵکو هی ئەوەیە کە ناردوومی. [١٧] ئەگەر کەسێک
بیەوێت بە خواستی ئەو بکات، لە فێرکردن دەزانێت ئاخۆ هی خودایە یان لە خۆمەوە دەدوێم. [١٨] ئەوەی لە خۆیەوە
بدوێت، داوای شکۆی خۆی دەکات، بەڵام ئەوەی داوای شکۆی ئەوە بکات کە ناردوویەتی، ئەمە ڕاستگۆیە و
فڕوفێڵی تێدا نییە. [١٩] ئایا موسا تەوراتی نەداونەتێ؟ بەڵام کەس لە ئێوە بە تەورات ناکات. بۆچی هەوڵی کوشتنم
دەدەن؟)
[٢٠] خەڵکەکە وەڵامیان دایەوە: (ڕۆحی پیست هەیە! کێ هەوڵی کوشتنت دەدات؟)
[٢١] عیسا پێی فەرموون: (کارێکم کرد و هەموو سەرسام بوون. [٢٢] بۆیە موسا خەتەنەکردنی دایە ئێوە - ئەمە لە
موساوە نەبوو بەڵکو لە باوکانەوە بوو - لە شەممەش مرۆڤ خەتەنە دەکەن. [٢٣] ئەگەر مرۆڤ لە شەممە خەتەنە

بکرێت تاکو تەوراتی موسا نەشکێت، باشە لە من تووڕە دەبن کە لە شەممە سەراپای مرۆڤێکم چاککردەوە؟ ٢٤ بە
ڕواڵەت حوکم مەدەن، بەڵکو حوکمێکی دادپەروەرانە بدەن.)
٢٥ بۆیە هەندێک لە خەڵکی ئۆرشەلیم دەیانووت: (ئەمە نییە ئەوەی دەیانەوێت بیکوژن؟ ٢٦ ئەوەتا بە ئاشکرا
قسەدەکات و هیچی پێ ناڵێن. ڕەنگە سەرۆکەکان زانیوویانە کە ئەمە بە ڕاستی مەسیحەکەیە؟ ٢٧ بەڵام ئێمە
دەزانین ئەمە خەڵکی کوێیە. کاتێ مەسیحیش دێت کەس نازانێت خەڵکی کوێیە.)
٢٨ عیساش لە پەرستگا خەڵکی فێردەکرد، هاواری کرد: (دەمناسن و دەزانن خەڵکی کوێم. لە خۆمەوە
نەهاتووم، بەڵام ئەوەی ناردوومی ڕاستە، ئەوەی نایناسن. ٢٩ من دەیناسم چونکە لەوم و ئەویش ناردوومی.)
٣٠ بۆیە هەوڵیان دەدا بیگرن، بەڵام کەس دەستی بۆ درێژ نەکرد، چونکە هێشتا کاتی نەهاتبوو. ٣١ زۆر لە
خەڵکەکەش باوەڕیان پێی هێنا و وتیان: (ئایا کاتێ مەسیح دێت، نیشانەی زیاتر دەکات لەوەی ئەمە کردوویەتی؟)
٣٢ فەریسییەکان گوێیان لێبوو کە خەڵکەکە لەسەر ئەو چرپەچرپی ئەمانەیانە، جا کاهینانی باڵا و
فەریسییەکان خزمەتکاریان نارد تاکو بیگرن.
٣٣ عیسا فەرمووی: (ماوەیەکی کەمم لەگەڵتان ماوە، ئینجا دەچمە لای ئەوەی ناردوومی. ٣٤ داوام دەکەن و
نامدۆزنەوە، ناتوانن بێنە ئەو شوێنەی منی لێیە.)
٣٥ ئیتر جولەکە لەنێو خۆیاندا وتیان: (ئەمە بە نیازە بۆ کوێ بڕوات کە نایدۆزینەوە؟ ئایا بۆ پەراگەندەکانی نێو
یۆنانییەکان دەڕوات، تاکو یۆنانییەکان فێر بکات؟! ٣٦ ئەم قسەیە چییە دەیکات: "داوام دەکەن و نامدۆزنەوە" و
"ناتوانن بێنە ئەو شوێنەی منی لێیە"؟)

ڕووباری زیندوو

یۆحەنا ٧: ٣٧-٥٣

٣٧ لەدوایین ڕۆژی گەورەی جەژن، عیسا ڕاوەستا و هاواری کرد: (ئەگەر یەکێک تینووی بوو با بێتە لام و
بخواتەوە. ٣٨ ئەوەی باوەڕم پێ بهێنێت، وەک نووسراوەکە فەرموویەتی، لە ناخییەوە ڕووبارەکانی ئاوی زیندوو
دەڕوات.) ٣٩ لێرەدا مەبەستی لە ڕۆحی پیرۆز بوو، کە خەریکە باوەڕداران بەو وەری دەگرن، بەڵام هێشتا ڕۆحەکە
نەدرابوو، چونکە عیسا شکۆدار نەببوو.
٤٠ هەندێک لە خەڵکەکە کە گوێیان لەم قسانە بوو، وتیان: (ئەمە بە ڕاستی پێغەمبەرەکەیە.)
٤١ هەندێکی دیکە، وتیان: (ئەمە مەسیحەکەیە.) بەڵام هەندێک وتیان: (باشە مەسیح لە جەلیلەوە دێت؟
٤٢ ئایا نووسراوەکە نافەرموێت، مەسیح لە ڕەچەڵەکی داود و لە بێتلەحمەوە دێت، گوندەکەی داودی لێبوو؟)
٤٣ بۆیە بەهۆی ئەو دووبەرەکی کەوتە نێوان خەڵکەکە. ٤٤ هەندێک لەوان ویستیان بیگرن، بەڵام کەس دەستگیری
نەکرد.
٤٥ ئەوسا خزمەتکارەکان گەڕانەوە لای کاهینانی باڵا و فەریسییەکان، ئەوانیش پێیان وتن: (بۆچی نەتانهێنا؟)
٤٦ خزمەتکارەکان وەڵامیان دایەوە: (هەرگیز کەس وەک ئەمە قسەی نەکردووە!)
٤٧ فەریسییەکان وتیان: (ئایا ئێوەش گومڕا بوون؟ ٤٨ باشە کەس لە سەرۆکەکان یان فەریسییەکان باوەڕی پێ
هێناوە؟ ٤٩ بێجگە لەم خەڵکە نەفرەت لێکراوە کە لە تەورات نازانێت.)
٥٠ نیقۆدیمۆس کە پێشتر هاتبووە لای عیسا و یەکێک بوو لەوان، پێیووتن: ٥١ (ئایا تەوراتمان یەکێک حوکم
دەدات ئەگەر یەکەم جار گوێی لێ نەگیردرێ و بزانرێت چی کردووە؟)
٥٢ وەڵامیان دایەوە: (تۆش جەلیلیت؟ بگەڕێ و ببینە، لە جەلیلدا پێغەمبەر هەڵناکەوێت.)
[٥٣ ئیتر هەریەکە چۆوە ماڵی خۆی.

ژنێکی داوێنپیس یۆحەنا ٨: ١-١١

[١] بەڵام عیسا چووە کێوی زەیتوون. [٢] لە بەرەبەیاندا گەڕایەوە پەرستگا، هەموو خەڵک هاتنە لای و ئەویش
دانیشت و فێری دەکردن. [٣] مالمەکان و فەریسییەکان ژنێکیان هێنا کە لە کاتی داوێنپیسیدا گیرابوو، لە ناوەڕاستدا
ڕایانگرت، [٤] پێیان وت: (مامۆستا، ئەم ژنە لە داوێنپیسیکردندا گیراوە. [٥] موساش لە تەوراتدا فەرمانی پێ کردووین
ژنی ئاوا بەردباران بکرێت. تۆ چی دەڵێی؟) [٦] ئەمەیان بۆ تاقیکردنەوەی وت، تاکو شتێکیان هەبێت سکاڵای لێ
بکەن.

بەڵام عیسا خۆی چەماندەوە و بە پەنجە لەسەر زەوی دەینووسی. [٧] کاتێ بەردەوام بوون لە پرسیارکردن،
هەڵستاوە و پێی فەرموون: (کامەتان بێ گوناهە با یەکەم بێت بەردێکی تێبگرێ.) [٨] دیسان خۆی چەماندەوە و
لەسەر زەوی دەینووسی.

[٩] ئەوانەی گوێیان لێبوو، یەک لەدوای یەک ڕۆیشتن، دەستپێک لە پیرانەوە. ئەوسا عیسا بە تەنها مایەوە،
ژنەکەش لەناوەڕاست. [١٠] عیسا ڕاستبۆوە و پێی فەرموو: (خانم، ئەوانە چییان لێهات؟ کەس تاوانباری
نەکردوویت؟)

[١١] وتی: (کەس، گەورەم.)

عیسا فەرمووی: (منیش حوکمت نادەم. بڕۆ ئیتر گوناه مەکە.)]

منم ڕووناکی جیهانم یۆحەنا ٨: ١٢-٣٠

[١٢] دیسان عیسا قسەی بۆ کردن و فەرمووی: (منم ڕووناکی جیهان. ئەوەی دوام بکەوێت هەرگیز بە
تاریکیدا ناڕوات، بەڵکو ڕووناکی ژیانی دەبێت.)

[١٣] جا فەریسییەکان پێیان وت: (تۆ شایەتی بۆ خۆت دەدەیت. شایەتییەکەت ڕاست نییە.)

[١٤] عیساش پێی فەرموون: (تەنانەت ئەگەر من شایەتی بۆ خۆم بدەم، شایەتییەکەم ڕاستە، چونکە دەزانم
لەکوێوە هاتووم و بۆ کوێ دەڕۆم. بەڵام ئێوە نازانن لەکوێوە هاتووم یان بۆ کوێ دەچم. [١٥] ئێوە بەگوێرەی جەستە
حوکم دەدەن، من کەس حوکم نادەم. [١٦] ئەگەر حوکمیش بدەم حوکمدانەکەم ڕاستە، چونکە بە تەنها نیم، بەڵکو
من و باوکین، ئەوەی ناردوومی. [١٧] لە تەوراتی ئێوەشدا نووسراوە کە شایەتی دوو کەس ڕاستە. [١٨] منم شایەتی بۆ
خۆم دەدەم، باوکەکەش کە ناردوومی شایەتیم بۆ دەدات.)

[١٩] ئەوسا پێیان وت: (باوکت لەکوێیە؟)

عیسا وەڵامی دایەوە: (نە من دەناسن و نە باوکیشم. ئەگەر منتان بناسیبووایە باوکی منیشتان دەناسی.)

[٢٠] ئەم قسانەی لە خەزێنەدا فەرموو، کاتێ لە پەرستگا خەڵکی فێردەکرد، کەسیش نەیگرت، چونکە هێشتا کاتی
نەهاتبوو.

[٢١] ئینجا عیسا پێی فەرموونەوە: (من دەڕۆم و داوام دەکەن، لەناو گوناهەکانتان دەمرن. ئێوە ناتوانن بێنە ئەو
شوێنەی من بۆی دەچم.)

[٢٢] جولەکە دەیانووت: (ئایا خۆی دەکوژێت؟ چونکە دەڵێ: "ئێوە ناتوانن بێنە ئەو شوێنەی من بۆی دەچم.")

[٢٣] ئیتر پێی فەرموون: (ئێوە هی خوارەوەن، من هی سەرەوەم. ئێوە هی ئەم جیهانەن، من هی ئەم جیهانە
نیم. [٢٤] بۆیە پێم وتن: لەناو گوناهەکانتان دەمرن، چونکە ئەگەر باوەڕ نەهێنن من ئەوم، لەناو گوناهەکانتان دەمرن.)

[٢٥] پێیان وت: (تۆ کێیت؟)

عیسا پێی فەرموون: (ئەوەیە کە لە سەرەتاوە پێم وتوون. [٢٦] زۆر شتم لەسەرتان هەیە بیڵێم و حوکمی پێ

بدەم. بەڵام ئەوەی ناردوومی ڕاستگۆیە، هەرچیم لەو بیستووە بە جیهانی دەڵێم.)

[٢٧] ئەوان تێنەگەیشتن کە باسی باوکەکەیان بۆ دەکات. [٢٨] بۆیە عیسا پێی فەرموون: (کاتێ کوڕی مرۆڤتان بەرزکردەوە، ئەوسا دەزانن من ئەوم و لە خۆمەوە هیچ ناکەم، بەڵکو وەک باوکەکە فێری کردووم قسە دەکەم.

[٢٩] ئەوەی ناردوومی لەگەڵم دایە و بە تەنها بەجێی نەهێشتووم، چونکە من هەمیشە بەگوێرەی ڕەزامەندی ئەو دەکەم.) [٣٠] کاتێ ئەم قسانەی دەکرد، زۆر کەس باوەڕیان پێی هێنا.

ڕاستی ئازادتان دەکات — یۆحەنا ٨: ٣١-٤٧

[٣١] ئەوسا عیسا بەو جولەکانەی فەرموو کە باوەڕیان پێی هێنابوو: (ئەگەر لە وشەکەمدا جێگیربن، ئەوا بە ڕاستی قوتابی منن و [٣٢] ڕاستی دەناسن، ڕاستیش ئازادتان دەکات.)

[٣٣] وەڵامیان دایەوە: (ئێمە نەوەی ئیبراهیمین، هەرگیز کۆیلەی کەس نەبووینە. ئیتر چۆن دەفەرمووی: "ئازاد دەبن"؟)

[٣٤] عیسا وەڵامی دانەوە: (ڕاستی ڕاستیتان پێ دەڵێم، هەر کەسێک گوناه بکات کۆیلەی گوناهە. [٣٥] کۆیلە تاهەتایە لە ماڵ نامێنێتەوە، بەڵام کوڕ تاهەتایە دەمێنێتەوە. [٣٦] ئەگەر کوڕەکە ئازادی کردن، ئەوا بە ڕاستی ئازاد دەبن. [٣٧] دەزانم لە نەوەی ئیبراهیمن. بەڵام هەوڵی کوشتنم دەدەن، چونکە وشەکەم لە ئێوەدا جێگەی نییە. [٣٨] چیم لەلای باوکم بینیوە دەیڵێم، ئێوەش چیتان لە باوکتانەوە بیستووە دەیکەن.)

[٣٩] وەڵامیان دایەوە: (باوکمان ئیبراهیمە.)

عیساش پێی فەرموون: (ئەگەر کوڕی ئیبراهیم بوونایە، کردارەکانی ئیبراهیمتان دەکرد. [٤٠] بەڵام ئێستا هەوڵی کوشتنم دەدەن، چونکە من ئەو کەسەم ئەو ڕاستییەی لە خوداوە بیستم پێم وتن. ئەمەش ئیبراهیم نەیکردووە.

[٤١] ئێوە کردارەکانی باوکتان دەکەن.)

جا پێیان وت: (بە زۆڵی نەبووین. یەک باوکمان هەیە کە خودایە.)

[٤٢] عیسا پێی فەرموون: (ئەگەر خودا باوکتان بووایە، منتان خۆشدەویست، چونکە لە خوداوە دەرچووم و هاتووم. لە خۆمەوە نەهاتووم، بەڵکو ئەو ناردوومی. [٤٣] بۆچی لە قسەکانم تێناگەن؟ چونکە ناتوانن گوێ لە وشەکەم بگرن. [٤٤] ئێوە لە ئیبلیسی باوکتانن، دەتانەوێت بە ئارەزووەکانی باوکتان بکەن. ئەو لە سەرەتاوە بکوژ بووە، لە ڕاستیدا نەچەسپا، چونکە ڕاستی لەودا نییە. کاتێکیش درۆ دەکات، باسی شتی خۆی دەکات، چونکە درۆزنە و باوکی درۆیە. [٤٥] بەڵام چونکە ڕاستی دەڵێم باوەڕم پێ ناکەن! [٤٦] کامەتان دەتوانێت گوناهێکم لەسەر بسەلمێنێ؟ جا ئەگەر ڕاستی دەڵێم، بۆچی باوەڕم پێ ناکەن؟ [٤٧] ئەوەی لە خوداوەیە، گوێ لە وتەی خودا دەگرێت. بۆیە ئێوە گوێ ناگرن، چونکە لە خوداوە نین.)

بەر لە ئیبراهیم من هەم — یۆحەنا ٨: ٤٨-٥٩

[٤٨] جولەکەکان پێیان وت: (ئایا ئێمە ڕاست ناڵێین کە تۆ سامیرەیی و ڕۆحیپیست هەیە؟)

[٤٩] عیسا وەڵامی دایەوە: (من ڕۆحی پیسم تێدا نییە، بەڵام ڕێزی باوکم دەگرم و ئێوەش سووکایەتیم پێ دەکەن. [٥٠] داوای شکۆ بۆ خۆم ناکەم، بەڵام هەیە بۆم داوا دەکات و حوکم دەدات. [٥١] ڕاستی ڕاستیتان پێ دەڵێم: ئەگەر یەکێک وشەکانم بپارێزێت هەرگیز مردن نابینێت.)

[٥٢] جولەکەکان پێیان وت: (ئێستا زانیمان ڕۆحیپیست هەیە. ئیبراهیم و پێغەمبەران مردن، کەچی تۆ دەڵێی: "ئەگەر یەکێک وشەکانم بپارێزێت هەرگیز تامی مردن ناکات." [٥٣] ئایا تۆ لە ئیبراهیمی باوکمان گەورەتری کە مرد؟ پێغەمبەرانیش مردن. خۆت بە چی دادەنێیت؟)

[٥٤] عیسا وەڵامی دایەوە: (ئەگەر خۆم شکۆدار بکەم، ئەوا شکۆیەکەم هیچ نییە. باوکمە کەوا شکۆدارم دەکات، ئەوەی ئێوە دەڵێن خودامانە، [٥٥] کە نایناسن. بەڵام من دەیناسم. ئەگەر بڵێم نایناسم، وەک ئێوە دەبمە درۆزن. بەڵام دەیناسم و وشەکەی دەپارێزم. [٥٦] ئیبراهیمی باوکتان دڵشاد بوو کە ڕۆژی من ببینێت، جا بینی و دڵخۆش بوو.)

[٥٧] جولەکەش پێیان وت: (تۆ جارێ پەنجا ساڵ نیت و ئیبراهیمت بینیوە؟)

[٥٨] عیسا پێی فەرموون: (ڕاستی ڕاستیتان پێ دەڵێم، پێش ئەوەی ئیبراهیم لەدایک ببێت، من هەم.) [٥٩] ئەوسا بەردیان هەڵگرت تاکو بەردبارانی بکەن، بەڵام عیسا خۆی شاردەوە و لە پەرستگاکە دەرچوو.

چاککردنەوەی کوێرێکی زگماک

یۆحەنا **٩**: ١-٤١

[١] کاتێ تێدەپەڕی، پیاوێکی بینی کە بە زگماک نابینا بوو، [٢] قوتابییەکانی لێیان پرسی، وتیان: (ڕابی، کێ گوناهی کردووە، ئەم پیاوە یان دایک و باوکی، وا بە زگماک نابینایە؟)

[٣] عیسا وەڵامی دایەوە: (نە ئەمە گوناهی کردووە نە دایک و باوکیشی، بەڵکو تاکو کارەکانی خودای تێدا دەربکەوێت. [٤] تاکو ڕۆژە لەسەرمانە کاری ئەوە بکەین کە ناردوومی. ئەگینا شەو دادێت و کەس ناتوانێت کاری تێدا بکات. [٥] ئەوەندەی لە جیهاندام، منم ڕووناکی جیهان.)

[٦] ئەمەی فەرموو و تفی لەسەر زەوی کرد، بە تفەکە قوڕی گرتەوە، بە قوڕەکەش چاوی سواخ دا. [٧] پێی فەرموو: (بڕۆ لە گۆمی سیلوام (واتا: نێردراو) خۆت بشۆ.) جا ڕۆیشت، شۆردی و بە چاوکراوەیی هاتەوە.

[٨] ئینجا دراوسێ و ئەوانەی پێشتر بینیبوویان سواڵ دەکات وتیان: (ئەمە ئەوە نییە دادەنیشت و سواڵی دەکرد؟)

[٩] هەندێک وتیان: (خۆیەتی.)

هەندێکی دیکە وتیان: (نەخێر، بەڵام لەو دەکات.)

ئەویش دەیووت: (من ئەوم.)

[١٠] ئینجا پێیان وت: (ئەی چۆن چاوت کرایەوە؟)

[١١] وەڵامی دایەوە: (پیاوێک پێی دەووترێ عیسا، قوڕی گرتەوە و چاومی سواخ دا، پێی فەرمووم: "بڕۆ لە گۆمی سیلوام خۆت بشۆ." منیش ڕۆیشتم، شۆردم و بینیم.)

[١٢] پێیان وت: (ئەو لەکوێیە؟)

وتی: (نازانم.)

[١٣] جا ئەوەی پێشتر نابینا بوو بردیانە لای فەریسییەکان. [١٤] ئەو ڕۆژەی عیسا قوڕەکەی گرتەوە و چاوی کردەوە شەممە بوو. [١٥] فەریسییەکانیش لێیان پرسی چۆن بینیت. پێیووتن: (قوڕی خستە سەر چاوم، منیش شوشتم و دەبینم.)

[١٦] هەندێک لە فەریسییەکان وتیان: (ئەم پیاوە لە خوداوە نییە، چونکە شەممە ناپارێزێت.)

بەڵام هەندێکی دیکە وتیان: (چۆن پیاوێکی گوناهبار دەتوانێت نیشانەی ئاوا بکات؟) ئیتر دووبەرەکییان تێدابوو.

[١٧] دیسان بە نابیناکەیان وت: (تۆ دەربارەی ئەو چی دەڵێی، چونکە چاوی تۆی کردەوە؟)

وتی: (پێغەمبەرە.)

[١٨] جولەکە باوەڕیان نەکرد کە ئەمە نابینا بووە و وا دەبینێت، تاکو دایک و باوکی ئەوەیان بانگکرد کە دەبینێت. [١٩] لێیان پرسین: (ئایا ئەمە کوڕتانە کە دەڵێن بە زگماک نابینا بووە؟ ئەی ئێستا چۆن دەبینێت؟)

٢٠ دایک و باوکی وەڵامیان دایەوە: (دەزانین ئەمە کوڕمانە و بە زگماک نابینا بوو. ٢١ بەڵام نازانین ئێستا چۆن
دەبینێت، یان نازانین کێ چاوی کردۆتەوە. لە خۆی بپرسن، بەتەمەنە، باسی خۆی دەکات.) ٢٢ دایک و باوکی لە
ترسی جولەکە ئەمەیان وت، چونکە جولەکە تەگبیریان کردبوو هەر کەسێک دانبنێت کە عیسا مەسیحەکەیە، لە
کەنیشت دەریدەکەن. ٢٣ بۆیە دایک و باوکی وتیان: (بەتەمەنە، لە خۆی بپرسن.)
٢٤ دیسان فەریسییەکان ئەو پیاوەی پێشتر نابینا بوو بانگیان کرد و پێیان وت: (خودا شکۆدار بکە! دەزانین ئەم
پیاوە گوناهبارە.)
٢٥ کابرا وەڵامی دایەوە: (ئەگەر گوناهبارە، نازانم، یەک شت دەزانم، نابینا بووم و ئێستا دەبینم.)
٢٦ بۆیە پێیان وت: (چی لێکردیت؟ چۆن چاوی تۆی کردەوە؟)
٢٧ وەڵامی دانەوە: (پێم وتن گوێتان لێ نەگرتم. بۆچی دیسان دەتانەوێ ببیستن؟ ئێوەش دەتانەوێ ببنە
قوتابی ئەو؟)
٢٨ جنێویان پێیدا و وتیان: (تۆ قوتابی ئەویت! بەڵام ئێمە قوتابی موساین. ٢٩ دەزانین خودا قسەی لەگەڵ
موسا کرد، بەڵام نازانین ئەمە لەکوێوە هاتووە.)
٣٠ کابرا وەڵامی دانەوە: (ئەمە شتێکی سەیرە! ئەو چاوی کردوومەتەوە، ئێوەش نازانن لەکوێوە هاتووە.
٣١ دەزانین خودا گوێ لە گوناهباران ناگرێت، بەڵام ئەگەر یەکێک لەخواترس بێت و بە خواستی بکات، ئەوا گوێی
لێ دەگرێت. ٣٢ هەرگیز نەبیستراوە یەکێک چاوی مرۆڤێکی بە زگماک نابینای کردبێتەوە. ٣٣ ئەگەر ئەم کەسە لە
خوداوە نەبێت، نەیدەتوانی هیچ بکات.)
٣٤ پێیان وت: (تۆ بە تەواوی لە گوناه لەدایک بوویت. تۆ فێرمان دەکەیت؟) جا دەریان‌کرد.
٣٥ عیسا بیستی دەریان‌کردووە، دۆزییەوە و پێی فەرموو: (باوەڕ بە کوڕی مرۆڤ دەکەیت؟)
٣٦ کابرا وەڵامی دایەوە: (گەورەم، ئەو کێیە تاکو باوەڕی پێ بکەم؟)
٣٧ عیسا پێی فەرموو: (ئەوەی بینیت و ئەوەی لەگەڵت دەدوێت، ئەوە خۆیەتی.)
٣٨ ئەویش وتی: (گەورەم باوەڕ دەکەم.) ئینجا کڕنۆشی بۆ برد.
٣٩ عیسا فەرمووی: (بۆ حوکمدان هاتوومەتە ئەم جیهانە، تاکو ئەوانەی نابینن ببینن و ئەوانەی دەبینن کوێر
بن.)
٤٠ ئەوانەی لە فەریسییەکان بوون و لەگەڵی بوون کە گوێیان لەمە بوو، پێیان وت: (ئایا ئێمەش کوێرین؟)
٤١ عیسا پێی فەرموون: (ئەگەر کوێر بوونایە گوناهتان نەدەبوو. بەڵام ئێستا دەڵێن: "دەبینین،" بۆیە
گوناهەکەتان دەمێنێتەوە.)

من شوانە دڵسۆزەکەم

یۆحەنا ١٠: ١-٢٠

١ (ڕاستی ڕاستیتان پێ دەڵێم، ئەوەی لە دەرگاوە ناچێتە ناو پشتیری مەڕەکان، بەڵکو بە ڕێگایەکی دیکەدا بۆی
سەردەکەوێت، ئەوە دز و جەردەیە. ٢ بەڵام ئەوەی لە دەرگاوە بچێتە ژوورەوە، ئەوە شوانی مەڕانە. ٣ دەرگاوانیش
لێی دەکاتەوە، مەڕیش گوێ لە دەنگی دەگرن، بە ناو بانگی مەڕەکانی خۆی دەکات و دەیانباتە دەرەوە. ٤ کاتێ
هەموو ئەوانەی خۆی هێنایە دەرەوە، لەپێشیانەوە دەڕوات و مەڕەکانیش دوای دەکەون، چونکە دەنگی دەناسن.
٥ هەرگیز دوای بێگانە ناکەون، بەڵکو لێی ڕادەکەن، چونکە دەنگی بێگانە ناناسن.) ٦ عیسا ئەم نموونەیەی بۆ
گێڕانەوە، بەڵام ئەوان تێنەگەیشتن باسی چییان بۆ دەکات.
٧ بۆیە دیسان عیسا فەرمووی: (ڕاستی ڕاستیتان پێ دەڵێم، منم دەرگای مەڕەکان. ٨ هەموو ئەوانەی پێش من

هاتوون دز و جەردە بوون، بەڵام مەڕەکان گوێیان لێ نەگرتن. [٩] منم دەرگاکە. ئەوەی لە منەوە بچێتە ژوورەوە ڕزگاری دەبێت، دێتە ژوورەوە و دەچێتە دەرەوە و لەوەڕگا دەدۆزێتەوە. [١٠] دز نایەت بۆ دزین و کوشتن و لەناوبردن نەبێت. بەڵام من هاتووم تاکو ئەوان ژیانیان هەبێت، ژیانێکی پڕ.

[١١] منم شوانە دڵسۆزەکە. شوانی دڵسۆزیش ژیانی خۆی بۆ مەڕەکانی دادەنێت. [١٢] بەکرێگیراویش شوان نییە و مەڕەکان هی ئەو نین. دەبینێت گورگ دێت، مەڕەکان بەجێدەهێڵێت و ڕادەکات، گورگیش مەڕەکان دەبات و پەرتەوازەیان دەکات. [١٣] چونکە بە کرێ گیراوە و خەمی مەڕەکانی نییە.

[١٤] منم شوانە دڵسۆزەکە. هی خۆم دەناسم و هی خۆشم دەمناسن، [١٥] وەک باوک دەمناسێت، منیش باوک دەناسم. ژیانم بۆ مەڕەکان دادەنێم. [١٦] هەروەها مەڕی دیکەم هەیە سەر بەم پشتیرەیە نین، دەبێ ئەوانیش بهێنم، ئەوانیش گوێیان لە دەنگم دەبێت، جا دەبنە یەک مێگەل و یەک شوان. [١٧] بۆیە باوک منی خۆشدەوێت، چونکە ژیانی خۆم دادەنێم تاکو وەری بگرمەوە. [١٨] کەس لە منی ناستێنێت، بەڵکو خۆم دایدەنێم. دەسەڵاتم هەیە دایبنێم و دەسەڵاتم هەیە بیبەمەوە. ئەم ڕاسپاردەیەم لە باوکمەوە وەرگرتووە.)

[١٩] بەهۆی ئەم قسانە دیسان دووبەرەکی لەنێو جولەکە پەیدابوو. [٢٠] زۆربەیان وتیان: (ڕۆحی پیسی هەیە و وڕێنە دەکات. بۆچی گوێی لێ دەگرن؟)

من و باوک یەکین

یۆحەنا ١٠: ٢٢-٤٢

[٢٢] زستان بوو و لە ئۆرشەلیم جەژنی هەنوکە بوو، [٢٣] عیساش لە پەرستگا لە هەیوانی سلێمان پیاسەی دەکرد. [٢٤] جولەکە لێی کۆبوونەوە و پێیان وت: (تا کەی بە هەڵواسراوی دەمانهێڵیتەوە؟ ئەگەر تۆ مەسیحەکەیت، بە ئاشکرا پێمان بڵێ.)

[٢٥] عیسا وەڵامی دانەوە: (پێم وتن بەڵام باوەڕ ناکەن. ئەو کارانەی بە ناوی باوکمەوە دەیکەم، شایەتیم بۆ دەدەن. [٢٦] بەڵام باوەڕ ناکەن، چونکە لە مەڕەکانم نین. [٢٧] مەڕەکانم گوێ لە دەنگم دەگرن، منیش دەیانناسم و دوامدەکەون، [٢٨] ژیانی تاهەتاییان دەدەمێ و هەرگیز لەناو ناچن، کەسیش لە دەستم نایانڕفێنێت. [٢٩] باوکم کە بە منی داون لە هەمووان گەورەترە، کەسیش ناتوانێت لە دەستی باوک بیانڕفێنێت. [٣٠] من و باوک یەکین.)

[٣١] دیسان جولەکە بەردیان هەڵگرت تاکو بەردبارانی بکەن. [٣٢] عیسا وەڵامی دانەوە: (زۆر کاری چاکم لەلایەن باوکەکەوە پیشاندان، بەهۆی کامیانەوە بەردبارانم دەکەن؟)

[٣٣] جولەکە وەڵامیان دایەوە: (لەبەر کردارێکی چاک بەردبارانت ناکەین، بەڵکو بەهۆی کفرەوە، چونکە تۆ مرۆڤێکی و خۆت دەکەیت بە خودا.)

[٣٤] عیساش وەڵامی دانەوە: (ئایا لە تەوراتەکەتان نەنووسراوە: {من وتم ئێوە خودایەکانن}؟ [٣٥] ئەگەر ئەوانە بە "خودایەکان" بانگ بکات کە وشەی خودا بۆ ئەوان هاتووە - و ناتوانرێت نووسراوەکە بشکێندرێت - [٣٦] چۆن ئەوەی کە باوکەکە پیرۆزی کردووە و بۆ جیهانی ناردووە دەڵێن، "کفر دەکات،" چونکە وتم: "کوڕی خودام"؟ [٣٧] ئەگەر کارەکانی باوکم ناکەم، باوەڕم پێ مەکەن. [٣٨] بەڵام ئەگەر دەیکەم، هەرچەندە باوەڕیشم پێ ناکەن، باوەڕ بەو کارانە بکەن، تاکو بزانن و تێبگەن کە باوک لە من دایە و منیش لە باوکدام.) [٣٩] دیسان ویستیان بیگرن، بەڵام لە دەستیان دەرچوو.

[٤٠] ئینجا عیسا چۆوە ئەوبەری ئوردون و لەوێ مایەوە، لەو شوێنەی کە یەحیا یەکەم جار خەڵکی لە ئاو هەڵدەکێشا. [٤١] زۆر خەڵک هاتنە لای و دەیانووت: (یەحیا هیچ نیشانەیەکی نەکرد، بەڵام هەرچی یەحیا دەربارەی ئەم پیاوە وتی ڕاست بوو.) [٤٢] لەوێ خەڵکێکی زۆر باوەڕیان پێ هێنا.

مردنی لەعازر یۆحەنا ١١: ١-١٦

١ پیاوێک بە ناوی لەعازری بێتعەنیا نەخۆش بوو، خەڵکی گوندەکەی مریەم و مەرسای خوشکی بوو.
٢ مریەم ئەوەبوو کە خوداوەندی بە بۆن چەورکرد و بە پرچی پێیەکانی سڕییەوە، لەعازری براشی نەخۆش بوو.
٣ خوشکەکان هەواڵیان بۆ نارد و وتیان: (گەورەم، ئەوەتا ئەوەی خۆشتدەوێت نەخۆشە.)
٤ کاتێ عیسا ئەمەی بیست فەرمووی: (ئەم نەخۆشییە بۆ مردن نییە، بەڵکو بۆ شکۆداری خودایە، تاکو
بەهۆیەوە کوڕی خودا شکۆدار بێت.) ٥ عیساش مەرسا و خوشکەکەی و لەعازری خۆشدەویست، ٦ بۆیە کاتێ
بیستی نەخۆشە، لەو شوێنەی لێیبوو دوو ڕۆژ مایەوە.
٧ دوای ئەمە بە قوتابییەکانی فەرموو: (با بچینەوە یەهودیا.)
٨ قوتابییەکان پێیان وت: (ڕابی، ئێستا جولەکە بەتەمابوون بەردبارانت بکەن، دیسان دەچیتەوە ئەوێ؟)
٩ عیساش وەڵامی دایەوە: (ئایا ڕۆژ دوازدە کاتژمێر نییە؟ ئەوەی بە ڕۆژ بڕوات ساتمە ناکات، چونکە ڕووناکی
ئەم جیهانە دەبینێت. ١٠ بەڵام ئەوەی بە شەو بڕوات ساتمە دەکات، چونکە ڕووناکی تێدا نییە.)
١١ ئەمانەی فەرموو، پاشان پێی فەرموون: (لەعازری دۆستمان نووستووە، بەڵام دەچم تاکو بەخەبەری
بهێنمەوە.)
١٢ ئینجا قوتابییەکان پێیان وت: (گەورەم، ئەگەر نووستووە، چاکدەبێتەوە.) ١٣ عیسا باسی مردنی ئەوی کرد،
بەڵام ئەوان وایانزانی باسی نووستنی پشوودان دەکات.
١٤ عیساش بە ئاشکرا پێی فەرموون: (لەعازر مرد. ١٥ لەبەر ئێوە دڵشادم کە لەوێ نەبووم، تاکو باوەڕ بهێنن.
بەڵام با بڕۆینە لای.)
١٦ تۆماسیش کە بە دووانە بانگ دەکرا، بە قوتابییە هاوەڵەکانی وت: (با ئێمەش بڕۆین تاکو لەگەڵ ئەودا
بمرین.)

منم هەستانەوەو ژیان یۆحەنا ١١: ١٧-٣٧

١٧ کاتێ عیسا گەیشت، زانی وا چوار ڕۆژە لە گۆڕ دایە. ١٨ بێتعەنیاش نزیکەی پازدە تیرهاوێژ لە ئۆرشەلیمەوە
دوور بوو. ١٩ زۆر جولەکە هاتنە لای مەرسا و مریەم تاکو سەرەخۆشی براکەیان لێ بکەن. ٢٠ کاتێ مەرسا بیستی
عیسا هاتووە، بەرەوپیری چوو، بەڵام مریەم لە ماڵ مایەوە.
٢١ ئینجا مەرسا بە عیسای وت: (گەورەم، ئەگەر لێرە بووای، براکەم نەدەمرد. ٢٢ ئێستاش دەزانم هەرچی لە
خودا داوا بکەیت، خودا دەتداتێ.)
٢٣ عیسا پێی فەرموو: (براکەت هەڵدەستێتەوە.)
٢٤ مەرساش پێیووت: (دەزانم لە هەڵستانەوەی ڕۆژی دوایی هەڵدەستێتەوە.)
٢٥ عیسا پێی فەرموو: (منم هەڵستانەوە و ژیان. ئەوەی باوەڕم پێ بهێنێت، ئەگەر بشمرێت دەژیێتەوە.
٢٦ هەروەها هەر کەسێک کە زیندووە و باوەڕم پێ بهێنێت هەرگیز نامرێت. باوەڕ بەمە دەکەیت؟)
٢٧ پێیووت: (بەڵێ گەورەم. باوەڕم هێناوە کە تۆ مەسیحەکەیت، کوڕی خودای، ئەوەی بۆ جیهان دێت.)
٢٨ کە ئەمەی وت، چوو مریەمی خوشکی بانگکرد و بە نهێنی وتی: (مامۆستا لێرەیە، بانگت دەکات.)
٢٩ ئەویش کە ئەمەی بیست خێرا هەڵستا و هاتە لای. ٣٠ عیسا هێشتا نەهاتبووە ناو گوندەکە، بەڵکو لەو شوێنە بوو
کە مەرسای لێ تووشبوو. ٣١ ئەو جولەکانەی لە ماڵەوە لەگەڵی بوون و دڵنەواییان دەکرد، بینییان مریەم خێرا
هەڵستا و چووە دەرەوە، دوای کەوتن، وایانزانی دەچێتە سەر گۆڕەکە تاکو لەوێ بگریێت.

[32] کاتێ مریەم گەیشتە ئەو شوێنەی عیسای لێبوو و ئەوی بینی، بەسەر پێی‌دا کەوت و پێی‌ووت: (گەورەم، ئەگەر لێرە بووای، براکەم نەدەمرد.)

[33] عیساش کە بینی دەگریێت و ئەو جولەکانەش کە لەگەڵی هاتبوون دەگریێن، کاری لە ڕۆحی کرد و پەشۆکا، [34] فەرمووی: (لەکوێتان داناوە؟) پێیان وت: (گەورەم، وەرە و ببینە.)

[35] جا عیسا گریا.

[36] بۆیە جولەکەکان وتیان: (سەیر بکەن چەند خۆشی‌دەویست!)

[37] بەڵام هەندێکیان وتیان: (ئەمە کە چاوی نابیناکەی کردەوە، ئایا نەیدەتوانی وای بکردبووایە ئەمیش نەمردبووایە؟)

زیندووبوونەوەی لەعازر

یۆحەنا ١١: ٣٨-٤٤

[38] دیسان عیسا لە ناخەوە کاری تێکرد و هاتە لای گۆڕەکە کە ئەشکەوتێک بوو بەردێکی پێوەنرابوو. [39] عیسا فەرمووی: (بەردەکە لادەن.)

مەرسای خوشکی مردووەکە پێی‌ووت: (گەورەم، بۆنی کردووە، چونکە چوار ڕۆژە.)

[40] عیساش پێی فەرموو: (ئەی پێم نەووتی ئەگەر باوەڕ بکەیت شکۆی خودا دەبینیت؟)

[41] ئەوسا بەردەکەیان لابرد، عیساش چاوی هەڵبڕی و فەرمووی: (باوکە، سوپاست دەکەم کە گوێت لێ گرتم.

[42] زانیم کە تۆ هەمیشە گوێم لێ دەگریت. بەڵام لەبەر ئەو خەڵکەی لەم ناوە ڕاوەستاون ئەمەم وت، تاکو باوەڕ بکەن کە تۆ منت ناردووە.)

[43] کە ئەمەی وت بە دەنگێکی بەرز هاواری کرد: (لەعازر وەرە دەرەوە!) [44] ئەوسا مردووەکە هاتە دەرەوە، دەست و قاچی بە کفن بەسترابوو، ڕووشی بە دەسماڵێک پێچرابوو.

عیساش پێی فەرموون: (بیکەنەوە، بهێڵن با بڕوا.)

پلانێک بۆ کوشتنی عیسا

یۆحەنا ١١: ٤٥-٥٧

[45] بۆیە زۆر لە جولەکەکان، کە بۆ لای مریەم هاتبوون، کاتێ ئەمەیان بینی کە عیسا کردی، باوەڕیان پێی هێنا. [46] بەڵام هەندێکیان چوونە لای فەریسییەکان و ئەوەی عیسا کردبووی پێیان وتن. [47] بۆیە کاهینانی باڵا و فەریسییەکان سەنهەدرینیان کۆکردەوە.

وتیان: (چی بکەین؟ چونکە ئەم پیاوە نیشانەی زۆر دەکات. [48] ئەگەر ئاوا لێی گەڕێین هەموو خەڵکەکە باوەڕی پێ دەهێنن، ڕۆمانییەکانیش دێن، شوێن و گەلمان دەبەن.)

[49] یەکێک لەوان، قەیافا، ئەو ساڵە سەرۆک کاهین بوو، پێی‌ووتن: (ئێوە هیچ نازانن، [50] تێناگەن، باشتر وایە بۆتان پیاوێک لە جیاتی گەل بمرێت، لەوەی گەلەکە هەمووی لەناوبچێت.)

[51] ئەو لە خۆیەوە ئەمەی نەووت، بەڵکو لەو ساڵەدا سەرۆک کاهین بوو، پێشبینی کرد کە عیسا خەریکە لە جیاتی گەل دەمرێت، [52] نەک تەنها لە جیاتی ئەو گەلە، بەڵکو تاکو منداڵانی خوداش کە پەرتەوازە بوونە بۆ یەک کۆبکاتەوە. [53] ئیتر لەو ڕۆژەوە ڕاوێژیان کرد بیکوژن.

[54] بۆیە چیتر عیسا بە ئاشکرا بە ناو جولەکان‌دا نەدەگەڕا، بەڵکو لەوێوە چووە ناوچەکانی نزیک چۆڵەوانی، بۆ شارێک ناوی ئەفرایم بوو، لەگەڵ قوتابییەکانی لەوێ مایەوە.

[55] لەو کاتەدا جەژنی پەسخەی جولەکە نزیک بوو، زۆر کەس لە گوندەکانەوە پێش پەسخە بۆ ئۆرشەلیم چوون

تاکو خۆیان پاکبکەنەوە. [56] جا داوای عیسایان دەکرد، لە پەرستگا ڕاوەستابوون بە یەکتریان دەووت: (ڕاتان چییە؟ نایەتە جەژن؟) [57] کاهینانی باڵا و فەریسییەکانیش فەرمانیان دەرکردبوو ئەگەر یەکێک بزانێت ئەو لەکوێیە، دەبێت ئاشکرای بکات، تاکو بیگرن.

چەورکردنی عیسا بۆ مردن یۆحەنا ١٢: ١-١١

[1] شەش ڕۆژ پێش جەژنی پەسخە عیسا هاتە بێتعەنیا کە لەعازری لێبوو، ئەوەی عیسا لەنێو مردووان
هەڵیستاندەوە. [2] لەوێ شێوێکیان بۆی کرد، مەرسا خزمەتی دەکرد، لەعازریش یەکێک بوو لەوانەی لەگەڵی
پاڵیدابۆوە. [3] مریەمیش نیو لیترێک بۆنی ناردینی سادەی گرانبەهای هێنا و پێی عیسای چەورکرد، ئینجا بە قژی
پێی سڕییەوە، ماڵەکەش پڕبوو لە بۆنە خۆشەکە.
[4] یەهوزای ئەسخەریوتی کە یەکێک بوو لە قوتابییەکانی و بەتەمابوو بە گرتنی بدات، وتی: [5] (بۆچی ئەم بۆنە
بە سێ سەد دینار نەفرۆشرا و نەدرا هەژاران؟) [6] ئەمەی وت نەک لەبەر ئەوەی خەمی هەژاران دەخوات، بەڵکو
لەبەر ئەوەی دز بوو و سندوقی پارەشی لەلا بوو، هەرچی تێدا دابنرابووایە دەیبرد.
[7] عیساش فەرمووی: (وازی لێ بهێنن، بۆ ڕۆژی ناشتنم هەڵیگرتبوو، [8] چونکە هەژاران هەمیشە لەگەڵتانن،
بەڵام من هەمیشە لەلاتان نیم.)
[9] کاتێ حەشاماتێک جولەکە زانییان ئەو لەوێیە، هاتن، نەک تەنها لەبەر عیسا، بەڵکو بۆ بینینی لەعازریش کە
لەنێو مردووان هەڵیستاندەوە. [10] ئەوسا کاهینانی باڵا تەگبیریان کرد لەعازریش بکوژن، [11] چونکە زۆر جولەکە لەبەر
ئەو دەڕۆیشتن و باوەڕیان بە عیسا دەهێنا.

سێیەم باسی مردنی عیسا مەتا ٢٠: ١٧-١٩

[17] کاتێ عیسا بۆ ئۆرشەلیم سەردەکەوت، دوازدە قوتابییەکەی دابڕی و بە ڕێگاوە پێی فەرموون: [18] (ئەوا بۆ
ئۆرشەلیم سەردەکەوین، کوڕی مرۆڤ دەدرێتە دەست کاهینانی باڵا و مالمەکان، ئەوانیش بڕیاری مردنی دەدەن و
[19] بۆ گاڵتە پێکردن و بە قامچی لێدان و لەخاچدان دەیدەنە دەست نەتەوەکان، لە ڕۆژی سێیەمیش
هەڵدەستێندرێتەوە.)

کەژاوەی پاشایانە مەتا ٢١: ١-١١

[1] کاتێ لە ئۆرشەلیم نزیک بوونەوە، گەیشتنە بێتفاجی لای کێوی زەیتوون، عیسا دووان لە قوتابییەکانی نارد
و [2] پێی فەرموون: (بڕۆنە ئەو گوندەی بەرامبەرتان، یەکسەر ماکەرێک دەبینن بەستراوەتەوە، جاشکەکەی لەگەڵە.
بیکەنەوە و بۆ منیان بهێنن. [3] ئەگەر یەکێک شتێکی پێ وتن، دەڵێن: خوداوەند پێویستی پێیانە، ئەویش یەکسەر
دەیاننێرێت.)
[4] ئەمەش ڕوویدا تاکو ئەوەی بەهۆی پێغەمبەرەکە وتراوە بێتە دی کە دەفەرمووێ:
[5] {بە کچەکەی سییۆن بڵێن،
ئەوەتا پاشاکەت دێتە لات،
دڵنەرمە و سواری ماکەرێک و
جاشی ماکەرێک بووە.}
[6] قوتابییەکان ڕۆیشتن و وەک عیسا فەرمانی پێدابوون، کردیان. [7] ماکەر و جاشکەکەیان هێنا، بە
کەوایەکانیان کورتانیان کردن و عیسا سواربوو. [8] حەشاماتێک کەوایەکانیان لەسەر ڕێگاکە ڕاخست. خەڵکی دیکە

لقیان لە دار دەبڕییەوە و لەسەر ڕێگاکە ڕایان دەخست. ٩ ئەو خەڵکەی لەپێشی دەڕۆیشتن و ئەوانەش کە دوای کەوتبوون، هاواریان دەکرد:

(هۆسانا بۆ کوڕی داود!)

{ستایشکراوە ئەوەی بە ناوی خوداوەندەوە دێت!}

(هۆسانا لە بەرزایی!)

١٠ کاتێ عیسا چووە ناو ئۆرشەلیم، هەموو شارەکە خرۆشا و وتیان: (ئەمە کێیە؟)

١١ خەڵکەکەش دەیانووت: (ئەمە پێغەمبەر عیسایە، خەڵکی ناسیرەی جەلیلە.)

پاککردنەوەی پەرستگا — مەتا ٢١: ١٢-١٧

١٢ عیسا چووە ناو پەرستگا، هەموو ئەوانەی دەرکرد کە کڕین و فرۆشتنیان لە پەرستگادا دەکرد، مێزی پارەگۆڕەوان و کورسی کۆترفرۆشانی وەرگێڕا. ١٣ پێی فەرموون: (نووسراوە،

{ماڵەکەم بە ماڵی نوێژ ناودەبردرێت}،

بەڵام ئێوە دەیکەنە {ئەشکەوتی دزان!})

١٤ نابینا و شەلەکان لە پەرستگا هاتنە لای و ئەویش چاکی‌کردنەوە. ١٥ بەڵام کاتێ کاهینانی باڵا و مالمەکان ئەم کارە سەرسوڕهێنەرانەیان بینی کە ئەو کردی و هەروەها منداڵانیش لە پەرستگا هاواریان دەکرد: (هۆسانا بۆ کوڕی داود)، ڕقیان هەڵستا و ١٦ پێیان وت: (گوێت لێیە ئەوانە چی دەڵێن؟) عیساش پێی فەرموون: (بەڵێ، ئەی قەت نەتانخوێندۆتەوە:

{لە زاری منداڵان و شیرەخۆرانەوە

ستایشت بۆ خۆت داڕشتووە}؟)

١٧ ئەوسا بەجێی‌هێشتن و بەرەو بێت‌عەنیا چووە دەرەوەی شار، شەو لەوێ مایەوە.

مردن دەرگایە بۆ ژیان — یۆحەنا ١٢: ٢٠-٢٦

٢٠ هەندێک یۆنانی لەنێو ئەوانە بوون کە هاتبوون لە جەژندا خواپەرستی بکەن، ٢١ ئەمان هاتنە لای فیلیپۆسی خەڵکی بێت‌سەیدای جەلیل، پێیان وت: (گەورەم، دەمانەوێت عیسا ببینین.) ٢٢ فیلیپۆسیش هات و بە ئەندراوسی وت، ئینجا ئەندراوس و فلیپۆس هاتن و بە عیسایان وت.

٢٣ عیساش وەڵامی دانەوە و فەرمووی: (کاتی شکۆدارکردنی کوڕی مرۆڤ هاتووە. ٢٤ ڕاستی ڕاستیتان پێ دەڵێم، دەنکە گەنم ئەگەر نەکەوێتە ناو زەوی و نەمرێت، بە تەنها دەمێنێتەوە. بەڵام کە مرد، ئەوسا بەرهەمی زۆر دەدات. ٢٥ ئەوەی ژیانی خۆی خۆش‌دەوێت، دەیدۆڕێنێت. ئەوەش کە لەم جیهانەدا ڕقی لە ژیانی خۆی دەبێتەوە، بۆ ژیانی تاهەتایی هەڵیدەگرێت. ٢٦ ئەوەی خزمەتم دەکات با بەدوام بکەوێت. جا لە هەر شوێنێک بم، خزمەتکاریشم لەوێیە. ئەگەر یەکێک خزمەتم بکات باوکەکە ڕێزی لێ دەگرێت.)

عیسا باسی مردنی خۆی دەکات — یۆحەنا ١٢: ٢٧-٣٦

٢٧ (ئێستا دڵم پەشۆکاوە، چی بڵێم؟ "باوکە لەم کاتە ڕزگارم بکە"؟ نەخێر بەڵام من بۆ ئەم کاتە هاتووم.

٢٨ باوکە، ناوت شکۆدار بکە!)

جا دەنگێک لە ئاسمانەوە هات: (شکۆدارم کردووە و شکۆداریشی دەکەمەوە.) ٢٩ بۆیە خەڵکەکەی ڕاوەستابوون

و گوێیان لێبوو، وتیان: (هەورەتریشقە بوو!) هەندێکی دیکە وتیان: (فریشتەیەک قسەی لەگەڵ کرد.)
[٣٠] عیسا وەڵامی دایەوە و فەرمووی: (ئەم دەنگەی هات بۆ من نەبوو، بەڵکو بۆ ئێوە بوو. [٣١] ئێستا حوکمدانی
ئەم جیهانەیە. ئێستا سەرۆکی ئەم جیهانە دەردەکرێت. [٣٢] کاتێ منیش لە زەوییەوە بەرز کرامەوە، ئەوا هەمووان بۆ
لای خۆم ڕادەکێشم.) [٣٣] ئەمەی وت ئاماژەی دەکرد بەو مردنەی کە خەریکە دەمرێت.
[٣٤] خەڵکەکە وەڵامیان دایەوە: (لە تەوراتدا بیستوومانە کە مەسیح تاهەتایە دەمێنێتەوە، ئیتر چۆن دەڵێی
"کوڕی مرۆڤ دەبێت بەرز بکرێتەوە"؟ ئەم کوڕی مرۆڤە کێیە؟)
[٣٥] عیساش پێی فەرموون: (ڕووناکییەکە کاتێکی کەم لەگەڵتانە. ئینجا تا ئەوەی ڕووناکییەکەتان هەیە بڕۆن
نەوەک تاریکیتان بەسەردا بێت. خۆ ئەوەی بە تاریکیدا دەڕوات نازانێ بۆ کوێ دەڕوات. [٣٦] تاوەکو ڕووناکییەکەتان
هەیە باوەڕ بە ڕووناکییەکە بهێنن، تاکو ببنە ڕۆڵەی ڕووناکییەکە.) عیسا ئەمانەی فەرموو، ڕۆیشت و لێیان
شاردرایەوە.

یۆحەنا ١٢: ٣٧-٤٣

[٣٧] هەرچەندە زۆر نیشانەی لەبەردەمیان کرد، باوەڕیان پێ نەهێنا، [٣٨] تاکو وتەی ئیشایا پێغەمبەر بێتە دی کە
وتی:

{ئەی خوداوەند، کێ باوەڕی بە پەیامەکەمان کرد؟
بازووی خوداوەند بۆ کێ دەرکەوت؟}

[٣٩] بۆیە نەیانتوانی باوەڕ بهێنن، چونکە ئیشایا وتییەوە:

[٤٠] {چاویانی کوێر و دڵیانی ڕەق کردبوو،
تاکو بە چاویان نەبینن و بە دڵیان تێنەگەن و
بگەڕێنەوە و منیش چاکیان بکەمەوە.}

[٤١] ئیشایا ئەمانەی وت، چونکە شکۆی ئەوی بینی و باسی کرد.
[٤٢] هەرچەندە زۆر لە سەرۆکەکانیش باوەڕیان پێی هێنا، بەڵام لەبەر فەریسییەکان ڕایاننەدەگەیاند نەوەک لە
کەنیشت دەربکرێن، [٤٣] چونکە زیاتر حەزیان لە شکۆی خەڵکی بوو نەک شکۆی خودا.

ڕووناکی باوەڕ

یۆحەنا ١٢: ٤٤-٥٠

[٤٤] عیساش هاواری کرد و فەرمووی: (ئەوەی باوەڕم پێ بهێنێت، باوەڕ بە من ناهێنێ، بەڵکو بەوەی ناردوومی،
[٤٥] ئەوەش کە دەمبینێت، ئەوە دەبینێت کە ناردوومی. [٤٦] من وەک ڕووناکی هاتوومەتە جیهان، تاکو هەر کەسێک
باوەڕم پێ بهێنێت لە تاریکیدا نەمێنێتەوە.
[٤٧] ئەگەر یەکێک گوێی لە وتەکانم بوو و نەیپاراست، من حوکمی نادەم، چونکە نەهاتووم تاکو جیهان حوکم
بدەم، بەڵکو جیهان ڕزگار بکەم. [٤٨] ئەوەی ڕەتم بکاتەوە و وتەکانم وەرنەگرێت، یەکێکی هەیە حوکمی بدات، ئەو
قسەیەی کردم لە ڕۆژی دوایی حوکمی دەدات. [٤٩] چونکە لە خۆمەوە قسەم نەکردووە، بەڵکو باوک کە ناردوومی،
ئەو ڕایسپاردووم کە چی بڵێم و قسەی چی بکەم. [٥٠] دەزانم ڕاسپاردەی ئەو ژیانی تاهەتاییە، جا هەرچی دەیڵێم،
چۆن باوک پێی فەرمووم ئاوا دەڵێم.)

دار هەنجیری بێ بەر

مەتا ٢١: ١٨-٢٢

[١٨] بەیانی کە دەگەڕایەوە شار، برسی بوو. [١٩] دارهەنجیرێکی لەسەر ڕێگاکە بینی و چووە لای، لە گەڵا زیاتر
هیچی پێوە نەبینی، ئینجا پێی فەرموو: (ئیتر هەرگیز بەر نەگریت!) یەکسەر دارهەنجیرەکە وشک بوو.

[٢٠] کاتێ قوتابییەکان ئەمەیان بینی، سەرسام بوون و وتیان: (چۆن یەکسەر دارهەنجیرەکە وشک بوو؟)
[٢١] عیساش وەڵامی دانەوە: (ڕاستیتان پێ دەڵێم: ئەگەر باوەڕتان هەبێت و گومان نەکەن، نەک هەر ئەمەی دارهەنجیرەکە دەکەن، بەڵکو ئەگەر بەم کێوە بڵێن، "هەڵبکەندرێ و بکەوە ناو دەریاوە،" وا دەبێت. [٢٢] جا هەرچی لە نوێژدا بە باوەڕەوە داوای بکەن، وەری دەگرن.)

دەسەڵاتی عیسا مەتا ٢١: ٢٣-٢٧

[٢٣] کە چووە پەرستگا و خەڵکەکەی فێردەکرد، کاهینانی باڵا و پیرانی گەل هاتنە لای و وتیان: (ئەمانە بە چ دەسەڵاتێک دەکەیت؟ کێ ئەم دەسەڵاتەی بە تۆ داوە؟)
[٢٤] عیسا وەڵامی دانەوە: (منیش پرسیارێکتان لێ دەکەم، ئەگەر وەڵامتان دامەوە، منیش پێتان دەڵێم بە چ دەسەڵاتێک ئەمانە دەکەم. [٢٥] لەئاوهەڵکێشانی یەحیا، لەکوێوە بوو؟ لە ئاسمانەوە بوو یان لە مرۆڤەوە؟
ئەوانیش لەنێو خۆیان‌دا کەوتنە ڕاوێژکردن، وتیان: "ئەگەر بڵێین لە ئاسمانەوە بوو،" دەڵێت "باشە بۆ باوەڕتان پێی نەکرد؟" [٢٦] بەڵام ئەگەر بڵێین "لە مرۆڤەوە بوو،" لە خەڵکەکە دەترسین، چونکە هەموو یەحیا بە پێغەمبەر دادەنێن.)
[٢٧] ئینجا وەڵامی عیسایان دایەوە: (نازانین.)
ئەویش پێی فەرموون: (منیش پێتان ناڵێم بە چ دەسەڵاتێک ئەمانە دەکەم.)

نموونەی دوو کوڕەکە مەتا ٢١: ٢٨-٣٢

([٢٨] ڕاتان چییە؟ پیاوێک دوو کوڕی هەبوو. چووە لای یەکەمیان و وتی: "کوڕم ئەمڕۆ بڕۆ لە ڕەزەکەدا کار بکە."
[٢٩] ئەویش وەڵامی دایەوە: "ناچم." پاشان پەشیمان‌بۆوە و چوو.
[٣٠] چووە لای دووەم و هەمان قسەی کرد. وەڵامی دایەوە: "بەسەرچاو، گەورەم!" بەڵام نەچوو.
[٣١] ئایا کام لەم دووانە بە خواستی باوکیان کرد؟) وتیان: (یەکەمیان.) عیساش پێی فەرموون: (ڕاستیتان پێ دەڵێم: باجگران و داوێنپیسان لە چوونە ناو شانشینی خودا پێشتان دەکەون. [٣٢] چونکە یەحیا بە ڕێگای ڕاستودروستی بۆ لاتان هات و ئێوە باوەڕتان پێی نەکرد، کەچی باجگران و داوێنپیسان باوەڕیان پێی کرد. دواتر کە بینیشتان، هەر تۆبەتان نەکرد و باوەڕتان پێی نەکرد.)

نموونەی ڕەزەوانەکان مەتا ٢١: ٣٣-٤٦

[٣٣] گوێ لە نموونەیەکی دیکە بگرن: (گەورەی ماڵێک هەبوو ڕەزێکی چاند، دەوروبەرەکەی پەرژین کرد، گوشێنەرێکی ترێی تێدا هەڵکۆڵی و قوللەیەکی بنیاد نا. بە ڕەزەوانانی سپارد و گەشتی کرد. [٣٤] کاتێ وەرزی بەرهەم نزیک‌بۆوە، خزمەتکارەکانی ناردە لای ڕەزەوانەکان تاکو بەرهەمەکەی وەربگرن.
[٣٥] ڕەزەوانەکان کۆیلەکانیان گرت، لە یەکێکیان دا و یەکێکیان کوشت و یەکێکیشیان بەردباران کرد.
[٣٦] دیسان خزمەتکاری زیاتری لەوانەی پێشوو نارد، هەمان شتیان لەوانیش کرد. [٣٧] لە کۆتایی‌دا کوڕەکەی بۆ لایان نارد، وتی: "ڕێزی کوڕەکەم دەگرن."
[٣٨] بەڵام ڕەزەوانەکان کە کوڕەکەیان بینی لەناو خۆیان‌دا وتیان: "ئەوەتا میراتگر، با بیکوژین، تاکو ببینە میراتگر." [٣٩] ئینجا گرتییان و فڕێیان‌دایە دەرەوەی ڕەزەکە و کوشتیان.
[٤٠] کاتێ خاوەن ڕەزەکە دێت، چی لەم ڕەزەوانانە دەکات؟)

٤١ پێیان وت: (ئەو خراپەکارانە بە خراپی لەناودەبات و ڕەزەکەش دەداتە دەست ڕەزەوانانی دیکە، ئەوانەی لە
وەرزی خۆی بەرهەمی دەدەنێ.)
٤٢ عیسا پێی فەرموون: (قەت لە نووسراوەکان نەتانخوێندۆتەوە:
{ئەو بەردەی وەستاکان ڕەتیان کردەوە
بووە بەردی قولینچک،
ئەمە لەلایەن خوداوەندەوە بوو،
لەبەرچاومان سەیرە}؟
٤٣ لەبەر ئەوە پێتان دەڵێم: شانشینی خودا لێتان دەسەنرێتەوە و دەدرێتە نەتەوەیەک کە بەرهەم دەدات.
٤٤ ئەوەی بەسەر ئەم بەردەدا بکەوێت تێکدەشکێت، ئەوەش کە بەسەریدا بکەوێت وردوخاشی دەکات.)
٤٥ کاتێ کاهینانی باڵا و فەریسییەکان نموونەکانیان بیست، زانییان باسی ئەوان دەکات. ٤٦ بۆیە دەیانویست
بیگرن، بەڵام لە خەڵکەکە ترسان، چونکە بە پێغەمبەریان دادەنا.

نموونەی داوەتی پاشا
مەتا ٢٢: ١-١٤

١ عیسا وەڵامی دایەوە، دیسان بە نموونە قسەی لەگەڵ کردن: ٢ (پاشایەتی ئاسمان لە پاشایەک دەچێت کە
زەماوەندی بۆ کوڕەکەی گێڕا. ٣ کۆیلەکانی نارد تاکو بانگکراوان بۆ زەماوەندەکە بانگ بکەن، بەڵام نەیانویست بێن.
٤ دیسان کۆیلەی دیکەی نارد و وتی: "بە بانگکراوان بڵێن، ئەوەتا شێوم ئامادە کردووە، گا و دابەستییەکانیشم
سەربڕیوە و هەموو شتێک ئامادەیە. وەرنە زەماوەندەکە!"
٥ بەڵام گوێیان نەدایێ و ڕۆیشتن، یەکێک بۆ کێڵگەکەی و ئەوی دیکە بۆ بازرگانییەکەی. ٦ ئەوانی دیکە
کۆیلەکانی ئەویان گرت و سووکایەتیان پێ کردن و کوشتیانن. ٧ جا پاشا تووڕە بوو و سەربازەکانی خۆی نارد و ئەو
بکوژانەی لەناوبرد و شارەکەی سووتاندن.
٨ ئینجا بە کۆیلەکانی وت: "زەماوەند ئامادەیە، بەڵام بانگکراوەکان شایستە نەبوون، ٩ کەواتە بڕۆنە سەر
ڕێگاکان و ئەوەی بینیتان بۆ زەماوەندەکە بانگی بکەن." ١٠ ئەو کۆیلانەش چوونە سەر ڕێگاوبانەکان و هەموو
ئەوانەی لە باش و خراپ بینییان کۆیان کردنەوە، تاکو زەماوەندەکە پڕبوو لە میوان.
١١ کاتێ پاشا هاتە ژوورەوە بۆ ئەوەی میوانەکان ببینێت، لەوێ یەکێکی بینی جلی زەماوەندی لەبەر نەکردبوو.
١٢ پێی دەڵێت: "برادەر، چۆن بێ جلی زەماوەند هاتییە ژوورەوە؟" ئەو بێدەنگ بوو.
١٣ ئینجا پاشا بە خزمەتکارانی وت: "پەلبەستی بکەن و فڕێیبدەنە تاریکی دەرەوە، گریان و جیڕەی ددان
لەوێ دەبێت."
١٤ چونکە بانگکراو زۆرن، بەڵام بژاردە کەمن.)

سەرانەدان بەقەیسەر
مەتا ٢٢: ١٥-٢٢

١٥ ئینجا فەریسییەکان ڕۆیشتن و تەگبیریان کرد تاکو بە قسەیەک تووشی بکەن. ١٦ قوتابییەکانی خۆیان و
هێرۆدسییەکانیان نارده لای و وتیان: (مامۆستا، دەزانین تۆ ڕاستگۆیت و ڕێگای خودا بە ڕاستی فێردەکەیت و گوێ
بە کەس نادەیت، چونکە تەماشای ڕواڵەتی خەڵک ناکەیت. ١٧ کەواتە پێمان بفەرموو ڕات چییە: دروستە سەرانە
بدەینە قەیسەر یان نا؟)
١٨ عیسا بە نیازخراپی ئەوانی زانی و فەرمووی: (ئەی دووڕووان، بۆچی تاقیم دەکەنەوە؟ ١٩ پارەی سەرانەم
پیشان بدەن.) ئەوانیش دیناریێکیان بۆ هێنا. ٢٠ پێی فەرموون: (ئەم وێنە و نووسینە هی کێیە؟)

٢١ پێیان وت: (قەیسەر.)
ئینجا پێی فەرموون: (هی قەیسەر بدەنە قەیسەر، هی خوداش بدەنە خودا.)

٢٢ کە گوێیان لێبوو سەرسام بوون، ئینجا بەجێیان هێشت و ڕۆیشتن.

زیندووبوونەوەی مردووان مەرقۆس١٢: ١٨-٢٧

١٨ سەدوقییەکان - کە دەڵێن هەڵستانەوە نییە - هاتنە لای و پرسیاریان لێکرد: ١٩ (مامۆستا، موسا بۆی
نووسیوین، ئەگەر یەکێک براکەی بە وجاخکوێری مرد و ژنەکەی لە پاش خۆی بەجێهێشت، ئەوا براژنەکەی
دەخوازێتەوە و وەچە بۆ براکەی دەخاتەوە. ٢٠ حەوت برا هەبوون، یەکەمیان ژنی هێنا و بە وجاخکوێری مرد.
٢١ دووەم خواستییەوە و بە وجاخکوێری مرد، سێیەمیش ئاوا. ٢٢ هەر حەوتەکە وجاخکوێر بوون، لەدوای هەموویان
ژنەکەش مرد. ٢٣ کاتێ لە هەڵستانەوەدا هەڵدەستنەوە، ژنەکە بۆ کامیان دەبێت؟ چونکە ژنی هەر حەوتیان بووە.)
٢٤ عیساش پێی فەرموون: (ئایا ئێوە هەڵە نین، چونکە نە لە نووسراوەکان دەزانن و نە هێزی خودا؟ ٢٥ چونکە
کاتێ لە مردن هەڵدەستێندرێنەوە، نە ژن دەهێنن و نە مێرد دەکەن، بەڵکو لە ئاسمان وەک فریشتەن. ٢٦ بەڵام
دەربارەی مردووان کە هەڵدەستنەوە، ئایا لە سیپارەی موسادا نەتانخوێندۆتەوە، چۆن لە دەوەنەکەدا خودا پێی
فەرموو: {منم خودای ئیبراهیم و خودای ئیسحاق و خودای یاقوب}؟ ٢٧ ئەو خودای مردووان نییە، بەڵکو هی
زیندووانە. زۆر بە هەڵەدا چوونە!) ١٨ سەدوقییەکان - کە دەڵێن هەڵستانەوە نییە - هاتنە لای و پرسیاریان لێکرد:
١٩ (مامۆستا، موسا بۆی نووسیوین، ئەگەر یەکێک براکەی بە وجاخکوێری مرد و ژنەکەی لە پاش خۆی
بەجێهێشت، ئەوا براژنەکەی دەخوازێتەوە و وەچە بۆ براکەی دەخاتەوە. ٢٠ حەوت برا هەبوون، یەکەمیان ژنی هێنا
و بە وجاخکوێری مرد. ٢١ دووەم خواستییەوە و بە وجاخکوێری مرد، سێیەمیش ئاوا. ٢٢ هەر حەوتەکە وجاخکوێر
بوون، لەدوای هەموویان ژنەکەش مرد. ٢٣ کاتێ لە هەڵستانەوەدا هەڵدەستنەوە، ژنەکە بۆ کامیان دەبێت؟ چونکە
ژنی هەر حەوتیان بووە.)

٢٤ عیساش پێی فەرموون: (ئایا ئێوە هەڵە نین، چونکە نە لە نووسراوەکان دەزانن و نە هێزی خودا؟ ٢٥ چونکە
کاتێ لە مردن هەڵدەستێندرێنەوە، نە ژن دەهێنن و نە مێرد دەکەن، بەڵکو لە ئاسمان وەک فریشتەن. ٢٦ بەڵام
دەربارەی مردووان کە هەڵدەستنەوە، ئایا لە سیپارەی موسادا نەتانخوێندۆتەوە، چۆن لە دەوەنەکەدا خودا پێی
فەرموو: {منم خودای ئیبراهیم و خودای ئیسحاق و خودای یاقوب}؟ ٢٧ ئەو خودای مردووان نییە، بەڵکو هی
زیندووانە. زۆر بە هەڵەدا چوونە!)

گەورەترین ڕاسپاردە مەرقۆس ١٢: ٢٨-٣٤

٢٨ یەکێک لە مالمەکان هات، گوێی لێیان بوو گفتوگۆیان دەکرد، بینی عیسا وەڵامێکی باشی دانەوە، لێی
پرسی: (چ ڕاسپاردەیەک یەکەمی هەمووانە؟)
٢٩ عیسا وەڵامی دایەوە: (یەکەم: {گوێبگرە ئیسرائیل، خودای پەروەردگارمان یەک خوداوەندە، ٣٠ جا خودای
پەروەردگاری خۆت بە هەموو دڵ و هەموو گیان و هەموو بیر و هەموو تواناتەوە خۆشبووێ.} ٣١ دووەمیش
ئەمەیە، {نزیکەکەت وەک خۆت خۆشبووێ}، هیچ ڕاسپاردەیەک لەم دوو ڕاسپاردەیە گرنگتر نییە.)
٣٢ مالمەکەش پێی فەرموو: (ڕاستە مامۆستا، ڕاستت فەرموو کە یەک خودا هەیە و بێجگە لەو خودای دیکە
نییە. ٣٣ خۆشویستنی ئەویش بە هەموو دڵ و بە هەموو تێگەیشتن و بە هەموو تواناوە، هەروەها خۆشویستنی
نزیک وەک خۆت، لە هەموو قوربانی سووتاندن و قوربانییەکان باشترە.)

٣٤ عیسا بینی بە داناییەوە وەڵامی دایەوە، پێی فەرموو: (لە پاشایەتی خوداوە دوور نیت.) ئیتر نەیانوێرا
هیچی دیکەی لێ بپرسن.

مەسیح و داود مەتا **٢٢: ٤١-٤٥**

٤١ کاتێ فەریسییەکان کۆببوونەوە، عیسا لێی پرسین: ٤٢ (دەربارەی مەسیح چی دەڵێن، کوڕی کێیە؟)
پێیان وت: (کوڕی داودە.)
٤٣ ئەویش پێی فەرموون: (کەواتە، چۆن داود لە ڕۆحدا پێی دەڵێ خوداوەند؟ چونکە دەڵێ:
٤٤ {خوداوەند بە خوداوەندمی فەرموو:
لە دەستەڕاستم دانیشە
تاکو دوژمنانت بخەمە ژێر پێت.}
٤٥ بۆیە ئەگەر داود پێی بڵێ خوداوەند، ئیتر چۆن کوڕی ئەوە؟)

هەمووتان برای یەکترین مەتا **٢٣: ١-١٢**

١ ئینجا عیسا بە خەڵکەکە و قوتابییەکانی خۆی ٢ فەرموو: (مالم و فەریسییەکان لەسەر کورسی موسا دانیشتن.
٣ بۆیە هەرچییەکتان پێ دەڵێن بیکەن و ڕایبگرن، بەڵام بە کرداری ئەوان مەکەن، چونکە ئەوان دەڵێن و نایکەن.
٤ باری قورس کە هەڵناگیرێت، دەیپێچنەوە و دەیخەنە سەر شانی خەڵکی، بەڵام بە خۆیان نایانەوێت بە پەنجەش
بیجووڵێنن.
٥ هەموو کردارەکانیان بۆ ئەوەیە خەڵکی بیانبینن، بە پانکردنی نوشتەکانیان و گەورەکردنی گوڵینگی
ڕیشاڵەکانیان. ٦ حەزدەکەن لە میوانداری لەلای سەرەوە و لە کەنیشتەکانیش ڕیزی پێشەوە، ٧ لە بازاڕیشدا سڵاویان
لێ بکرێت و خەڵک بە "ڕابی" بانگیان بکەن.
٨ بەڵام با ئێوە بە "ڕابی" بانگ نەکرێن، چونکە تەنها یەک مامۆستاتان هەیە و ئێوەش هەموو بران.
٩ کەسیش لەسەر زەوی بە "باوک" بانگ مەکەن، چونکە یەک باوکتان هەیە، ئەوەی لە ئاسمانە. ١٠ بە "مامۆستا"
بانگ نەکرێن، چونکە یەک مامۆستاتان هەیە، ئەویش مەسیحە. ١١ ئەوەی لەنێوتان پایە بەرزترە، دەبێتە
خزمەتکارتان. ١٢ ئەوەی خۆی بەرز بکات نزم دەکرێتەوە، ئەوەش خۆی نزم بکات بەرز دەکرێتەوە.

دووڕوویی فەریسییەکان مەتا **٢٣: ١٣-٣٦**

١٣ (بەڵام قوڕ بە سەرتان ئەی مالم و فەریسییەکان! دووڕووان! چونکە شانشینی ئاسمان لەڕووی خەڵک
دادەخەن، نە خۆتان دەچنە ژوورەوە و نە دەهێڵن ئەوانەی دەچنە ژوورەوە بچنە ژوورەوە.
[١٤ قوڕ بە سەرتان ئەی مالم و فەریسییەکان! دووڕووان! ماڵی بێوەژن هەڵدەلووشن، بۆ دەرخستنیش نوێژ
درێژ دەکەنەوە، بۆیە سزاتان گەورەترە.]
١٥ قوڕ بە سەرتان ئەی مالم و فەریسییەکان! دووڕووان! دەریا و وشکایی دەگەڕێن تاکو یەکێک بکەنە
جولەکە، کە بوو، ئەوسا دوو ئەوەندەی خۆتان دەیکەنە کوڕی دۆزەخ.
١٦ قوڕ بە سەرتان ئەی ڕابەرە کوێرەکان! دەڵێن: "ئەوەی سوێند بە پەرستگا بخوات، هیچ نییە. بەڵام ئەوەی
سوێند بە زێڕی پەرستگا بخوات، ئەوا پابەندە." ١٧ ئەی گێل و کوێرینە، کامیان گرنگترە، زێڕەکە یان پەرستگا کە
زێڕەکە پیرۆز دەکات؟ ١٨ هەروەها "ئەوەی سوێند بە قوربانگا بخوات، هیچ نییە، بەڵام ئەوەی سوێند بە
قوربانییەکەی سەری بخوات، ئەوا پابەندە." ١٩ ئەی کوێرینە کامیان گرنگترە، قوربانی یان قوربانگا کە قوربانییەکە

پیرۆز دەکات؟ ٢٠ بۆیە ئەوەی سوێند بە قوربانگا دەخوات، ئەوا سوێند بەو دەخوات و بە هەموو ئەوەش کە
لەسەریەتی. ٢١ ئەوەی سوێند بە پەرستگا دەخوات، ئەوا سوێند بەو دەخوات و بە ئەوەش کە تیایدا نیشتەجێیە.
٢٢ ئەوەی سوێند بە ئاسمان دەخوات، ئەوا سوێند بە تەختی خودا دەخوات و بەوەش کە لەسەری دانیشتووە.
٢٣ قوڕ بە سەرتان ئەی مالم و فەریسییەکان! دووڕووان! چونکە دەیەکی پونگ و شبیت و ڕازیانە دەدەن و
گرنگترینی تەوراتتان پشتگوێ خستووە - دادپەروەری و بەزەیی و دڵسۆزی - پێویست بوو ئەمانە بکەن و ئەوانەش
پشتگوێ نەخەن. ٢٤ ئەی ڕابەرە کوێرەکان! ئێوە مێشوولە دەپاڵێون، بەڵام وشتر قووتدەدەن!
٢٥ قوڕ بە سەرتان ئەی مالم و فەریسییەکان! دووڕووان! چونکە دەرەوەی جام و قاپ پاکدەکەنەوە، بەڵام
ناوەکەی پڕە لە چڵێسی و بەڕەڵایی. ٢٦ ئەی فەریسی کوێر، یەکەم جار ناو جام پاکبکەوە، تاکو دەرەوەشی
پاکبێتەوە.
٢٧ قوڕ بە سەرتان ئەی مالم و فەریسییەکان! دووڕووان! چونکە ئێوە لە گۆڕی سپیکراو دەچن، کە بە ڕواڵەت
جوان دیارە، بەڵام ناوەوەی پڕە لە ئێسقانی مردووان و هەموو پیسییەک. ٢٨ ئێوەش ئاوان، بە ڕواڵەت لەلای خەڵک
ڕاستودروستن، بەڵام ناوەوەتان پڕە لە دووڕوویی و سەرپێچی.
٢٩ قوڕ بە سەرتان ئەی مالم و فەریسییەکان! دووڕووان! ئێوە گۆڕی پێغەمبەران هەڵدەبەستن و ئارامگای
پیاوچاکان دەڕازێننەوە و ٣٠ دەڵێن: "ئەگەر لە سەردەمی باوباپیراندا بووینابوواین، لە خوێنی پێغەمبەران بەشدارییان
نەدەبووین." ٣١ کەواتە شایەتی لەسەر خۆتان دەدەن کە کوڕی پێغەمبەرکوژانن. ٣٢ جا ئێوە پێوانەی باوباپیرانتان پڕ
بکەن!
٣٣ ئەی مارینە! ئەی بێچوی کۆرەماران! چۆن لە حوکمی دۆزەخ ڕادەکەن؟ ٣٤ لەبەر ئەمەیە ئەوەتا پێغەمبەر و
دانا و مالمتان بۆ دەنێرم. لێیان دەکوژن و لە خاچیان دەدەن، لە کەنیشتەکانتان بەر قامچییان دەدەن و لە
شارێکەوە بۆ شارێکی دیکە هەڵیان دەبڕن. ٣٥ بۆیە هەموو خوێنێکی پاک کە لەسەر ئەم زەوییەدا ڕژاوە دەکەوێتە
ئەستۆتان، لە خوێنی هابیلی ڕاستودروستەوە تاکو خوێنی زەکەریای کوڕی بەرخیا کە لەنێوان قوربانگا و پەرستگادا
کوشتتان. ٣٦ ڕاستیتان پێ دەڵێم: ئۆباڵی هەموو ئەمانە دەکەوێتە ئەستۆی ئەم نەوەیە.)

نیشانەکانی کۆتایی ڕۆژگار — مەتا ٢٤: ١-١٨

١ عیسا لە پەرستگا هاتە دەرەوە و ڕۆیشت، قوتابییەکانی لێی هاتنە پێش تاکو سەرنجی بۆ تەلارەکانی پەرستگا
ڕابکێشن. ٢ وەڵامی دایەوە: (هەموو ئەمانە دەبینن؟ ڕاستیتان پێ دەڵێم: لێرە بەردی بەسەر بەردیەوە نامێنێت کە
نەڕوخێت.)
٣ کاتێ لەسەر کێوی زەیتوون دانیشتبوو، قوتابییەکان بە تەنها هاتنە لای و وتیان: (پێمان بفەرموو کەی
ئەمانە دەبێت؟ نیشانەی هاتنەوەت و کۆتایی ڕۆژگار چییە؟)
٤ عیسا وەڵامی دایەوە: (ئاگاداربن، کەس چەواشەتان نەکات. ٥ چونکە زۆر کەس بە ناوی منەوە دێن و دەڵێن
"من مەسیحم"، زۆر کەس چەواشە دەکەن. ٦ جەنگ و هەواڵی جەنگیش دەبیستن، وریابن مەتۆقن، چونکە دەبێت
ئەمە ڕوویدات، بەڵام هێشتا کۆتایی نییە. ٧ چونکە نەتەوە لە نەتەوە ڕاست دەبێتەوە و شانشین لە شانشین، برسێتی
و بوومەلەرزەش لە شوێنی جیاجیا دەبێت. ٨ بەڵام ئەمانە هەمووی سەرەتای ژانەکانە.
٩ ئینجا بۆ چەوسانەوە بە گرتنتان دەدەن و دەتانکوژن، هەموو نەتەوەکان لەبەر ناوی من ڕقیان لێتان
دەبێتەوە. ١٠ ئەو کاتە زۆران لە ڕێ لادەدەن و یەکتری بە گرتن دەدەن و ڕقیان لە یەکتری دەبێتەوە. ١١ زۆر
پێغەمبەری درۆزن قیتدەبنەوە، زۆران چەواشە دەکەن. ١٢ لەبەر زۆربوونی سەرپێچی، خۆشەویستی زۆران سارد

دەبێتەوە. [13] بەڵام ئەوەی تاکو کۆتایی دانبەخۆیدا بگرێت، ڕزگاری دەبێت. [14] ئەم ئینجیلی پاشایەتییەش لە هەموو
جیهاندا جاڕدەدرێت، وەک شایەتییەک بۆ هەموو نەتەوەکان، ئینجا کۆتاییەکە دێت.

[15] بۆیە کاتێ دەبینن {قێزەوەنی وێرانکار} لە شوێنی پیرۆزدا ڕاوەستاوە، ئەوەی پێغەمبەر دانیال باسی کردووە -
با خوێنەر تێبگات -، [16] ئینجا با ئەوانەی لە یەهودیادانە ڕاکەنە چیاکان، [17] ئەوەی لە سەربانە با نەیەتە خوارەوە تاکو
شتەکانی لە ماڵەوە ببات. [18] هەروەها ئەوەی لە کێڵگەیە با نەگەڕێتەوە تاکو جلەکەی ببات.

[33] ئەوەی بیەوێ خۆی بپاتەوە دەیدۆڕێنێت، ئەوەش کە دەیدۆڕێنێت دەیپاتەوە. لۆقا ١٧: ٣٣

مەتا ٢٤: ١٩-٢٨

[19] لەو ڕۆژانەدا قوڕ بەسەر دووگیان و شیردەران! [20] نوێژ بکەن با هەڵاتنتان لە زستان یان لە شەممەدا
نەبێت. [21] چونکە لەوکاتەدا تەنگانەیەکی وا گەورە ڕوودەدات، لە سەرەتای جیهانەوە تا ئێستا ئاوا نەبووە و نابێت.
[22] ئەگەر ئەو ڕۆژانە کورت نەکرابوونایەوە، کەس ڕزگاری نەدەبوو. بەڵام لە پێناوی بژاردەکان، ئەو ڕۆژانە کورت
دەکرێنەوە. [23] ئەوسا ئەگەر یەکێک پێی‌ووتن: "ئەوەتا مەسیح لێرەیە!" یان: "ئەوەتا لەوێیە!" باوەڕ مەکەن. [24] چونکە
مەسیحانی درۆزن و پێغەمبەرانی درۆزن دەردەکەون، نیشانەی گەورە و پەرجو دەکەن، بە شێوەیەک ئەگەر بکرێ
تەنانەت بژاردەکانیش چەواشە دەکەن. [25] ئەوەتا پێش وەخت پێم وتن.
[26] بۆیە ئەگەر پێیان وتن: "ئەوەتا لە چۆڵەوانییە!" دەرنەچن، "ئەوەتا لە ژوورەکانی ناوەوەیە!" باوەڕ مەکەن.
[27] چونکە چۆن بروسکە لە ڕۆژهەڵاتەوە دەردەچێت و تاکو ڕۆژئاوا دەدرەوشێتەوە، هاتنەوەی کوڕی مرۆڤیش ئاوا
دەبێت. [28] کەلاک لەکوێ بێت، داڵ لەوێ کۆدەبێتەوە.

هاتنەوەی عیسا

مەتا ٢٤: ٢٩-٣٥

[29] یەکسەر دوای تەنگانەی ئەو ڕۆژانە،
{خۆر تاریک دەبێت، مانگ ڕووناکییەکەی نادات،
ئەستێرەکان لە ئاسمان دەکەون،
هێزەکانی ئاسمان دەهەژێن.}
[30] لەو کاتە نیشانەی کوڕی مرۆڤ لە ئاسماندا دەردەکەوێت، ئەوسا هەموو هۆزەکانی زەوی شیوەن دەگێڕن،
{کوڕی مرۆڤ دەبینن بەسەر هەوری ئاسماندا بە هێز و شکۆیەکی گەورەوە دێت.} [31] فریشتەکانی بە کەڕەنایەکی
دەنگ گەورەوە دەنێرێ، بژاردەکانی لە چوار بایەکە کۆدەکەنەوە، لەم سەری ئاسمانەوە تاکو ئەوسەری.

لە دارهەنجیرەوە پەند وەرگرن

[32] لە دارهەنجیرەوە پەند وەرگرن: کاتێ لقەکانی نەرم بوون و گەڵایان کرد، دەزانن هاوین نزیکە. [33] بە
هەمان شێوە، ئێوەش کە هەموو ئەم شتانەتان بینی، بزانن نزیکە و لەبەردەرگایە. [34] ڕاستیتان پێ دەڵێم: ئەم نەوەیە
بەسەر ناچێت تاکو ئەمانە هەمووی دەبێت. [35] ئاسمان و زەوی بەسەردەچن، بەڵام وشەکانم هەرگیز بەسەرناچن.

ئەو کاتەی کەس نایزانێت

مەتا ٢٤: ٣٦-٤٤

[36] سەبارەت بەو ڕۆژ و کاتە کەس نایزانێت، نە فریشتەکانی ئاسمان و نە کوڕەکە، تەنها باوک نەبێ.
[37] ڕۆژانی نوح چۆن بوو، هاتنەوەی کوڕی مرۆڤیش ئاوا دەبێت. [38] چونکە وەک لە ڕۆژانی پێش لافاوەکە دەیانخوارد
و دەیانخواردەوە، ژنیان دەهێنا و مێردیان دەکرد، هەتا ئەو ڕۆژەی نوح چووە ناو کەشتییەکە، [39] تاکو لافاوەکە هات
و هەمووی برد، هەستیان پێ نەکرد. هاتنەوەی کوڕی مرۆڤیش ئاوا دەبێت. [40] لەو کاتەدا دوو پیاو لە کێڵگە دەبن،

یەکیان دەبردرێت و ئەوی دیکە بەجێ دەهێڵدرێ. [41] دوو ئافرەت دەستاڕ دەگێڕن، یەکیان دەبردرێت و ئەوی دیکە بەجێ دەهێڵدرێ.

[42] بۆیە ئێشک بگرن، چونکە نازانن لە چ ڕۆژێکدا خوداوەندتان دێتەوە. [43] بەڵام ئەوەش بزانن: ئەگەر گەورەی ماڵ بزانێت لە چ بەتڵێکدا دز دێتە سەری، ئێشک دەگرێت و نایەڵێت ماڵەکەی ببڕدرێت. [44] کەواتە ئێوەش ئامادە بن، چونکە کوڕی مرۆڤ لە کاتێکدا دێتەوە کە بیری لێ ناکەنەوە.

نموونەی کۆیلەی دڵسۆز

مەتا ۲٤: ٤٥-٥١

[45] کەواتە کێیە ئەو کۆیلە دڵسۆز و ژیرەی گەورەکەی لەسەر خزمەتکارانی خۆی دایناوە، تاکو لە کاتی خۆیدا خواردنیان بداتێ؟ [46] خۆزگە دەخوازرێ بەو کۆیلەیە کاتێ گەورەکەی دێتەوە دەبینێت ئاوا دەکات. [47] ڕاستیتان پێ دەڵێم: بەسەر هەموو ماڵەکەیدا دایدەنێت. [48] بەڵام ئەگەر ئەو کۆیلە خراپە لە دڵی خۆیدا بڵێ: "گەورەکەم دوادەکەوێت"، [49] ئینجا دەست بکات بە لێدانی کۆیلە هاوکارەکانی و لەگەڵ سەرخۆشان بخوات و بخواتەوە. [50] ئەوسا گەورەی ئەو خزمەتکارە لە ڕۆژێکدا دێتەوە کە مەزەندەی ناکات و لە کاتژمێرێک کە نایزانێت. [51] ئینجا پارچە پارچەی دەکات و بەشی لەگەڵ دووڕوواندا دادەنێت، گریان و جیڕەی ددانیش لەوێدا دەبێت.

نموونەی کچەدانایەکان و کچەگێلەکان

مەتا ۲٥: ۱-۱۳

[1] لەم کاتەدا شانشینی ئاسمان وەکو دە پاکیزە دەبێ، چرایان هەڵگرتبێ و بەرەوپیری زاوا دەرچن. [2] پێنج لەوان گێل بوون، پێنجیش دانا. [3] گێلەکان چراکانیان برد و زەیتیان لەگەڵ خۆیان نەبرد. [4] بەڵام داناکان لەگەڵ چراکانیان زەیتیان لەناو گۆزەدا برد. [5] کاتێ زاوا دواکەوت، هەموو خەویان هات و نووستن.

[6] لە نیوە شەودا هاوار کرا: "ئەوەتا زاوا، بەرەوپیری دەرچن!"

[7] هەموو ئەو پاکیزانەش هەڵستان و چراکانیان ئامادە کرد. [8] گێلەکان بە داناکانیان وت: "لە زەیتەکەی خۆتان بەشمان بدەن، چونکە چراکانمان دەکوژێتەوە!"

[9] بەڵام داناکان وەڵامیان دانەوە: "لەوانەیە بەشی ئێمە و ئێوە نەکات. چاکترە بچنە لای فرۆشیاران و بۆ خۆتان بکڕن."

[10] کە ئەوان بۆ کڕین چوون، زاوا هات، ئەوانەی بۆ زەماوەندەکە ئامادەبوون، لەگەڵی چوونە ژوورەوە و دەرگا داخرا.

[11] پاشان پاکیزەکانی دیکەش هاتن و وتیان: "گەورەم، گەورەم! دەرگامان لێ بکەوە!"

[12] وەڵامی دایەوە: "ڕاستیتان پێ دەڵێم، من ناتانناسم."

[13] کەواتە ئێشک بگرن، چونکە ڕۆژ و کاتەکە نازانن.

نموونەی دواکەوتنی گەورەی ماڵ

مەتا ۲٥: ١٤-٣٠

[14] دیسان، شانشینی ئاسمان وەک پیاوێکە گەشت بکات، کۆیلەکانی بانگ دەکات و موڵکەکەی خۆی دەداتە دەستیان. [15] پێنج تالنتی دا یەکێکیان و ئەوی دیکە دوو تالنت و سێیەمیش یەک تالنت، هەریەکە بەگوێرەی توانای خۆی، یەکسەریش چووە گەشت. [16] ئەوەی پێنج تالنتەکەی وەرگرت، ڕۆیشت و ئیشی پێوە کرد، پێنجی دیکەشی بەدەستهێنا. [17] بە هەمان شێوە ئەوەی دووەکەش، دووی دیکەی بەدەستهێنا. [18] بەڵام ئەوەی یەکەکەی وەرگرت، ڕۆیشت و چاڵێکی لە زەویدا هەڵکەند و زیوی گەورەکەی شاردەوە.

[19] دوای ماوەیەکی زۆر گەورەی ئەو کۆیلانە دێت و لێیان دەپرسێتەوە. [20] ئەوەی پێنج تالنتەکەی وەرگرت،

دێت و پێنج تالنتی دیکەش دەهێنێت و دەڵێت: "گەورەم تۆ پێنج تالنتت دامێ، ئەوەتا پێنج تالنتی دیکەم
بەدەستهێناوە."
٢١ گەورەکەی پێیووت: "دەستخۆش ئەی کۆیلەی چاک و دڵسۆز! لە کەم دەستپاک بوویت، زۆرت پێ
دەسپێرم. وەرە ژوورەوە بۆ خۆشی گەورەکەت."
٢٢ هەروەها ئەوەی دوو تالنتەکە هات و وتی: "گەورەم تۆ دوو تالنتت دامێ، ئەوەتا دوو تالنتی دیکەم
بەدەستهێناوە."
٢٣ گەورەکەی پێیووت: "دەستخۆش کۆیلەی چاک و دەستپاک! لە کەم دەستپاک بوویت، زۆرت پێ
دەسپێرم. وەرە ژوورەوە بۆ خۆشی گەورەکەت."
٢٤ ئینجا ئەوەی یەک تالنتەکەی وەرگرتبوو هات و وتی: "گەورەم، زانیم تۆ پیاوێکی دڵڕەقی، شوێنێک
دەدرویتەوە کە تۆوت نەکردووە، لە شوێنێک کۆدەکەیتەوە کە شەنەبات نەکردووە، ٢٥ جا ترسام و چووم تالنتەکەتم
لەناو زەویدا شاردەوە. ها ئەوەماڵەکەتە."
٢٦ گەورەکەی وەڵامی دایەوە: "ئەی کۆیلەی خراپ و تەوەزەل! کە زانیت من دروێنە لەو شوێنە دەکەم کە
تۆوم نەکردووە، لەوە کۆدەکەمەوە کە شەنەبام نەکردووە، ٢٧ دەبووایە زیوەکەمت لە بانک دابنابووایە، لە گەڕانەوەمدا
ئەوەی هی منە لەگەڵ سووەکەی وەرم دەگرتەوە.
٢٨ بۆیە ئەو تالنتەی لێ بسەننەوە و بیدەنە ئەوەی دە تالنتەکەی پێیە. ٢٩ چونکە ئەوەی هەیبێت، پێی دەدرێت
و لێی دەڕژێتەوە، بەڵام ئەوەی نییەتی ئەوەندەی هەشیەتی لێی دەسەنرێتەوە. ٣٠ کۆیلە بێ سوودەکەش فڕێدەنە
تاریکی دەرەوە، گریان و جیڕەی ددانیش لەوێ دەبێت."

عیسا حوکم بەسەر جیهان دەدات — مەتا ٢٥: ٣١-٤٦

٣١ کاتێ کوڕی مرۆڤ بە شکۆی خۆی دێتەوە و هەموو فریشتەکانیش لەگەڵیدان، ئەوسا لەسەر تەختی
شکۆی خۆی دادەنیشێت. ٣٢ هەموو نەتەوەکان لەبەردەمی کۆدەبنەوە و ئەویش لە یەکتریان جیا دەکاتەوە، وەک
شوان مەڕ لە بزن جیا دەکاتەوە. ٣٣ جا مەڕەکان لەلای ڕاستی خۆی ڕادەگرێت، بەڵام بزنەکان لەلای چەپ.
٣٤ ئینجا پاشا بەوانەی لای ڕاستیەوەن دەفەرمووێ: "وەرن ئەی ئەوانەی باوکم بەرەکەتی پێدان، ببنە
میراتگری ئەو شانشینە کە لە دامەزراندنی جیهانەوە بۆتان ئامادە کراوە. ٣٥ چونکە برسی بووم و نانتان دام، تینوو
بووم ئاوتان دامێ، نامۆ بووم شوێنتان کردمەوە. ٣٦ ڕووت بووم بەرگتان کردم، نەخۆش بووم سەرتان لێدام، زیندانی
بووم هاتنە لام."
٣٧ ئەوسا ڕاستودروستان وەڵام دەدەنەوە: "گەورەم، کەی تۆمان بە برسێتی بینیوە و نانمان داویتێ، یان تینوو
و ئاومان داویتێ؟ ٣٨ کەی تۆمان بە نامۆیی بینیوە و شوێنمان کردوویتەوە، یان بە ڕووتی و بەرگمان کردوویت؟
٣٩ کەی تۆمان بە نەخۆشی یان زیندانی بینیوە و هاتووین بۆ لات؟" ٤٠ ئینجا پاشا وەڵامیان دەداتەوە: "ڕاستیتان پێ
دەڵێم، هەرچییەکتان بۆ یەکێک لەم برا بچووکانەم کردووە، بۆ منتان کردووە."
٤١ دواتر بەوانەی لەلای چەپیەوەن دەفەرمووێ: "لێم دوور بکەونەوە! ئەی نەفرەتلێکراوان بەرەو ئاگری
تاهەتایی، ئەوەی بۆ ئیبلیس و فریشتەکانی ئامادە کراوە. ٤٢ چونکە برسی بووم نانتان نەدام، تینوو بووم ئاوتان
نەدامێ، ٤٣ نامۆ بووم شوێنتان نەکردمەوە، ڕووت بووم بەرگتان نەکردم، نەخۆش و زیندانی بووم سەرتان لێ نەدام."
٤٤ ئەوانیش وەڵام دەدەنەوە: "گەورەم، کەی تۆمان بە برسێتی یان تینوو یان نامۆ یان ڕووت یان نەخۆش
یان زیندانی بینیوە و خزمەتمان نەکردوویت؟"

٤٥ ئەویش وەڵامیان دەداتەوە: "ڕاستیتان پێ دەڵێم: هەرچییەکتان بۆ یەکێک لەم بچووکانە نەکردووە، بۆ
منیشتان نەکردووە."
٤٦ ئەوانە بۆ سزای تاهەتایی دەچن، بەڵام ڕاستودروستان بۆ ژیانی تاهەتایی.)

لۆقا ٢١: ٣٧، ٣٨

٣٧ عیسا بە ڕۆژ لە پەرستگا خەریکی فێرکردن بوو، دەردەچوو شەوانیشی لەو کێوە بەسەر دەبرد کە پێی
دەووترا زەیتوون. ٣٨ هەموو خەڵک زوو لە پەرستگا دەهاتنە لای، تاکو گوێی لێ بگرن.

ناپاکی یەهوزا

لۆقا ٢٢: ١-٦

١ جەژنی فەتیرە کە پێی دەووترا پەسخە نزیکبۆوە. ٢ کاهینانی باڵا و مالمەکان دەگەڕان چۆن عیسا بکوژن،
چونکە لە گەل ترسان.
٣ شەیتان چووە ناو یەهوزاوە، کە پێی دەووترێ ئەسخەریوتی، لە دوازدەکە بوو. ٤ چوو و قسەی لەگەڵ
کاهینانی باڵا و فەرماندەکانی پەرستگا کرد، چۆن عیسا بەگرتن بدات. ٥ دڵخۆش بوون و ڕێککەوتن بەوەی زیوی
بدەنێ. ٦ ئەویش ڕازی بوو، دەگەڕا بۆ هەلێک تاکو عیسا بداتە دەستیان و خەڵکیان لەگەڵ نەبێت.

جەژنی پەسخە

لۆقا ٢٢: ٧-١٣

٧ ڕۆژی فەتیرە هات، ئەوەی پێویست بوو قوربانی پەسخەی تێدا بکرێت. ٨ عیسا پەترۆس و یۆحەنای نارد و
فەرمووی: (بڕۆن پەسخەمان بۆ ئامادە بکەن بیخۆین.)
٩ لێیان پرسی: (دەتەوێ لەکوێ ئامادەی بکەین؟)
١٠ پێی فەرموون: (کاتێ دەچنە ناو شار، تووشی پیاوێک دەبن گۆزەیەک ئاوی هەڵگرتووە، دوای بکەون بۆ ئەو
ماڵەی دەچێتە ژوورەوەی. ١١ ئینجا بە خاوەن ماڵەکە بڵێن: "مامۆستا پێت دەڵێت: کوا دیوەخانەکە تاکو لەگەڵ
قوتابییەکانم پەسخەی تێدا بخۆم؟" ١٢ ئەویش لە نهۆمی سەرەوە ژوورێکتان پیشان دەدات، گەورەیە و ڕاخراوە،
لەوێ ئامادەی بکەن.)
١٣ جا ڕۆیشتن، هەروەک عیسا پێی فەرمووبوون بینییان و پەسخەیان ئامادە کرد.

عیسا پێی قوتابییەکانی دەشوات

یۆحەنا ١٣: ١-٢٠

١ پێش جەژنی پەسخە، عیسا دەیزانی کاتی هاتووە ئەم جیهانە بەجێبهێڵێت بۆ لای باوک، جا ئەوانەی هی
خۆی بوون لە جیهاندا خۆشی‌ویستن، تاکو ئەوپەڕی خۆش‌ویستن.
٢ ژەمی ئێوارە بوو، شەیتان خستبوویە دڵی یەهوزای ئەسخەریوتی کوڕی شیمۆن، کەوا عیسا بە گرتن بدات.
٣ عیساش دەیزانی باوک هەموو شتێکی خستۆتە ژێر دەستی، لە خوداوە هاتووە و بۆ خوداش دەگەڕێتەوە. ٤ لەسەر
خوان هەڵستا، کەوایەکەی داکەند و خاولییەکی هەڵگرت و لە ناوقەدی بەستا، ٥ ئینجا ئاوی لە لەگەنێک کرد و
دەستی بە شوشتنی پێی قوتابییەکان کرد و بەو خاولییەی بە ناوقەدیەوە بەستبووی دەیسڕییەوە.
٦ کاتێ گەیشتە سەر شیمۆن پەترۆس، شیمۆن پێی‌ووت: (گەورەم تۆ پێی من دەشۆیت؟)
٧ عیسا لە وەڵامدا پێی فەرموو: (ئێستا ئەمەی دەیکەم تێی‌ناگەیت، بەڵام دواتر تێی‌دەگەیت.)
٨ پەترۆس پێی‌ووت: (هەرگیز پێم ناشۆیت.)
عیساش وەڵامی دایەوە: (ئەگەر نەتشۆم، لەگەڵ من بەشت نابێت.)
٩ جا شیمۆن پەترۆس پێی‌ووت: (گەورەم، تەنها پێم نا، بەڵکو دەست و سەریشم!)

[10] عیساش پێی فەرموو: (ئەوەی خۆی شوشتبێت تەنیا پێویستی بە پێ شوشتن هەیە، هەمووی پاکە. ئێوەش
پاکن بەڵام هەمووتان نا.) [11] چونکە دەیزانی کێ بە گرتنی دەدات، فەرمووی: (هەمووتان پاک نین.)
[12] کە پێیانی شوشت، کەوایەکەی هەڵگرت و دانیشتەوە، پێی فەرموون: (ئایا لەوەی بۆم کردن تێگەیشتن؟
[13] ئێوە بە "مامۆستا" و "گەورە" بانگم دەکەن و ڕاست دەکەن، چونکە وام. [14] جا کە من گەورە و مامۆستام و پێم
شوشتن، ئێوەش لەسەرتانە پێی یەکتری بشۆن. [15] چونکە نموونەیەکم پێدان تاکو ئەوەی من بۆم کردن ئێوەش
بیکەن. [16] ڕاستی ڕاستیتان پێ دەڵێم: کۆیلە لە گەورەکەی گەورەتر نییە، نێردراویش لەوەی ناردوویەتی گەورەتر
نییە. [17] ئەگەر ئەمانەتان زانی، خۆزگە دەخوازرێ بە ئێوە ئەگەر پەیڕەوتان کرد.
[18] باسی هەمووتان ناکەم. ئەوانەی هەڵمبژاردوون دەیانناسم، بەڵام تاکو نووسراوەکە بێتە دی: {ئەوەی نمەکم
دەکات، گۆزینگی لێ بەرزکردمەوە.}
[19] لە ئێستاوە پێتان دەڵێم پێش ڕوودانی، تاکو کاتێ ڕوویدا باوەڕ بکەن کە من ئەوم. [20] ڕاستی ڕاستیتان پێ
دەڵێم: ئەوەی پێشوازی لەوە بکات من دەینێرم، پێشوازی لە من دەکات، ئەوەی پێشوازی لە من بکات، پێشوازی
لەوە دەکات کە ناردوومی.)

ناپاکی یەهوزا

یۆحەنا ١٣: ٢١-٣٠

[21] کاتێ عیسا ئەمانەی فەرموو، لە ڕۆحدا پەشۆکا و شایەتی دا: (ڕاستی ڕاستیتان پێ دەڵێم: یەکێکتان بە
گرتنم دەدات.)
[22] قوتابییەکان سەیری یەکتریان دەکرد و دڵنیا نەبوون مەبەستی کێیە. [23] یەکێک لە قوتابییەکان کە عیسا
خۆشیدەویست لە باوەشیدا پاڵیدابۆوە، [24] شیمۆن پەترۆس ئاماژەی بۆ کرد تاکو پرسیار بکات مەبەستی لە کێیە.
[25] ئەویش شانی بەسەر سینگی عیسادا دا و پێیووت: (گەورەم، کێیە؟)
[26] عیسا وەڵامی دایەوە: (ئەوەیە کە پاروو تێهەڵدێنم و دەیدەمێ.) ئینجا پاروەکەی تێهەڵێنا و دایە یەهوزای
کوڕی شیمۆنی ئەسخەریوتی. [27] پاش پاروەکە، شەیتان چووە ناویەوە.
عیساش پێی فەرموو: (ئەوەی دەیکەیت خێرا بیکە.) [28] لەوانەی دانیشتبوون کەسیان تێنەگەیشتن بۆچی
ئەمەی پێ فەرموو، [29] چونکە سندوقی پارەش لەلای یەهوزا بوو، هەندێکیان وایانزانی پێی دەفەرمووێ چییان
پێویستە بۆ جەژن بیکڕێت، یان شتێک بداتە هەژاران. [30] ئەویش کە پاروەکەی وەرگرت یەکسەر دەرچوو.
شەویش بوو.

ڕاسپاردەی تازە

یۆحەنا ١٣: ٣١-٣٥

[31] کاتێ چووە دەرەوە، عیسا فەرمووی: (ئێستا کوڕی مرۆڤ شکۆدار کرا و خوداش تیایدا شکۆدار کرا. [32] جا
ئەگەر خودا تیایدا شکۆدار کرا، خوداش کوڕەکە لە خۆیدا شکۆداری دەکات، یەکسەر شکۆداری دەکات.
[33] منداڵەکان، ماوەیەکی کورتە لەگەڵتانم. جا بەدوامدا دەگەڕێن، بەڵام وەک بە جولەکەکانم وت، ئێستا بە
ئێوەشی دەڵێم: ناتوانن بێنە ئەو شوێنەی من بۆی دەچم.
[34] ڕاسپاردەیەکی نوێتان دەدەمێ: یەکتریتان خۆشبووێ. وەک خۆشمویستن، ئێوەش یەکتریتان خۆشبووێ.
[35] بەمە هەموو دەزانن کە قوتابی منن، ئەگەر خۆشەویستیتان بۆ یەکتری هەبێت.)

پێشبینیکردنی نکۆڵی پەترۆس

یۆحەنا ١٣: ٣٦-٣٨

[36] شیمۆن پەترۆسیش پێیووت: (گەورەم، بۆ کوێ دەچیت؟)

عیساش وەڵامی دایەوە: (ئەو شوێنەی بۆی دەچم، ئێستا ناتوانیت دوامبکەویت، بەڵام دواتر دوام دەکەویت.)
[٣٧] پەترۆس پێی‌ووت: (گەورەم، بۆچی ئێستا ناتوانم دوات‌بکەوم؟ ژیانم بۆ تۆ دادەنێم.)
[٣٨] عیسا وەڵامی دایەوە: (ژیانت بۆ من دادەنێیت؟ ڕاستی ڕاستیت پێ دەڵێم: کەڵەشێر بانگ نادات کە تۆ سێ جار نکۆڵیم لێ دەکەیت!

ماڵی باوکم

یۆحەنا ١٤: ١-١٤

[١] دڵتەنگ مەبن. پشت بە خودا ببەستن، پشت بە منیش ببەستن. [٢] ماڵی باوکم ژووری زۆری لێیە، ئەگینا پێم
دەووتن. من دەڕۆم تاکو شوێنتان بۆ ئامادە بکەم. [٣] جا کە ڕۆیشتم و شوێنم بۆ ئامادەکردن، دێمەوە و دەتانبەمە
لای خۆم، تاکو ئێوەش لەو شوێنە بن کە من لێی دەبم. [٤] ئێوەش ڕێگای ئەو شوێنە دەزانن کە بۆی دەچم.)

من ڕێگا و ڕاستی و ژیانم

[٥] تۆماس پێی‌ووت: (گەورەم، نازانین بۆ کوێ دەڕۆیت، چۆن ڕێگاکە بزانین؟)
[٦] عیساش پێی فەرموو: (منم ڕێگا و ڕاستی و ژیان. کەس نایەتە لای باوکەکە بەهۆی منەوە نەبێت. [٧] ئەگەر
منتان بناسیبووایە، باوکیشمتان دەناسی. لە ئێستاوە دەیناسن و بینیووتانە.)
[٨] فیلیپۆس پێی‌ووت: (گەورەم، باوکەکەمان پیشان بدە و بەسمانە.)
[٩] عیساش پێی فەرموو: (فیلیپۆس، ئایا ماوەیەکی درێژە لەگەڵتانم و نەتناسیوم؟ ئەوەی منی بینیوە باوکەکەی
بینیوە. ئیتر چۆن دەڵێی: "باوکەکەمان پیشان بدە"؟ [١٠] ئایا باوەڕ ناکەی من لە باوکەکەدام و باوکەکەش لە من دایە؟
ئەو قسانەی پێتانی دەڵێم لە خۆمەوە نایڵێم، بەڵکو باوک کە لە مندا نیشتەجێیە، ئەو کارەکانی خۆی دەکات.
[١١] باوەڕم پێ بکەن کە لە باوکەکەدام و باوکەکەش لە من دایە، ئەگەر نا بەهۆی کارەکان خۆیانەوە باوەڕ بکەن.
[١٢] ڕاستی ڕاستیتان پێ دەڵێم: ئەوەی باوەڕم پێ بهێنێت، ئەو کارانە دەکات کە من دەیکەم، لەمانەش گەورەتر
دەکات، چونکە بۆ لای باوکەکە دەچم. [١٣] هەرچییەک بە ناوی منەوە داوا بکەن دەیکەم، تاکو باوک لە کوڕەکەدا
شکۆدار بێت. [١٤] ئەگەر شتێکتان بە ناوی من داواکرد، دەیکەم.

بەڵێنی هاتنی ڕۆحی پیرۆز

یۆحەنا ١٤: ١٥-٢٦

[١٥] ئەگەر منتان خۆش‌بووێ ڕاسپاردەکانم دەپارێزن. [١٦] منیش داوا لە باوک دەکەم یارمەتیدەرێکی دیکەتان
بداتێ کە تاهەتایە لەگەڵتان بمێنێتەوە، [١٧] ڕۆحی ڕاستی، کەوا جیهان ناتوانێت وەری بگرێت، چونکە نایبینێت و
نایناسێت. بەڵام ئێوە دەیناسن، چونکە لەگەڵتان دەمێنێتەوە و لە ئێوەدا دەبێت. [١٨] بە هەتیوی بەجێتان ناهێڵێم،
دێمەوە لاتان. [١٩] پاش کەمێک ئیتر جیهان نامبینێت، بەڵام ئێوە دەمبینن. چونکە زیندووم و ئێوەش دەژین. [٢٠] لەو
ڕۆژەدا دەزانن من لە باوکمدام، ئێوەش لە مندان، منیش لە ئێوەدام. [٢١] ئەوەی ڕاسپاردەکانی منی لەلایە و
دەیپارێزێت، ئەوا منی خۆش‌دەوێت. ئەوەی منی خۆش‌بووێ، باوکم خۆشی‌دەوێت، منیش خۆشم‌دەوێت و خۆمی بۆ
دەردەخەم.)
[٢٢] یەهوزاش، ئەسخەریوتییەکە نا، پێی‌ووت: (گەورەم، چی بووە تاکو بە نیازیت خۆت بۆ ئێمە دەربخەیت،
بەڵام بۆ جیهان نا؟)
[٢٣] عیسا وەڵامی دایەوە: (ئەوەی منی خۆش‌بووێ وشەکەم دەپارێزێت، باوکیشم خۆشی‌دەوێت و دێینە لای،
لەلای ئەویش ماڵێک سازدەکەین. [٢٤] ئەوەی منیشی خۆشناوێت وشەکانم ناپارێزێت. ئەم وشەی گوێتان لێی دەبێت
هی من نییە، بەڵکو هی ئەو باوکەیە کە ناردوومی.

[٢٥] ئەمانەم پێ وتن کە هێشتا لەلاتانم. [٢٦] بەڵام یارمەتیدەرەکە، ڕۆحی پیرۆز، ئەوەی باوک بە ناوی من
دەینێرێت، ئەو هەموو شتێکتان فێردەکات و هەموو ئەو شتانەی پێم وتوون بیرتان دەخاتەوە.

ئاشتی عیسا یۆحەنا **١٤: ٢٧-٣١**

[٢٧] ئاشتیتان بۆ بەجێ دەهێڵم، ئاشتی خۆمتان دەدەمێ. ئەوەی من دەتاندەمێ وەک ئەوە نییە کە جیهان
دەیدات. دڵتەنگ مەبن و مەترسن. [٢٨] گوێتان لێبوو پێم وتن: "دەڕۆم و دێمەوە لاتان." ئەگەر منتان خۆشبووێ،
دڵشاد دەبن کە دەچمە لای باوکەکە، چونکە باوکەکە لە من پایە بەرزترە. [٢٩] ئەوەتا پێش ڕوودانی پێم وتن، تاکو
کاتێ ڕوویدا باوەڕ بهێنن. [٣٠] درێژە بە قسە نادەم، چونکە سەرۆکی ئەم جیهانە وا دێت و هیچ دەسەڵاتێکی لەسەر
من نییە. [٣١] بەڵام تاکو جیهان بزانێت باوکم خۆشدەوێت و وەک باوک ڕایسپاردم ئاوا دەکەم.
هەستن با لێرە بڕۆین.

من مێوی ڕاستەقینەم یۆحەنا **١٥: ١-١٧**

[١] منم مێوی ڕاستەقینە، باوکیشم ڕەزەوانەکەیە. [٢] هەر لقێک لە مندا بەر نەگرێت لێی دەکاتەوە. هەر لقێکیش
بەر بگرێت پاکی دەکاتەوە تاکو بەرهەمی زیاتر بدات. [٣] ئێوە ئێستا بەهۆی ئەو قسەیەی بۆم کردن پاکن. [٤] لە مندا
بچەسپێن و منیش لە ئێوەدا. چۆن لق لە خۆیەوە ناتوانێت بەرهەم بگرێت ئەگەر لە مێوەکەدا نەچەسپێت، ئێوەش
ئاوان، ئەگەر لە مندا نەچەسپێن.
[٥] منم مێوەکە و ئێوەش لقەکانن. ئەوەی لە مندا بچەسپێت و منیش لەو، ئەوا بەرهەمی زۆر دەگرێت. چونکە
بەبێ من ناتوانن هیچ شتێک بکەن. [٦] ئەوەی لە مندا نەچەسپێت وەک لق فڕێدەدرێتە دەرەوە، وشک دەبێت و
کۆدەکرێتەوە، فڕێدەدرێتە ناو ئاگر و دەسووتێت. [٧] ئەگەر لە مندا بچەسپێن و وشەکانم لەناوتاندا بچەسپێت، چیتان
دەوێ داوای بکەن بۆتان دەبێت. [٨] باوکم بەمە شکۆدار دەبێت، کە بەرهەمی زۆر بهێنن، ئاوا دەبنە قوتابی من.
[٩] وەک باوک خۆشیویستم، منیش خۆشمویستن، جا لە خۆشەویستییەکەمدا بچەسپێن. [١٠] ئەگەر ڕاسپاردەکانم
بپارێزن، لە خۆشەویستییەکەمدا دەچەسپێن، وەک من ڕاسپاردەکانی باوکم پاراستووە و لە خۆشەویستییەکەیدا
دەچەسپێم. [١١] ئەم شتانەم پێ وتن تاکو خۆشی منتان تێدابێت و خۆشیتان بە تەواوی بێت. [١٢] ڕاسپاردەی من
ئەمەیە: یەکتریتان خۆشبووێ وەک خۆشمویستن. [١٣] کەس خۆشەویستی لەمە گەورەتری نییە کە یەکێک ژیانی
خۆی بۆ دۆستەکانی دابنێت. [١٤] ئێوە دۆستی منن، ئەگەر کار بەوە بکەن کە ڕاتاندەسپێرم. [١٥] ئیتر بە کۆیلە ناوتان
نابەم، چونکە کۆیلە نازانێت گەورەکەی چی دەکات. بەڵام ناوی دۆستم لێنان چونکە هەرچییەکم لە باوکم بیستبوو
پێم ڕاگەیاندن. [١٦] ئێوە منتان هەڵنەبژارد، بەڵکو من ئێوەم هەڵبژارد، نیشانم کردن تاکو بڕۆن بەرهەم بهێنن و
بەرهەمەکەتان بمێنێت، تاکو هەرچییەک بە ناوی من داوا بکەن باوک بتانداتێ. [١٧] بەمانە ڕاتاندەسپێرم تاکو
یەکتریتان خۆشبووێ.

ڕقبوونەوە لەعیسا و قوتابییەکانی یۆحەنا **١٥: ١٨-١٦: ٤**

[١٨] ئەگەر جیهان ڕقی لێتان دەبێتەوە، ئەوە بزانن پێش ئێوە ڕقی لە منبۆوە. [١٩] ئەگەر هی جیهان بوونایە،
جیهان ئەوانەی هی خۆیەتی خۆشیدەوێن. بەڵام چونکە هی جیهان نین و من لە جیهان هەڵمبژاردوون، بۆیە
جیهان ڕقی لێتانە. [٢٠] بە بیرتان بێتەوە چیم پێ وتن: "کۆیلە لە گەورەکەی گەورەتر نییە." ئەگەر منیان
چەوساندبێتەوە، ئێوەش دەچەوسێننەوە. ئەگەر وشەی منیان پاراستووە، هی ئێوەش دەپارێزن. [٢١] بەڵام هەموو
ئەمانەتان لە بەر ناوی من پێ دەکەن، چونکە ئەوەی ناردوومی ئەوان نایناسن. [٢٢] ئەگەر نەهاتبوومایە و قسەم بۆ

نەکردبوونایە، گوناهیان نەدەبوو، بەڵام ئێستا بیانوویان نییە بۆ گوناهەکەیان. ٢٣ ئەوەی ڕقی لە من بێتەوە، ڕقی لە
باوکیشمە. ٢٤ ئەگەر لەنێوانیاندا ئەو کارانەم نەکردبووایە کە کەسی دیکە نەیکردووە، گوناهیان نەدەبوو. بەڵام
ئێستا بینییان و ڕقیان لە من و لە باوکم بۆوە. ٢٥ بەڵام ئەمە بوو تاکو ئەو وتەیە بێتە دی کە لە تەوراتەکەیاندا
نووسراوە: {بەبێ هۆ ڕقیان لێمبۆوە.}
٢٦ جا کاتێ یارمەتیدەرەکە دێت، ئەوەی لەلایەن باوکەکەوە بۆتانی دەنێرم، ڕۆحی ڕاستی، کە لە باوکەکەوە
هەڵدەقوڵێت، ئەو شایەتیم بۆ دەدات. ٢٧ ئێوەش شایەتی دەدەن، چونکە لە سەرەتاوە لەگەڵ منن.
١ ئەم شتانەم پێ وتن، تاکو ساتمە نەکەن. ٢ لە کەنیشتەکان دەردەکرێن، بەڵکو کاتێ دێت ئەوەی دەتانکوژێت
وادەزانێت خزمەتی خودا دەکات. ٣ ئەمانەش دەکەن چونکە نە باوکەکەیان ناسیوە و نە من. ٤ بەڵام ئەمانەم پێ
وتن، تاکو ئەگەر کاتیان هات بیرتان بکەوێتەوە کە من پێم وتوون. لە سەرەتادا ئەمانەم پێ نەووتن، چونکە
لەگەڵتان بووم.

کاری ڕۆحی پیرۆز

یۆحەنا ١٦: ٥-١٥

٥ ئێستا دەچمە لای ئەوەی ناردوومی و کەستان ناپرسێت: "بۆ کوێ دەچیت؟" ٦ چونکە ئەمەم پێ وتن،
دڵگرانی دایگرتن. ٧ بەڵام ڕاستیتان پێ دەڵێم: باشترە بۆتان کە بڕۆم، چونکە ئەگەر نەڕۆم، یارمەتیدەرەکە بۆتان
نایەت. بەڵام ئەگەر بڕۆم بۆتانی دەنێرم. ٨ کاتێ ئەو دێت، جیهان سەرزەنشت دەکات لەسەر گوناه و لەسەر
ڕاستودروستی و لەسەر حوکمدان: ٩ لەسەر گوناه، چونکە باوەڕم پێ ناهێنن. ١٠ لەسەر ڕاستودروستی، چونکە دەچمە
لای باوک و ئیتر نامبینن. ١١ لەسەر حوکمدانیش، چونکە گەورەی ئەم جیهانە حوکم دراوە.
١٢ هێشتا شتی زۆرم هەیە پێتانی بڵێم، بەڵام ئێستا ناتوانن بەرگەی بگرن. ١٣ بەڵام کاتێ ئەو هات، ڕۆحی
ڕاستی، ئەو بۆ ڕاستی تەواو ڕێنماییتان دەکات، چونکە لە خۆیەوە ناڵێت، بەڵکو ئەوەی گوێی لێ دەبێت دەیڵێت و
ڕادەگەیەنێت چی ڕوودەدات. ١٤ ئەو شکۆدارم دەکات، چونکە لە هی من وەردەگرێت و پێتانی ڕادەگەیەنێت.
١٥ هەرچی باوک هەیەتی هی منە. بۆیە وتم، ڕۆحەکە لە هی من وەردەگرێت و پێتانی ڕادەگەیەنێت.

خۆشی دوای ناخۆشی

یۆحەنا ١٦: ١٦-٢٤

پاش کەمێک ئیتر نامبینن، پاش کەمێکیش دەمبینن.)
١٧ هەندێک لە قوتابییەکانی بە یەکتریان وت: (ئەمە چییە کە پێمان دەفەرمووێ: "پاش کەمێک ئیتر نامبینن،
پاش کەمێکیش دەمبینن" و "چونکە دەچمە لای باوک"؟) ١٨ وتیان: (ئەم "کەم"ەیە چییە کە باسی دەکات؟ نازانین
چی دەفەرمووێ!)
١٩ عیسا زانی کە دەیانویست پرسیاری لێ بکەن، ئینجا پێی فەرموون: (ئایا لەبەر ئەمە پرسیار لە یەکتری
دەکەن کە وتم: "پاش کەمێک ئیتر نامبینن، پاش کەمێکیش دەمبینن"؟ ٢٠ ڕاستی ڕاستیتان پێ دەڵێم: ئێوە دەگریێن
و شیوەن دەکەن، بەڵام جیهان دڵشاد دەبێ. خەمبار دەبن، بەڵام خەمباریتان دەبێتە شادی. ٢١ کاتێ ژن منداڵی
دەبێت خەمی هەیە، چونکە کاتی هاتووە. بەڵام کە منداڵەکەی بوو، لە خۆشی ئەوەی مرۆڤێک لە جیهان لەدایک
بوو ژانەکانی لەبیر دەکات. ٢٢ ئێوەش ئێستا خەمتان هەیە، بەڵام دەتانبینمەوە و دڵشاد دەبن، کەسیش ئەو
خۆشییەتان لێ ناستێنێت. ٢٣ لەو ڕۆژەدا پرسیاری هیچم لێ ناکەن. ڕاستی ڕاستیتان پێ دەڵێم: بە ناوی منەوە
هەرچییەک لە باوک داوا بکەن دەتانداتێ. ٢٤ تا ئێستا بە ناوی منەوە هیچتان داوا نەکردووە. داوا بکەن وەری
دەگرن، تاکو خۆشییەکەتان تەواو بێت.

من جیهانم بەزاند یۆحەنا ١٦: **٢٥-٣٣**

ئەم شتانەم بە پەند بۆ باسکردن، بەڵام کاتێ دێت ئیتر بە پەند بۆتان نادوێم، بەڵکو بە ئاشکرا باسی باوکتان
بۆ دەکەم. ٢٦ لەو ڕۆژەدا بە ناوی منەوە داوا دەکەن. ئیتر پێتان ناڵێم لەلای باوکەکە بۆتان داوا دەکەم. ٢٧ چونکە
باوکەکە خۆی خۆشی‌دەوێن، لەبەر ئەوەی منتان خۆش‌ویستووە و باوەڕتان کرد کە لە خوداوە دەرچووم. ٢٨ لە
باوکەوە دەرچووم و بۆ جیهان هاتووم، جیهانیش بەجێ دەهێڵم و بۆ لای باوک دەچم.)
٢٩ قوتابییەکانی وتیان: (ئەوەتا ئێستا بە ئاشکرا قسە دەفەرموویت و بە پەند قسە نافەرموویت. ٣٠ ئێستا دەزانین
تۆ هەموو شتێک دەزانیت و پێویست ناکات کەس پرسیارت لێ بکات. بەمەش باوەڕ دەکەین کە لە خوداوە
دەرچووی.)
٣١ عیساش وەڵامی دانەوە: (ئایا ئێستا باوەڕ دەکەن؟ ٣٢ ئەوەتا کاتێ دێت و ئێستا هاتووە، کە پەرتەوازە دەبن،
هەریەکە بۆ ماڵی خۆی و بە تەنها بەجێم دەهێڵن. بەڵام بە تەنها نیم، چونکە باوک لەگەڵم دایە.
٣٣ ئەمانەم پێ وتن تاکو ئاشتیتان لە مندا هەبێت. لە جیهاندا تەنگانەتان هەیە. بەڵام ورەتان بەرز بێت،
جیهانم بەزاندووە.)

نوێژی عیسا بۆ باوەڕداران یۆحەنا ١٧: ١-٢٦

١ کە عیسا ئەمانەی فەرموو، چاوی بەرەو ئاسمان هەڵبڕی و فەرمووی: (باوکە، کاتەکە هاتووە. کوڕەکەت
شکۆدار بکە، تاکو کوڕەکەشت شکۆدارت بکات. ٢ وەک دەسەڵاتت پێ‌داوە بەسەر هەموو خەڵکدا، تاکو ژیانی
تاهەتایی بە هەموو ئەوانە بدات کە پێت داوە. ٣ ژیانی تاهەتاییش ئەوەیە، کە تۆ بناسن، تەنها خودای ڕاستەقینە و
عیسای مەسیح، ئەوەی ناردووتە. ٤ من لەسەر زەوی شکۆدارم کردیت بە تەواوکردنی ئەو کارەی پێت دابووم.
٥ ئێستاش باوکە لەلای خۆت شکۆدارم بکە، بەو شکۆیەی پێش بوونی جیهان لەلای تۆ هەمبوو.
٦ ناوی تۆم دەرخست بۆ ئەوانەی لە جیهاندا بە منت دان، هی تۆ بوون، خۆت بە منت دان و وشەکەی
تۆیان پاراست. ٧ ئێستاش دەزانن هەرچییەکت پێم داوە لە خۆتەوەیە. ٨ چونکە ئەو وشانەم پێ‌دان کە تۆ پێت
دابووم، ئەوانیش وەریانگرت و بە ڕاستی زانییان لە تۆوە دەرچووم، باوەڕیان‌هێنا کە تۆ منت ناردووە. ٩ بۆ ئەوان داوا
دەکەم. بۆ جیهان داوا ناکەم، بەڵکو بۆ ئەوانەی بە منت داون، چونکە هی تۆن. ١٠ هەرچییەک هی منە، هی تۆیە،
هەرچییەکیش هی تۆیە، هی منە، من لە ئەواندا شکۆدار بووم. ١١ ئیتر لە جیهاندا نیم، ئەوان لە جیهاندان، منیش
دێمەوە لای تۆ. ئەی باوکی پیرۆز، بە ناوی خۆت بیانپارێزە کە بەمنت داوە، تاکو ببنە یەک وەک ئێمە یەکین.
١٢ کاتێ لەگەڵیان بووم بەو ناوەی کە تۆ بە منت دابوو دەمپاراستن و پاسەوانیم کردن، کەسیان لەناونەچوو کوڕی
لەناوچوو نەبێت، تاکو نووسراو بێتە دی.
١٣ ئێستاش دێمە لای تۆ، لە جیهاندا باسی ئەمە دەکەم، تاکو شادی من تیایاندا تەواو بێت. ١٤ من وشەی
تۆم دایە ئەوان و جیهان ڕقی لێیان‌بۆوە، چونکە هی جیهان نین، وەک منیش هی جیهان نیم. ١٥ داوا ناکەم لە
جیهاندا بیانبەیتەوە، بەڵکو لە بەدکار بیانپارێزی. ١٦ ئەوان هی جیهان نین، وەک منیش هی جیهان نیم. ١٧ لە
ڕاستیدا پیرۆزیان بکە، وشەکەی تۆ ڕاستییە. ١٨ وەک بۆ جیهانت ناردم، منیش بۆ جیهانم ناردن. ١٩ بۆ ئەوان خۆم
پیرۆز دەکەم، تاکو ئەوانیش لە ڕاستیدا پیرۆزکراو بن.
٢٠ تەنها بۆ ئەمان داوا ناکەم، بەڵکو بۆ ئەوانەش کە بە قسەی ئەمانەوە باوەڕم پێ دەهێنن، ٢١ تاکو هەموو
یەک بن، وەک تۆ لە مندای و منیش لە تۆ دام، ئەوانیش لە ئێمەدا بن، باوکە، تاکو جیهان باوەڕ بهێنێت کە تۆ
منت ناردووە. ٢٢ منیش ئەو شکۆیەم داونەتێ کە تۆ بە منت داوە، تاکو ببنە یەک وەک ئێمە یەکین. ٢٣ من

لەوان‌دام و تۆ لە من‌دای، تاکو بە تەواوی یەک بن، تاکو جیهان بزانێت تۆ منت ناردووە و ئەوانت خۆش‌ویست،
وەک منت خۆش‌ویست.

[24] باوکە، دەمەوێت ئەوانەی کە بە منت داون لەکوێ بم لەگەڵم بن، تاکو شکۆمەندییەکەم ببینن کە بە منت
داوە، چونکە پێش دامەزراندنی جیهان منت خۆش‌ویست.

[25] باوکی ڕاستودروست، جیهان تۆ ناناسێت، بەڵام من تۆ دەناسم، ئەوانیش دەزانن تۆ منت ناردووە. [26] ناوی
تۆم پێ ناساندن و پێیان دەناسێنم، تاکو ئەو خۆش‌ویستنەی منت پێی خۆش‌ویست لەواندا بێت و منیش لەواندا
بم.)

دوا نان خواردن

مەتا ٢٦: ٢٦-٣٢

[26] کە نانیان دەخوارد، عیسا نانێکی هەڵگرت، سوپاسی خودای کرد و لەتی‌کرد، دایە قوتابییەکان و فەرمووی:
(وەرگرن، بخۆن، ئەمە لەشی منە.)

[27] ئینجا جامەکەی هەڵگرت و سوپاسی خودای کرد، پێی‌دان و فەرمووی: (هەموو لێی بخۆنەوە، [28] چونکە
ئەمە خوێنی منە، خوێنی پەیمانەکەیە کە لە پێناوی زۆراندا بۆ گوناه بەخشین دەڕژێت. [29] پێتان دەڵێم: لەمەودوا
ئیتر لەم بەرهەمەی مێو ناخۆمەوە، تاکو ئەو ڕۆژەی لە شانشینی باوکم بە نوێتی لەگەڵتان دەیخۆمەوە.)

[30] ئینجا گۆرانی ڕۆحییان وت و بۆ کێوی زەیتوون دەرچوون.

[31] ئینجا عیسا پێی فەرموون: (ئەم شەو هەمووتان ساتمەم لێ‌دەکەن، چونکە نووسراوە:

{لە شوانەکە دەدەم،

مەڕی مێگەلەکە پەرت دەبن.}

[32] بەڵام دوای هەڵستانەوەم، پێشتان دەکەوم بۆ جەلیل.)

نوێژی عیسا لەباخی گەتسیمانی

مەتا ٢٦: ٣٦-٤٦

[36] دوای ئەوە عیسا لەگەڵیان بۆ شوێنێک چوو پێی دەووترا، گەتسیمانی، بە قوتابییەکانی فەرموو: (لێرە
دانیشن، تاکو دەچمە ئەوێ نوێژ دەکەم.) [37] پەترۆس و دوو کوڕەکەی زەبدی برد و پەژارە و دڵتەنگی دایدەگرت.

[38] پێی فەرموون: (زۆر دڵتەنگم خەریکە بمرم، لێرە بمێننەوە و شەوارەم لەگەڵ بگرن.)

[39] کەمێک چووە پێش و بە ڕوودا چووە سەر زەوی، نوێژی دەکرد و دەی فەرموو: (باوکە، ئەگەر دەکرێت ئەم
جامەم لەسەر تێپەڕێت. بەڵام نەک وەک من دەمەوێت، بەڵکو تۆ.)

[40] هاتەوە لای قوتابییەکان، بینی نووستوون، بە پەترۆسی فەرموو: (ئەرێ نەتانتوانی کاتژمێرێک شەوارەم
لەگەڵ بگرن؟ [41] شەوارە بگرن و نوێژ بکەن، نەوەک تاقی بکرێنەوە. چونکە ڕۆح چالاکە، بەڵام جەستە لاوازە.)

[42] دیسان ڕۆیشتەوە نوێژی کرد: (باوکە! ئەگەر ناکرێت ئەمە لەسەرم تێپەڕێت و هەر دەبێت بیخۆمەوە، با
خواستی تۆ بێت.)

[43] دیسان هاتەوە و بینی نووستوون، چونکە چاویان قورس ببوو. [44] ئیتر وازی لێ هێنان و چوو بۆ جاری
سێیەم نوێژی دەکرد و هەمان شتی دەووتەوە.

[45] دوایی هاتە لای قوتابییەکان و پێی فەرموون: (هێشتا نووستوون و پشوو دەدەن؟ ئەوەتا کات نزیکبۆتەوە
و کوڕی مرۆڤ دەدرێتە دەستی گوناهباران. [46] هەستن با بڕۆین! ئەوەتا ئەوەی بە گرتنم دەدات نزیکبۆوە.)

گرتنی عیسا مەتا ٢٦: ٤٧-٥٠

[٤٧] هێشتا ئەو قسەی دەکرد، ئەوەبوو یەهوزا هات کە یەکێک بوو لە دوازدەکە، کۆمەڵێکی زۆری لەگەڵبوو بە شمشێر و دارەوە لەلایەن کاهینانی باڵا و پیرانی گەلەوە نێردرابوون. [٤٨] ئەوەی بە گرتنی دا نیشانەیەکی پێدان و وتبووی: (ئەوەی ماچی دەکەم ئەوە خۆیەتی، بیگرن.) [٤٩] یەکسەر هاتە لای عیسا و وتی: (سڵاو ڕابی.) ئینجا ماچی کرد.

[٥٠] عیساش پێی فەرموو: (هاوڕێ، ئەوەی بۆی هاتووی بیکە.) ئینجا هاتنە پێشەوە و عیسایان دەستبەسەر کرد و گرتییان.

یۆحەنا ١٨: ١٠، ١١

[١٠] شیمۆن پەترۆس شمشێرێکی پێبوو دەریهێنا، لە کۆیلەی سەرۆک کاهینی دا و گوێی ڕاستی بڕی. ئەو کۆیلەیەش ناوی مەلخۆس بوو.
[١١] عیسا بە پەترۆسی فەرموو: (شمشێرەکەت بگەڕێنەوە کێلانەکەی. ئایا ئەو جامەی باوک پێی داوم نەیخۆمەوە؟)

لۆقا ٢٢: ٥١

[٥١] بەڵام عیسا فەرمووی: (ڕاوەستن، ئەمە بەسە!) ئینجا دەستی لە گوێی دا و چاکیکردەوە.

مەتا ٢٦: ٥٢-٥٦

[٥٢] عیسا پێی فەرموو: (شمشێرەکەت بگەڕێنەوە شوێنی خۆی، چونکە هەموو ئەوانەی شمشێر هەڵدەگرن، بە شمشێر دەمرن. [٥٣] ئایا وا دەزانیت ناتوانم بانگی باوکم بکەم و زیاتر لە دوازدە لەشکر فریشتەم بۆ بنێرێت؟ [٥٤] بەڵام ئیتر چۆن نووسراوەکان دێنە دی، کە دەڵێن بەو شێوەیە پێویستە ڕووبدات؟)
[٥٥] لەو کاتەدا عیسا بە خەڵکەکەی فەرموو: (وەک بۆ گرتنی ڕابەرێکی شۆڕشگێر بە کوتەک و شمشێرەوە هاتوون بمگرن؟ ڕۆژانە لە پەرستگا دانیشتبووم خەریکی فێرکردن بووم، نەتانگرتم. [٥٦] بەڵام ئەمانە هەمووی ڕوویدا بۆ هاتنەدی نووسراوەکانی پێغەمبەران.) ئینجا هەموو قوتابییەکان بەجێیان هێشت و ڕایانکرد.

لەبەردەم سەرۆکی کاهین یۆحەنا ١٨: ١٢-١٤

[١٢] ئیتر دەستە سەربازەکە و فەرماندەکەیان و خزمەتکارانی جولەکەکان عیسایان گرت و بەستیانەوە. [١٣] یەکەم جار بردییانە لای حەنان، چونکە خەزووری قەیافا بوو کە ئەو ساڵە سەرۆک کاهین بوو. [١٤] قەیافاش ئەو پیاوە بوو ڕاوێژی بۆ جولەکەکان کردبوو کە باشتر وایە پیاوێک بۆ هەموو گەل بمرێت.

یۆحەنا ١٨: ١٩-٢٤

[١٩] سەرۆکی کاهینان دەربارەی قوتابییەکانی و فێرکردنەکەی پرسیاری لە عیسا کرد.
[٢٠] عیساش وەڵامی دایەوە: (بە ئاشکرا بۆ جیهان دوام، هەردەم لە کەنیشت و پەرستگادا خەڵکم فێردەکرد، کە هەموو جولەکە لێی کۆدەبنەوە. هیچم بە نهێنی نەووتووە. [٢١] بۆ پرسیارم لێ دەکەیت؟ لەوانە بپرسە کە گوێیان لێبووە چیم پێیان وتووە. ئەمانە دەزانن چیم وتووە.)
[٢٢] کاتێ ئەمەی فەرموو یەکێک لە خزمەتکاران کە لەلای ڕاوەستابوو زللەیەکی لە عیسا دا و وتی: (ئاوا وەڵامی سەرۆک کاهینان دەدەیتەوە؟)
[٢٣] عیسا وەڵامی دایەوە: (ئەگەر قسەی خراپم کردووە، شایەتی لەسەر خراپەکە بدە. ئەگەر ڕاستیشە، بۆچی لێم دەدەیت؟) [٢٤] ئینجا حەنان بە بەستراوەیی بۆ قەیافای سەرۆکی کاهینانی نارد.

مەتا ٢٦: ٥٩-٦٨

٥٩ کاهینانی باڵا و هەموو سەنهەدرین بەدوای شایەتییەکی درۆدا دەگەڕان لەسەر عیسا، تاکو بە کوشتنی
بدەن. ٦٠ بەڵام هیچیان نەدۆزییەوە، هەرچەندە زۆر شایەتی درۆزن هاتن. لە کۆتاییدا دووان هاتن، ٦١ وتیان: (ئا
ئەمە وتی: "دەتوانم پەرستگای خودا بڕوخێنم و بە سێ ڕۆژ بنیادی بنێمەوە.")
٦٢ جا سەرۆکی کاهینان هەڵستا و پێیووت: (هیچ وەڵام نادەیتەوە؟ ئەم پیاوانە شایەتی چی لەسەر تۆ
دەدەن؟) ٦٣ بەڵام عیسا بێدەنگ بوو.
سەرۆکی کاهینانیش پێیووت: (سوێندت دەدەم بە خودای زیندوو، پێمان بڵێ، ئەگەر تۆ مەسیحەکەی، کوڕی
خودا.)
٦٤ عیسا پێی فەرموو: (تۆ وتت. منیش پێتان دەڵێم، لە ئێستاوە {کوڕی مرۆڤ دەبینن لە دەستەڕاستی توانادار
دادەنیشێت و لەسەر هەوری ئاسماندا دێتەوە.})
٦٥ ئینجا سەرۆکی کاهینان جلەکانی خۆی دادڕی و وتی: (کفری کرد! ئیتر چ پێویستیمان بە شایەت هەیە؟
ئەوەتا گوێتان لە کفرەکە بوو. ٦٦ چی دەبینن؟)
وەڵامیان دایەوە: (شایانی مردنە!)
٦٧ ئینجا تفیان لەڕووی کرد و مستیان لێدا، هەندێکیش زللەیان لێدا و ٦٨ وتیان: (ئەی مەسیح پێشبینی بکە،
کێ بوو لێیدایت؟)

بۆ جاری یەکەم پەترۆس نکۆڵی دەکات — یۆحەنا ١٨: ١٥، ١٦

١٥ شیمۆن پەترۆس لەگەڵ قوتابییێکی دیکە شوێنی عیسا کەوت. چونکە ئەو قوتابییە لەلای سەرۆکی کاهینان
ناسراو بوو، لەگەڵ عیسا چووە کۆشکی سەرۆکی کاهینان، ١٦ بەڵام پەترۆس لە دەرەوە لەلای دەرگاکە ڕاوەستا.
بەڵام قوتابییەکەی دیکە کە سەرۆکی کاهینان دەیناسی هاتە دەرەوە و قسەی لەگەڵ ئافرەتە دەرگاوانەکە کرد و
پەترۆسی هێنایە ژوورەوە.

عیسا دەدرێتە دەست پیلاتۆس — مەتا ٢٧: ١، ٢

١ کاتێ ڕۆژبۆوە، هەموو کاهینانی باڵا و پیرانی گەل تەگبیریان لە عیسا کرد تاکو بیکوژن. ٢ جا بەستیانەوە و
بردییان و دایانە دەست پیلاتۆسی فەرمانڕەوا.

یەهوزا خۆی دەکوژێ — مەتا ٢٧: ٣-١٠

٣ ئینجا یەهوزا، ئەوەی بە گرتنی دا کە بینی عیسا بڕیاری بەسەردا درا، پەشیمانبۆوە، سی دراوە زیوەکەی بۆ
کاهینانی باڵا و پیران گەڕاندەوە و ٤ وتی: (گوناهم کرد کە خوێنێکی بێتاوانم بە گرتن دا.) وتیان: (بە ئێمە چی؟
خۆت دەزانیت.)
٥ ئەویش زیوەکانی لە پەرستگادا فڕێدا و ڕۆیی، چوو خۆی هەڵواسی.
٦ بەڵام کاهینانی باڵا دراوە زیوەکانیان هەڵگرتەوە و وتیان: (دروست نییە بیخەینە گەنجینەی پەرستگاوە،
چونکە نرخی خوێنە.) ٧ ئینجا تەگبیریان کرد و کێڵگەی گۆزەچییەکەیان پێی کڕی، بۆ گۆڕستانی بێگانان. ٨ بۆیە
ئەو کێڵگەیە تاکو ئەمڕۆش پێی دەووترێ کێڵگەی خوێن. ٩ ئەوسا ئەوەی بەهۆی پێغەمبەر ئیرمیا وتراوە، هاتە دی:
{سی زیوەکەیان برد، نرخی بەها بۆ دانراو، ئەوەی کوڕەکانی ئیسرائیل خەملاندییان. ١٠ ئینجا بە کێڵگەی
گۆزەچییەکەیان دا، وەک خوداوەند فەرمانی پێدام.}

عیسا دەدرێتە دەست پیلاتۆس یۆحەنا ١٨: ٢٨-٣٨

٢٨ بەیانییەکەی جولەکەکان عیسایان لەلای قەیافاوە بۆ کۆشکی فەرمانڕەوایی برد. ئەوان نەچوونە ژوورەوەی کۆشک، نەوەک گلاو ببن، بەڵکو بتوانن پەسخە بخۆن. ٢٩ پیلاتۆسیش هاتە دەرەوە و وتی: (چ سکاڵایەکتان لەسەر ئەم پیاوە هەیە؟)

٣٠ وەڵامیان دایەوە: (ئەگەر خراپەکار نەبووایە، نەماندەدایە دەستتەوە.)

٣١ پیلاتۆسیش پێیووتن: (بیبەن، بەگوێرەی شەریعەتی خۆتان حوکمی بدەن.)

جولەکەکان پێیان وت: (دروست نییە ئێمە کەس بکوژین.) ٣٢ ئەمەش ڕوویدا تاکو قسەی عیسا بێتە دی کە ئاماژەیە بۆ ئەو مردنەی کە دەمرێت.

٣٣ بۆیە پیلاتۆس چووە ناو کۆشکەکە، بانگی عیسای کرد و پێیووت: (تۆ پاشای جولەکەی؟)

٣٤ عیسا وەڵامی دایەوە: (تۆ لە خۆتەوە ئەمە دەڵێی، یاخود خەڵکی دیکە باسی منیان بۆ کردووی؟)

٣٥ پیلاتۆس وەڵامی دایەوە: (ئایا من جولەکەم؟ گەلەکەت و کاهینانی باڵا تۆیان داوەتە دەستی من. چیت کردووە؟)

٣٦ عیسا وەڵامی دایەوە: (پاشایەتی من لەم جیهانە نییە. ئەگەر پاشایەتی من لەم جیهانە بووایە، خزمەتکارانم دەجەنگان تاکو نەدرێمە دەست جولەکە. بەڵام پاشایەتی من لێرە نییە.)

٣٧ ئینجا پیلاتۆس پێیووت: (کەواتە تۆ پاشای؟)

عیسا وەڵامی دایەوە: (تۆ دەڵێی کە من پاشام. بۆ ئەمە لەدایک بووم و بۆ ئەمەش هاتوومەتە جیهان، تاکو شایەتی بۆ ڕاستی بدەم. هەر کەسێک لە ڕاستییەوە بێت گوێ لە دەنگم دەگرێت.)

٣٨ پیلاتۆس پێیووت: (ڕاستی چییە؟) کە ئەمەی وت دیسان بۆ لای جولەکەکان چووە دەرەوە و پێیووتن: (هیچ خراپەیەکی تێدا نابینم.

لۆقا ٢٣: ٥-١٢

٥ بەڵام مکوڕ بوون و وتیان: (گەل دەوروژێنێت، لە هەموو یەهودیا خەڵک فێردەکات، دەستپێک لە جەلیلەوە تاکو ئێرە.)

٦ کاتێ پیلاتۆس ئەمەی بیست، پرسیاری کرد ئاخۆ پیاوەکە جەلیلییە. ٧ کە زانی عیسا سەر بە دەسەڵاتی هێرۆدسە، بۆ هێرۆدسی نارد، کە لەو ڕۆژانەدا ئەویش لە ئۆرشەلیم بوو.

٨ کاتێ هێرۆدس عیسای بینی، زۆر دڵخۆش بوو، چونکە دەمێک بوو چاوەڕوانی بینینی بوو، چونکە لەمەڕ ئەوی بیستبوو و بە ئومێد بوو ببینێت نیشانەیەک بەهۆی ئەو ببێت. ٩ جۆرەها پرسیاری لێ‌کرد، بەڵام هیچ وەڵامی نەدایەوە. ١٠ کاهینانی باڵا و مالمەکانیش ڕاوەستان و بە توندی سکاڵایان لێی دەکرد. ١١ هێرۆدس و سەربازانی سووکایەتی و گاڵتەیان پێی دەکرد. جلێکی بریسکەداریان لەبەری کرد و ناردیانەوە بۆ پیلاتۆس. ١٢ پیلاتۆس و هێرۆدس لەو ڕۆژەدا لەگەڵ یەکتری بوونە دۆست، چونکە پێشتر دوژمنی یەکتری بوون.

بڕیاری لەخاچدانی عیسا مەتا ٢٧: ١٥-٢٦

١٥ لە جەژن‌دا فەرمانڕەوا کردبوویە نەریت گیراوێک بۆ خەڵکەکە ئازاد بکات، ئەوەی بیانەوێت. ١٦ لەو کاتەدا گیراوێکی بەناوبانگیان هەبوو، ناودەبرا باراباس. ١٧ بۆیە کاتێ کۆببوونەوە، پیلاتۆس پێیووتن: (کێتان دەوێ بۆتانی بەربدەم، باراباس یان عیسا، ئەوەی پێی دەووترێ مەسیح؟) ١٨ چونکە زانی لە بەر ئیرەیی عیسایان بە گرتن دابوو.

١٩ کاتێ لەسەر تەختی دادگایی دانیشتبوو، ژنەکەی هەواڵی بۆ نارد: (هیچ لەو بێ‌تاوانە مەکە، چونکە ئەمڕۆ لە

خەون‌دا لەبەر ئەو زۆر ئازارم چێژتووە.)

[٢٠] بەڵام کاهینانی باڵا و پیران خەڵکەکەیان جۆش‌دا کە داوای باراباس بکەن و عیسا لەناوببەن.

[٢١] فەرمانڕەوا وەڵامی دانەوە: (لەم دووانە کامەتان دەوێ بۆتان ئازاد بکەم؟) وتیان: (باراباس.)

[٢٢] پیلاتۆس پێی‌ووتن: (ئەی چی لە عیسا بکەم، ئەوەی پێی دەووترێ مەسیح؟)

هەموو وتیان: (با لە خاچ بدرێت!)

[٢٣] ئەویش وتی: (بۆ؟ چ خراپەیەکی کردووە؟)

بەڵام زیاتر هاواریان دەکرد: (با لە خاچ بدرێت!)

[٢٤] پیلاتۆس بینی سوودی نییە و خەریکە ئاژاوە ڕوودەدات، ئاوی هێنا و لەبەردەم خەڵکەکە دەستی شوشت و
وتی: (لە خوێنی ئەمە بێ‌تاوانم! لە ئەستۆی ئێوەیە!)

[٢٥] گەل هەموو وەڵامیان دایەوە: (با خوێنی لە ئەستۆی ئێمە و منداڵمان بێت!)

[٢٦] ئەوسا باراباسی بۆ ئازاد کردن، بەڵام عیسای دایە بەر قامچی و بۆ لەخاچدان دایەدەست.

سەربازەکان گاڵتە بەعیسا دەکەن

مەتا ٢٧: ٢٧-٣١

[٢٧] سەربازەکانی فەرمانڕەوا عیسایان بۆ کۆشکی فەرمانڕەوا برد و تەواوی تیپەکەیان لێ کۆکردەوە. [٢٨] ڕووتیان
کردەوە و عەبایەکی سووریان دایێ. [٢٩] هەروەها تاجێکی دڕکیان هۆنییەوە و لە سەریان کرد، قامیشێکیان دایە
دەستی ڕاستی، لەبەردەمی چۆکیان دادا و گاڵتەیان پێ کرد و دەیان‌ووت: (سڵاو ئەی پاشای جولەکە!) [٣٠] تفیان
لێ‌کرد، قامیشەکەیان برد و بە سەریان‌دا کێشا. [٣١] دوای ئەوەی گاڵتەیان پێ‌کرد، عەبایەکەیان لەبەر داکەند و
کراسەکەی خۆیان لەبەرکردەوە، بردییان تاوەکو لە خاچی بدەن.

لەڕێگای لەخاچدان

لۆقا ٢٣: ٢٦-٣٤

[٢٦] کاتێ بردییان، شیمۆنی کورێنییان گرت کە لە کێڵگە دەهاتەوە، خاچەکەیان خستە سەری تاکو بەدوای
عیساوە هەڵیبگرێت. [٢٧] حەشاماتێکی زۆری خەڵک و لەو ژنانەی شینیان دەکرد و بۆی دەگریان دوای کەوتن.
[٢٨] عیسا ئاوڕی لێ دانەوە، فەرمووی: (کچانی ئۆرشەلیم بۆ من مەگریێن، بۆ خۆتان و منداڵەکانتان بگریێن. [٢٩] ئەوەتا
ڕۆژانێک دێت، تیای‌دا دەڵێن، خۆزگە دەخوازرێ بە نەزۆک و بەو سکانەی منداڵیان نەبووە و بەو مەمکانەی شیریان
نەداوە. [٣٠] ئەوسا

{دەستپێدەکەن بە شاخەکان بڵێن، "بەسەرمان‌دا بڕوخێن،"
بە گردەکانیش، "دامانپۆشن."}

[٣١] چونکە ئەگەر ئەم شتانە بە داری سەوز بکەن، ئەی کە وشک بێت، چی دەبێت؟)

لەخاچدان

[٣٢] دوو تاوانباری دیکەشیان هێنا تاکو لەگەڵ ئەودا بکوژرێن. [٣٣] کاتێ گەیشتنە ئەو شوێنەی بە کاسەسەر
ناودەبرا، لەوێ لەگەڵ تاوانبارەکان لە خاچیان دا، یەکێک لەلای ڕاستی و ئەوی دیکە لەلای چەپ. [٣٤] عیساش
وتی: (باوکە، لێیان خۆش بە، چونکە نازانن چی دەکەن.) ئینجا بە تیروپشک کراسەکەیان دابەش کرد.

یۆحەنا ١٩: ١٩-٢٧

[١٩] پیلاتۆسیش ناونیشانێکی نووسی و لەسەر خاچەکەی دانا، نووسرابوو: (عیسای ناسیرەیی، پاشای جولەکە.)

[٢٠] جولەکەیەکی زۆر ناونیشانەکەیان خوێندەوە، چونکە ئەو شوێنەی عیسای تێدا لە خاچ درابوو لە شار نزیک بوو.

بە عیبری و بە لاتینی و بە یۆنانی نووسرابوو. ٢١ کاهینانی باڵای جولەکە بە پیلاتۆسیان وت: (مەنووسە: پاشای
جولەکە، بەخۆی وتی: من پاشای جولەکەم.)
٢٢ پیلاتۆس وەڵامی دایەوە: (ئەوەی نووسیومە، نووسیومە.)
٢٣ کاتێک سەربازەکان عیسایان لە خاچ دا، جلەکانیان برد و کردیانە چوار پارچە، بۆ هەر سەربازێک
پارچەیەک. کراسەکەشیان برد، کراسەکە بێ دروومان بوو، لەسەرڕا یەک پارچە چنرابوو.
٢٤ بۆیە بە یەکتریان وت: (با نەیدڕێنین، تیروپشکی لەسەر دەکەین بۆ کێ دەبێت.)
تاکو نووسراوەکە بێتە دی کە فەرموویەتی:
{جلوبەرگەکەی منیان لەنێو خۆیان بەشکرد و
تیروپشکیان لەسەر بەرگەکەم هاوێشت.}
جا سەربازەکان ئەمەیان کرد.
٢٥ لەلای خاچەکەی عیسا، دایکی و پووری و مریەمی ژنی کلۆپا و مریەمی مەجدەلی ڕاوەستابوون. ٢٦ کاتێ
عیسا دایکی بینی و ئەو قوتابییەش کە خۆشیدەویست لەلای ڕاوەستاوە، بە دایکی فەرموو: (ژنەکە، ئەوەتا کوڕی
تۆ.) ٢٧ بە قوتابییەکەشی فەرموو: (ئەوەتا دایکی تۆ.) ئیتر لەو کاتەوە قوتابییەکە بردییەوە ماڵی خۆی.

مەرقۆس ١٥: ٤٠، ٤١

٤٠ چەند ژنێک لە دوورەوە تەماشایان دەکرد، لەنێوانیاندا مریەمی مەجدەلی و مریەمی دایکی یاقوبی بچووک
و یوسی و سالومەیان لەگەڵبوو، ٤١ ئەمانە لە جەلیلەوە دوای عیسا کەوتبوون و خزمەتیان دەکرد، زۆری دیکەش
لەگەڵی هاتبوونە ئۆرشەلیم.

لۆقا ٢٣: ٣٥-٤٣

٣٥ خەڵکەکە ڕاوەستابوون سەیریان دەکرد، سەرۆکەکان گاڵتەیان پێ دەکرد و دەیانووت: (خەڵکی دیکەی
ڕزگار کرد، ئەگەر ئەمە مەسیحی خودایە، بژاردەکەیە، با خۆی ڕزگار بکات!)
٣٦ سەربازانیش دەهاتنە لای گاڵتەیان پێ دەکرد، سرکەیان بۆی ڕادەگرت، ٣٧ دەیانووت: (ئەگەر تۆ پاشای
جولەکەیت، خۆت ڕزگار بکە!)
٣٨ نووسراوێکیش لە ژوور سەریەوە هەبوو، (ئەمە پاشای جولەکەیە.)
٣٩ یەکێک لە تاوانبارە هەڵواسراوەکان، کفری دژی دەکرد و دەیووت: (ئایا تۆ مەسیح نیت؟ دەی خۆت و
ئێمەش ڕزگار بکە.)
٤٠ ئەوی دیکە وەڵامی دایەوە و سەرزەنشتی کرد: (لە خودا ناترسی، کە تۆش هەمان سزات بەسەر دراوە؟
٤١ سزای ئێمە دادپەروەرانەیە، لە جیاتی کردارمانە وەری دەگرین، بەڵام ئەمە هیچ هەڵەی نەکردووە.)
٤٢ ئینجا وتی: (عیسا منت لەیاد بێت کاتێ لە شانشینەکەی خۆت دێی.)
٤٣ پێی فەرموو: (ڕاستیت پێ دەڵێم: ئەمڕۆ لەگەڵ من لە بەهەشتدا دەبیت.)

مەرقۆس ١٥: ٣٣-٣٥

٣٣ بووە کاتژمێر دوازدە، تاکو کاتژمێر سێ تاریکایی بەسەر هەموو زەوییەوە بوو. ٣٤ لە کاتژمێر سێ، عیسا بە
دەنگێکی بەرز هاواری کرد: ({ئێلی، ئێلی، لەما شەبەقتانی؟}) واتا، {خودای من، خودای من، بۆ وازت لێ هێنام؟}
٣٥ هەندێک لە ئامادەبووان گوێیان لێبوو، وتیان: (ئەوە بانگی ئەلیاس دەکات.)

مردنی عیسا یۆحەنا **١٩: ٢٨**

٢٨ دوای ئەمە، عیسا زانی ئەوا هەموو شتێک تەواو بوو و تاکو نووسراوەکە بێتە دی، فەرمووی: (تینوومە.)

مەرقۆس **١٥: ٣٦**

٣٦ یەکێک ڕایکرد و ئەسفەنجێکی لە سرکە هەڵکێشا و بەسەر قامیشێکەوە دایێ، وتی: (لێگەڕێن با ببینین ئەلیاس دێت دایبگرێت!)

یۆحەنا **١٩: ٣٠**

٣٠ کاتێ عیسا تامی سرکەکەی کرد، فەرمووی: (تەواو بوو.) ئینجا سەری دانەواند و ڕۆحی سپارد.

لۆقا **٢٣: ٤٦**

٤٦ عیسا بە دەنگێکی بەرز هاواری کرد: (باوکە، ڕۆحی خۆم بە دەستی تۆ دەسپێرم.) ئەمەی فەرموو و ڕۆحی سپارد.

مەرقۆس **١٥: ٣٨، ٣٩**

٣٨ پەردەی پەرستگاش لە سەرەوە تاکو خوارەوە شەقبوو و بووە دوو. ٣٩ ئەو سەرپەلەی بەرامبەر عیسا
ڕاوەستابوو، گوێی لە هاواری بوو و بینی چۆن ڕۆحی سپارد، وتی: (بە ڕاستی ئەم مرۆڤە کوڕی خودا بوو!)

یۆحەنا **١٩: ٣١-٣٧**

٣١ ئینجا جولەکە داوایان لە پیلاتۆس کرد قاچی لەخاچدراوان بشکێندرێت و هەڵبگیردرێن، چونکە ڕۆژی
ئامادەکاری بوو، ئەو شەممەیە ڕۆژێکی گەورە بوو، تاکو تەرمەکان لە شەممەدا لەسەر خاچ نەمێنن. ٣٢ ئینجا
سەربازەکان هاتن و هەردوو قاچی ئەوەی یەکەم و ئەوی دیکەیان شکاند کە لەگەڵ عیسادا لە خاچ درابوون.
٣٣ بەڵام کاتێ هاتنە لای عیسا بینییان وا مردووە، قاچییان نەشکاند. ٣٤ بەڵام یەکێک لە سەربازەکان ڕمێکی لە
کەلەکەی دا، یەکسەر خوێن و ئاو دەرچوو. ٣٥ ئەوەی بینی شایەتی دا، شایەتییەکەشی ڕاستە، خۆشی دەزانێت کە
ڕاست دەڵێت، تاکو ئێوە باوەڕ بهێنن. ٣٦ ئەمە ڕوویدا تاکو نووسراوەکە بێتە دی: {هیچ ئێسقانێکی ئەو
ناشکێندرێت!} ٣٧ نووسراوێکی دیکەش دەفەرمووێ: {تەماشای ئەوە دەکەن کە ڕمیان لێداوە.}

ناشتنی عیسا یۆحەنا **١٩: ٣٨-٤٢**

٣٨ پاش ئەوە یوسفی خەڵکی ڕامە کە لە ترسی جولەکە بە نهێنی قوتابی عیسا بوو، داوای لە پیلاتۆس کرد
تاکو تەرمی عیسا ببات، پیلاتۆسیش ڕێی دا. ئەویش هات و تەرمەکەی برد. ٣٩ نیقۆدیمۆسیش هات، ئەوەی یەکەم
جار بە شەو هاتە لای عیسا. لەگەڵ خۆی نزیکەی سی لیتر موڕی تێکەڵاو بە عودی هێنا. ٤٠ جا تەرمەکەی
عیسایان برد و بە کەتان لەگەڵ بۆن پێچایانەوە، وەک نەریتی جولەکەیە لە کفن کردن. ٤١ لەو شوێنەی عیسای
تێدا لە خاچ درا باخچەیەکی لێبوو، لە باخچەکەشدا گۆڕێکی نوێی لێبوو کەسی تێدا نەنێژرابوو. ٤٢ لەبەر ڕۆژی
ئامادەکاری جولەکە عیسایان لەوێ دانا، چونکە گۆڕەکە نزیک بوو.

لۆقا **٢٣: ٥٥، ٥٦**

٥٥ ئەو ژنانەی لە جەلیلەوە لەگەڵ عیسا هاتبوون، دوای یوسف کەوتن، گۆڕەکە و تەرمەکەیان بینی چۆن
دانرا. ٥٦ ئینجا گەڕانەوە و بۆنوبەرامیان ئامادە کرد، بەڵام لە شەممە بەگوێرەی ڕاسپاردەکە پشوویان دا.

ئێشکگرتنی گۆڕی عیسا
مەتا ٢٧: ٦٢-٦٦

[٦٢] بۆ بەیانی کە دوای ئامادەکردنە، کاهینانی باڵا و فەریسییەکان لەلای پیلاتۆس کۆبوونەوە، [٦٣] وتیان:
(گەورەم، بیرمانکەوتەوە ئەو چەواشەکارە کاتێ زیندوو بوو وتی: "دوای سێ ڕۆژ هەڵدەستمەوە." [٦٤] جا فەرمان بدە
تاکو ڕۆژی سێیەم گۆڕەکەی پاس بکرێت، نەوەک قوتابییەکانی بێن و بیدزن، ئەوسا بە گەل بڵێن لەنێوان مردووان
هەڵستاوەتەوە. جا چەواشەی دوایی لەوەی یەکەم خراپتر دەبێت.)
[٦٥] پیلاتۆسیش وتی: (پاسەوانتان هەیە، بڕۆن چۆنتان پێ باشە وا پاسی بکەن.) [٦٦] ئەوانیش چوون گۆڕەکەیان
پاس کرد، مۆریان لە بەردەکە دا و پاسەوانیان دانا.

مەتا ٢٨: ٢-٤

[٢] لەناکاو بوومەلەرزەیەکی بەهێز ڕوویدا، چونکە فریشتەیەکی خوداوەند لە ئاسمانەوە هاتە خوارەوە، چوو
بەردەکەی گلۆر کردەوە و لەسەری دانیشت. [٣] ڕوخساری وەک بروسکە وابوو، جلەکانی وەک بەفر سپی بوو.
[٤] پاسەوانەکان لە ترسی ئەو لەرزین و وەک مردوویان لێ هات.

زیندوو وونەوەی عیسا
مەرقۆس ١٦: ١-٤

[١] کە شەممە بەسەرچوو، مریەمی مەجدەلی و مریەمی دایکی یاقوب و سالومە، بۆنوبەرامیان کڕی تاکو بچن
و چەوری بکەن. [٢] لە یەکەم ڕۆژی هەفتەدا، بەیانی زوو لەگەڵ خۆر هەڵاتن، هاتنە سەر گۆڕەکە. [٣] بە یەکتریان
دەووت: (باشە کێ بەردی سەر دەرگای گۆڕەکەمان بۆ گلۆر دەکاتەوە؟)

[٤] کە سەیریان کرد، بینییان بەردەکە گلۆر کراوەتەوە، هەرچەندە زۆر گەورە بوو.

مەتا ٢٨: ٥

[٥] بەڵام فریشتەکە بە ژنەکانی وت: (مەترسن، چونکە دەزانم بە شوێن عیسای لەخاچدراو دەگەڕێن.

یۆحەنا ٢٠: ٢-١٠

[٢] ئەویش ڕایکرد و هاتە لای شیمۆن پەترۆس و ئەو قوتابییەی دیکە کە عیسا خۆشیدەویست، پێیووتن:
(گەورەیان لە گۆڕەکەدا بردووە و نازانین لەکوێ دایانناوە!)
[٣] ئینجا پەترۆس و قوتابییەکەی دیکە دەرچوون و هاتنە سەر گۆڕەکە. [٤] هەردووکیان بەیەکەوە ڕایان دەکرد،
بەڵام قوتابییەکەی دیکە پێش پەترۆس کەوت و زووتر گەیشتە سەر گۆڕەکە. [٥] دانەویەوە و بینی کەتانەکە دانراوە،
بەڵام نەچووە ژوورەوە. [٦] ئینجا شیمۆن پەترۆس کە دوایکەوتبوو هات و چووە ناو گۆڕەکە، بینی کەتانەکە دانراوە.
[٧] دەستەسڕەکەش کە بەسەری عیساوە بوو لەگەڵ کەتانەکە دانەنرابوو، بەڵکو بە جیا لە جێیەک پێچراوەتەوە.
[٨] ئەوسا قوتابییەکەی دیکەش کە یەکەم جار هاتبووە سەر گۆڕەکە چووە ژوورەوە. بینی و باوەڕی هێنا. [٩] چونکە
هێشتا لە نووسراوەکان تێنەگەیشتبوون کە دەبێ لەنێوان مردوواندا هەڵستێتەوە. [١٠] دواتر قوتابییەکان گەڕانەوە
شوێنی خۆیان.

عیسا بۆ مریەم دەردەکەوێ
یۆحەنا ٢٠: ١١-١٨

[١١] بەڵام مریەم لەلای گۆڕەکە لە دەرەوە ڕاوەستا بوو دەگریا. کاتێ دەگریا بۆ گۆڕەکە دانەویەوە، [١٢] بینی دوو
فریشتە بە جلی سپییەوە لەو شوێنەی تەرمەکەی عیسای لێ دانرابوو دانیشتوون، یەکێک لەلای سەریەوە ئەوی
دیکە لەلای پێی.

[13] پێیان وت: (خانم، بۆ دەگرییێت؟)
پێیووتن: (گەورەمیان بردووە، نازانم لەکوێ دایانناوە.) [14] کە ئەمەی وت ئاوڕی دایەوە، بینی عیسا ڕاوەستاوە، بەڵام نەیزانی عیسایە.
[15] عیسا پێی فەرموو: (خانم! بۆ دەگرییێت؟ بەدوای کێدا دەگەڕێیت؟) وایزانی باخەوانەکەیە، پێیووت: (گەورەم، ئەگەر تۆ بردووتە پێم بڵێ لەکوێ داتناوە تاکو بیبەمەوە.)
[16] عیساش پێی فەرموو: (مریەم!)
ئەویش ئاوڕی دایەوە و بە عیبری پێیووت: (ڕابۆنی!)، واتا: مامۆستا.
[17] عیسا پێی فەرموو: (دەستم لێ مەدە، چونکە هێشتا بۆ لای باوک بەرز نەبوومەتەوە. بەڵام برۆ لای برایانم و پێیان بڵێ: "من بەرز دەبمەوە بۆ لای باوکم و باوکتان، خودام و خوداتان.")
[18] مریەمی مەجدەلی هات و بە قوتابییەکانی ڕاگەیاند: (گەورەم بینی!) ئەوەشی پێووتن کە پێی فەرمووبوو.

قسەی پاسەوانەکان
مەتا ٢٨: ١١-١٥

[11] کە دەڕۆیشتن، هەندێک لە پاسەوانەکان هاتنە ناو شار و ئەوەی ڕوویدابوو بۆ کاهینانی باڵایان گێڕایەوە. [12] ئەوانیش لەگەڵ پیران کۆبوونەوە و ڕاوێژیان کرد، زیوێکی زۆریان دایە سەربازەکان و [13] وتیان: (بڵێن، "کاتێ ئێمە خەوتبووین، قوتابییەکانی لە شەودا هاتن و دزییان." [14] ئەگەر ئەمەش لەلای فەرمانڕەوا بیسترا، ئەوا ڕازی دەکەین و لە گرفتەکە دەتانپارێزین.) [15] ئەوانیش زیوەکەیان وەرگرت و چۆن فێرکران، کردییان، جا ئەم قسەیە تاکو ئەمڕۆش لەناو جولەکە بڵاو بۆتەوە.

دووان لەقوتابییەکان عیسا دەبینن
لۆقا ٢٤: ١٣-٣٥

[13] هەر لەو ڕۆژەدا دووان لەوان دەچوونە گوندێک شەست تیرهاوێژ لە ئۆرشەلیم دوور بوو، ناوی ئەمواس بوو.
[14] لەگەڵ یەکتری باسی هەموو ئەو شتانەیان دەکرد کە ڕوویدابوو. [15] کاتێ قسە و گفتوگۆیان دەکرد، عیسا خۆی لێیان نزیکبۆوە و لەگەڵیان دەڕۆیشت، [16] بەڵام چاویان لە ناسینی بەسترا.
[17] پێی فەرموون: (ئەوە بەڕێوە باسی چی دەکەن؟)
بە ڕوویەکی خەمناکەوە ڕاوەستان. [18] یەکێکیان ناوی کلیۆپاس بوو وەڵامی دایەوە: (ئایا تەنیا تۆ لە ئۆرشەلیم بیانی و ئاگات لەو شتانە نییە کە لەم ڕۆژانەدا تیایدا ڕوویداوە؟)
[19] پێی فەرموون: (چییە؟)
پێیان وت: (باسی عیسای ناسیرەیی، کە پێغەمبەرێکی توانادار بوو لە قسە و کرداردا، لەبەردەم خودا و هەموو گەل، [20] چۆن کاهینانی باڵا و فەرمانڕەواکانمان دایانە دەست سزای مردن و لە خاچیان دا. [21] بەڵام ئێمە هیوادار بووین کە ئەو خەریکە ئیسرائیل بکڕێتەوە. لەگەڵ هەموو ئەمانەشدا ئەمڕۆ سێیەم ڕۆژە ئەمە ڕوویداوە. [22] کەچی هەندێک لە ژنانمان سەرسامیان کردین، بەیانی زوو لەسەر گۆڕەکە بوونە و [23] تەرمەکەیان نەبینیبوو، هاتنەوە وتیان، فریشتەمان بینیوە دەڵێن ئەو زیندووە. [24] هەندێکی ئێمەش چوونە سەر گۆڕەکە و بینییان وایە، وەک ژنەکان وتیان، بەڵام ئەویان نەبینیبوو.)
[25] ئەویش پێی فەرموون: (ئەی گێل و دڵخاوەکان لە باوەڕکردن بە هەموو ئەوەی پێغەمبەران باسیان کردووە! [26] نەدەبووایە مەسیح ئەم شتانە بچێژێت و بچێتە ناو شکۆمەندییەکەی خۆی؟) [27] ئەوسا دەستی پێکرد لە موسا و لە هەموو پێغەمبەرانەوە ئەو شتانەی دەربارەی خۆی بوو لە هەموو نووسراوەکاندا بۆیان ڕوون بکاتەوە.

٢٨ کاتێ نزیکی ئەو گوندە بوون کە بۆی دەچوون، عیسا وای پیشان دا کە بۆ شوێنێکی دوورتر دەچێت.
٢٩ ئەوانیش زۆر لێی پاڕانەوە، وتیان: (لەلامان بمێنەوە، چونکە وا ئێوارەیە و ڕۆژیش لە ئاوابوونە.) جا چووە ژوورەوە
تاکو لەگەڵیان بمێنێتەوە.
٣٠ کاتێ لەگەڵیان دانیشتبوو، نانێکی هەڵگرت، سوپاسی خودای کرد و لەتی‌کرد، پێی‌دان. ٣١ ئینجا چاویان
کرایەوە و ناسیانەوە، ئیتر لەبەرچاویان نەما. ٣٢ بە یەکتریان وت: (ئەرێ کاتێ لە ڕێگا قسەی بۆ دەکردین و
نووسراوەکانی بۆمان ڕوون دەکردەوە، دڵمان لە ناوماندا گڕی نەگرتبوو؟)
٣٣ ئینجا یەکسەر هەڵستان و هاتنەوە ئۆرشەلیم، بینییان یازدەکە و ئەوانەی لەگەڵیان‌دان کۆبوونەتەوە و
٣٤ دەڵێن: (بە ڕاستی خوداوەند هەڵستاوەتەوە و بۆ شیمۆن دەرکەوتووە.) ٣٥ ئەمانیش باسی ئەو شتانەی ڕێگایان
کرد، چۆن لە نان‌لەتکردنەکەدا خۆی پێیان ناساندبوو.

عیسا بۆ نێردراوان دەردەکەوێ — لۆقا ٢٤: ٣٦-٤٣

٣٦ کە باسی ئەمەیان دەکرد، خۆی لەناوەڕاستیان ڕاوەستا و پێی فەرموون: (سڵاوتان لێ بێت.)
٣٧ سام دایگرتن و ترسان، وایان دەزانی ڕۆحێک دەبینن. ٣٨ پێی فەرموون: (بۆچی شێواون؟ بۆچی گومان
دەکەوێتە دڵتان؟ ٣٩ سەیری دەست و پێم بکەن، ئەوە خۆمم. دەستم لێ بدەن و ببینن، چونکە ڕۆح گۆشت و
ئێسقانی نییە وەک دەبینن کە هەمە.)
٤٠ کە ئەمەی فەرموو، دەست و پێی پیشاندان. ٤١ لە خۆشی و سەرسوڕماندا هێشتا باوەڕیان نەدەکرد، پێی
فەرموون: (لێرە خواردنتان هەیە؟) ٤٢ ئەوانیش پارچەیەک ماسی برژاویان دایێ. ٤٣ وەریگرت و لەبەرچاویان
خواردی.

دەرکەوتنی مەسیح بۆ تۆماس — یۆحەنا ٢٠: ٢٤-٢٩

٢٤ بەڵام تۆماس کە یەکێکە لە دوازدەکە بە دیدمۆس ناسراوبوو، کاتێ عیسا هات لەگەڵیان نەبوو.
٢٥ قوتابییەکانی دیکە پێیان وت: (گەورەمان بینی!)
ئەویش پێی‌ووتن: (ئەگەر نیشانەی بزمارەکان بە دەستیەوە نەبینم، پەنجە نەخەمە شوێنی بزمارەکانەوە، دەست
لە کەلەکەی نەدەم هەرگیز باوەڕ ناکەم.)
٢٦ دوای هەشت ڕۆژ، قوتابییەکانی دیسان لە ژوورەوە بوون و تۆماسیش لەگەڵیان بوو، دەرگاکانیش داخرابوون،
عیسا هات و لەناوەڕاست ڕاوەستا، فەرمووی: (سڵاوتان لێ بێت!) ٢٧ ئینجا بە تۆماسی وت: (پەنجەت بێنە ئێرە و
دەستم ببینە، دەستت بێنە و لە کەلەکەمی بدە. بێ‌باوەڕ مەبە بەڵکو باوەڕ بهێنە.)
٢٨ تۆماس وەڵامی دایەوە: (ئەی خوداوەند و خودام!)
٢٩ عیسا پێی فەرموو: (چونکە منت بینی باوەڕت کرد؟ خۆزگە دەخوازرێ بەوانەی نەیانبینی و باوەڕیان‌هێنا.)

دەرکەوتنی عیسا لەسەر دەریاچە — یۆحەنا ٢١: ١-١٤

١ دوای ئەمە دیسان عیسا لە دەریاچەی تەبەریە خۆی بۆ قوتابییەکان دەرخست، ئاوا خۆی دەرخست: ٢ شیمۆن
پەترۆس و تۆماس کە بە دیدمۆس ناسراوە، لەگەڵ نەسەنئیل کە خەڵکی قانای جەلیل بوو، هەروەها کوڕەکانی
زەبدی و دوو قوتابی دیکەی ئەو پێکەوە بوون. ٣ شیمۆن پەترۆس پێی‌ووتن: (بۆ ڕاو دەچم.) پێیان وت: (ئێمەش
لەگەڵت دێین.) ئینجا ڕۆیشتن و سواری بەلەم بوون، لەو شەوەدا هیچیان نەگرت.
٤ کاتی بەرەبەیان، عیسا لەسەر کەنارەکە وەستا، بەڵام قوتابییەکان نەیانزانی ئەوە عیسایە.

٥ عیسا پێی فەرموون: (کوڕینە، هیچ ماسیتان پێنییە؟) وەڵامیان دایەوە: (نەخێر.)
٦ پێی فەرموون: (تۆڕەکە هەڵبدەنە لای ڕاستی بەلەمەکە، دەبیننەوە.) جا هەڵیاندا و ئیتر لەبەر زۆری ئەو
ماسییانەی تیایدا بوو نەیانتوانی ڕایکێشنەوە.
٧ ئەو قوتابییەی عیسا خۆشیدەویست بە پەترۆسی وت: (ئەوە خوداوەندە!) کاتێ پەترۆس بیستی (ئەوە
خوداوەندە،) خۆی بە جلەکانی داپۆشی چونکە ڕووت بوو، خۆی هەڵدایە ناو ئاوەکە. ٨ قوتابییەکانی دیکە بە
بەلەمەکە هاتن و تۆڕی ماسییەکەیان ڕادەکێشا، چونکە لە وشکایی دوور نەبوون، تەنها دوو سەد باڵ. ٩ کاتێ
دابەزینە وشکایی، بینییان وا خەڵووز ئامادە کراوە و ماسی خراوەتە سەری لەگەڵ نان.
١٠ عیسا پێی فەرموون: (لەو ماسییانە بهێنن کە ئێستا گرتتان.)
١١ شیمۆن پەترۆسیش سەرکەوت و تۆڕەکەی ڕاکێشایە سەر وشکانی، سەد و پەنجا و سێ ماسی گەورەی
تێدابوو، لەگەڵ زۆریەکەشی تۆڕەکە نەدڕا. ١٢ عیسا پێی فەرموون: (وەرن بخۆن.) ئیتر کەس لە قوتابییەکان
نەیوێرا پرسیاری لێ بکات: (تۆ کێیت؟) زانییان خوداوەندە. ١٣ عیسا هات، نانەکەی هەڵگرت و پێیدان،
ماسیەکەش ئاوا. ١٤ ئەمە سێیەم جارە عیسا بۆ قوتابییەکان دەرکەوێت پاش هەڵستانەوەی لەنێو مردووان‌دا.

عیسا پەترۆس دادەمە زرێنێتەوە

یۆحەنا **٢١: ١٥-٢٤**

١٥ دوای ئەوەی نانیان خوارد عیسا بە شیمۆن پەترۆسی فەرموو: (شیمۆنی یۆنا، منت لەوانە خۆشتر دەوێت؟)
پێیووت: (بەڵێ خوداوەند، دەزانیت خۆشمدەوێیت.)
پێی فەرموو: (بەرخەکانم بلەوەڕێنە.)
١٦ دیسان پێی فەرمووەوە: (شیمۆنی یۆنا، منت خۆشدەوێت؟)
پێیووت: (بەڵێ خوداوەند، دەزانیت خۆشمدەوێیت.)
پێی فەرموو: (شوانایەتی مەڕەکانم بکە.)
١٧ سێیەم جار پێی فەرموو: (شیمۆنی یۆنا، منت خۆشدەوێت؟)
پەترۆس دڵگران بوو، چونکە سێ جار پێی فەرموو: (منت خۆشدەوێت؟) پێیووت: (ئەی خوداوەند، هەموو
شتێک دەزانیت. دەزانیت کە خۆشمدەوێیت.)
عیسا پێی فەرموو: (مەڕەکانم بلەوەڕێنە. ١٨ ڕاستی ڕاستیت پێ دەڵێم، کاتێ گەنج بوویت پشتێنەکەت دەبەست
و بۆ هەر شوێنێک بتویستبووایە دەڕۆیشتی. بەڵام کاتێ پیر دەبیت دەستت درێژ دەکەیت و یەکێکی دیکە
پشتێنەکەت دەبەستێت و دەتباتە شوێنێک کە ناتەوێت.) ١٩ ئەمەی وت وەک ئاماژەکردنێک بۆ مردنی پەترۆس کە
خودا شکۆدار دەکات. کە ئەمەی فەرموو، پێی فەرموو: (دوام بکەوە!)
٢٠ پەترۆس ئاوڕی دایەوە و ئەو قوتابییەی بینی کە عیسا خۆشیدەویست دوایان کەوتووە - ئەوەی لە کاتی
شێوەکە شانی بە سینگی عیسا دابوو، پێیووت: (گەورەم، کێیە ئەوەی بە گرتنت دەدات؟) - ٢١ کاتێ پەترۆس
ئەمەی بینی بە عیسای وت: (خوداوەند ئەی ئەمە چی لێدێت؟)
٢٢ عیساش پێی فەرموو: (ئەگەر بمەوێت دەمێنێتەوە تاکو دێمەوە، بە تۆ چی؟ تۆ دوام بکەوە.) ٢٣ ئیتر ئەم
قسەیە لەنێو برایان وا بڵاو بۆوە کە ئەو قوتابییە نامرێت. بەڵام عیسا پێی نەفەرموو کە نامرێت، بەڵکو (ئەگەر
بمەوێت دەمێنێتەوە تاکو دێمەوە، بە تۆ چی؟)
٢٤ ئەمەش ئەو قوتابییەیە کە دەربارەی ئەم شتانە شایەتی دەدات و ئەم شتانەی نووسیوە. ئێمەش دەزانین
شایەتییەکەی ڕاستە.

دەرکەوتنی عیسا بۆ قوتابییەکان مەتا ٢٨: ١٦-٢٠

١٦ ئیتر یازدە قوتابییەکە چوونە جەلیل، بۆ ئەو کێوەی عیسا فەرمانی پێدابوون. ١٧ کاتێ بینییان کڕنۆشیان بۆ
برد، بەڵام هەندێکیان گومانیان کرد. ١٨ عیسا لێیان نزیکبۆوە و قسەی بۆ کردن: (هەموو دەسەڵاتێکم لە ئاسمان
و لەسەر زەوی دراوەتێ. ١٩ کەواتە بڕۆن، هەموو نەتەوەکان بکەنە قوتابی، بە ناوی باوک و کوڕ و ڕۆحی پیرۆز
لەئاویانهەڵبکێشن، ٢٠ فێریان بکەن هەموو ئەوەی فەرمانم پێ کردوون بیپارێزن. ئەوەتا من هەموو ڕۆژێک
لەگەڵتانم، تاکو کۆتایی ڕۆژگار.)

مەرقۆس ١٦: ١٦-١٨

١٦ ئەوەی باوەڕ دەهێنێ و لەئاوهەڵدەکێشرێ ڕزگاری دەبێت، ئەوەش کە باوەڕ ناهێنێ، تاوانبار دەکرێت.
١٧ ئەوانەی باوەڕ دەهێنن ئەم نیشانانەیان لەگەڵ دەبێت، بە ناوی من ڕۆحیپیس دەردەکەن و بە زمانی نوێ
دەدووێن، ١٨ بە دەستیان مار دەگرن، ئەگەر ژەهرێکی کوشندەش بخۆنەوە زیانیان پێ ناگات، دەست لەسەر نەخۆش
دادەنێن و چاک دەبنەوە.)

لۆقا ٢٤: ٤٤-٤٩

٤٤ ئینجا پێی فەرموون: (ئەم قسانەم بۆ کردن کاتێ لەگەڵتان بووم: پێویستە هەموو ئەوانەی لە تەوراتی موسا
و پێغەمبەران و زەبووردا دەربارەی من نووسراون بێتە دی.)
٤٥ ئینجا مێشکی کردنەوە، تاکو نووسراوەکان تێبگەن. ٤٦ پێی فەرموون: (ئاوا نووسراوە، کە مەسیح ئازار
دەچێژێت و لە ڕۆژی سێیەم لەنێو مردووان هەڵدەستێتەوە، ٤٧ بە ناوی ئەویش تۆبەکردن بۆ لێخۆشبوونی گوناە بۆ
هەموو گەلان جاڕبدرێت، دەستپێک لە ئۆرشەلیمەوە. ٤٨ ئێوە شایەتی ئەم شتانەن. ٤٩ ئەوەتا من بۆتانی دەنێرم،
بەڵێنەکەی باوکم. بەڵام لە شار بمێننەوە، تاکو لە بەرزاییەوە هێزتان لەبەر دەکرێت.)

گەڕانەوەی عیسا بۆ ئاسمان لۆقا ٢٤: ٥٠-٥٢

٥٠ ئینجا ئەوانی بۆ بێتعەنیا بردە دەرەوە، دەستی بەرز کردەوە و بەرەکەتداری کردن. ٥١ کاتێ بەرەکەتداری
دەکردن، لێیان جیابۆوە و بەرزکرایەوە ئاسمان. ٥٢ ئەوانیش کڕنۆشیان بۆ برد و بە شادییەکی گەورەوە گەڕانەوە
ئۆرشەلیم.

یۆحەنا ٢٠: ٣٠-٣١

٣٠ عیسا لەبەردەم قوتابییەکانی زۆر نیشانەی دیکەی کرد کە لەم پەڕتووکەدا نەنووسراوە. ٣١ بەڵام ئەمانەی
نووسراون تاکو باوەڕ بهێنن کە عیسا مەسیحە، کوڕی خودایە، تاکو بە باوەڕهێنان بە ناوی ئەو ژیانتان هەبێت.

یۆحەنا ٢١: ٢٤-٢٥

٢٤ ئەمەش ئەو قوتابییەیە کە دەربارەی ئەم شتانە شایەتی دەدات و ئەم شتانەی نووسیوە. ئێمەش دەزانین
شایەتییەکەی ڕاستە.
٢٥ زۆر شتی دیکە هەیە عیسا کردوویەتی، ئەگەر یەک لەدوای یەک بنووسرابووایە، وابزانم خودی جیهان
جێگای ئەو پەڕتووکە نووسراوانەی تێدا نەدەبۆوە.

ئازیزانی خۆشەویست، ئەگەر هەر پرسیارێك یان سەرنجێکتان هەیە دەرباری ئەم چیرۆکی، تکایە بۆمان (کۆمەلەی
ڕێگای ڕاستودروستی) بنوسن بەم ئیمەیڵە: rrd2011@yahoo.com

کۆمەلەی رێگای راستودرووستی

٢٠١٣

New Testament Kurdish (Sorani)
Standard Version
Biblica 2011